

Masarykova základní a mateřská škola Žalhostice, okres Litoměřice,
příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁNÍ – SLUŠNOST – TOLERANCE

18.8.2022

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Č.j.: Spisový	352/2007-1/2022 ŠVP "Vzdělání – slušnost – tolerance"
Koordinátorka ŠVP:	PhDr. Šárka Raková
Školská rada projednala dne:	
Pedagogická rada projednala dne:	
Školní vzdělávací program nabývá platnosti ode dne:	1.9.2022
Školní vzdělávací program nabývá účinnosti ode dne:	1.9.2022

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	9
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	10
2.1	Historie.....	10
2.2	Poloha.....	10
2.3	Úplnost a velikost.....	10
2.4	Vybavení školy.....	11
2.4.1	Prostorové podmínky.....	11
2.4.2	Materiální podmínky.....	11
2.4.3	Technické podmínky.....	11
2.4.4	Hygienické podmínky.....	12
2.5	Charakteristika pedagogického sboru.....	12
2.6	Charakteristika žáků.....	12
2.7	Dlouhodobé projekty.....	13
2.8	Spolupráce se zákonnými zástupci.....	13
2.9	Spolupráce se zřizovatelem.....	13
2.10	Spolupráce s dalšími subjekty.....	13
3	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	14
3.1	Zaměření školy.....	14
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie.....	15
3.3	Výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných.....	20
3.3.1	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP).....	20
3.3.2	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory (PLPP) žáka se SVP.....	21
3.3.3	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování podpůrných opatření žáka se SVP.....	21
3.3.4	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	22
3.3.5	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory (PLPP) nadaného a mimořádně nadaného žáka.....	22
3.3.6	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování podpůrných opatření mimořádně nadaného žáka.....	22

3.4	Průřezová témata	23
3.4.1	Osobnostní a sociální výchova (OSV)	24
3.4.2	Výchova demokratického občana (VDO)	26
3.4.3	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VEG)	27
3.4.4	Multikulturní výchova (MUV).....	28
3.4.5	Environmentální výchova (ENV)	33
3.4.6	Mediální výchova (MEV)	37
4	UČEBNÍ PLÁN	44
5	UČEBNÍ OSNOVY	46
5.1	Vzdělávací oblast „Jazyk a jazyková komunikace“	46
5.1.1	Charakteristika předmětu Český jazyk a literatura	46
5.1.2	Výchovné a vzdělávací strategie	47
5.1.3	Vztah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura k dalším vzdělávacím oblastem.....	48
5.1.4	Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura	49
5.2	Vzdělávací oblast „Jazyk a jazyková komunikace“	111
5.2.1	Charakteristika předmětu Anglický jazyk.....	111
5.2.2	Výchovné a vzdělávací strategie	112
5.2.3	Vztah vzdělávacího oboru Anglický jazyk k dalším vzdělávacím oblastem	113
5.2.4	Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Anglický jazyk	113
5.3	Vzdělávací oblast „Jazyk a jazyková komunikace“	162
5.3.1	Charakteristika předmětu Německý jazyk (další cizí jazyk).....	162
5.3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	163
5.3.3	Vztah vzdělávacího oboru Německý jazyk k dalším vzdělávacím oblastem	164
5.3.4	Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Německý jazyk	164
5.4	Vzdělávací oblast „Matematika a její aplikace“	176
5.4.1	Charakteristika předmětu Matematika	176
5.4.2	Výchovné a vzdělávací strategie	177
5.4.3	Vztah vzdělávacího oboru Matematika k dalším vzdělávacím oblastem	178
5.4.4	Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika	179

5.5	Vzdělávací oblast „Informatika“	223
5.5.1	Charakteristika předmětu Informatika	223
5.5.2	Výchovné a vzdělávací strategie	223
5.5.3	Vztah vzdělávacího oboru Informatika k dalším vzdělávacím oblastem.....	225
5.5.4	Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informatika	226
5.6	Vzdělávací oblast „Člověk a jeho svět“	250
5.6.1	Charakteristika předmětu Prvouka, Vlastivěda a Přírodověda	250
5.6.2	Výchovné a vzdělávací strategie	251
5.6.3	Vztah vzdělávacího oboru Prvouka, Vlastivěda a Přírodověda k dalším vzdělávacím oblastem.....	252
5.6.4	Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Prvouka, Vlastivěda a Přírodověda	253
5.7	Vzdělávací oblast „Člověk a společnost“	293
5.7.1	Charakteristika předmětu Dějepis	294
5.7.2	Výchovné a vzdělávací strategie	295
5.7.3	Vztah vzdělávacího oboru Dějepis k dalším vzdělávacím oblastem	296
5.7.4	Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Dějepis.....	296
5.8	Vzdělávací oblast „Člověk a společnost“	319
5.8.1	Charakteristika předmětu Výchova k občanství	319
5.8.2	Výchovné a vzdělávací strategie	319
5.8.3	Vztah vzdělávacího oboru Výchova k občanství k dalším vzdělávacím oblastem.....	321
5.8.4	Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova k občanství	322
5.9	Vzdělávací oblast „Člověk a příroda“	343
5.9.1	Charakteristika předmětu Fyzika	343
5.9.2	Výchovné a vzdělávací strategie	344
5.9.3	Vztah vzdělávacího oboru Fyzika k dalším vzdělávacím oblastem.....	345
5.9.4	Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Fyzika	346
5.10	Vzdělávací oblast „Člověk a příroda“	359
5.10.1	Charakteristika předmětu Chemie.....	359
5.10.2	Výchovné a vzdělávací strategie	360

5.10.3	Vztah k dalším oborům Člověk a příroda	361
5.10.4	Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Chemie.....	361
5.11	Vzdělávací oblast „Člověk a příroda“	373
5.11.1	Charakteristika předmětu Přírodopis.....	373
5.11.2	Výchovné a vzdělávací strategie.....	374
5.11.3	Vztah vzdělávacího oboru Přírodopis k dalším vzdělávacím oblastem.....	375
5.11.4	Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Přírodopis	375
5.12	Vzdělávací oblast „Člověk a příroda“	390
5.12.1	Charakteristika předmětu Zeměpis	390
5.12.2	Výchovné a vzdělávací strategie.....	391
5.12.3	Vztah vzdělávacího oboru Zeměpis k dalším vzdělávacím oblastem.....	392
5.12.4	Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis	393
5.13	Vzdělávací oblast „Umění a kultura“	416
5.13.1	Charakteristika předmětu Hudební výchova.....	417
5.13.2	Výchovné a vzdělávací strategie.....	417
5.13.3	Vztah vzdělávacího oboru Hudební výchova k dalším vzdělávacím oblastem	418
5.13.4	Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Hudební výchova.....	419
5.14	Vzdělávací oblast „Umění a kultura“	444
5.14.1	Charakteristika předmětu Výtvarná výchova.....	444
5.14.2	Výchovné a vzdělávací strategie.....	444
5.14.3	Vztah vzdělávacího oboru Výtvarná výchova k dalším vzdělávacím oblastem	445
5.14.4	Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výtvarná výchova.....	446
5.15	Vzdělávací oblast „Člověk a zdraví“	468
5.15.1	Charakteristika předmětu Tělesná výchova	468
5.15.2	Výchovné a vzdělávací strategie.....	469
5.15.3	Vztah vzdělávacího oboru Tělesná výchova k dalším vzdělávacím oblastem	470
5.15.4	Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova	471
5.16	Vzdělávací oblast „Člověk a zdraví“	490

5.16.1	Charakteristika předmětu Výchova ke zdraví	490
5.16.2	Výchovné a vzdělávací strategie	490
5.16.3	Vztah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví k dalším vzdělávacím oblastem	491
5.16.4	Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví	492
5.17	Vzdělávací oblast „Člověk a svět práce“	502
5.17.1	Charakteristika předmětu Člověk a svět práce	502
5.17.2	Výchovné a vzdělávací strategie	503
5.17.3	Vztah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce k dalším vzdělávacím oblastem	505
5.17.4	Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce	505
6	DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY	529
7	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	529
7.1	Hodnocení žáků	529
7.1.1	Základní ustanovení	529
7.1.2	Etická a pedagogická východiska procesu hodnocení	529
7.1.3	Zásady a pravidla hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole, a to i při distanční výuce a na akcích pořádaných školou.....	530
7.1.4	Způsob získávání podkladů pro hodnocení	530
7.1.5	Význam hodnocení	532
7.1.6	Funkce hodnocení	532
7.1.7	Kritéria hodnocení	532
7.1.8	Proces hodnocení	538
7.1.9	Formy hodnocení	538
7.1.10	Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení	539
7.1.11	Výchovná opatření	543
7.1.12	Celkové hodnocení	545
7.1.13	Informování zákonných zástupců	547
7.1.14	Zásady a kritéria pro používání slovního hodnocení	547
7.1.15	Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace	549
7.2	Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků	550
7.3	Hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a cizinců	550

7.4	Komisionální přezkoušení žáka (pochybnosti ze strany zákonného zástupce)	551
7.5	Opravná zkouška	551
7.6	Vlastní hodnocení školy (autoevaluace).....	552
7.6.1	Kritéria hodnocení.....	552
7.6.2	Cíle hodnocení:	552
7.6.3	Oblasti vlastního hodnocení	552

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název programu: Školní vzdělávací program VZDĚLÁNÍ – SLUŠNOST – TOLERANCE pro základní vzdělávání, čj. 352/2007

Předkladatel:

Název školy: Masarykova základní a mateřská škola Žalhostice, okres Litoměřice, příspěvková organizace
Adresa školy: Žalhostice 126, 411 01 Žalhostice
Ředitelka školy: Mgr. Bc. Alena Krchňavá
Kontakty: telefon - 416 737 095, 601 146 736
e-mail - podatelna@skolazalhostice.cz
www.skolazalhostice.cz

zařazení do rejstříku škol: IZO 102 228 221
IČO 72 74 50 96

Zřizovatel:

Název: Obec Žalhostice
Adresa: Žalhostice 120, 411 01 Žalhostice
Kontakty: starosta Zdeněk Javorek
telefon - 602 195 166
e-mail - starosta@zalhostice.cz

Platnost dokumentu: 1.9.2022

Datum: 24.8.2022

Razítko a podpis ředitelky školy:

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Historie

Česká škola v Žalhosticích byla otevřena v roce 1919. Neměla však svou budovu a musela se spokojit s nepříliš vyhovujícími podmínkami v budově školy německé. Ve Velkých Žernosekách byly české školy vyhrazeny sklepní prostory na zámku (dnes Žernosecké vinařství). Proto stavba nové školy v Žalhosticích (otevřena v roce 1927) byla přínosem nejen z hlediska vlasteneckého (posílení českého vlivu v pohraničí), ale i nutným řešením ze zdravotních a hygienických důvodů. Při škole byla zřízena i mateřská škola. Ve škole se vyučovalo malotřídním způsobem. Stoupající počet dětí hlavně po II. světové válce vyvolal potřebu přistavit další budovu. V létech 1959–1961 se tak stalo a v září 1961 již v nové budově byla zahájena výuka. Po 45 letech byla škola zrekonstruována s využitím státní dotace a za značné finanční spoluúčasti obce.

Na jaře roku 2021 proběhla celková modernizace učebny přírodních věd a informatiky. Celý projekt byl realizován ve spolupráci s IROP a zřizovatelem školy pod názvem Přírodovědná pracovna a počítačová učebna; v částce 3 931 279,10 Kč, pod registračním číslem CZ.06.4.59/0.0/0.0/16_075/0013870. Žákům je tak umožněna výuka matematiky, přírodopisu, chemie a fyziky v moderní učebně s množstvím názorných učebních pomůcek, přístrojů, laboratorního vybavení a zobrazovacího zařízení. V učebně informatiky je celkem 20 PC stanišť a 3 D tiskárna.

2.2 Poloha

Škola se nachází na západním konci obce Žalhostice. Už při stavbě se vycházelo z předpokladu, že do školy budou docházet děti ze sousedních Velkých Žernosek, které tak měly do školy stejně daleko, jako děti Žalhostické. Dnes již děti pěšky tolik nechodí, přesto mnohé využívají nově zbudovanou cyklistickou stezku. Školu navštěvují i děti z nedalekých obcí Libochovan, Píšťan, Michalovic a Malíče. Dobré vlakové i autobusové spojení z Litoměřic umožňuje dojíždění řady žáků z tohoto města.

Blízkost poměrně frekventované silnice přináší určitá omezení a rizika, pokusy dosáhnout větší bezpečnosti instalací zpomalovacích prahů nebyly úspěšné. Nezbyvá než intenzivní osvětou a výchovou ze strany školy a rodičů minimalizovat nebezpečí úrazu na silnici.

Bezprostřední okolí školy nabízí možnost vycházek do malebné přírody, mezi vinohrady, na blízký vrch Radobýl, inspirativní je i rozsáhlá vodní plocha Píšťanského jezera. Škola využívá i veřejných sportovišť v obci Velké Žernoseky a Píšťan. Součástí areálu školy je velké travnaté hřiště hojně využívané při hodinách tělocviku i při sportovních akcích pořádané školou pro děti a veřejnost. Další velkou travnatou plochu bývalé školní zahrady využívá ke svým aktivitám mateřská škola.

2.3 Úplnost a velikost

Masarykova základní škola a mateřská škola Žalhostice je úplná škola s devíti ročníky. Jako spádovou ji navštěvují i děti z Libochovan, Řepnice, Malíče, Michalovic, Píšťan a již zmíněných Velkých Žernosek. Vzhledem k dobré dopravní obslužnosti využívají možnost dojíždět do naší školy děti z Litoměřic.

Řadu let se škola potýkala s nedostatkem žáků. Díky pochopení a podpoře zřizovatele bývá škole udílena výjimka z počtu žáků. Zvýšená porodnost, výstavba v katastru obce a zvyšující se renomé školy však přináší změny k lepšímu a škola je na hranici výjimky.

2.4 Vybavení školy

2.4.1 Prostorové podmínky

Škola prošla v letech 2005–2007 celkovou rozsáhlou rekonstrukcí. Proběhla výměna oken, střechy, okapů, byla opravena fasáda. Především však byla přebudována školní kuchyně a jídelna podle současných požadavků EU a v podkroví II. budovy byly vybudovány nové odborné pracovny (hudební výchova, výtvarná výchova, pracovna cizích jazyků), dětská knihovna, několik kabinetů, kancelář výchovného poradce a kancelář ekonomky s archívem. Instalací pojízdných plošin a výtahu se škola stala bezbariérovou.

Ve škole se nachází celkem 19 učeben, z toho je 8 odborných, kromě zmíněných v podkroví jsou to ještě žákovská dílna a cvičná kuchyňka. Rekonstrukcí v roce 2021 prošla učebna informatiky a přírodních věd. Prostory pro zájmové vzdělávání doplňují též 2 oddělení školní družiny.

Pedagogičtí pracovníci mají své zázemí celkem v 5 kabinetech (1. stupeň, společenské vědy, jazyky, přírodní vědy, výchovy), ve vlastních kancelářích pak pracují ředitel školy a jeho zástupce, vedoucí školní jídelny a ekonomka, oddělenými prostory pro jednání se zákonnými zástupci žáků disponuje výchovná poradkyně a metodik prevence.

Suterén poskytuje místo pro oddělené šatny všech tříd, technické zázemí školníka.

Ke spojovací chodbě bylo přistavěno zázemí pro tělocvičnu – šatny se sprchami (zvlášť pro chlapce a dívky), WC a kabinet tělesné výchovy. Pro sportovní a tělovýchovné aktivity využíváme i zimní stadion v Litoměřicích, kurzy plavání probíhají v litoměřickém plaveckém bazénu.

2.4.2 Materiální podmínky

Pro výuku ve všech předmětech je zajištěno dostatečné množství učebnic, učebních pomůcek a výukového softwaru, které je doplněno nabídkou žákovské, učitelské a odborné knihovny. Vše je v závislosti na finančních možnostech trvale obměňováno a doplňováno o nové přírůstky. Nadstavbovou službou je každoroční nabídka zajištění sešitů za výhodné ceny. Žákům 1. ročníku a integrovaným jsou zdarma poskytovány některé školní potřeby.

2.4.3 Technické podmínky

Škola má vlastní počítačovou síť, internetové připojení po celé škole včetně mateřské školy. Využitím dotačního programu ve spolupráci s IROP a zřizovatelem školy, pod názvem Přírodovědná pracovna a počítačová učebna; v částce 3 931 279,10 Kč, pod registračním číslem CZ.06.4.59/0.0/0.0/16_075/0013870 byla provedena rekonstrukce PC učebny (nyní je v ní 20 pracovních stanic) a učebna přírodních věd. Každý žák i pracovník má své přístupové heslo do počítačové sítě, svůj prostor pro vkládání dat a e-mailovou schránku s adresou.

Počítačem je vybavena sborovna, učitelé mají k dispozici notebooky. Ve sborovně je možno připojit se k internetu (kabel i Wi-Fi). Počítač s připojením na internet je také v ředitelně. Učitelé mají ve sborovně k dispozici multifunkční zařízení (kopírka – tiskárna – skener).

Všechny učebny 2. stupně a částečně 1. stupně jsou vybaveny televizemi SMART s připojením na internet.

2.4.4 Hygienické podmínky

Veškeré prostory splňují stanovené hygienické podmínky, včetně bezbariérového přístupu do budovy a do ostatních prostor školy – řešeno výtahem a pojízdnými plošinami. Od roku 2021 je škola vybavená schodolezem pro případné invalidní žáky.

Ve všech částech budovy je dostatečné množství sociálních zařízení pro žáky i zaměstnance, chodby jsou pokryty protiskluzovou dlažbou, všude, kde se pohybují žáci, je zajištěno přímé větrání.

Třídy jsou vybaveny velikostně nastavitelným nebo vyměnitelným žakovským nábytkem, který je uspořádán tak, aby přirozené světlo dopadalo na pracovní plochu zleva, ve všech učebnách jsou nová zářivková osvětlení a umyvadla. V kmenových třídách žáků 1. stupně jsou relaxační kouty s kobercem, o velké přestávce mohou děti využít k pohybovým aktivitám tělocvičnu, při příznivém počasí školní dvůr se zámkovou dlažbou (I. stupeň) a školní hřiště.

Pitný režim je zajištěn po celý den pitnou vodou, nabídkou školního mléka a polední nabídkou školní jídelny.

2.5 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitelka, její zástupce, 10 učitelů v závislosti na velikosti přiděleného pracovního úvazku, 2 vychovatelky a také je třeba zmínit 2 učitelky mateřské školy, na jejichž práci navazujeme. Součástí sboru jsou také asistentky pedagoga. Jejich počet je aktualizován podle požadavků SPC a PPP. Sbor je smíšený s výraznou převahou žen, nejpočetněji je zastoupena střední věková generace. Vzhledem k celkově nižšímu počtu učitelů ve škole není v současném systému možno zajistit úplnou aprobovanost výuky všech předmětů, což se z naukových předmětů týká zejména fyziky, přírodopisu, chemie a zčásti anglického jazyka. Všichni pedagogové jsou plně kvalifikovaní.

V rámci sboru působí řada specializovaných odborníků, kterými jsou výchovný poradce, metodik prevence, logopedický asistent či asistent náprav specifických poruch učení. Čtyři učitelé mají kvalifikaci speciální pedagog.

2.6 Charakteristika žáků

Nejpočetnější zastoupení v celkovém počtu žáků mají obce Žalhostice, Velké Žernoseky a Libochovany. Další obce (Píšťany, Michalovice, Malíč, Řepnice a Knobloška) jsou zastoupeny méně, jsou to obce s nevelkým počtem obyvatel. Jak bylo výše zmíněno, klidné a kultivované prostředí naší školy je přitažlivé i pro děti dojíždějící z Litoměřic. Nová výstavba v katastru Píšťan a Žalhostic by se měla pozitivně projevit navýšením počtu žáků školy.

Ve škole je integrována řada žáků se specifickými poruchami učení či jiným zdravotním postižením, kteří pracují dle individuálních vzdělávacích plánů. Zvláštní pozornost je věnována dětem pocházejícím z méně podnětného sociokulturního prostředí.

2.7 Dlouhodobé projekty

Téměř třicetiletou tradici má běh „Žalhostický hrozen“. Zde je výrazný podíl žactva při zajištění celé akce. Každoročně škola pořádá Akademii, na které prezentují děti ZŠ i MŠ své taneční, pěvecké, dramatické a pohybové dovednosti. V oblasti environmentální výchovy plní svou výchovnou funkci akce „Uklidíme kolem sebe“ v rámci celorepublikové aktivity „Uklidme Česko“. Významnou akcí určenou pro veřejnost jsou Vánoční a Velikonoční jarmarky. Tradicí je každoroční plavba po Labi „Vodou – Portou“, podporovaná Mikroregionem Porta Bohemica. Školní pěvecký sbor Vinohrádek se pravidelně účastní pěveckých soutěží v rámci kraje a svým zpěvem se snaží potěšit starší občany v Domovech seniorů.

2.8 Spolupráce se zákonnými zástupci

Vzhledem k tomu, že kvalitní vztahy se zástupci dětí jsou jednou ze základních podmínek úspěšných výsledků vzdělávací a výchovné práce, cílevědomě se snažíme o smysluplnou spolupráci. Několik žáků pochází ze sociálně méně podnětného prostředí, což limituje úroveň vztahů, neboť jejich rodiče často jeví minimální zájem o školní práci a výsledky svých dětí. Bohužel se většinou jedná o zástupce žáků s výchovnými či vzdělávacími problémy. Většina zákonných zástupců ale se školou spolupracuje. V průběhu školního roku jsou pro rodiče připraveny 4 rodičovské schůzky, všichni mají možnost individuálních pohovorů se všemi pedagogickými pracovníky včetně vedení školy. Rodiče a pedagogové se střetávají i na akcích pořádaných školou. Prezentační školní práce zejména ve vztahu k rodičům a dalším příbuzným žáků jsou dny otevřených dveří, jarmarky v předvánočním či velikonočním období, každoročně je pořádána školní Akademie v závěru školního roku. Činnost zákonných zástupců koordinuje školská rada, ve které je vždy zástupce z obou stupňů ZŠ a která se vyjadřuje k aktuálním otázkám výchovy a vzdělávání. Rada spolupracuje s vedením školy, jímž je informována o činnosti, výsledcích vzdělávání a dalším rozvoji školy. Zástupci učitelského sboru pracují aktivně také ve školské radě.

2.9 Spolupráce se zřizovatelem

Základem jsou pravidelné konzultace podstatných otázek v oblasti ekonomické a organizační – obec se podílí na přípravě i materiálním zabezpečení některých akcí pořádaných pro děti (nejen žáky školy) – Den dětí, Mikulášská nadílka – Peklo, rozloučení se žáky 9. ročníku, uvítání prvňáčků na začátku školního roku a další. Zřizovatel se zasloužil o rekonstrukci školy v letech 2005–2007 značnou finanční spoluúčástí i jako hlavní koordinátor.

2.10 Spolupráce s dalšími subjekty

Pestrá skladba školního života je samozřejmě závislá i na řadě jiných subjektů. Na prevenci rizikového chování se podílejí Policie ČR, příslušný odbor Městského úřadu Litoměřice.

V oblasti profesního poradenství využíváme služeb pedagogicko-psychologické poradny, a Úřadu práce Litoměřice, v oblasti výchovného poradenství a prevence rizikového chování spolupracujeme se speciálně pedagogickým centrem v Litoměřicích, pedagogicko psychologickou poradnou v Litoměřicích a speciálně pedagogickým centrem pro zrakově a sluchově postižené Démostenes v Ústí nad Labem.

Dále spolupracujeme s Hasičským záchranným sborem v Litoměřicích i se Sdružením dobrovolných hasičů Velké Žernoseky. Pro výuku plavání a dopravní výchovy využíváme areálu Plaveckého bazénu v Litoměřicích. Navštěvujeme Památník v Terezíně. Dlouhodobě spolupracujeme s vodáckým oddílem ve Vanově v Ústí nad Labem. Minimálně 2x ročně navštívíme Galerii v Litoměřicích. Čtenářství podporujeme nejen činností Místní knihovny Žalhostice (její dětské oddělení je umístěno přímo ve škole), ale také tematickými návštěvami okresní knihovny. Čtenářskou gramotnost podporujeme besedami o knihách. Vztah k živé přírodě podporujeme pravidelnými ukázkami péče o dravé ptáky, děti často spontánně navštěvují blízký psí útulek v Řepnici.

Pro další vzdělávání našich pedagogických pracovníků využíváme bohaté nabídky NIDV Ústí nad Labem i vzdělávacích center při některých základních školách v Litoměřicích.

Na dalších akcích se pak podílí celá řada organizací i jednotlivců, neboť činnost školy je velice různorodá a obsáhlá.

3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program „Vzdělání – slušnost – tolerance“ vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Program obsahuje výsledky několikaleté společné tvůrčí práce pedagogických pracovníků školy. Program je pravidelně aktualizován částech věnovaných charakteristice školy, v oblastech vzdělávání je aktualizován v souvislosti se změnami v RVP ZV.

3.1 Zaměření školy

Program „Vzdělání – slušnost – tolerance“ je postaven na otevřenosti, svobodě jednotlivce a možnosti volby, ale také na zodpovědnosti, spolupráci a toleranci. Podstatou je soužití žáků, jejich zákonných zástupců a zaměstnanců školy založené na vzájemném respektu.

Na 1. stupni je všestranný rozvoj osobnosti každého jedince založen na aktivitě každého žáka, je kladen důraz na všestrannou komunikaci jednotlivce, vzájemně výhodnou spolupráci v pracovních skupinách a respektování pravidel třídního života.

Metody kooperativního a projektového vyučování vedou žáky k týmové práci, vzájemné pomoci, pocitu sounáležitosti i vzájemného respektu.

Předčasnému rozdělování dětí v období povinné školní docházky, kterým je odchod žáků do víceletých gymnázií, se snažíme čelit cílenou péčí nejen o talenty, ale i aktivizací žáků, kteří mají předpoklady stát se výraznými osobnostmi své třídy i školy. Těmto žákům je poskytnut větší prostor k vlastnímu uplatnění, jsou postupně vystavováni větší zátěži, aniž by však byli vystavováni stresu vyplývajícího z náročného prostředí víceletého gymnázia.

Program počítá s integrací žáků s vývojovými poruchami učení i chování a též tělesně postižených. Tito žáci se vzdělávají podle individuálních vzdělávacích plánů, které jsou založeny na využití kompenzačních pomůcek i postupů ve výuce. Na I. stupni pracují 3 speciální pedagožky, na II. stupni 1 speciální pedagog.

Škola podporuje průběžné směřování ke zdravému životnímu stylu jak z pohledu spokojeného života jednotlivce, tak též z hlediska environmentální výchovy a trvale udržitelného rozvoje.

K uspokojování a dalšímu rozvoji individuálních zájmů žáků zájmové útvary, ozdravné pobyty, lyžařský výcvik, exkurze a výlety či zájmové vzdělávání ve školní družině.

Školní vzdělávací programu „Vzdělání – slušnost – tolerance“ směřuje k naplňování klíčových kompetencí každého žáka na individuální úrovni odpovídající jeho schopnostem a vytváří tak základ pro celoživotní vzdělávání a úspěšný osobní život každého žáka.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni školy představují všemi pedagogy uplatňované postupy, aktivity, metody a formy práce, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí všech žáků školy.

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot všeobecně přijímaných a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a složitý, který má svůj počátek v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života. Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze ještě považovat za ukončenou, ale získané klíčové kompetence tvoří neopomenutelný základ žáka pro celoživotní učení, vstup do života a do pracovního procesu.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají. Ve vzdělávacím obsahu RVP ZV je učivo chápáno jako prostředek k osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů, které se postupně propojují a vytváření předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní. V naší škole používáme k formování těchto kompetencí následující strategie.

Kompetence k učení – na konci základního vzdělávání žák:	Hlavní společné výchovné a vzdělávací strategie
<ul style="list-style-type: none"> • Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení. 	<ul style="list-style-type: none"> • Klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací a práci s nimi. • Podporujeme samostatnost a tvořivost. • Podporujeme účast v soutěžích a olympiádách.

<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě. • Operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy. • Samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti. • Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich. 	<ul style="list-style-type: none"> • Umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost, využíváme vhodné metody a způsoby práce. • Vysvětlujeme žáků smysl a cíl učení • Učíme žáky sebehodnocení.
---	--

<p>Kompetence k řešení problémů – na konci základního vzdělávání žák:</p>	<p>Hlavní společné výchovné a vzdělávací strategie</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností. • Vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému. • Samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy. • Ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů. • Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí. 	<ul style="list-style-type: none"> • Otevřeně s žáky komunikujeme o problémech • ve školním životě. • Učíme žáky nebát se problémů – „problémy jsou a budou – problém není hrozba, ale výzva“. • Ve výuce využíváme modelových situací, žáci se učí algoritmům řešení problémů. • Umožňujeme žákům nacházení shodných, rozdílných a podobných znaků při řešení problémů. • Učíme žáky aplikovat již získané dovednosti na problémy podobného charakteru, vyhodnocovat (i průběžně) řešení problému a rozpoznávat, které řešení je nejefektivnější a zároveň nejméně rizikové pro ně samotné a celou společnost. • Podporujeme žáky v tvořivém přístupu k řešení problémů, k hledání originálních postupů jeho řešení.

<p>Kompetence komunikativní – na konci základního vzdělávání žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. • naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje. • Rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění. • Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem. • Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi. 	<p>Hlavní společné výchovné a vzdělávací strategie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zaměřujeme se na rozvíjení komunikace se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu, netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií. • Učíme žáky formulovat vhodné otázky a vhodně reagovat na dotazy druhých, prezentovat vhodnou formou vlastní názor a naslouchat druhým. • Ke komunikaci a informovanosti ve škole využíváme podle možností informační systém školy – nástěnné tabule, internetové stránky školy, rozhlas aj.) • Podporujeme využívání cizího jazyka a výpočetní techniky ve všech vyučovacích předmětech. • Spolupracujeme s partnery školy, žáci se účastní společných akcí.
--	---

<p>Kompetence sociální a personální – na konci základního vzdělávání žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce. • Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá. • Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají. 	<p>Hlavní společné výchovné a vzdělávací strategie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel, na jejichž formulaci se sami žáci podílejí. • Při práci ve skupině usilujeme o to, aby se všichni žáci zapojili. • Učíme žáky pracovat v týmu, vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. • Rozvíjíme schopnost žáků přijímat různé role v týmu. • Učíme žáky poznávat sebe i druhé prostřednictvím modelových situací a na akcích mimo školu. • Vedeme žáky k toleranci a pochopení. • Učíme žáky požádat o pomoc a poskytnout ji. • Posilujeme u žáků zdravé sebevědomí. • Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.
---	---

<ul style="list-style-type: none"> • Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty. 	<ul style="list-style-type: none"> • Podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru, spolupráci pedagogických i správních zaměstnanců, respektujeme práci, roli povinnosti a odpovědnost ostatních.
---	--

<p>Kompetence občanské – na konci základního vzdělávání žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí. • Chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu. • Rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka. • Respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit. • Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti. 	<p>Hlavní společné výchovné a vzdělávací strategie</p> <ul style="list-style-type: none"> • V třídních kolektivech vedeme žáky ke společnému stanovení pravidel chování, jejich respektování a dodržování. • Učíme žáky respektovat individuální odlišnosti. • Vedeme žáky k zodpovědnému chování ve škole i mimo školu. • Společně se žáky poznáváme a ctíme naše kulturní a historické dědictví. • Seznamujeme žáky s kulturami jiných národů • Žáky zapojujeme do různých soutěží, olympiád apod. • Využíváme modelové situace při řešení krizových situací. • Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou atmosféru ve třídě, škole.
--	--

<p>Kompetence pracovní – na konci základního vzdělávání žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky. • Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot. 	<p>Hlavní společné výchovné a vzdělávací strategie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Důsledně vedeme žáky k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel. • Vyučování propojujeme s praktickým životem, seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného studia – besedy, exkurze, filmy apod.) • Rozvíjíme u žáků objektivní sebehodnocení a posouzení reálných možností při volbě povolání.
--	---

<ul style="list-style-type: none"> • Využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření. • Orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vedeme žáky k zodpovědnému plnění a dokončení zadaných úkolů.
--	---

<p>Kompetence digitální – na konci základního vzdělávání žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít. • Získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. • Vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků. • Využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce. • Chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání. • Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky. 	<p>Hlavní společné výchovné a vzdělávací strategie</p> <ul style="list-style-type: none"> • systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj • nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci • ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce • porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace • rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů • komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje • standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci • posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech • nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládnání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
---	--

	• otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

3.3 Výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

3.3.1 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření: I. stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP)

II. až V. stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ

Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků;
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi;
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu;
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů;

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky;
- u mladších žáků využívání skupinové výuky;
- postupný přechod k systému kooperativní výuky;
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka;

c) zařazení pedagogické intervence zaměřené na podporu vzdělávacích kompetencí žáka.

d) podpora asistenta pedagoga

Vycházíme z novely školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhlášky č. 27/2016 Sb.

3.3.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory (PLPP) žáka se SVP

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory.

3.3.3 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování podpůrných opatření žáka se SVP

O zařazení dítěte do školy rozhoduje ředitel po dohodě se zákonnými zástupci žáka na základě lékařského a speciálně–pedagogického vyšetření a s přihlédnutím k možnostem školy (architektonického řešení, možnost asistenta pedagoga, počet žáků ve třídě, zkušenosti a vzdělání pedagogického sboru, zabezpečení materiálně technickým vybavením školy, spolupráce se školským poradenským zařízením, spolupráce se zákonnými zástupci apod.) i místním specifickým (dopravní obslužnost, dostupnost zdravotně sociální péče, vzdálenost jiné školy od bydliště dítěte).

Za nezbytné považujeme:

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka (možnost přednášek a konzultací vztahujících se k postižení žáka);
- dohodu se zákonnými zástupci a odborným pracovištěm na možnostech úzké spolupráce;
- pomoc při vypracování individuálního vzdělávacího plánu;
- vysvětlení a objasnění způsobu hodnocení žáka (slovní hodnocení, možnosti úlev);
- zabezpečení potřebných kompenzačních a didaktických pomůcek;
- zajištění odborné literatury.

Při sestavování podpůrných opatření (PO) vycházíme z obsahu PO stanovených ve vyhlášce č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování PO jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. PO je sestaveno nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí PO je termín vyhodnocení naplňování PO a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení PO, je-li to účelné. PO může být zpracováno i pro kratší období, než je školní rok. PO může být doplňováno a upravováno v průběhu školního roku. Po podpisu písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka zpracuje třídní učitel PO ve spolupráci s výchovným poradcem a předá ho k podpisu ředitele školy. Následně třídní učitel nebo výchovný poradce zajistí podpisy všech stran uvedených na PO a zakládá PO do evidence ve školním systému v PC i v tištěné podobě.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV."

3.3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností. Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka.

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracuje s poradenským pracovištěm a na základě závěrů odborného vyšetření sestavuje a realizuje individuální vzdělávací plán se strukturou dle právní úpravy. Mimořádně nadaní žáci mohou být přeřazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky.

Příklady specifikace provádění podpurných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:

- předčasný nástup dítěte do školy;
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech;
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka;
- zadávání specifických úkolů, projektů (hlavolamy, kvízy, záhady, problémové úlohy);
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;

Individuální péče je věnována i nadaným žákům, kteří nebyli pedagogicko-psychologicky vyšetřeni. Učivo je prohlubováno, rozšiřováno a obohacováno o další informace se zaměřením na rozvoj vyšších mentálních procesů a rozvoj tvořivosti. Důraz je kladen na řešení problémových úloh, mezioborové vztahy a soutěže. Žákům je umožněn přístup ke studijním materiálům ve školní knihovně a v počítačové pracovně s internetem.

Nadaní žáci mají možnost se nejen dále rozvíjet, ale rovněž uplatnit své znalosti a schopnosti při práci ve třídě, zejména při skupinové práci, kde mohou být pomocníkem učitele. Probíhá tak integrace nadaných jedinců do vyučovacího procesu.

3.3.5 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory (PLPP) nadaného a mimořádně nadaného žáka

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Poskytování podpurných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpurných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory škola vyhodnotí, zda podpurná opatření vedou k naplnění stanovených cílů.

3.3.6 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování podpurných opatření mimořádně nadaného žáka

Podpurná opatření (PO) mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. PO mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování

spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci mimořádně nadaného žáka. Při sestavování PO vycházíme z obsahu PO stanovených ve vyhlášce č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování PO jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. PO je sestaveno nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí PO je termín vyhodnocení naplňování PO a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení PO, je-li to účelné. PO může být zpracováno i pro kratší období, než je školní rok. PO může být doplňováno a upravováno v průběhu školního roku. Po podpisu písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka zpracuje třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem PO a předá ho k podpisu ředitele školy. Následně třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem zajistí podpisy všech stran uvedených na PO a zakládá PO do evidence ve školním systému v PC i v tištěné podobě.

3.4 Průřezová témata

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

Podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo ni.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Průřezová témata prolínají celým životem školy dle možností a potřeby (celoškolní projekty, recitační soutěže, olympiády, návštěvy knihovny spojené s besedou, exkurze, spolupráce s Úřadem práce...).

V tabulce vymezujeme pouze jejich plánované začlenění pro realizaci ve výuce.

3.4.1 Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Charakteristika

Toto průřezové téma má formativní charakter, rozvíjí praktické dovednosti, využitelné v běžném životě. Klade si za cíl pomoci každému žákovi najít dobrý vztah k sobě samému i k ostatním lidem. Vychovává psychicky zdravé jedince, relativně odolné v boji se stresem, soutěží a konkurencí. OSV je typická právě tím, že se dotýká všech vzdělávacích oblastí. Nejvýrazněji se pak prosazuje ve vzdělávacích oblastech Jazyková komunikace, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a zdraví, Člověk a svět práce. Učivem se stává žák samotný.

Přínos k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma: vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod; vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti; umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků; rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti; prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování; vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma: vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě; vychovává k úctě k zákonu rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku; učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti; přispívá k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost; rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů; motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším; umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze); vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností; vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu.

Vzdělávací obsah

Tematické okruhy Osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí – osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci se zařazují do výuky témata, která odrážejí aktuální potřeby žáků. Všechna témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, nácviku modelových situací a formou diskusí. Vzhledem k tomu, že prvky osobnostní a sociální výchovy jsou součástí všech vzdělávacích oblastí po celou dobu školní docházky, netvoří žádný izolovaný předmět. Na 1. stupni se výrazně uplatňuje při práci ve skupinách a v komunitním kruhu.

Tematický okruh	1. – 9. ročník
Osobnostní rozvoj	

rozvoj schopností poznávání	1. – 5. ročník – pozorování, smyslové hry, třídění, 6. – 9. ročník – výcvik čtení s porozuměním, memorování básní a jiných textů
sebepoznání a sebepojetí	1. – 9. ročník – hodnocení práce, spolupráce, hodnocení výsledků svých i kolektivu
seberegulace a sebeorganizace	1. – 9. ročník – řešení konfliktních situací ve skupině, organizace práce, rozdělení úkolů ve skupině
psychohygiena	1. – 9. ročník – relaxace jako nedílná součást života dětí i dospělých, možnosti smysluplné relaxace (sport, kultura, hobby)
kreativita	1. – 9. ročník – možnost volby prostředků, témat, technik při tvořivé činnosti, tvůrčí psaní a deníčky, volba tématu a způsobu zpracování
Sociální rozvoj	
poznávání lidí	1. – 9. ročník – možnost spolupráce s každým jedincem ze třídy; respektování odlišností mezi dětmi (etnických, sociálních a výkonnostních)
mezilidské vztahy	komunitní kruh 1. – 9. ročník – předcházení konfliktů, prevence, řešení konfliktů, vzájemná pomoc mezi dětmi
komunikace	prolíná veškerým vzdělávacím procesem od 1. do 9. ročníku, děti se učí jeden od druhého při skupinové práci, hledají společně řešení úkolů, formulace pozdravu, prosby, omluvy, dotazu, poděkování, odmítnutí; písemná komunikace – dopis, přání, žádost, pozvánka, kritika uměleckého díla
kooperace a kompetice	skupinové vyučování (1. – 9. ročník) – rozvoj schopnosti podřídit se, rozvoj organizačních schopností, uchopení a rozvíjení své i cizí myšlenky (nápadu)
Morální rozvoj	
řešení problémů a rozhodovací dovednosti	prolíná veškerým vzdělávacím procesem (1. – 9. ročník), řešení problémů mezi spolužáky, řešení problémů s učební látkou, výcvik seberegulace
hodnoty, postoje, praktická etika	komunitní kruh (ale i jinde dle situace 1. – 9. ročník), aktuálně se řeší témata odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respekt, etické chování apod.

3.4.2 Výchova demokratického občana (VDO)

Charakteristika

Toto průřezové téma slouží k formování základní občanské gramotnosti, která je charakterizována demokratickým způsobem řešení problémů a konfliktů, vědomím sounáležitosti práv a povinností jedince v demokraticky uspořádané společnosti. Vzorkem společenství založeného na demokratických principech spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti je právě škola a v jejím rámci též prostor pro praktický nácvik dovedností i postojů v třídním kolektivu. První kroky absolvují žáci již na počátku 1. ročníku, kdy se učí působit a najít své místo v komunitním kruhu. Postupně se též zapojují do práce ve skupinách, jejichž součinnost je postavena na pochopení a rozvoji demokratických principů.

Toto téma se úzce váže zejména ke vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět na 1. stupni, Člověk a společnost na 2. stupni a také s dalšími průřezovými tématy Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Přínos k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma: vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod; vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti; umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků; rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti; prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání spravedlivého posuzování; vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení. V oblasti postojů a hodnot průřezové téma: vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě; vychovává k úctě k zákonu rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku; učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti; přispívá k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost; rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů; motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším; umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze); vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností; vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu.

Vzdělávací obsah

Základem tohoto průřezového tématu je praktický život třídních kolektivů, jejich kooperace a kompetice v rámci školy a vytváření demokraticky uspořádaného školního společenství od 1. až do 9. ročníku. Hlavními metodami práce jsou komunitní kruh, pracovní skupiny, kooperativní vyučování, besedy, exkurze či tematické vyučování.

Pro toto průřezové téma není ustaven samostatný vyučovací předmět, jednotlivá témata jsou součástí vzdělávacího obsahu předmětů: prvouka, vlastivěda, **OV**, zeměpis, dějepis a výtvarná výchova.

3.4.3 **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VEG)**

Charakteristika

Toto průřezové téma prostupuje celým základním vzděláváním a jeho charakteristickým principem je výchova žáků jako evropských občanů, kteří jsou zodpovědnými a tvořivými osobnostmi. Hlavním úkolem a ambicí tohoto tématu je rozvoj žáků, v dospělosti schopných přizpůsobivosti v občanské a pracovní sféře, ale i v osobním životě. Žáci poznávají možnosti, které jim evropský a mezinárodní prostor poskytuje a toto poznání se stává přirozenou součástí jejich životních perspektiv. Propojení tématu s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa. Tyto informace mají především usnadňovat orientaci v nabídce vzdělávacích a pracovních příležitostí, rozvíjení zájmů a navazování kontaktů.

Téma výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, ale přitom respektuje naši národní identitu. V průběhu školní docházky posiluje vědomí žáků o tradičních evropských hodnotách, které se projevují v jednání žáků. Škola jako společenství v současném světě migrace je přirozenou příležitostí k projevům humanismu, svobodné lidské vůle, morálky a osobní zodpovědnosti. Praktickou příležitostí a projevem výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech je poznávání žáků – cizinců, soužití a budování vztahů s nimi, stírání hranic a bariér mezi lidmi.

VEG je realizována na 1. stupni zejména ve vzdělávacích oblastech Člověk a jeho svět a Jazyk a jazyková komunikace. Na 2. stupni jej zahrnují zejména vzdělávací oblasti Člověk a společnost, Člověk a příroda, Jazyk a jazyková komunikace. Zdrojem informací o životě a událostech v zemích Evropy, o nabídce vzdělávání a práce v Evropě, v navazování zahraničních kontaktů má své nezastupitelné místo vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie. Toto téma má blízko k dalším průřezovým tématům: Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Výchova demokratického občana. Interpretace a prolínání těchto témat je pro žáky smysluplným propojením školního vzdělávání a aktuálního dění.

Přínos k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma: rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy; prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech; prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv; rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech; rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru; prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu; vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání; vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory; rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma: pomáhá překonávat stereotypy a předsudky; obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi; kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života; utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti; podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám; upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost.

Vzdělávací obsah

Základem tohoto průřezového tématu je život v České republice, jako nedílné součásti Evropy, která jako měnící se společenství řeší problémy a má podstatný vliv na utváření našeho života. Hlavními metodami práce jsou skupinová práce, kooperativní a projektové vyučování.

Pro toto průřezové téma není ustaven samostatný předmět, jednotlivá témata jsou součástí vzdělávacího obsahu následujících předmětů: český jazyk, literární výchova, vlastivěda, prvouka, výtvarná výchova, výchova k občanství, hudební výchova, přírodopis, dějepis, zeměpis a cizí jazyky.

Poznámka: Zařazení průřezových témat do literatury v rámci Českého jazyka předpokládá volbu vhodné literatury s touto tematikou. Pokud se některá témata neobjeví přímo v čítance, zvolí učitel vhodnou doplňkovou nebo společnou četbu.

3.4.4 Multikulturní výchova (MUV)

Charakteristika

Multikulturní výchova seznamuje žáky s rozmanitostí, tradicemi a hodnotami různých kultur a zároveň je vede k uvědomění si své kulturní identity. Na základě poznání vlastní kultury by měli žáci porozumět odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování sociokulturních rozmanitostí. Hluboce se dotýká mezilidských vztahů ve škole, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Učíme se společně žít bez předsudků, poznávat a chápat se, vážit si jeden druhého. Propojení Multikulturní výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména získávat, vyhodnocovat a sdílet informace jako východisko pro přemýšlení o naléhavých tématech a způsobech jejich řešení. Multikulturní výchova prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, zejména oblastmi Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, Informační a komunikační technologie, Umění a kultura, Člověk a zdraví a také se dotýká vzdělávacího oboru Zeměpis. Vazba je dána především tématy, která se zabývají vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin.

Přínos k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma: poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých; učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy,

názory i schopnosti druhých; učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné; rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie; učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání; poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma: pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je; napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí; stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu; pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti; vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Vzdělávací obsah

Cílem tohoto průřezového tématu je vést žáka k odpovědnosti za vlastní jednání, utvářet jeho pozitivní postoje ve vztahu k nejrozličnějším národnostním, etnickým či náboženským skupinám a zároveň zajistit orientaci v mezilidských vztazích. Žák se seznamuje s etnickými a národnostními menšinami v ČR, s jejich kulturními tradicemi, historií a náboženstvím, učí se tolerovat odlišnosti a spolupracovat s těmito menšinami. Hlavními metodami práce jsou různé projekty, skupinové práce, referáty, besedy, exkurze.

Pro toto průřezové téma není ustaven samostatný vyučovací předmět, jednotlivá témata jsou součástí vzdělávacího obsahu následujících předmětů.

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní diference					
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti	HV	HV, ČJ	HV, ČJ	HV, ČJ	HV, ČJ
člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky	HV	HV	HV	HV	HV VL
poznávání vlastního kulturního zakotvení	HV ČJ	HV ČJ	HV ČJ	HV ČJ	HV ČJ
respektování zvláštností různých etnik	PRV	PRV	HV	HV	HV
základní problémy sociokulturních rozdílů v ČR a v Evropě					VL
Lidské vztahy					
právo všech lidí žít společně a spolupracovat	PRV, ČJ, M, VV	PRV, ČJ, M, VV	PRV, ČJ, M, VV	ČJ, M, VL, VV	ČJ, M, VL, VV

tolerantní vztahy a spolupráce s jinými lidmi	PRV, ČJ, M, VV	PRV, ČJ, M, VV	PRV, ČJ, M, VV	ČJ, M, VL, VV	ČJ, M, VL, VV
vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování i konflikty)					VL
předsudky a vžitě stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace)			PRV	VL	VL
důležitost integrace jedince v rodině, mezi vrstevníky a v profesi	PRV, ČJ, M, PČ, VV	PRV, ČJ, M, PČ, VV	PRV, ČJ, M, PČ, VV	ČJ, M, VL, PČ, VV	ČJ, M, VL, PČ, VV
uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)	ČJ PRV	ČJ PRV	ČJ	ČJ	ČJ
význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti	PRV, ČJ, M, PČ, VV	PRV, ČJ, M, PČ, VV	PRV, ČJ, M, PČ, VV	ČJ, M, VL, PČ, VV	ČJ, M, VL, PČ, VV
tolerance, empatie	PRV, ČJ, M, VL, PČ, VV	PRV, ČJ, M, VL, PČ, VV	PRV, ČJ, M, VL, PČ, VV	ČJ, M, VL, PČ, VV	ČJ, M, VL, PČ, VV
lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu	PRV, ČJ, M, PČ, VV	PRV, ČJ, M, PČ, VV	PRV, ČJ, M, PČ, VV	ČJ, M, VL, PČ, VV	ČJ, M, VL, PČ, VV
Etnický původ					
rovnocennost všech etnických skupin a kultur	PRV	PRV			
odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost				VL	
postavení národnostních menšin			ČJ	ČJ	ČJ
základní informace o různých etnických a kulturních skupinách evropské společnosti					
různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa				ČJ	ČJ
projevy nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku					
Multikulturalita					
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj					
multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování					
specifické rysy jazyků a jejich rovnocennosti					

naslouchání druhým, vstřícný postoj k odlišnostem	ČJ, PRV	ČJ, PRV	ČJ, PRV	ČJ	ČJ
význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání					
Princip sociálního smíru a solidarity					
odpovědnost jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči jiným					
nekonfliktní život v multikulturní společnosti	KK	KK	KK	KK	KK
aktivní spolupodílení na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin					
otázka lidských práv, základní dokumenty	PRV	PRV	PRV	VL	VL

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference				
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti	TV, Z, ČJ, HV	TV, ČJ, HV	TV, Z, AJ, NJ, ČJ, HV	TV, AJ, NJ, ČJ, HV, VV
člověk jako nedílná jednotu tělesné i duševní stránky	TV	TV	TV, Z	TV, VV
poznávání vlastního kulturního zakotvení	HV	D, HV	D, HV	D, ČJ, Z, HV
respektování zvláštností různých etnik	D, Z, ČJ	D, Z	D, Z	D, Z
základní problémy sociokulturních rozdílů v ČR a v Evropě		Z	D	D, Z, VV
Lidské vztahy				
právo všech lidí žít společně a spolupracovat	D, VO, VV	D, Z, VO	D, Z	D, Z
tolerantní vztahy a spolupráce s jinými lidmi	TV, HV	TV, HV	TV, HV	TV, Z, HV
vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování i konflikty)	AJ, D	Z, AJ, NJ, D	Z, AJ, NJ, D	Z, AJ, NJ, D
předsudky a vžití stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace)		Z	Z, D	Z, D
důležitost integrace jedince v rodině, mezi vrstevníky a v profesi	VO, VV	VO	VO, VV	VO, VV
uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)	Z, TV, AJ, D, ČJ	Z, TV, AJ, NJ, D, ČJ	Z, TV, AJ, NJ, D, ČJ	Z, TV, AJ, NJ, D, ČJ
význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti	HV	HV	HV, VV	HV
tolerance, empatie	TV, HV	TV, HV	TV, D, HV, VV	TV, D, HV

lidská solidarita, osobní příspěvi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu	VO, HV, VV	VO, HV, VV	VO, HV, VV	VO, HV, VV
Etnický původ				
rovnocennost všech etnických skupin a kultur	Z, D, HV	Z, D, HV	Z, D, HV	Z, D, HV, VV
postavení národnostních menšin	TV, D, HV, VV	TV, D, HV	TV, D, HV, VV	TV, D, HV, VV
základní informace o různých etnických a kulturních skupinách evropské společnosti			D, Z	D, Z
různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa	D, HV, VV	D, Z, HV, VV	D, HV	D, Z, HV
projevy nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku	AJ, D, Z	AJ, NJ, D, Z	D, Z, VV, AJ, NJ	D, Z, VV, AJ, NJ
Multikulturalita				
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj	Z	Z	D,Z,VV	D,Z,VV
multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování			Z	D
specifické rysy jazyků a jejich rovnocennosti			Z	
naslouchání druhým, vstřícný postoj k odlišnostem			Z, ČJ	
význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání				Z
Princip sociálního smíru a solidarity				
odpovědnost jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči jiným	AJ	AJ, NJ	AJ, NJ	AJ, NJ
nekonfliktní život v multikulturní společnosti		Z	Z, D	Z, D
aktivní spolupodílení na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin		Z	D	Z, D
otázka lidských práv, základní dokumenty		Z	Z, D	Z, D

Poznámka: Výchova k občanství v rámci předmětů Výchova k občanství a Výchova ke zdraví prolíná všemi body ve všech ročnících 3. období.

3.4.5 Environmentální výchova (ENV)

Charakteristika

Environmentální výchova vede k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí. Přispívá ke vnímání života jako nejvyšší hodnoty a k citlivému přístupu k přírodě a krajině. Seznamuje s principy trvale udržitelného rozvoje společnosti a tím ovlivňuje její životní styl. Vede k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince, čímž ovlivňuje hodnotovou orientaci žáka a směřuje k jeho aktivnímu zapojení do ochrany i utváření životního prostředí. Učí žáky komunikovat, vyjadřovat vlastní názory a zdůvodňovat je. Propojení Environmentální výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům aktivně získávat a sdílet zásadní informace týkající se naléhavých otázek životního prostředí. To umožňuje jednak hlouběji poznávat a vyhodnocovat závažnost ekologických problémů, jednak zvyšovat zájem žáků, aby modelovali a prezentovali varianty jejich řešení, komunikovali o nich, a vyhodnocovat jejich možné dopady na úrovni lokální a globální.

Environmentální výchova se uplatňuje zejména ve vzdělávacích oblastech Člověk a jeho svět, Člověk a příroda, dále pak v oblastech Člověk a společnost, Člověk a zdraví, Člověk a svět práce. Lze ji propojit i s oblastmi Informační a komunikační technologie, Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace, Umění a kultura.

Přínos k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma: rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí; vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování; přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa; umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí; poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí; ukazuje modelové příklady jednání, která jsou žádoucí i nežádoucí z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje; napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti; učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma: přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty; vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů; vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti; podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí; přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí; vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Vzdělávací obsah

Základem je, aby se žáci aktivně podíleli na ochraně a citlivém utváření životního prostředí. Proto využíváme takové metody, formy a postupy práce, které jsou založené na prožitcích a zkušenostech žáků. Jedná se zejména o skupinové řešení problémů, diskuse, hraní rolí, projekty, ale také o experiment, laboratorní práce, seminární práce a referáty, tematické dny (Den Země, Světový den zvířat).

Environmentální výchova není vyučována jako samostatný vyučovací předmět, je součástí vzdělávacího obsahu následujících předmětů.

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy					
les	PRV	PRV		PŘV	
pole	PRV	PRV		PŘV	
vodní zdroje		PRV		PŘV	
moře					PŘV
tropický deštný les					PŘV
lidské sídlo			PRV		
kulturní krajina			PRV		
Základní podmínky života					
voda			PRV	PŘV	
ovzduší			PRV	PŘV	
půda			PRV	PŘV	
ochrana biologických druhů			PRV	PŘV	
energie			PRV	PŘV	
přírodní zdroje			PRV	PŘV	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí					
zemědělství a životní prostředí			PRV	PŘV	
doprava a životní prostředí			PRV	PŘV	

průmysl a životní prostředí			PRV	PŘV	
odpady a hospodaření s nimi	PRV	PRV	PRV		
ochrana přírody a kulturních památek	PRV	PRV	PRV	PŘV	
změny v krajině				PŘV	PŘV
dlouhodobé programy a jednorázové akce zaměřené na růst ekologického vědomí veřejnosti	tematické dny (Uklidíme kolem sebe – ekologická akce) celoroční třídění odpadu, návštěvy ZOO)				
Vztah člověka k prostředí					
naše obec	PRV, HV	PRV, HV	PRV, HV	VL, HV	VL, HV
naš životní styl	PRV	PRV	PRV		
aktuální (lokální) ekologický problém				PŘV	
prostředí a zdraví	PRV	PRV	PRV		PŘV
nerovnoměrnost života na Zemi					PŘV

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy				
les	Z, PČ, VV	P, VV	VV	P, Z, VV
pole	Z, VV	VV	VV	Z, VV
vodní zdroje	Z, PČ, VV	F, VV	F, VV	P, Z, F, VV
moře	P, Z	P, F	F, VV	P, F
tropický deštný les	Z	P, VV	VV	P
lidské sídlo	Z, VV	VV	Z, VV	VV

kulturní krajina	Z, VV	VV	Z, VV	Z, VV
Základní podmínky života				
voda	P, F, VV	P, F, VV	P, F, CH	P, F
ovzduší	F, VV	F, VV	F, CH	P, F
půda				P, Z
ochrana biologických druhů	P, VV	P, ČJ, VV		P
energie			P, Z, F, PČ	F, CH, PČ
přírodní zdroje			Z, F, PČ	P, F, CH, PČ
Lidské aktivity a problémy životního prostředí				
zemědělství a životní prostředí	Z		Z	P, Z, CH
doprava a životní prostředí	Z, VV	VV	Z, VV	P, Z, CH, VV
průmysl a životní prostředí	Z, PČ, VV	VV	Z, CH, VV	P, Z, CH
odpady a hospodaření s nimi	PČ		F	VV
ochrana přírody a kulturních památek	P, D	P, ČJ, D, VV	ČJ, D	P, Z, D, VV
změny v krajině				P, Z
dlouhodobé programy a jednorázové akce zaměřené na růst ekologického vědomí veřejnosti	tematické dny (Uklidíme kolem sebe – ekologická akce) celoroční třídění odpadu			
Vztah člověka k prostředí				
naše obec				Z
naš životní styl	VV, VKZ, TV	VV, VKZ, TV	P, VV, VO, TV	VV, VO, TV
aktuální (lokální) ekologický problém			CH	P, Z

prostředí a zdraví	VV, VKZ, TV	VV, VO, TV	P, VV, VO, TV	CH, VV, VO, TV
nerovnoměrnost života na Zemi	P, D	P, D	Z, D	P, D

Poznámka: Ve výchově k občanství v rámci předmětu Výchova k občanství a Výchova ke zdraví je tematický okruh lidské aktivity a problémy životního prostředí zmiňován průběžně. Matematika se ve slovních úlohách prolíná všemi okruhy, environmentální tematika je také součástí cizojazyčného vzdělávání.

3.4.6 Mediální výchova (MEV)

Charakteristika

Život v současné moderní společnosti je neodmyslitelně svázan s masovými médii, která výrazně ovlivňují chování, utváření životního stylu a kvalitu života vůbec. Průřezové téma Mediální výchova učí žáka základům mediální gramotnosti. Na jedné straně jde o získání kritického odstupu od médií, na druhé straně o umožnění maximálního využití médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy, aktivního naplnění volného času. Rozvíjí dovednosti, které podporují nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Jedná se o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a využít podněty, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Na rozdíl od ostatních předmětů žáci zkoumají, odkud informace a myšlenky přicházejí. Propojení Mediální výchovy s digitálními technologiemi zdůrazňuje témata a činnosti týkající se mediální komunikace, bezpečnosti komunikace a minimalizace rizik, potřeby rozlišovat mezi soukromou a veřejnou komunikací a vnímat naléhavost neustálého kritického vyhodnocování informací a mediálních sdělení. Pro plnohodnotné zapojení žáků do mediální komunikace je třeba vytvářet příležitosti a podmínky k tvorbě mediální produkce a k vědomému využívání různých výrazových prostředků a tvořivých realizačních postupů.

Mediální výchova má nejbližší k oblastem Člověk a společnost, Jazyk jazyková komunikace, Informační a komunikační technologie a rovněž k oblasti Umění a kultura.

Přínos k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma: přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace; umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich; učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času; umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů; vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských); umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu); vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě); vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci; rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu; přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu; přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma: rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení; vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění; rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci; napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace.

Vzdělávací obsah

V průřezovém tématu Mediální výchova si žáci pěstují kritický přístup k různým mediálním sdělením. Všímají si stavby mediálních sdělení. Vnímají autora, vztah mediálních sdělení k realitě, fungování a vliv médií ve společnosti. Při tvorbě mediálních sdělení se učí pracovat v týmu, vzájemně spolu komunikovat a spolupracovat. Hlavními metodami práce jsou analýza textu, práce ve skupinách, diskuse, strukturovaná diskuse, brainstorming, hraní rolí, volné psaní, tematické vyučování (aktuálně vybraná významná období a významné dny v České republice i ve světě).

Vhodným prostorem pro mediální výchovu je školní informační centrum s nabídkou knih, časopisů a přístupem na internet. Pro toto průřezové téma není ustaven samostatný vyučovací předmět, jednotlivá témata (rozdělená na tematické okruhy receptivních činností a produktivních činností) jsou součástí vzdělávacího obsahu následujících předmětů.

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
TEMATICKÉ OKRUHY RECEPTIVNÍCH ČINNOSTÍ:					
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě				ČJ (KSV)	ČJ (KSV) INF
rozlišování „bulvárních“ prvků ve sdělení od informativních a společensky významných					ČJ (KSV) INF
hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů)					INF
hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením					ČJ (KSV) INF
chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel				VL	ČJ (KSV) INF
identifikování základních orientačních prvků v textu				VL	INF
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					

různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce		ČJ (KSV)	ČJ (KSV)	ČJ (KSV)	ČJ (KSV) INF
rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi obsahem „faktickým“ a „fiktivním“				ČJ (KSV)	ČJ (KSV) INF
hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů)					
rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje					
identifikace společensky významných hodnot v textu					
identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků					
Stavba mediálních sdělení					
příklady pravidelnosti v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství					ČJ (KV)
pozitivní principy sestavování zpráv (význam a užitečnost), zezábavňující principy				ČJ (KV)	
příklady stavby a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení			ČJ (KV)	ČJ (KV)	ČJ (KSV)
Vnímání autora mediálních sdělení					
identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení				ČJ (KV)	ČJ (KV)
výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci					
prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru					
Fungování a vliv médií ve společnosti					
organizace a postavení médií ve společnosti			ČJ (LKV)	ČJ (LKSV)	ČJ (LKSV)
faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování					
způsoby financování médií a jejich dopady					

vliv médií na každodenní život z hlediska současné i historické perspektivy					
role médií v životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne	ČJ (KV)	ČJ (KV)	ČJ (KSV)	ČJ (KSV)	ČJ (KSV)
role médií v politickém životě (předvolební kampaně)					
vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě)			ČJ (LKV)	ČJ (LKV) VL	ČJ (LKSV)
role médií v politických změnách					

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
TEMATICKÉ OKRUHY PRODUKTIVNÍCH ČINNOSTÍ:					
Tvorba mediálního sdělení					
uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení					INF
tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium					INF
technologické možnosti a jejich omezení					INF
Práce v realizačním týmu					
redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média					
utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce	práce ve skupinách				
stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti					
faktory ovlivňující práci v týmu					
pravidelnost mediální produkce					

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
TEMATICKÉ OKRUHY RECEPTIVNÍCH ČINNOSTÍ:				
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě	ČJ, VV, VO	ČJ, VV, VO	ČJ, VO D, VV	ČJ, VO D, VV
rozlišování „bulvárních“ prvků ve sdělení od informativních a společensky významných			ČJ, D	ČJ, D
hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů)	VO	VO	VO	ČJ, VO
hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením			VV	VV
chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel	VO	VO	VO, D, VV	ČJ, VO D, VV
identifikování základních orientačních prvků v textu				ČJ
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				
různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce	VO	VO	VO	VO
rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi obsahem „faktickým“ a „fiktivním“	ČJ			
hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů)				VO
rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje	VO	VO	VO	VO
identifikace společensky významných hodnot v textu				VO
identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků		VO		
Stavba mediálních sdělení				
příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství	ČJ			ČJ
pozitivní principy sestavování zpráv (význam a užitečnost), nezábavní principy	ČJ			ČJ
příklady stavby a uspořádání zpráv				

a dalších mediálních sdělení				
Vnímání autora mediálních sdělení				
identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení				ČJ
výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci			VO	VO, ČJ
prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru	ČJ			ČJ
Fungování a vliv médií ve společnosti				
organizace a postavení médií ve společnosti		VO	VO	VO
faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování				VO
způsoby financování médií a jejich dopady	VO			
vliv médií na každodenní život z hlediska současné i historické perspektivy			VO VV	ČJ, VO VV
role médií v životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne		VO	VV	VV
role médií v politickém životě (předvolební kampaně)				D, VO
vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě)	ČJ, HV, VO	ČJ, HV	VV, ČJ, HV	ČJ, VV D, HV
role médií v politických změnách				D, VO

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
TEMATICKÉ OKRUHY PRODUKTIVNÍCH ČINNOSTÍ:				
Tvorba mediálního sdělení				
uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení	VV	VV	VV	VV

	prolíná všemi předměty ve všech ročnících			
tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium	INF	INF		
technologické možnosti a jejich omezení	PČ			
Práce v realizačním týmu				
utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce	VO	VO	VO	VO
	prolíná všemi předměty			
stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti	VO	VO	VO	VO
	prolíná všemi předměty			
faktory ovlivňující práci v týmu	VO	VO	VO	VO
	prolíná všemi předměty			
pravidelnost mediální produkce	VO	VO	VO	VO

4 UČEBNÍ PLÁN

Je souhrnem informací o organizaci vzdělávání na úrovni vyučovacích předmětů, který obsahuje číselné údaje o týdenním počtu vyučovacích hodin jednotlivých předmětů v rámci ročníku i stupně základní školy. Navýšení hodinové dotace některých předmětů z disponibilní časové dotace vyjadřuje vzdělávací záměry školy a je vyznačeno v závorce.

1. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Týdenní počet vyučovacích hodin					
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	9	8	9	7	6	33/6
	Anglický jazyk	-	2	3	3	3	9/2
Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	5	5	5	20/5
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	1	1	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	-	-	6
	Přírodověda	-	-	-	2	2	4
	Vlastivěda	-	-	-	2	2	4
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	2	6
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	2	6
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10/0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5/0
Celková časová dotace		21	22	24	25	26	102/16

2. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Týdenní počet vyučovacích hodin					
		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Celkem	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5	4	4	5	15/3	
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12/0	
	Další cizí jazyk – německý	-	2	2	2	6/0	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	4	16/0	
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	1	1	4/0	
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	8	12/0
	Občanská výchova	1	1	1	1	4	
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	2	8	20/8
	Chemie	-	-	2	2	4	
	Přírodopis	2	2	2	2	8	
	Zeměpis	2	2	2	2	8	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4	10
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	12/2
	Výchova ke zdraví	1	1	1	1	4	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	3/1	
Celková časová dotace		29	30	31	32	104/18	

5 UČEBNÍ OSNOVY

Vzdělávací obsah 9 vzdělávacích oblastí rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání je ve školním vzdělávacím programu didakticky rozpracován v učebních osnovách.

5.1 Vzdělávací oblast „Jazyk a jazyková komunikace“

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk (první) a další cizí jazyk (druhý).

5.1.1 Charakteristika předmětu Český jazyk a literatura

Vymezení předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk je realizován ve všech ročnících, v 1. a 2. období v rozsahu 6 až 9 hodin týdně, ve 3. období pak pod názvem Český jazyk a literatura s poloviční časovou dotací 4 až 5 vyučovacích hodin týdně.

Jazykové vzdělávání má zásadní postavení, neboť umožňuje žákům správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat, účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Komunikace v mateřském jazyce (kterým je pro většinu žáků český jazyk) je součástí každodenního života ve společnosti i nástrojem celoživotního vzdělávání, rozvíjí celou osobnost (mluvený a písemný projev) a podporuje vztah ke kulturním hodnotám (divadlo, film, literatura). Pro žáky jiných národností je pak výuka českého jazyka prostředkem poznání cizojazyčného prostředí, orientace a účinné komunikace v něm.

Vzdělávací obsah má komplexní charakter, skládá se ze 3 ve výuce se prolínajících složek:

Komunikační a slohová výchova – žák se dorozumívá srozumitelně, vhodnými jazykovými prostředky; odlišuje projev spisovný a nespisovný; orientuje se v textu, vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky v textu; zvládá vypracovat poznámky, výpisky, výtah; samostatně připravuje a přednáší referát; diskutuje a respektuje názory druhých; v diskusi argumentuje.

Jazyková výchova – žák rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu; správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov; rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí; v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický a syntaktický; rozlišuje způsoby obohacování slovní zásoby; používá jazykové příručky.

Literární výchova – žák čte s porozuměním; pracuje s literárním textem (reprodukuje, interpretuje); sdílí dojmy z četby, divadla, filmového představení; rozlišuje základní literární žánry; orientuje se v literárních směrech; zná významné představitele české a světové literatury.

5.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k:

Kompetence k učení:

- pozitivnímu vztahu k mateřskému jazyku
- chápání jazyka jako systému a historického jevu
- vyhledávání informací z různých zdrojů a jejich využití pro rozvoj jazykových dovedností
- zvládnutí techniky čtení, čtení s porozuměním, výrazného čtení, správné intonaci, tichého čtení
- osvojení jazykových pravidel
- cvičení paměti (memorování veršů, prózy)

Kompetence k řešení problémů:

- práci s odborným textem, vyhledávání podstatných myšlenek
- prosazování prvků kritického myšlení
- čtení textů s porozuměním

Kompetence komunikativní:

- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace
- rozvoji umění komunikace a naslouchání
- formulování vlastních názorů a postojů, sdílení vlastních dojmů a pocitů
- vyšším nárokům na jazykovou správnost jako podmínky efektivní komunikace

Kompetence sociální a personální:

- aktivní spolupráci ve skupině a respektu k názoru druhých
- sebehodnocení a posouzení svých schopností

Kompetence občanské:

- poznání kulturního odkazu našich i cizích autorů a folklóru
- rozlišení jednotlivých literárních druhů a žánrů jako součásti kulturního přehledu člověka
- aktivnímu uměleckému prožitku a k rozvoji kulturnosti (četba, divadlo, film, přednes, záznamy z četby, besedy o knihách)

Kompetence pracovní:

- zkvalitňování písemného projevu (úprava písemností, rozvoj a podpora tvořivého psaní, jazyková správnost, srozumitelnost) jako prostředku společenského uplatnění
- praktickému využití znalostí (dopis, životopis, žádost, objednávka, reklamace, referát, výpisky, tiskopisy)

- efektivní práci s Pravidly českého pravopisu, učebnicemi, příručkami a encyklopediemi

Kompetence digitální:

- využívání ICT, výukových programů, televize, rozhlasu
- vyhledávání informací z různých zdrojů a jejich využití pro rozvoj jazykových dovedností

5.1.3 Vztah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura k dalším vzdělávacím oblastem

Vztah k oboru Jazyk a jazyková komunikace

- využití mluvnických kategorií v cizích jazycích
- znalost gramatických pojmů, slovní zásoby (obohacování, slova přejatá)
- seznámení s významnými spisovateli světové literatury
- porovnání rozdílů slovanských jazyků
- čtení s porozuměním

Vztah k dalším oblastem

Člověk a společnost:

- historický vývoj jazyka, porovnání současných textů s texty dobovými, zařazení textu do doby, literární zobrazení doby
- seznámení s autory, kteří píšou historickou beletrii

Člověk a jeho svět:

- rozlišování slovní zásoby o nové pojmy, nácvik komunikace
- vyhledávání informací v encyklopediích – práce s textem

Matematika a její aplikace:

- slovní úlohy – jejich porozumění, tvorba, užívání správných formulací

Informatika:

- využívání ICT, výukové programy, televize, rozhlas

Člověk a příroda:

- příroda a její ztvárnění v literatuře, odborné texty, encyklopedie, obohacování slovní zásoby

Člověk a zdraví:

- porozumění a užívání povelů v tělesné výchově
- sportovní pravidla – práce s textem

Umění a kultura:

- zážitky z četby, divadla, folklorních vystoupení, výstav
- literárně-dramatická činnost dětí

- vnímání a chápání hudebních textů

Člověk a svět práce:

- pochopení pracovních návodů a pokynů
- příprava na další studium (vyhledávání informací, vyplnění přihlášky)

Uplatňují se všechna průřezová témata i podpůrná témata (dramatická výchova, výchova k ochraně člověka za mimořádných situací, dopravní výchova).

5.1.4 Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura

5.1.4.1 1. stupeň – I. Období

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK

1. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. Komunikační a slohová výchova				
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	<ul style="list-style-type: none"> - Čtení: praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé) - Naslouchání: praktické naslouchání, věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) - Písemný projev: základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) - Písemný projev: technika psaní – úhledný, čitelný a přehledný písemný projev 	<ul style="list-style-type: none"> - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - čte s porozuměním texty přiměřené náročnosti a rozsahu - vyhledá v textu řádek, slovo - vypravuje obsah přečteného textu podle obrázků, otázek - z více vět vybírá jen věty vhodné k tématu - uvolňuje jemnou motoriku ruky pomocí kresebných cviků, modelací písmen z drátků, modelíny apod. - fixuje správné držení těla při psaní 	<p>Praktické čtení (plynulost, výraz) Věcné čtení (vyhledávání informací) Naslouchání Písemný projev</p>	
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	<ul style="list-style-type: none"> - Mluvený projev: základní techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na situaci 	<ul style="list-style-type: none"> - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - využívá správného dýchání a výslovnosti při ústním projevu - opravuje nesprávnou a nedbalou výslovnost - naslouchá ostatním zná a uznává základní pravidla dialogu 	<p>Mluvený projev Správná výslovnost všech hlásek Správné dýchání při řeči, tvoření hlasu Přiměřenost tempa a hlasitosti při ústním projevu Pravidla dialogu (oslovení, zahájení, ukončení) Výcvik naslouchání (mluvčí a posluchač) Nácvik formulace pozdravu, poděkování,</p>	<p>OSV – komunikace při skupinové práci, mezilidské vztahy MKV – tolerantní vztahy a spolupráce OSV – sociální rozvoj – formulace pozdravu, prosby, poděkování apod.</p>

			<p>Formulace otázky Reprodukce textu Tvůrčí psaní – písemný projev se rozvíjí po stránce obsahové, kvalitativní, kvantitativní Popis, vyprávění Správné sezení a držení psacího náčiní, hygiena zraku</p>	
<p>Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.</p>	<p>- Mluvený projev: základní techniky mluveného projevu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - vypravuje krátký příběh - reprodukuje čtený text - s výrazem recituje krátké verše přiměřené úrovni - skládá slova z přeházených písmen - skládá věty z přeházených slov - přepisuje tiskací text do psacího písma - píše krátký popis, vyprávění - skládá báseň ze slov (podle originálu – předlohy) - tvoří věty ze dvou daných částí a opisuje je - z více různých vět vybírá jen vhodné věty k tématu - řeší hádanky, rébusy - plní úlohy zadané učitelem ústně nebo písemně - vypráví podle seřazených obrázků známou pohádku - vypráví na základě ilustrací podle své fantazie 	<p>Ústní vypravování Rytmická cvičení Výcvik paměti (memorování) Skládání vět</p>	<p>OSV – cvičení sebekontroly, sebeovládání při rozhovoru PRV – péče o zdraví</p>

2. Jazyková výchova				
<p>Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. Porovnává význam slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená. Odůvodňuje a píše správně: velká písmena na začátku věty</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková stránka jazyka: sluchové rozlišování hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) - Slovní zásoba a tvoření slov: slova a pojmy, význam slov 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. - porovnává význam slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená - odůvodňuje a píše správně: velká písmena na začátku věty - ovládá pravolevou orientaci a správně užívá pojmy: <i>nahoře, dole, vpravo, vlevo, před, za, mezi, řádek, sloupek, slovo, věta, písmeno</i> - rozlišuje probíraná písmena, čte a píše je - hláskuje a čte krátká slova a čte s porozuměním krátké věty z těchto slov - rozlišuje délku samohlásek - opisuje a přepisuje krátká slova a věty a píše je podle diktátu - čte slabiky: di – ti – ni; dy – ty – ny; bě – pě – vě – mě; dě – tě – ně - rozliší a používá velké písmeno na začátku věty a znaménko za větou 	<p>Zvuková stránka jazyka Slovní zásoba a tvoření slov Vyvození písmen Výcvik čtení a psaní slov a vět Sluchové rozlišení hlásek Výslovnost samohlásek, souhlásek Délka samohlásek Slabiky Velká písmena na začátku věty Znaménko za větou</p>	<p>OSV – cvičení smyslového vnímání, kooperace, komunikace VV + PČ – modelování a kreslení písmen</p>
3. Literární výchova				
<p>Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Poslech literárních textů - Zážitek čtení a naslouchání - Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. 	<p>Poslech literárních textů Zážitek čtení a naslouchání Báseň, říkadlo, pohádka, příběh</p>	<p>Dramatická výchova ENV – seznámení s příběhy s přírodní tematikou</p>

<p>Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.</p>	<p>přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní literární pojmy: literární druhy a žánry – rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka 	<ul style="list-style-type: none"> - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. - vyjadřuje své pocity z přečteného textu. - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností. - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností - rozlišuje pojmy báseň, říkadlo, pohádka, příběh - vyhledá slova, která se rýmují - zná některé hrdiny dětských knih a určí, do které knihy patří - pozorně naslouchá čtenému textu s výrazem a porozuměním recituje krátké básně a učí se je z paměti - dle zájmu se účastní besídky pro rodiče a třídního kola recitační soutěže svým samostatným přednesem - tvoří otázky a odpovědi k prožitému (přečtenému literárnímu dílu) - dramatizuje přiměřený text - vyhledává informace podle pokynů učitele - seznamuje se a pracuje s dětskými encyklopediemi při skupinové práci 	<p>Rytmus a rým Folklór Reprodukce čteného Dětská poezie (přednes, memorování) Rozlišování kladných a záporných postav Postoj k uměleckému dílu Divadlo (loutkové)</p>	<p>VEG – využití lidové slovesnosti – kořeny české kultury VV – ilustrace k pohádce, příběhu</p>
---	---	--	--	--

Poznámka: Vzdělávací obsah má komplexní charakter, důraz je kladen na vzájemnou pomoc a spolupráci ve skupinách.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK**2. ročník**

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Komunikační a slohová výchova</u>				
<p>Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.</p> <p>Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.</p> <p>Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.</p> <p>V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vodné tempo řeči.</p> <p>Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.</p> <p>Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.</p> <p>Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev.</p> <p>Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.</p> <p>Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.</p> <p>Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Čtení: věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) - Naslouchání: věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) - Mluvený projev: základy mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení - Písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem), technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu). 	<ul style="list-style-type: none"> - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vodné tempo řeči - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - neustále zkvalitňuje techniku čtení (plynulost, frázování, hlasitost) - dokazuje porozumění textu odpovídáním na otázky - v textu nahrazuje slova jinými vhodnějšími nebo neúplný text doplňuje 	<p>Čtení, naslouchání, mluvený a písemný projev</p> <p>Obohacování slovní zásoby</p> <p>Rozvoj slovního projevu ústního i písemného</p> <p>Zkvalitňování dialogu a diskuse</p> <p>Psaní adresy (obálky), dopisu, pozdravu, Vypravování, popisu, pohádky</p> <p>Využívání synonym, obrazného pojmenování, přirovnání, vlastní fantazie a slovního humoru ve vlastním tvůrčím psaní</p> <p>Základy mluveného projevu</p> <p>Vyjadřování závislé na komunikační situaci</p> <p>Komunikační žánry</p> <p>Užití prvků kritického myšlení</p> <p>Dramatické hry</p>	<p>OSV – rozvoj kreativity při psaní z fantazie, mezilidské vztahy, pomoc druhému, respekt</p> <p>k odlišnostem při skupinové práci</p> <p>Rozvoj komunikačních dovedností při práci ve skupině</p> <p>MKV – lidské vztahy, vrstevníci, uplatňování principů slušného chování, vstřícný postoj</p> <p>k odlišnostem, naslouchání druhým</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - vybírá z nabídky jen věty vhodné k danému tématu - luští hádanky, křížovky a rébusy - tvoří a píše ve dvojici nebo ve skupině vlastní příběh nebo pohádku - vymýšlí příběh s danými slovy - píše správně adresu, dopis, pozdrav, popis (osoby, zvířete) - píše vlastní sebehodnocení - využívá prvků kritického myšlení, - pracuje s osnovou, s obrázkovou osnovou - každodenně se zapojuje do dialogu nebo diskuze a respektuje jejich pravidla - aktivně přistupuje k dramatickým hrám, kterými rozvíjí ústní vyjadřování 		
2. Jazyková výchova				
<p>Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.</p> <p>Porovnává význam slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná.</p> <p>Porovnává a třídí slova podle zobecnělého významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.</p> <p>Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková stránka jazyka: sluchové rozlišování hlásek, výslovnost, samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk). - Slovní zásoba a tvoření slov: slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma. - Tvarosloví: slovní druhy, tvary slov 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - porovnává význam slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná - porovnává a třídí slova podle zobecnělého významu – děj, věc, okolnost, vlastnost - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru 	<p>Opakování a upevnění písmen osvojených v 1. ročníku, docvičování neznámých tvarů.</p> <p>Spojování slov do vět, oddělování slov ve větě.</p> <p>Pořádek (= pořadí) vět, druhy vět podle postoje mluvčího</p> <p>Abeceda – řazení slov podle abecedy, práce se slovníkem a encyklopedií</p>	<p>OSV – rozvoj kreativity, pozornosti a soustředění při rozlišování délky samohlásek ve slovech, zvládnutí učebních problémů</p> <p>OSV – osobnostní rozvoj, kreativita</p> <p>OSV – sociální rozvoj, skupinová práce</p>

<p>Rozlišuje v textu druhy vět podle postojů mluvčího k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky. Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves - rozlišuje v textu druhy vět podle postojů mluvčího k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky - odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování - zná a rozlišuje 4 typy písmen pro každou hlásku abecedy - sestavuje věty z daných slov, a naopak rozděluje věty na jednotlivá slova - pozná začátek a konec věty v textu - sestavuje text z přeházených vět podle logické posloupnosti - rozlišuje 4 druhy vět podle postojů mluvčího (sám tyto věty uvědoměle tvoří a píše) - dobře používá diakritická znaménka - zná pořadí písmen v abecedě - řadí slova podle abecedy (i podle 2. a 3. písmene ve slově) - vyhledává hesla v abecedních seznamech a encyklopediích - píše správně párové souhlásky na konci nebo uprostřed slova - rozděluje slova na konci řádku podle slabik 	<p>Slovní význam – slova nadřazená, podřazená, souřadná, souznačná (synonyma), opačná (opozita) Spodoba (= psaní souhlásek párových) Slovo, slabika, hláska, písmeno – význam slabiky pro dělení slov, rozdělení hlásek na samohlásky a souhlásky, význam délky samohlásek, psaní ú–ů, dvojhlásky au – ou, slabikotvorné l–r Psaní i–y po měkkých a tvrdých souhláskách Psaní slov se skupinami dě – tě – ně Psaní slov se skupinami bě – pě – vě – mě Slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky, spojky</p>	
--	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - objasní, jak může délka samohlásky změnit význam slova - dbá na důsledné psaní diakritických znamének - zná a aplikuje pravidlo o psaní ú–ů - dělí hlásky na samohlásky, souhlásky, dvojhlásky - chápe význam slabikotvorných l–r ve slabikách, kde chybí samohláska - doplňuje správné samohlásky do neúplných slov a řeší křížovky a rébusy - zpaměti vyjmenuje souhlásky tvrdé, měkké, obojetné - odůvodní a správně píše i–y po souhláskách tvrdých i měkkých v doplňovacích cvičeních, v diktátech i v tvůrčím psaní - pamatuje si některá frekventovaná slova cizího původu, kde toto pravidlo neplatí (cyklus, cyklista, encyklopedie, kino, rizoto) - ovládá psaní slov s dě – tě – ně – bě – pě – vě – mě - všechny nově získané znalosti uplatňuje v praxi, v doplňovacích cvičeních, v diktátech, v běhacích diktátech a v tvůrčím psaní - poznává podstatná jména jako názvy osob, zvířat, věcí, vlastností, činností, dějů - ukazuje si na ně pomocí zájmen ten, ta, to, ty, ti, ta - vyhledává podstatná jména v textu - dokáže podstatná jména vymýšlet 		
--	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - poznává slovesa jako slova, která nám říkají, co osoby, zvířata a věci dělají - vyhledává slovesa v textu - umí slovesa sám vymýšlet - doplňuje do neúplných vět vhodná podstatná jména a slovesa - chápe, že podstatná jména a slovesa mají více tvarů, uvede příklad - poznává předložky jako slova, která zpravidla patří k podstatnému jménu, ale píší se zvlášť - vyjmenuje několik běžných předložek - vyjmenuje několik běžných spojek - správně používá velká písmena na začátku věty - používá velké písmeno na začátku jména a příjmení osob, na začátku jmen zvířat, obcí, měst, zemí, řek a hor 		
3. Literární výchova				
<p>Čte a přednáší z paměti literární texty přiměřené věku. Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností. Rozlišuje vyjadřování ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Poslech literárních textů - Zážitek čtení a naslouchání - Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - Základní literární pojmy: literární druhy a žánry (rozpočítadlo, hádanky, říkanka, báseň, pohádka) 	<ul style="list-style-type: none"> - čte a přednáší z paměti literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností - rozlišuje vyjadřování ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - čte s porozuměním přiměřené texty s využitím čtení hlasitého i tichého 	<p>Uvědomělý poslech literárních textů Rozvoj čtenářství a vztahu ke knize Samostatné čtení knih Společná četba knih Besedy o knihách Rozpočítadlo, hádanky, říkanka, báseň, pohádka. Návštěvy divadla (loutkového divadla)</p>	<p>MUV – četbou a návštěvou kulturních programů k poznání vlastního kulturního zakotvení MKV – význam knih pro osobnostní rozvoj, naslouchání druhým a vstřícný postoj k odlišnostem</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - neustále zdokonaluje techniku čtení (plynulost, rychlost, výraznost) - čte samostatně vhodné knihy - čte výrazně podle rolí - hodnotí, co se mu na knize líbilo - zkouší dramatizaci některých textů - zapojuje se do společné četby - podle pokynů učitele pracuje s textem - přednáší básně - chápe a používá pojmy: pohádka, povídka, bajka, hádanka, říkanka, báseň, sloka, rým, verš, čtenář, spisovatel, básník, ilustrátor, herec, loutka, jeviště, hlediště, režisér, divadelní hra, hlavní postava - uvědomuje si význam knih pro svůj rozvoj a obohacení citového života, vysvětlí, proč děti čtou knihy 		<p>VV – ilustrace k textu</p>
--	--	---	--	-------------------------------

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK

3. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Komunikační a slohová výchova</u>				
<p>Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.</p> <p>Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.</p> <p>Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.</p> <p>V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vodné tempo řeči.</p> <p>Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.</p> <p>Zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním.</p> <p>Píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev.</p> <p>Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.</p> <p>Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.</p> <p>Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.</p> <p>Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Čtení: věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) - Naslouchání: praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) - Naslouchání: věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) - Mluvený projev: základy mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení <p>Písemný projev: základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem), technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu), žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vodné tempo řeči - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním - píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - v dramatických hrách a scénkách komunikuje se spolužáky 	<p>Komunikace s dětmi, s dospělým známým, s dospělým cizím (lékař, prodavač, turista...)</p> <p>Komunikace po telefonu</p> <p>Psaní: popis věci, pracovního postupu, pohádkové postavy, pozvánka</p> <p>Vypravování: skutečné příběhy, fantazie, pohádky, rýmy</p> <p>práce s osnovou</p> <p>Písemný projev: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování.</p>	<p>OSV – výcvik komunikace, aktivní naslouchání, vedení dialogu, omluva, pozdrav, prosba</p> <p>MEV – kritický a hodnotící přístup k uměleckému dílu práce v týmu na společném díle</p> <p>OSV – kooperace – řešení konfliktů, podřízení se, soutěž, konkurence</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí dialog po telefonu (libovolné téma) a respektuje zásady telefonování - popisuje věci denní potřeby (i věci nesmyslné), pohádkové bytosti, jednoduchého pracovního postupu - hodnotí navštívené divadelní představení (kritika) - vyprávění vlastních zážitků, - vypravuje příběh podle osnovy - píše pozvánku na besídku pro rodiče - píše rýmy (např. o květinách, o ročním období) - tvoří osnovu vypravování - při tvůrčím psaní se drží připravené osnovy - pokouší se využít slovního humoru při psaní 		
2. Jazyková výchova				
<p>Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky. Odůvodňuje a píše správně i/y po měkkých a tvrdých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech. Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a spojovacími výrazy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišování hlásek, výslovnost, samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk). - slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma. Stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) - skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice - tvarosloví – slovní druhy, tvary slov 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky - odůvodňuje a píše správně i/y po měkkých a tvrdých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a spojovacími výrazy 	<p>Věta, slovo, slabika, hláska Abeceda Psaní i-y po měkkých a tvrdých souhláskách Psaní slov s dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Spodoba – psaní souhlásek párových ve slovech. Věta jednoduchá a souvětí</p>	<p>OSV – dovednost navazovat na druhé, rozvíjet jejich myšlenku OSV – kreativita, pružnost nápadů, tvořivý přístup při nahrazování slov v textu jinými, výstižnější OSV – kooperace, kreativita, hodnocení práce</p>

<p>Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves. Vyhledá v textu slova příbuzná. Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves - vyhledá v textu slova příbuzná - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - rozlišuje 4 druhy vět podle postoje mluvčího - hlásky třídí na samohlásky krátké a dlouhé, souhlásky měkké, tvrdé, obojetné - správně píše slabiky s „ě“ v probraných typech slov - vyhledává hesla v abecedních seznamech - řadí hesla podle abecedy - správně vyhodnocuje a uplatňuje psaní souhlásek párových na konci i uprostřed slova - pozná sloveso určité a infinitiv slovesa - ptá se 1. pádovou otázkou - pomocí otázek vyhledává základní skladební dvojice - využívá souvětí ve svém tvůrčím psaní - rozumí vztahům mezi slovy: souznačnost, protikladnost, příbuznost - hovoří gramaticky správně - rozlišuje pojmy písmeno, hláska, slabika, slovo, věta - chápe, že v češtině bývá přízvučná 1. slabika slova - chápe, že v předložkových vazbách je přízvuk na předložce - zná z paměti řadu vyjmenovaných slov po obojetných souhláskách 	<p>Základní skladební dvojice Nauka o slově Slova souznačná Slova protikladná Slova příbuzná Kořen slova Hláskosloví a výslovnost Stavba slova Slovní přízvuk Psaní i-y po obojetných souhláskách uvnitř slov Vyjmenovaná slova po B, L, M, S, V, Z Slova k nim příbuzná Psaní i-y po obojetných souhláskách L, M, P, S, V, Z uvnitř slov Řady vyjmenovaných slov, jejich pamětní učení, odvozování slov příbuzných a jejich Užití Tvarosloví Slovní druhy – slova ohebná, slova neohebná Podstatná jména: Skloňování, pádové otázky, číslo, rod Slovesa: Osoba, číslo čas minulý, přítomný, budoucí, Infinitiv, zvrtná slovesa časování</p>	
--	--	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - pozná i jiný tvar vyjmenovaného slova u podstatných jmen, přídavných jmen a sloves - sám nebo s pomocí spolužáků a učitele vyvodí slova příbuzná k vyjmenovaným a snaží se zapamatovat si je - tvoří pohádku nebo příběh s maximálním využitím vyjmenovaných a příbuzných slov - píše správně slova s i-y po obojetných souhláskách v doplňovacích cvičeních a v diktátech - zná z paměti řady všech vyjmenovaných slov - pozná jiný tvar vyjmenovaného slova - vyvodí slova příbuzná a snaží se zapamatovat si je - cyklicky procvičuje všechna probraná vyjmenovaná slova - píše a zdůvodňuje psaní i-y po obojetných souhláskách uvnitř slov v doplňovacích cvičeních, křížovkách, rébusech, diktátech - zapisuje přehledně slova vyjmenovaná i příbuzná s vysvětlením významu - vyjmenovaná a příbuzná slova využívá ve svém tvůrčím psaní - postupně se seznamuje s jednotlivými slovními druhy - vyhledává daný slovní druh ve větě a zdůvodňuje svou volbu - doplňuje daný slovní druh do neúplných vět - ptá se správnými otázkami na přídavná jména a na příslovce 		
--	--	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje nejběžnější předložky, spojky, částice - vysvětlí, co vyjadřují citoslovce, co vyjadřují číslovky - v přiměřeném textu určuje sám nebo s pomocí slovní druhy a označuje je příslušnou číslicí - rozlišuje slova příbuzná a tvary téhož slova - z paměti odříkává pádové otázky (s předložkami) - chápe význam slova „skloňování“ jako změnu tvaru slova - určuje pád podstatných jmen pomocí pádové otázky - podstatné jméno převádí do daného pádu - rozlišuje jednotné a množné číslo - zná 3 rody, při jejich určování si pomáhá ukazovacími zájmeny <i>ten, ta, to</i> - u sloves určuje osobu v čísle jednotném i množném - zná 3 slovesné časy (minulý, přítomný, budoucí) - používá tvar slovesa v infinitivu - převede větu (vypravování) z přítomného času do minulého (budoucího) a naopak - převede větu (vypravování) z jednotného čísla do množného a naopak - nahrazuje v textu slovesa jinými, výstižnějšími 		
--	--	--	--	--

3. Literární výchova				
<p>Čte a přednáší z paměti literární texty přiměřené věku. Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností. Rozlišuje vyjadřování ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Poslech literárních textů - Zážitek čtení a naslouchání - Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - Základní literární pojmy: literární druhy a žánry (rozpočítadlo, hádanky, říkanka, báseň, pohádka) 	<ul style="list-style-type: none"> - čte a přednáší z paměti literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností - rozlišuje vyjadřování ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - rozvíjí své čtenářské dovednosti (rychlost, plynulost, porozumění, výraznost) - recituje verše (přednáší prózu) a zapojuje se do přípravy besídky pro rodiče - dle zájmu se účastní recitační soutěže - čte individuálně doma knihy podle svého zájmu - orientuje se v obsahu čteného a dokáže text reprodukovat - seznámí se s některými regionálními pověstmi - navštěvuje knihovnu, divadelní a filmová představení se školou i samostatně - vyjádří svůj postoj ke knize, hodnotí hlavní hrdiny, jejich charakteristiku - účastní se společné četby knih ve škole a zapojuje se do diskuse nad nimi 	<p>Poslech literárních textů Zážitek čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem Základní literární pojmy Rozvoj čtenářských dovedností Čtení s porozuměním Orientace v textu Správná intonace, frázování, hlasitost Hledání hlavní myšlenky a klíčových slov Výrazné čtení Tiché čtení Rychlost a plynulost Práce s literárním textem Rozvoj vztahu k četbě Motivace ke čtení doma Společná četba a diskuse Četba pověstí Orientace v literárních druzích a žánrech Základní informace o některých autorech a dílech</p>	<p>OSV – rozvoj chování podporujícího dobré vztahy ve třídě respektování, podpora a pomoc při nácviu společných besídek MUV – prostor k prezentaci žákům jiných národností (jejich písně, zvyky, folklór) OSV – hodnocení práce, vyjádří svůj postoj, sociální rozvoj, respektování odlišností MUV – poznávání vlastního kulturního zakotvení VV – ilustrace k textu</p>

	-	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje krásnou literaturu a naučný text - rozlišuje některé literární druhy a žánry (poezie, próza, povídka, bajka, pověst, pohádka, drama) a vysvětlí, čím se od sebe liší - uvědomuje si význam knih pro svůj život 		
--	---	--	--	--

5.1.4.2 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – I. Období

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Žák: čte s porozuměním jednoduché texty; rozumí pokynům přiměřené složitosti; dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání; zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním; píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen; spojuje písmena a slabiky; převádí slova z mluvené do psané podoby; dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost; opisuje a přepisuje krátké věty.

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák: rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy; rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky; tvoří slabiky; rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky; píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech.

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Žák: pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně; reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací; při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost.

5.1.4.3 1. stupeň – II. Období

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK

4. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Komunikační a slohová výchova</u>				
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	- Čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu), věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)	- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - čte plynule nahlas i potichu - interpretuje čtený text - rozčlení určitý text podle osnovy - vyjadřuje svůj postoj k textu - textu porozumí - zaznamená základní informace a vyhledá požadovanou informaci - rozliší informace podstatné od okrajových - pracuje s osnovou - na základě osnovy sestaví text	Čtení	OSV – porozumění sobě samému MEV – využití potenciálu médií jako zdroje informací
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	- Čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu), věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)	- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - doplní chybějící informace	Čtení	OSV – umění komunikace a naslouchání

<p>Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku. Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, tempo, podle svého komunikačního záměru</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry : pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu, základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) 	<ul style="list-style-type: none"> - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, tempo, podle svého komunikačního záměru - osvojí si základní techniky mluveného projevu - procvičuje různé druhy dialogů 	<p>Mluvený projev Komunikace s dětmi i s dospělými Komunikační žánry Základní komunikační pravidla</p>	<p>OSV – dovednost souvisle se vyjadřovat, komunikovat v různých situacích, vedení dialogu a technika řeči</p>
<p>Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá podle komunikační situace Rozpoznává manipulační komunikaci v reklamě</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem), věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá podle komunikační situace - rozpoznává manipulační komunikaci v reklamě - kriticky zhodnotí obsah reklamy, vysvětlí, proč se používá - pozorně naslouchá druhému - informace získané nasloucháním zaznamenává - reaguje otázkami na mluvčího - hodnotí jeho projev - při prezentaci své práce a používá spisovnou češtinu, při komunikaci se spolužáky hovorovou, vysvětlí rozdíl 	<p>Naslouchání</p>	<p>MEV – ovlivňování reklamou, role médií v životě jednotlivce</p>

<p>Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</p> <p>-</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem), technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu), žánry písemného projevu : adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování 	<ul style="list-style-type: none"> - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - popisuje věci denní potřeby, postavy, činnosti - podle obrázkové osnovy popisuje děj příběhu - sestaví osnovu vypravování - na základě osnovy sepíše jednoduchý příběh, vyplní jednoduchou přihlášku, dotazník jako formu evaluace - napíše dopis i s adresou - vypracuje stručný zápis z přečteného textu - napíše pozvánku, blahopřání k svátku, novému roku - píše správně SMS zprávy 	<p>Písemný projev</p>	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání, kreativita, rozvoj komunikačních schopností OSV – tvůrčí psaní</p>
<p>2. <u>Jazyková výchova</u></p>				
<p>Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová. Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma 	<ul style="list-style-type: none"> - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - rozlišuje mezi zvukovou a psanou podobou slova - zaznamená grafickou stavbu slova - orientuje se ve významu slov - rozezná slova jednoznačná, mnohoznačná, souznačná a protikladná - při vyučování používá slova spisovná 	<p>Slovní zásoba a tvoření slov</p>	<p>OSV – rozvoj slovní zásoby</p>

<p>Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba a tvoření slov – stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - určuje kořen slov ve skupinách příbuzných slov - vytváří slova příbuzná k danému slovu a kořenu - oddělí ve slově předponu a příponu - rozliší a píše správně slova s předponou a předložkou 	<p>Slovní zásoba a tvoření slov Stavba slova</p>	
<p>Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem) 	<ul style="list-style-type: none"> - píše správně i-y ve slovech po obojetných souhláskách - vyjmenuje všechny řady vyjmenovaných slov a zdůvodňuje pravopis - rozumí významu všech vyjmenovaných slov - k vyjmenovaným slovům vytváří alespoň jedno slovo příbuzné - zdůvodňuje psaní <i>i-y</i> ve vyjmenovaných a příbuzných slovech - pracuje se Slovníkem spisovné češtiny a pomocí něj vysvětluje méně známá slova - vyjmenuje vzory rodu středního, ženského - osvojí si postup při určování vzorů - rozpozná životnost a neživotnost u rodu mužského a vyjmenuje vzory - zařazuje podstatná jména ke vzorům - píše a zdůvodňuje psaní <i>i-y</i> v koncovkách podstatných jmen - cyklicky procvičuje všechny probrané vzory a pravopis koncovek 	<p>Pravopis Vyjmenovaná slova a slova příbuzná Vzory rodu středního a ženského Rozlišování životnosti a neživotnosti u vzorů rodu mužského Vzory rodu mužského Pravopis v koncovkách podstatných jmen</p>	

<p>Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tvarosloví – slovní druhy, tvary slov 	<ul style="list-style-type: none"> - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - využívá pomocných otázek - rozliší slova ohebná a neohebná - při určování slovních druhů v textu používá číslice 1–10 - odříkává pádové otázky i s předložkami - určuje správně pád podstatných jmen - vyskloňuje podstatné jméno ve všech pádech i v obou číslech - objasní, že podstatná jména tvoří podle rodu a koncovek velké skupiny 	<p>Tvarosloví</p>	<p>M – řazení čísel</p>
		<ul style="list-style-type: none"> - u sloves určuje osobu, číslo a čas - rozpozná jednoduché a složené tvary sloves - vyhledá v textu slovesa zvrtná - určí tvar slovesa v infinitivu - používá dva způsoby vyjádření budoucího času u některých sloves - časuje zvrtná slovesa v čase minulém - vysvětlí pojem „příčestí činné“ - rozlišuje u sloves tři slovesné způsoby, vyčasuje slovesa v těchto způsobech - určí slovesný způsob u sloves z textu 		<p>OSV – verbální sdělování v komunikaci možnost přesněji se vyjádřit za použití většího počtu sloves a jejich významu</p>

<p>Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí. Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice 	<ul style="list-style-type: none"> - - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje - rozliší bezpečně větu jednoduchou a souvětí - určí spojovací výrazy v souvětí - naznačí stavbu souvětí pomocí větného vzorce 	<p>Skladba</p>	
<p>Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - ve větě určí přísudek - pomocí přísudku a 1. pádové otázky se ptá na podmět - určí nevyjádřený podmět 	<p>Skladba</p>	
<p>Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice 	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu - vědomě využívá shody přísudku s podmětem v osobě a čísle - objasní, že psaní koncovky v přísudku se řídí rodem podmětu - užívá pravidla psaní koncovek v přísudku v příčestí činném, píše a zdůvodňuje i-y v koncovkách příčestí činného 	<p>Skladba</p>	

3. <u>Literární výchova</u>				
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	- Zážitekové čtení a naslouchání	- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Zážitekové čtení a naslouchání	OSV – umění vyjadřovat své myšlenky a názory
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	- Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - charakterizuje postavy a děj přečteného textu - na základě zadaných údajů se pokusí vytvořit svoji vlastní jednoduchou literární práci- recituje verše a čte prózu s přednesem	Tvořivé činnosti s literárním textem	OSV – rozvoj individuálních dovedností, schopností poznávání, MEV – různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární pojmy.	- Poslech literárních textů - Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání	- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární pojmy - odlišuje prózu od poezie, naučnou literaturu od krásné - rozlišuje pojmy pohádka, bajka, povídka, hádanka, pranostika - hodnotí obsah shlédnutých filmových a divadelních představení	Poslech literárních textů Základní literární pojmy	MUV – rozvoj poznání kulturních odlišností jiných národností MEV - kritický a hodnotící přístup k uměleckému dílu, VV+PČ – ilustrace, výrobky k textu

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK

5. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Komunikační a slohová výchova</u>				
<p>Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti.</p> <p>Reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Písemný projev – žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování - Mluvený projev – komunikační žánry : pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu, základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) 	<ul style="list-style-type: none"> - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti - reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - vypravuje příběh s obměnou sloves a s použitím přirovnání - reprodukuje cizí text - člení odstavce - rozezná druhy popisů - dokáže popis uspořádat - zachová postup 	<p>Písemný projev Mluvený projev Vypravování Popis</p>	<p>OSV – komunikace při skupinové práci, řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV – tvůrčí psaní, sociální rozvoj, písemná komunikace a formulace</p>
<p>Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem), technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) 	<ul style="list-style-type: none"> - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - napíše dopis se všemi náležitostmi - objasní, k čemu slouží poštovní poukázka, průvodka, podací lístek - napíše adresu se všemi náležitostmi 	<p>Písemný projev Dopis Tiskopisy</p>	

<p>Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává. Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu), věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - svými slovy objasní význam textu - dle svých možností rozvíjí techniku hlasitého i tichého čtení spojenou s pochopením textu - usiluje o plynulé čtení 	<p>Čtení Věcné čtení Praktické čtení</p>	<p>PRV – práce s textem INF – vyhledání a zpracování informací</p>
<p>2 Jazyková výchova</p>				
<p>Porovná významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma, stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) 	<ul style="list-style-type: none"> - porovná významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - rozliší slova nadřazená, podřazená, souřadná - rozezná synonyma od antonym - zdůvodní si pravopis malých a velkých písmen, 	<p>Slovní zásoba a tvoření slov</p>	<p>OSV – rozvoj slovní zásoby</p>
<p>Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma, stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - rozliší předponu od předložky - zvládne rozbor stavby slova - rozezná slova příbuzná od slov stejně znějících - užívá jako prostředky odvozování slov předpony, přípony a koncovky - vysvětlí změny hlásek při odvozování slov 	<p>Slovní zásoba a tvoření slov</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) 	<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si pravidla psaní předpon a zapamatuje si výjimky - zafixuje spojení předložek s pády - zdůvodní psaní hlásek bě/bje, vě/vje, pě, mně/mě - rozdělí slovo na konci řádku - rozliší předpony nad-, pod-, před-, od-, bez-, roz-, vz – a rozezná psanou formu od vyslovené - odvodí si pravopis zdvojených souhlásek - správně utvoří přídavné jméno od podstatného jména příponou – ský 	Zvuková stránka jazyka	
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	<ul style="list-style-type: none"> - Pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem) 	<ul style="list-style-type: none"> - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - pozná slova vyjmenovaná, příbuzná - odůvodní i, í v příponě i koncovce - řídí se vzory podstatných jmen - shoda přísudku s podmětem, vědomé užívání shody přísudku s podmětem v osobě a čísle - koncovka přísudku podle rodu podmětu - psaní koncovek v přísudku v přičestí činném 	Pravopis	

<p>Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.</p>	<p>- Tvarosloví – slovní druhy, tvary slov</p>	<ul style="list-style-type: none"> - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - skloňuje podstatná jména a přiřazuje je ke vzorům - určuje mluvnické kategorie - rozezná přídavná jména - rozliší všechny 3 druhy přídavných jmen, skloňuje je - zvládá pravopis i/y u přídavných jmen v jednotném i množném čísle - rozezná a používá spisovné tvary - vyhledá a určí všechny druhy zájmen - zdůvodní si pravopis při skloňování - rozpozná delší a kratší tvary osobních zájmen a používá je - rozliší pravopis my/mi a pravopis zájmena ona 	<p>Tvarosloví Podstatná jména Přídavná jména Zájmena</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje číslice a číslovky - rozpozná číslovky určité a neurčité - dělí číslovky dle významu - používá spisovné tvary při skloňování základních číslovek - časuje slovesa, včetně zvratných - rozezná tvar určitý a neurčitý, jednoduchý a složený - rozlišuje slovesné způsoby - rozpozná přídavná jména, správně používá koncovky - píše a zdůvodňuje i-y v koncovkách přídavných jmen - používá tvary rozkazovacího způsobu a v textu vyhledá celý tvar podmiňovacího způsobu 	<p>Číslovky Slovesa</p>	<p>M – číslice</p>

<p>Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Skladba – základní skladební dvojice 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - pozná podmět a přísudek - určí podmět vyjádřený, nevyjádřený, všeobecný, rozvítý a několikanásobný a rozpozná je v textu - určí přísudek rozvítý a několikanásobný - využívá shodu přísudku s podmětem v osobě a čísle - vyvodí, že psaní koncovky v přísudku se řídí rodem podmětu - řídí se rodem podmětu, chápe pravidlo různého rodu - rozpozná základní skladební dvojice 	<p>Skladba Shoda přísudku s podmětem Shoda přísudku s několikanásobným podmětem</p>	
<p>Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí. Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Skladba – věta jednoduchá a souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje - určí spojovací výrazy v souvětí a přiřadí je ke správnému slovnímu druhu - v textu rozliší přímou řeč od nepřímé - rozpozná větu uvozovací - rozliší 3 typy přímé řeči - převede vypravování s přímou řečí do řeči nepřímé 	<p>Skladba Věta jednoduchá Souvětí Přímá řeč</p>	

3. Literární výchova				
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	- Zážitkové čtení a naslouchání	- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Zážitkové čtení a naslouchání	OSV – vyjádření vlastních myšlenek, kreativita, sebehodnocení, hodnocení VV + PČ – ilustrace a výrobky k textu
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	- Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	- volně reprodukuje text podle svých schopností - tvoří vlastní literární text na dané téma	Tvořivé činnosti s literárním textem	
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	- Poslech literárních textů - Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání	- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy - rozlišuje prózu od poezie, naučnou literaturu od krásné - rozlišuje pojmy pohádka, bajka, povídka, hádanka, pranostika - recituje verše (přednáší prózu) a v případě zájmu se účastní recitační soutěže - dle možností navštěvuje filmová a divadelní představení	Poslech literárních textů Základní literární pojmy	

5.1.4.4 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – II. Období

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Žák: vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené; předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích; má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování; v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči; popíše jednoduché předměty, činnosti a děje; opisuje a přepisuje jednoduché texty; píše správně a přehledně jednoduchá sdělení; píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy; ovládá hůlkové písmo; tvoří otázky a odpovídá na ně.

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák: pozná podstatná jména a slovesa; dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího; rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik; určuje samohlásky a souhlásky; seřadí slova podle abecedy; správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě; správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky.

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Žák: dramatizuje jednoduchý příběh; vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek; čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy; určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti; rozlišuje prózu a verše; rozlišuje pohádkové prostředí od reálného; ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu.

5.1.4.5 2. stupeň

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK

6. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. Komunikační a slohová výchova				
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	<ul style="list-style-type: none"> - Mluvený projev: zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace - Naslouchání: praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní) - Čtení: praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) - Písemný projev 	<ul style="list-style-type: none"> - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru 	Mluvený projev Naslouchání Čtení Písemný projev	OSV – komunikace
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.		<ul style="list-style-type: none"> - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování 		
Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu.		<ul style="list-style-type: none"> - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu 		

		<ul style="list-style-type: none"> - vymezí pojem vypravování, pracuje s ukázkami, kde vyhledává charakteristické znaky - napíše vypravování s využitím napětí, přímé řeči (zážitek, reprodukce) - odstraňuje opakování slov (slovesa) - zpracuje osnovu, vypravuje podle osnovy - samostatně napíše vypravování - text člení na odstavce - z ukázek vyvodí charakteristické znaky popisu - pracuje s texty, dbá na návaznost, výběr pojmenování, pestrost sloves - popíše hračku - orientuje se v popisu budovy, popíše svůj pokoj, byt a nakreslí pláněk - výstižně popíše osobu (hlavní rysy, přehledně uspořádá popis obličeje, odliší výrazné a méně výrazné znaky) - vyjadřuje se pestře (slovesa, přirovnání) - napíše popis osoby (kamaráda) - odliší popis děje od vypravování (pracuje s ukázkami) - popíše např. cestu do školy - seřadí jednotlivé pracovní úkony - popíše jednoduchý pokus, práci - vybírá výstižná slova a odborné názvy - vyhledá zprávy v denním tisku - tvoří přehledné a účelné výpisky - vysvětlí, proč se výpisky pořizují - uvede, jak se mohou zaznamenat - vyhledá podstatné údaje 	<p>Anekdoty Vypravování Popis</p> <ul style="list-style-type: none"> - předmětu - osoby - děje - pracovního postupu <p>Zpráva Výpisky Výtah Dopis</p>	<p>M – geometrie, nákres F, PČ, P – odborné popisy P, D, F, Z – výpisky z učebnice AJ, NJ – dopisy</p>
--	--	--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> - zpracuje výpisky podle učebnice některého školního předmětu - uvede rozdíl mezi výpisky a výtahem a kdy se výtah pořizuje - zpracuje výtah - zdůvodní, proč uvádí pramen - napíše soukromý dopis a odliší jej od úředního dopisu 		
2. Jazyková výchova				
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	<ul style="list-style-type: none"> - Obecné poučení o jazyce: čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - vymezuje pojmy, rozpozná jazyk spisovný a nespisovný, vysvětlí vznik a vývoj jazyka - definuje, co je nářečí, obecná čeština, uvede příklady, srovnává - vysvětlí, čím se zabývají jazykověda, nauka o slovní zásobě, mluvnice, hláskování, tvarosloví, skladba, nauka o tvoření slov, dialektologie 	Obecné poučení o jazyce Jazyk a jeho útvary Nářečí a obecná čeština Jazykověda a její složky	
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.	<ul style="list-style-type: none"> - Obecné poučení o jazyce: jazykové příručky 	<ul style="list-style-type: none"> - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - orientuje se v jazykových příručkách podle obsahu, abecedy, nachází poučení a využívá jej - používá s porozuměním seznam zkratk - vyhledává slova, využívá SSČ k vyhledávání významu slov - rozšiřuje si slovní zásobu 	Jazykové příručky (Pravidla, SSČ, SMČ)	

<p>Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková podoba jazyka: zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace 	<ul style="list-style-type: none"> - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - rozpozná znělé a neznělé souhlásky - vysvětlí spodobu znělosti (výslovnost x pravopis) - odliší párové souhlásky - označuje správně hlavní a vedlejší přízvuk - odliší větnou melodii dle druhu vět 	<p>Zvuková stránka jazyka Spisovná výslovnost Modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace</p>	
<p>Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov. V písemném projevu zvládá pravopis.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba a tvoření slov: slovní zásoba a její jednotky, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov - Pravopis: lexikální, morfologický 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - v písemném projevu zvládá pravopis - označí části slova při slovotvorném rozboru (slovotvorný základ, předpona, přípona) - tvoří slova příbuzná - při rozboru stavby slova rozliší kořen, předponu, příponu - užívá pravopisné jevy spojené s tvořením slov - správně doplňuje a ověřuje si zdvojené souhlásky - rozlišuje používání skupin bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně, předpon s-, z-, vz-, předložek s, z a písmen i-y - využívá znalost, s kterými se pojí pády - používá vyjmenovaná slova, odvodí slova příbuzná, vysvětlí významové rozdíly - používá vzory podstatných a přídavných jmen ke zdůvodnění, využívá pravidla o shodě 	<p>Slovní zásoba a tvoření slov Modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace Stavba slova a pravopis Slovní zásoba a její jednotky Obohacování slovní zásoby Slovotvorný základ Způsoby tvoření slov Slova příbuzná Stavba slova Skupiny hlásek Zdvojené souhlásky Pravopis – lexikální a morfologický Skupiny bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně Předpony s-, z-, vz- Předložky s, z i-y</p>	

<p>Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tvarosloví: slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov 	<ul style="list-style-type: none"> - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - vyjmenuje slovní druhy, rozdělí je na ohebné a neohebné - vyhledává v textu a určuje je 	<p>Tvarosloví Druhy slov Mluvnické významy Tvary slov</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> - určuje pád, číslo, rod, vzor - odliší jména konkrétní a abstraktní, hromadná, pomnožná, látková - rozpozná jména obecná a vlastní, správně píše velká písmena - skloňuje jména osobní a místní 	<p>Podstatná jména</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> - určuje pád, číslo, rod, vzor - rozpozná přídavné jméno tvrdé, měkké, přivlastňovací, píše je pravopisně správně a odůvodňuje pomocí vzoru - odliší přídavná jména přivlastňovací od podstatného jména - vysvětlí pojem stupňování a tvoří 2. a 3. stupeň - odůvodní vzniklé skupiny souhlásek 	<p>Přídavná jména (tvrdá, měkká, přivlastňovací) Stupňování př. jmen</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> - určuje druhy zájmen - správně skloňuje a píše jejich tvary 	<p>Zájmena</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a určuje druhy číslovek - správně je skloňuje a za řadovými píše tečku - zapisuje je slovy - určuje vzory, podle kterých se skloňují 	<p>Číslovky</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> - uvede charakteristické znaky sloves - určuje kategorie (osoba, číslo, způsob, čas) a tvoří správně tvary 	<p>Slovesa</p>	

<p>Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Skladba - Stavba věty - Rozvíjející větné členy - Přímá a nepřímá řeč 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - ve větě vyhledá přísudek a podmět - rozliší a nahradí přísudek slovesný, jmenný, jmenný se sponou - pozná nevyjádřený podmět - vyhledá několikanásobný podmět - vysvětlí pravidla shody přísudku s podmětem - používá pravidla o shodě s několikanásobným podmětem - správně užívá interpunkční znaménka - nepřímou řeč převede na přímou a naopak - určuje druhy rozvíjejících větných členů - určí přívlasky (shodné, neshodné, postupně rozvíjející a několikanásobné) - určí druhy příslovečných určení - určí předmět 	<p>Skladba Stavba věty Základní větné členy Shoda přísudku s podmětem Základy interpunkce Přímá a nepřímá řeč Rozvíjející větné členy Přívlasky Příslovečná určení Předmět</p>	
<p>3. Literární výchova</p>				
<p>Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - Literární druhy a žánry: poezie, próza, drama 	<ul style="list-style-type: none"> - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - čte s porozuměním - vypravuje bajku, pohádku, baladu či romanci, mýtus či báji, pověst a příběh dobrodružné literatury a zpracovává osnovu - recituje vybranou báseň 	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu</p>	

Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.		<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - charakterizuje bajku a uvede nejznámější autory - vysvětlí, co je jinotaj 	Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama Bajky	
		<ul style="list-style-type: none"> - rozděluje pohádky na lidové a umělé - vysvětlí, o čem vypravuje pohádka a jak končí - vyjmenuje oblíbené pohádkové postavy a autory pohádek 	Pohádky	
		<ul style="list-style-type: none"> - rozliší pojmy balada a romance - uvede nejznámější české autory 	Balady a romance	
		<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, proč vznikaly mýty a báje - přečte příběhy biblické, starověké a antické 	Mýty, báje	D, Z – mýty a báje
		<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje pověst a porovná ji s pohádkou - najde pravdivé jádro pověsti 	Pověsti	D – pověsti
		<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s ukázkami autorovy fantazie v poezii i próze 	Fantazie	
		<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy báseň, lyrika, epika - objasňuje smysl jednotlivých básní 	Poezie	
		<ul style="list-style-type: none"> - čte ukázky dobrodružné literatury - charakterizuje hlavní a vedlejší postavy - odliší román a povídku 	Dobrodružná literatura	

<p>Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.</p>	<p>-</p>	<ul style="list-style-type: none"> - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - vlastními slovy vyjadřuje názor na přečtené dílo, zhlédnuté představení 	<p>Divadlo a film</p>	<p>OSV – vyjádření vlastního názoru</p>
<p>Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.</p>	<p>-</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích - k vyhledávání potřebných informací navštěvuje školní informační centrum - využívá a porovnává různé zdroje 		<p>INF – žákovská knihovna, internet</p>

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK

7. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	učivo	mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Komunikační a slohová výchova</u>				
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru Využívá základy studijního čtení – Vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	<ul style="list-style-type: none"> - Naslouchání: kritické (komunikační záměr mluvčího) - Mluvený projev: zásady kultivovaného projevu - Čtení: kritické - Výtah - Výpisek - Písemný projev - Vypravování 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu - Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - rozčlení text na odstavce, pracuje s osnovou - sleduje, jak jsou v textu uspořádány dějové prvky - při vytváření vypravování dbá, aby obsahovalo úvod, zápletku, vyvrcholení a rozuzlení - používá prostředky k oživení textu - interpunkci v přímé řeči začleňuje do vypravování - vyjadřuje tutéž skutečnost rozmanitým způsobem - uplatňuje dějová slovesa - používá přirovnání a personifikaci - rozliší slova neutrální, kladně a záporně citově zabarvená - nespisovné výrazy nahradí spisovnými 	Naslouchání – kritické Mluvený projev – zásady kultivovaného projevu Výtah Výpisek Písemný projev Vypravování	OSV – komunikace

	- Líčení	<ul style="list-style-type: none"> - kontroluje si postup při popisu, vyhledá ústřední motiv - rozlišuje, co je v popisu objektivní a subjektivní - nahrazuje nevhodné výrazy výstižnějšími - vypracuje popis obrazu - vysvětlí pojem líčení, obohacuje si slovní zásobu - pracuje s výrazy vyjadřujícími vzhled místa a vztah k němu - při popisu pracovního postupu dodržuje sled činností - snaží se o jednoznačnost, srozumitelnost a výstižnost omezuje opakování často používaných sloves (být, mít) 	Popis uměleckých děl Líčení Popis výrobků a pracovního postupu	VV – obrazy P, F – pokusy PČ – v-výrobky
	- Charakteristika	<ul style="list-style-type: none"> - odlišuje charakteristiku vnější a vnitřní, přímou a nepřímou - při charakterizování je přesný - používá přirovnání, rčení, přísloví a pořekadla - charakterizuje svého kamaráda, člena rodiny 	Charakteristika	
	- Strukturovaný životopis	<ul style="list-style-type: none"> - objasní funkci životopisu, vysvětlí, co do životopisu patří - shromáždí potřebné údaje a vytvoří svůj vlastní životopis jako souvislý a strukturovaný text 	Strukturovaný životopis	

2. Jazyková výchova				
<p>Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova. Správně třídí slovní druhy. Tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba a tvoření slov: slohové rozvrstvení slovní zásoby 	<ul style="list-style-type: none"> - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - správně třídí slovní druhy - tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - na základě znalostí z předcházejících ročníků zařazuje tvarosloví do systému jazyka - používá přesné pojmy (ohýbání – skloňování, časování, mluvnické kategorie) - rozlišuje slovní druhy, uvádí příklady, poznává rozdíly - určuje mluvnické kategorie, přiřazuje ke vzorům - skloňuje i komplikovanější podstatná jména (odchylné tvary označující části těl) - u podstatných jmen rodu mužského rozlišuje životnost a neživotnost - zdokonaluje se v pravopisu koncovek podstatných jmen - rozlišuje přídavné jméno tvrdé, měkké a přivlastňovací - aplikuje pravidla pravopisu přídavných jmen v praxi - vytváří přídavná jména od jmen podstatných 	<p>Slovní zásoba a tvoření slov Slohové rozvrstvení slovní zásoby, Tvarosloví Podstatná jména Přídavná jména Zájmena Číslovky Slovesa Příslovce</p>	<p>AJ, NJ – výslovnost</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - tvoří jmenné tvary přídavných jmen - pozná druhy zájmen, správně je zařazuje - skloňuje i problematická zájmena (já, jenž) - pozná číslovku v textu, orientuje se v druzích číslovek - upevňuje si znalosti ve skloňování číslovek a zvládá jejich pravopis - časuje slovesa, určuje mluvnické kategorie (osoba, číslo, způsob, čas) - rozpozná rod činný a trpný, vytvoří rod trpný v opisném i zvratném tvaru - orientuje se v obtížnějších slovesných tvarech - zvládá pravopis sloves v příchestí minulém (shoda podmětu s přísudkem) a v přítomném čase - rozlišuje příslovce místa, času, způsobu, míry, příčiny - vytváří příslovce od přídavných jmen, stupňuje je - vysvětlí rozdíl mezi příslovečnou spřežkou a předložkou s podstatným jménem - ovládá pravopis spřežek 		
--	--	--	--	--

<p>V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pravopis lexikální a morfologický - Psaní velkých písmen 	<ul style="list-style-type: none"> - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - procvičuje pravopis (vyjmenovaná slova, koncovky podstatných a přídavných jmen, shoda podmětu s přísudkem) - prohlubuje si znalosti pravidel psaní velkých písmen u jmen vlastních, v několikaslovném názvu 	<p>Pravopis: lexikální, morfologický Psaní malých a velkých písmen</p>	<p>Z – názvy</p>
<p>Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Jazykové příručky - Význam slova 	<ul style="list-style-type: none"> - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - definuje, co je slovo, chápe rozdíl mezi významem věcným a mluvnickým - najde v textu sousloví - vysvětlí význam některých rčení - rozumí pojmům metafora a metonymie - vysvětlí pojmy synonyma, antonyma a homonyma, chápe rozdíly, uvádí příklady - vyhledává odborné názvy v textu, vysvětluje je, uvádí příklady 	<p>Jazykové příručky Význam slova Slovo, věcný význam slova, sousloví, rčení Slova jednoznačná, mnohoznačná Synonyma, antonyma, homonyma Odborné názvy</p>	<p>Ostatní předměty - pojmosloví</p>

<p>Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba, tvoření slov 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování - definuje slovní zásobu jazyka - užívá různé způsoby obohacování slovní zásoby, vysvětluje pojmy - odvozování, skládání, zkracování, přejímání z cizích jazyků 	<p>Slovní zásoba, tvoření slov Způsoby obohacování slovní zásoby: skládání slov zkratky a zkratková slova</p>	<p>AJ, NJ – slovní zásoba</p>
		<ul style="list-style-type: none"> - uvádí příklady k jednotlivým způsobům 		
<p>Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p> <p>Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Skladba - Věta jednočlenná a dvojčlenná - Větný ekvivalent - Druhy vět podle funkce 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - porovnává a vyvozuje rozdíly - rozliší větu dvojčlennou s nevyjádřeným podmětem od věty jednočlenné - uvádí příklady k pojmu větný ekvivalent, tvoří větné ekvivalenty pomocí různých slovních druhů - na příkladech dokládá schopnost rozlišit věty oznamovací, rozkazovací, tázací, přací - pozná rozdíl mezi otázkou zjišťovací a doplňovací 	<p>Skladba Věta jednočlenná a dvojčlenná Větný ekvivalent Druhy vět podle funkce</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> - Větné členy - Vedlejší věty 	<ul style="list-style-type: none"> - vypracuje rozbor věty jednoduché - určí všechny větné členy, ptá se na ně, ví, co rozvíjejí, jakou mají funkci ve větě - podle jednodušších grafů sestavuje větu - rozlišuje typy přísudku a podmětu - určí druhy příslovečného určení - vypracuje graf jednodušších souvětí - na základě znalostí o větných členech určuje věty vedlejší 	<p>Větné členy Vedlejší věty</p>	
<u>3. Literární výchova</u>				
<p>Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty. Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele. Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.</p>	<p>Žánry epické</p> <ul style="list-style-type: none"> - Próza - Poezie - Žánry lyrické 	<ul style="list-style-type: none"> - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vysvětlí podstatu bajky, najde v ní poučení 	<p>Žánry epické Bajka Pověsti a báje Legandy Poezie Lyrika Epika Povídka Humorná literatura Anekdoty Citáty Filmová tvorba pro děti a mládež Literární pojmy Mytologie, bible Poezie (přírodní lyrika) Cestopis Román, povídka – téma přírody</p>	<p>D – nejstarší dějiny VV – ilustrace HV – písně D – mýty, náboženství, bible Z, D – práce s mapou, historie cestopisu ENV – problémy životního prostředí</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje charakteristické znaky a seznámí se s pověstmi, které se váží k místu bydliště - chápe podstatu legendy - porovná legendy o našich světcích se znalostmi z dějepisu - sleduje v textu vliv náboženství na myšlení a tvorbu středověkých lidí - rozlišuje poezii a prózu, určuje lyriku a epiku - objasní pojmy – verš, sloka, rým - recituje, pracuje s hlasem (tempo, melodie, pomlky) - recituje z paměti naučenou báseň vyjadřuje náladu textu slovy, kresbou, pohybem, hudbou apod. - seznamuje se s epikou veršovanou a psanou prózou - sleduje děj, čas, prostředí - vyvozuje typické znaky povídky - na základě znalostí o žánru napíše vlastní povídku - hledá rozdíly mezi povídkou dobrodružnou, historickou, ze současnosti, detektivní - uvede knihy s touto tematikou na základě vlastní četby - seznámí se s krátkými literárními útvary, vystihne jejich specifika, přinese ukázky, vlastními slovy vyjádří obsah - uvádí příklady filmů a seriálů určené dětem, porovnává psanou a hranou podobu - vysvětlí pojmy – scénář, režisér, scénárista apod. - čte plynule s porozuměním - reprodukuje text 		
--	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - formuluje vlastní názor na četbu - připravuje si referáty o knihách, které přečetl - vymezí základní literární pojmy – poezie, próza, drama, lyrika, epika, román, povídka ... - uvádí příklady mýtů a bájí, seznámí se s biblickým příběhem - vysvětlí rozdíl mezi lyrikou a epikou, čte ukázky, rozebírá báseň, vyhledává rým - charakterizuje cestopis, vyjmenuje významné autory cestopisné literatury, seznámí se s ukázkami - přečte ukázky, zařazuje, vypravuje, rozebírá, hodnotí romány či povídky o přírodě 		
--	--	---	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK**8. ročník**

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Komunikační a slohová výchova</u>				
<p>Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.</p> <p>Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.</p> <p>Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Mluvený projev - Čtení - Referát - Písemný projev – na základě o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech, vlastní tvořivé psaní - Žádost, pozvánka, výtah, výklad, úvaha 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - vyhledává charakteristiku v literárním textu - odliší charakteristiku vnější a vnitřní, přímou a nepřímou - vypracuje charakteristiku postavy - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - formuluje žádost ústně a písemně - osvojí si pravidla žádosti a zdvořilostní formulace - vytvoří srozumitelnou a poutavou pozvánku - pracuje s texty, zpracovává výtah - vysvětlí, jak psát výpisky a výtah - využívá citát - samostatně zpracuje výklad - vyjmenuje znaky typické pro úvahu 	<p>Mluvený projev</p> <p>Čtení</p> <p>Charakteristika lidských postav</p> <p>Referát</p> <p>Písemný projev – na základě o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech, vlastní tvořivé psaní</p> <p>Žádost</p> <p>Pozvánka</p> <p>Výtah</p> <p>Výklad</p> <p>Úvaha</p> <p>Shrnutí o slohu</p>	<p>OSV – komunikace</p> <p>P, D, Z, F, CH – práce s textem</p> <p>INF – odborná literatura, časopisy, internet</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - vytváří otázky k danému problému - upraví nevhodná vyjádření, nahradí výrazy, odstraní opakování sloves - zpracuje úvahu, uplatní vlastní zkušenosti, názory a postoje - vyjmenuje styly podle funkce a uvede příklady - charakterizuje projev mluvený a psaný - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů. 		
2. <u>Jazyková výchova</u>				
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	<ul style="list-style-type: none"> - Obecné poučení o jazyce - Skupiny jazyků (slovanské a jiné, jazyky menšinové) 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - rozlišuje spisovné a nespisovné útvary - rozpozná a zařazuje jednotlivé slovanské jazyky do skupin - čte ukázky a pokouší se je přeložit, vyhledá podobnosti a odlišnosti 	Obecné poučení o jazyce Útvary českého jazyka Slovanské jazyky	D – Slované
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh.	<ul style="list-style-type: none"> - Tvoření slov 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - v textu vyhledává obecná jména přejatá a vyvodí, jak se skloňují - skloňuje podstatné jméno idea a podobná slova 	Tvoření slov Slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis	

<p>Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.</p>	<p>- Tvarosloví</p>	<ul style="list-style-type: none"> - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - v textu vyhledává obecná jména přejatá a vyvodí, jak se skloňují skloňuje podstatné jméno idea a podobná slova - rozlišuje slovesa dokonavá a nedokonavá, vytváří vidové dvojice - určuje slovesnou třídu a vzory jednotlivých tříd - tvoří správné tvary sloves, rozlišuje tvary spisovné a hovorové - vyjmenuje nepravidelná slovesa - určuje pády, se kterými předložky pojí - užívá správné tvary po předložkách “kromě a mimo” - zdůvodní psaní předložek “s” a “z” - správně používá slabičné a neslabičné podoby předložek - vyvodí funkci spojky souřadící a podřadící - spojuje věty v souvětí - osvojuje si pravidla interpunkce ve větě jednoduché a souvětí - pozná částice v textu, nezaměňuje je s jiným slovním druhem - vysvětlí význam citoslovce, nahradí citoslovce v přísudku slovesném a naopak 	<p>Tvarosloví Skloňování obecných jmen přejatých Slovesný vid Slovesné třídy a vzory Předložky Spojky Částice Citoslovce</p>	
---	---------------------	--	--	--

<p>Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Skladba - Stavba textu - Výpověď a věta 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - odliší větu jednoduchou a souvětí, osvojuje si pravidla interpunkce ve větě jednoduché a souvětí - rozlišuje přísudek slovesný, jmenný se sponou a jmenný beze spony, vyjádřený citoslovci - pozná podmět nevyjádřený, vyjádřený (různými slovními druhy), všeobecný - provádí rozbor věty, určuje větné členy a graficky je znázorní - odliší větný člen holý, rozvitý a několikanásobný - vyjmenuje významové poměry mezi několikanásobnými větnými členy a uvede nejčastější spojovací výrazy, vyhledává je v textu a určuje - doplňuje interpunkci - vyhledá ve větě přístavek - přístavky odděluje správně interpunkcí - doplňuje přístavky do věty - rozpozná souvětí souřadné a podřadné a graficky zaznamená - rozlišuje větu hlavní a vedlejší - vyjmenuje druhy vedlejších vět, vysvětlí, jak se pozná - vyjmenuje významové poměry mezi větami hlavními a nejčastější spojovací výrazy - procvičuje interpunkci v souvětí, doplňuje, odůvodňuje - rozebírá složitá souvětí 	<p>Skladba – stavba textu Věta jednoduchá a souvětí Větné členy Rozvíjející větné členy Významový poměr mezi několikanásobnými větnými členy Přístavek Souvětí Souvětí souřadné Souvětí podřadné Významový poměr mezi souřadně spojenými větami Interpunkce v souvětí</p>	
--	---	--	---	--

3. Literární výchova				
<p>Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Způsoby interpretace literárních i jiných děl - Tvořivé činnosti s literárním textem – záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům - Literární druhy a žánry – žánry dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury - Základy literární teorie a historie 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - rozpozná divadelní profese, vyjmenuje významné autory a díla - rozebírá ukázky, dramatizuje je - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - přečte ukázky, vypravuje příběh - charakterizuje postavy, rozebírá obsah a hodnotí jej - vymezuje žánry, charakterizuje - seznamuje se s nejstaršími literárními památkami starověku, charakterizuje je z hlediska žánrů, zařazuje je do doby, země - čte ukázky z náboženské literatury, rozděluje bibli - vypráví o řeckém eposu, poezii, bajkách na základě četby - systematizuje znalosti o řeckém divadle z historie, rozlišuje tragédii a komedii, uvádí příklady - charakterizuje římskou literaturu, poezii - srovnává korán s bibli - čte ukázky z literatury čínské, indické, indiánské poezie 	<p>Způsoby interpretace literárních i jiných děl Tvořivé činnosti s literárním textem – záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům Drama, divadlo Román, povídka – dobrodružné, sci-fi, historické, deník Literární pojmy a žánry Nejstarší literární památky Antická literatura Mimoevropské literární a starověké památky Středověká literatura Počátky písemnictví a středověká literatura v českých zemích Renesance a baroko Renesanční humanismus a baroko v české literatuře Klasicismus a osvícenectví</p>	<p>D – antika, středověk</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s ukázkami rytířské literatury a hrdinskými eposy - čte ukázky z kronik, uvádí základní poznatky o Kosmově a Dalimilově kronice - charakterizuje dobu husitskou a představuje díla J. Husa - vysvětlí, co je chorál - srovnává období renesance a baroka, charakterizuje obě epochy - rozebírá ukázky a uvádí nejvýznamnější autory a díla - vysvětlí pojem humanismus - dává do souvislostí znalosti o době pobělohorské - seznamuje se s osobnostmi doby a jejich tvorbou - vymezuje klasicismus a osvícenství na základě četby ukázek - zařazuje nejvýznamnější autory včetně příkladů knih 		
--	--	---	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK

9. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Komunikační a slohová výchova</u>				
<p>V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči. Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.</p> <p>Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu. Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu. Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Mluvený projev: zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální – Připravený a nepřipravený projev – Diskuse – Písemný projev – vlastní tvořivé psaní: – Komunikační žánry – soukromý a úřední – Dopis, objednávka, teze, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha – Čtení: kritické, prožitkové – Naslouchání – kritické – Zvukové prostředky souvislého projevu – Prostředky mimojazykové – Naslouchání zážitkové – Manipulativní působení projevu – Písemný projev: na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech, vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> – v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči – ústně vypravuje příběh, v písemném vypravování dbá na návaznost, soudržnost, přímou řeč, dějové napětí – vymezuje charakteristické znaky – připraví si krátký proslov, dbá na výslovnost, hlasitost, přízvuk, tempo, melodii – odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru – popisuje předměty, složitější pracovní postup, umělecká díla, líčení – charakterizuje postavu a protiklad – odliší popis prostý a odborný – využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu – zpracuje výtah z článku, učebnice 	<p>Vypravování Proslov Písemný projev – vlastní tvořivé psaní: - komunikační žánry - soukromý a úřední dopis objednávka, teze, subjektivně zabarvený popis Popis Charakteristika Čtení: kritické, prožitkové Výpisky Výtah Výklad Tiskopisy Úvaha</p>	<p>D, Z, F, CH, P – práce s textem MEV – fungování a vliv médií, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>

<p>Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.</p>		<ul style="list-style-type: none"> – pracuje s výkladovými texty, odlišuje část popisnou a výkladovou – zpracuje úvahu na zadané téma 		
<p>Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.</p>		<ul style="list-style-type: none"> – zpracuje výklad na základě odborného textu – vyplňuje tiskopisy a dotazníkový životopis – zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu – dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci – odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji – rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj – využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů. – vyjmenuje styly podle funkce a uvede příklady – charakterizuje projev mluvený a psaný 	<p>Kritické naslouchání Zvukové prostředky souvislého projevu Mimojazykové prostředky Naslouchání zážitkové Diskuse Publicistické útvary Hromadné sdělovací prostředky Manipulativní působení projevu Písemný projev: na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech, vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu Shrnutí o slohu</p>	

2. Jazyková výchova				
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	<ul style="list-style-type: none"> – Obecné poučení o jazyce – Jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny). 	<ul style="list-style-type: none"> – Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití. 	Obecné poučení o jazyce	
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova. Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov. Rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh.	<ul style="list-style-type: none"> – Zvuková stránka jazyka – Členění souvislé řeči (pauzy, frázování) – Tvoření slov a slovní zásoba – Význam slova 	<ul style="list-style-type: none"> – popíše historický vývoj ČJ a na ukázkách literárních a písemných památek vysvětlí a vyhledá důkazy – vysvětlí pojmy historismy, archaismy, neologismy a uvede příklady – spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova – rozpozná souhlásky znělé a neznělé – vysvětlí spodobu znělosti, vyznačí přízvuk, znázorní větnou melodii – tvoření slov a slovní zásoba – rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov – provádí slovtvorný rozbor a rozbor stavby slova – vytváří slova příbuzná – charakterizuje způsoby tvoření slov – vyhledává v SSČ a dalších příručkách praktické informace – rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh – používá slova nadřazená, podřazená, slova souřadná 	Jazyk a komunikace - jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny) Slovanské jazyky Indoevropská jazyková rodina Vývoj ČJ Útvary ČJ Zvuková stránka jazyka: členění souvislé, řeči (pauty, frázování) Hláskosloví Tvoření slov a slovní zásoba	D, Z – Slované F, P, CH, Z – práce s odborným textem

		<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná slova jednoznačná a mnohoznačná – tvoří synonyma, antonyma, homonyma, vyhledává je v textu – uvádí příklady na metaforu, metonymii – vyhledává odborné názvy a rozděluje je (domácí, cizí, jednoslovné, víceslovné) 	<p>Stavba slova Slova příbuzná Význam slova Slova nadřazená, podřazená, souřadná jednoznačná, mnohoznačná Odborné názvy</p>	
<p>Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický i syntaktický. Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. V písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Tvarosloví – Skladba – Pořádek slov ve větě 	<ul style="list-style-type: none"> – správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci – v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický i syntaktický – určuje slovní druhy, jejich pád, číslo, rod, vzor a dále je dělí – správně skloňuje typy přejatých jmen a cizích vlastních jmen, ověřuje je v Pravidlech – určuje slovesnou třídu a vzor, slovesné kategorie – vyhledá v textu přechodníky – rozlišuje přechodník přítomný a minulý, ovládá koncovky, kterými se tvoří – rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí – v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché i souvětí – charakterizuje větu jednoduchou, vyhledá větné členy základní a rozvíjející 	<p>Tvarosloví Podstatná jména – konkrétní, abstraktní, hromadná, pomnožná, látková Jména přejatá Cizí vlastní jména Přídavná jména – tvrdá, měkká, přivlastňovací Zájmena – druhy Číslovky – druhy Slovesa a jejich tvary Přechodníky Psaní velkých písmen Skladba Věta jednoduchá Větné členy Souvětí (podřadné, souřadné) Vsuvka</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> – vyjmenuje slovesa sponová, fázová, modální – rozlišuje druhy přísudku (slovesný, jmenný, jmenný se sponou) – graficky zobrazí stavbu věty – rozpozná větné členy holé, rozvité, několikanásobné – vyhledá ve větě přístavek, správně užívá interpunkci – rozpozná samostatný větný člen, elipsu 		
		<ul style="list-style-type: none"> – určuje počet vět v souvětí, odliší souvětí souřadné a podřadné – doplňuje interpunkci – určuje druhy vedlejších vět – nahrazuje větný člen větou a naopak – graficky znázorňuje složitá souvětí – stanovuje významový poměr mezi souřadně spojenými větami – vyhledá vsuvku v textu, tvoří věty se vsuvkami, správně užívá interpunkci – opravuje pořádek slov ve větě 	Hlavní zásady českého slovosledu	
3. Literární výchova				
<p>Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.</p> <p>Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry) 	<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele – uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla – rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora 	Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu)	D – národní obrození INF – žákovská a ostatní knihovny, internet, televize

<p>Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora. Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře. Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tvořivé činnosti s literárním textem – dramatizace, vytváření vlastních textů 	<ul style="list-style-type: none"> - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	<p>Jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)</p>	
<p>Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - uvádí hlavní autory - na základě četby vypravuje, rozebírá, vyslovuje názory, hodnotí významná díla - vysvětluje základní směry 19. století (romantismus a realismus) - charakterizuje období národního obrození na základě historických znalostí - objasňuje vztah k českému jazyku - získává přehled o autorech a jejich díle na základě četby ukázek jednotlivých žánrů - vytváří si přehled o světové literatuře, uvádí příklad zvoleného autora a jeho díla, rozebírá ukázky, zařazuje je do doby, země - poznává českou literaturu první i druhé poloviny 20. století čtením ukázek díla našich autorů - ukázky rozebírá, hodnotí je, přiřazuje k žánru - vyjadřuje názor na ukázky experimentální poezie 	<p>Literatura 19. století České národní obrození a česká literatura 19. století Literatura 20. století Česká literatura 20. století Experimentální poezie Interpretace literárního textu Tvořivé činnosti s literárním textem – dramatizace, vytváření vlastních textů</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> - beseduje o četbě, shrnuje, třídí znalosti a uvádí je do souvislostí - průběžně pracuje s literárním textem, interpretuje dílo, vysvětluje myšlenky - diskutuje o ukázkách, vyhledává jazykové a stylistické prostředky - sleduje filmovou a televizní tvorbu, porovnává ji s literární předlohou 		
--	--	---	--	--

Poznámka: Větný jazykový rozbor je prováděn v každém ročníku 3. období v průběhu celého školního roku.

5.1.4.6 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – 2. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Žák: čte plynule s porozuměním; reprodukuje text; komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk; píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma.

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák: orientuje se v Pravidlech českého pravopisu, pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa; rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk; rozezná větu jednoduchou od souvětí; správně píše slova s předponami a předložkami; ovládá pravopis vyjmenovaných slov; zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem.

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Žák: orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku; ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení; rozezná základní literární druhy a žánry; dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury; má pozitivní vztah k literatuře.

5.2 Vzdělávací oblast „Jazyk a jazyková komunikace“

5.2.1 Charakteristika předmětu Anglický jazyk

VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Anglický jazyk je realizován v následující podobě:

1. období (1. ročník)

Jedná se o zájmový útvar, který částečně navazuje na kroužek v MŠ, žáci se seznamují s cizím jazykem formou rytmizace, her, říkanek, krátkých příběhů a písniček. Seznamují se s podobou slov a rozdíly mezi jazykem českým a anglickým včetně reálií. Základním stavebním kamenem je kladný přístup k získávání dalších informací týkajících se anglického jazyka. Tento kroužek připravuje děti na předmět Anglický jazyk, který se v naší škole vyučuje od 2. třídy v dotaci 2 hodiny týdně. K výuce využíváme různé pomůcky včetně digitální technologie – digitální panel, software, počítače.

1. období (2. - 3. ročník)

Má velký význam při formování cizojazyčných dovedností. Hlavním cílem je dosažení prvotní motivace dětí s důrazem na vytvoření správných počátečních návyků, zejména získání zájmu o cizí jazyk, ztrátu respektu před komunikací v neznámých podmínkách či osvojení zvukové stránky jazyka.

K naplnění tohoto cíle je důležité zapojit různé smysly a typy inteligencí a využívat účelné učební a komunikační strategie jako využití hry (kreslení, poslech pohádek, písničky, říkanky, hádanky), pohybových činností (reakce pohybem, mimika, kreslení, modelování, vystřihování), dříve získaných zkušeností (z dovolené, od příbuzných, mezinárodní výrazy, nakupování) či audio-orální metody.

Výuka samostatného předmětu vedeného odborně způsobilým učitelem cizího jazyka v časové dotaci 3 vyučovacích hodin týdně je zahájena ve 3. ročníku. Místem realizace je odborná učebna jazyků, kmenová učebna žáků a učebna informatiky pro práci s výukovými programy. Úvodní audio-orální metoda je založena na prvotním poslechu (pasivní žák), od kterého každý žák svým tempem postupně směřuje k ústnímu vyjádření (aktivní žák).

2. období (4. – 5. ročník)

Výuka v rozsahu 3 vyučovacích hodin týdně se uskutečňuje převážně v polo odborné učebně anglického jazyka metodami a formami práce odpovídajícími danému věku žáka. Při práci s výukovými programy je využívána odborná učebna informatiky.

3. období (6. – 9. ročník)

V tomto období dochází k upevnění již získaných řečových dovedností a jejich rozvoji, jenž vede k dosažení úrovně A2 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 4 oblastí:

Poslech s porozuměním

Mluvení

Čtení s porozuměním

Psaní

Vzdělávání je založeno na principu seznamování s běžnými životními situacemi a postupném zdokonalování všech základních jazykových dovedností (čtení, psaní, hovor, poslech) prostřednictvím slovní zásoby, pravidel výslovnosti, gramatiky a konverzace.

Jednotlivá témata se totiž v průběhu všech tří období opakují při narůstající obtížnosti. Žáci vytvářejí u jednotlivých tematických okruhů samostatné či skupinové projekty.

Používané učebnice slouží k časovému rozvržení jednotlivých témat a jsou doplňkem k dosažení cílových kompetencí. Dalšími učebními pomůckami jsou zejména pracovní listy, gramatické tabulky, jazykové hry, výukové programy, slovníky, encyklopedie a časopisy. Při výuce je využívána výpočetní (osobní počítače) a audiovizuální technika (televize, video, dataprojektor, CD přehrávač, rádio).

5.2.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání má jazykovědný a společenskovední charakter a směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k:

Kompetence k učení:

- využití anglického jazyka jako nástroje celoživotního vzdělávání
- hledání a užití vhodných strategií pro efektivní zvládnutí základů jazyka
- získávání a zpracování informací
- hodnocení výsledků svého učení

Kompetence k řešení problémů:

- čtení přiměřených textů s porozuměním
- vyhledávání informací pro řešení problémů
- samostatnost v rozhodování

Kompetence komunikativní:

- kultivovanému ústnímu i písemnému projevu
- využití cizího jazyka k dorozumívání ve sjednocujícím se světě a jako důležitého činitele integrace
- samostatnému vyjadřování vlastních myšlenek a názorů týkajících se běžných životních situací
- porozumění mluvenému slovu i textům na základní úrovni a reakci na ně
- účinnému využití informačních a komunikačních technologií

Kompetence sociální a personální:

- sebedůvěře při užití cizího jazyka na veřejnosti
- práci ve skupině a vzájemné pomoci
- diskusi se spolužáky na dané i volné téma

Kompetence občanská:

- plnění stanovených povinností a zadaných úkolů

- obhajobě vlastních práv
- rozvoji poznání současného multikulturního světa prostřednictvím znalosti reálií dané jazykové oblasti

Kompetence pracovní:

- pochopení anglického jazyka jako prostředku budoucího uplatnění
- efektivnímu využití učebnic, slovníků a dalších pomůcek

Kompetence digitální:

- využívání ICT, výukových programů, televize
- vyhledávání informací z různých zdrojů a jejich využití pro rozvoj jazykových dovedností

Vztah k oboru Český Jazyk a literatura

- Anglický jazyk je s ním spojen ve své jazykovědné složce, navazuje na znalosti české skladby, tvarosloví a zvukové stránky jazyka.

5.2.3 Vztah vzdělávacího oboru Anglický jazyk k dalším vzdělávacím oblastem

Ve společenskovědné složce je propojen se vzdělávacími oblastmi Člověk a společnost, Člověk a jeho svět. V praktické výuce se uplatňují dovednosti oblastí Informační a komunikační technologie a Umění a kultura. Prostřednictvím konverzace má cizí jazyk vztah také k ostatním vzdělávacím oblastem.

Také se uplatňují se následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj)
- Výchova demokratického občana (Občan, občanská společnost a stát)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané)
- Multikulturní výchova (Lidské vztahy, Multikulturalita)
- Environmentální výchova (Vztah člověka k prostředí)
- Mediální výchova (Tvorba mediálního sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti)

5.2.4 Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Anglický jazyk

5.2.4.1 1. stupeň – I. Období

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK

2. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	mezioborové vztahy průřezová témata
1. Řečové dovednosti				
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně.	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková a grafická podoba jazyka: fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - Získává první zkušenosti s angličtinou - Uvědomuje si důležitost AJ - Hodnotí, proč se učit AJ - Rozeznává AJ a ČJ u podobných slov - Zná anglicky mluvící země - Porovnává křestní jména AJ – ČJ - Zdraví a odpovídá na pozdrav - Chápe číselné pojmy - Určuje barvy - Frazeologie: umí se představit, reaguje na třídní pokyny - Slovní zásoba: zná barvy, - Umí použít číslovku 1 až 12, ano – ne 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka První zkušenosti s angličtinou Důležitost AJ Proč se učit AJ AJ a ČJ u podobných slov Anglicky mluvící země Křestní jména AJ – ČJ Zdraví, odpověď na pozdrav Číselné pojmy Barvy Představování, třídní pokyny Barvy Číslovka 1 až 12, ano – ne</p>	

<p>Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba: základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - Tematické okruhy: škola, domov 	<ul style="list-style-type: none"> - Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - Rozeznává školní potřeby, nábytek - Reaguje na zdvořilé žádosti a odpovídá na ně - Porozumí příběhu a dramaturgizuje jej - Sděluje základní osobní údaje - Číslovky 13–20 	<p>Slovní zásoba škola, domov, školní potřeby, nábytek Zdvořilé žádosti a odpovědi Porozumění a dramaturgizace příběhu Základní osobní údaje Číslovky 13–20</p>	
<p>Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tematické okruhy: zvířata - Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - Určuje běžné domácí mazlíčky - Krátce odpovídá na dotazy o nich - Vyjadřuje názor na jejich oblību - Vyjadřuje náladu a pocit - Určuje náladu a pocity jiných lidí - Porozumí krátkému příběhu a dramaturgizuje jej - Mluvnice - používá: It's a ..., Is it a ...? Yes, it is. / No, it isn't. I'm + adjektiv, He's, She's + adjektiv, Are you..... ? 	<p>Slovní zásoba Zvířata, domácí mazlíčci Vyjádření náladu a pocitu Porozumění a dramaturgizace příběhu Mluvnice It's a ... Is it a ...? Yes, it is. / No, it isn't. I'm + adjektiv He's, She's + adjektiv Are you..... ?</p>	

<p>Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tematické okruhy: lidské tělo 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - Popisuje svůj i kamarádův vzhled - Získává informace z četby - Porozumí příběhu a dramaturgie je - Používá sloveso have got 	<p>Popis svého i kamarádova vzhledu Informace z četby Porozumění a dramaturgie příběhu Sloveso have got</p>	
<p>Přiradí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková a grafická podoba jazyka: fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - Tematické okruhy: rodina, oblečení 	<ul style="list-style-type: none"> - Přiradí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - Mluví o členech rodiny, o počtu sourozenců - Umí pojmenovat základní oblečení - Porozumí příběhu a dramaturgie jej - Vytváří projekt Moje rodina - Zná otázku How many... ? - Umí vytvořit zápor slovesa Have got - Rozumí přivlastnění a používá tázací zájmeno Whose 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka Členové rodiny Základní oblečení Porozumění a dramaturgie příběhu Projekt Moje rodina Otázka How many... ? Zápor slovesa Have got Tázací zájmeno Whose</p>	

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK

3. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	mezioborové vztahy průřezová témata
1. Řečové dovednosti				
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně.	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková a grafická podoba jazyka: fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - Tematické okruhy: jídlo 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - Jídlo, objednává jídlo v restauraci, rozliší, co má a nemá rád - Získává určité informace z textu - Porozumí příběhu a dramatizuje jej - Používá významové sloveso Like v otázce, záporu a odpovědi 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka Slovní zásoba Jídlo Získání informace z textu Porozumění příběhu a dramatizace Významové sloveso Like</p>	
Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba: základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - Tematické okruhy: zvířata, volný čas, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu) 	<ul style="list-style-type: none"> - Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - Rozlišuje, co je a není na obrázku - Rozumí poslechu a získává z něj potřebné informace - Porozumí příběhu, dramatizuje jej - Používá vazbu There's / There are - Mluví o tom, kde jsou různé předměty - Používá krátké odpovědi - Získává informace z textu - Používá vazbu There is / are v otázce 	<p>Slovní zásoba Zvířata, volný čas Rozlišení předmětů na obrázku Získávání informací z poslechu Dramatizace Vazba There's / There are Umístění předmětů Krátké odpovědi Získávání informací z textu</p>	

<p>Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tematické okruhy: volný čas 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. - Tematické okruhy – volný čas - Rozlišuje sporty, které umí a které neumí - Ptá se kamarádů, zda umí plavat, lyžovat, bruslit, potápět se, zná kladnou i zápornou krátkou odpověď - Zjišťuje a doplňuje informace o spolužácích do jednoduchého dotazníku - Užívá významová slovesa - Používá modální sloveso Can 	<p>Slovní zásoba volný čas, sporty Kladná i záporná krátká odpověď Zjišťování a doplňování informací o spolužácích Jednoduchý dotazník Významová slovesa Modální sloveso Can</p>	
<p>Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tematické okruhy: domov - Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - Popisuje části domu a vybavení místností podle obrázku - Pojmenovává druhy nábytku, hovoří o tom, co se kde nachází - Vytváří projekt: Náš dům (byt) - Zná a používá předložky místa 	<p>Slovní zásoba Domov, části domu a vybavení místností podle obrázku, druhy nábytku Projekt: Náš dům (byt) Předložky místa</p>	
<p>Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková a grafická podoba jazyka: fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - Tematické okruhy: lidské tělo 	<ul style="list-style-type: none"> - Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - Seznamuje se se situací, kde někdo onemocní a podá nemocnému radu - Rozlišuje zdravé a nezdravé potraviny a nápoje - Dokáže vybrat z nabídky, co je pro něj zdravé či nikoli - Používá imperativ 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka Slovní zásoba lidské tělo, zdraví, nemoc Zdravé, nezdravé potraviny a nápoje Imperativ</p>	

Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková a grafická podoba jazyka: fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - Tematické okruhy: domov 	<ul style="list-style-type: none"> - Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy - Umí nazvat běžné obchody, dopravní prostředky, odvodit některá povolání - Orientuje se v prostoru - Dramatizace při nakupování - Seznamuje se s některými anglickými městy, porozumí jejich popisu - Dokáže odpovědět na jednoduché otázky k tématu - Vytváří projekt: moje město - Používá předložky místa - Používá a zná tážací zájmeno Where 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <p>Slovní zásoba</p> <p>Domov, běžné obchody, dopravní prostředky, povolání</p> <p>Orientace se v prostoru</p> <p>Dramatizace nakupování</p> <p>Anglická města, jejich popis</p> <p>Projekt: moje město</p> <p>Předložky místa</p> <p>Tážací zájmeno Where</p>	
--	--	--	--	--

5.2.4.2 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – I. Období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák: je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka.

5.2.4.3 1. stupeň – II. Období

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK

4. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	mezioborové vztahy průřezová témata
<u>1. Poslech s porozuměním</u>				
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková a grafická podoba jazyka: fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností 	Zvuková a grafická podoba jazyka	

Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková a grafická podoba jazyka: fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	Zvuková a grafická podoba jazyka	
Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková a grafická podoba jazyka: fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu 	Zvuková a grafická podoba jazyka	
2. Mluvení				
Se zapojí do jednoduchých rozhovorů.	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba: základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - Tematické okruhy: domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, počasí 	<ul style="list-style-type: none"> - Se zapojí do jednoduchých rozhovorů. 	Slovní zásoba Volný čas, škola	
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba: základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - Tematické okruhy: kalendářní rok, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny 	<ul style="list-style-type: none"> - Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	Slovní zásoba Hodiny, dny v týdnu	
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba: základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - Tematické okruhy: kalendářní rok svátky, zvířata, příroda 	<ul style="list-style-type: none"> - Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá 	Slovní zásoba Zvířata, příroda Svátky	

3. Čtení s porozuměním				
Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.	- Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět, jsou – li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	- Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - Zná a umí použít přítomný čas průběhový	Mluvnice Přítomný čas průběhový	
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	- Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět, jsou – li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	- Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - Zná a umí použít přítomný čas průběhový	Mluvnice Otázka a odpověď	
4. Psaní				
Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.	- Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět, jsou – li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	- Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - Umí se zeptat na čas - Chápe a umí použít vyjádření času v angličtině	Mluvnice Vyjádření času v angličtině	
Vyplní osobní údaje do formuláře.	- Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět, jsou – li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	- Vyplní osobní údaje do formuláře - Používá sloveso Like v kladné i záporné větě - Zná a používá přítomný čas prostý u významových sloves	Mluvnice Sloveso Like v kladné i záporné větě Přítomný čas prostý u významových sloves	

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK

5. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Poslech s porozuměním</u>				
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	- Zvuková a grafická podoba jazyka: fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Zvuková a grafická podoba jazyka	
Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	- Zvuková a grafická podoba jazyka: fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Zvuková a grafická podoba jazyka	
Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.	- Zvuková a grafická podoba jazyka: fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Zvuková a grafická podoba jazyka	

2. <u>Mluvení</u>				
Se zapojí do jednoduchých rozhovorů.	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba: základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - Tematické okruhy: domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí 	- zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Slovní zásoba Tematické okruhy Čísla 1–100 Abeceda Státy Dny v týdnu	
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba: základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - Tematické okruhy 	- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Slovní zásoba Volný čas, zvířata, škola, volný čas, domov, rodina, dopravní prostředky	
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba: základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - Tematické okruhy 	- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Slovní zásoba Oblékání, nákupy Povolání	
3. <u>Čtení s porozuměním</u>				

<p>Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět, jsou – li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - umí použít neurčitý člen a/an - umí vytvořit množné číslo podstatných jmen - používá vazbu There is/there are - zná a používá krátké a dlouhé formy slovesa být - tvoří věty, otázky a odpovědi 	<p>Mluvnice Neurčitý člen a/an Množné číslo podstatných jmen Vazba There is/there are Krátké a dlouhé formy slovesa být Věty, otázky a odpovědi</p>	
<p>Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět, jsou – li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - zná a užívá přídavná přivlastňovací jména - používá sloveso Have got ve větě, otázce a záporu - zná správný slovosled v anglické větě 	<p>Mluvnice Přídavná přivlastňovací jména Sloveso Have got ve větě, otázce a záporu Slovosled v anglické větě</p>	
<p>4. <u>Psaní</u></p>				
<p>Napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět, jsou – li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	<ul style="list-style-type: none"> - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - správně používá předložky času - zná a používá přítomný čas prostý - tvoří věty, otázky, odpovědi 	<p>Mluvnice Předložky času Přítomný čas prostý Věty, otázky, odpovědi</p>	

Vyplní osobní údaje do formuláře.	- Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět, jsou – li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	- vyplní osobní údaje do formuláře - zná a používá předložky místa - používá sloveso can / can't - používá sloveso have got a be při tvoření vět - zná a umí použít přítomný čas průběhový, rozliší, kdy použít přítomný čas prostý a průběhový - umí se zeptat na množství	Mluvnice Předložky místa Sloveso can / can't Sloveso have got a be při tvoření vět Přítomný čas průběhový Přítomný čas prostý a průběhový Množství	
-----------------------------------	---	--	--	--

5.2.4.4 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – II. Období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák: rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností; rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu); rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování.

MLUVENÍ

Žák: pozdraví a poděkuje; sdělí své jméno a věk; vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu).

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák: rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu).

PSANÍ

Žák: je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka.

5.2.4.5 2. stupeň

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK

6. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Poslech s porozuměním</u>				
<p>Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková a grafická podoba jazyka: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby - Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí - Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci 	<ul style="list-style-type: none"> - žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka Slovní a větný přízvuk Intonace Ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby Tematické okruhy: Domov, volný čas, škola, Kalendářní rok Aktuální činnosti Zvířata Každodenní činnosti Cestování Stravovací návyky Počasí Kultura Moderní technologie a média Reálie zemí příslušných jazykových oblastí Mluvnice: Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární</p>	<p>OV a VKZ Tematické okruhy: Sebezpečí a sebepečení Kreativita Poznávání lidí Komunikace Mezilidské vztahy Evropa a svět nás zajímá Multikulturalita Komunikace Poznávání lidí Seberegulace a sebeorganizace Lidské aktivity a problémy životního prostředí Komunikace Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

	komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění Přítomný čas prostý Příslovce častosti děje Řadové číslovky Předložky času Přítomný čas průběhový Přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový Předmětná zájmena Sloveso <i>to be</i> v minulém čase Minulý čas pravidelných sloves Minulý čas nepravidelných Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - <i>some / any</i> - <i>How much / How many?</i> Neurčitý člen <i>a / an</i> , určitý člen <i>the</i> - <i>a little / a few</i> Otázky s <i>How</i> + přídavné jméno Stupňování přídavných jmen Přirovnání <i>as ... as</i>	
2. <u>Mluvení</u>				
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a	- Zvuková a grafická podoba jazyka: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace,	- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	Zvuková a grafická podoba jazyka Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka Slovní a větný přízvuk Intonace Ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	

<p>věci ze svého každodenního života.</p>	<p>ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí - Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem - Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	<ul style="list-style-type: none"> - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. 	<p>Tematické okruhy: Domov, volný čas, škola Kalendářní rok Aktuální činnosti Zvířata Každodenní činnosti Cestování Stravovací návyky Počasí Kultura, moderní technologie a média Reálie zemí příslušných jazykových oblastí Slovní zásoba: Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím Práce se slovníkem Mluvnice: Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Přítomný čas prostý příslovce častosti děje Řadové číslovky Předložky času Přítomný čas průběhový Přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový Předmětná zájmena Sloveso <i>to be</i> v minulém čase Minulý čas pravidelných sloves Minulý čas nepravidelných</p>	
---	--	--	---	--

			<p>Počítatelná a nepočítatelná podstatná jména</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>some / any</i> - <i>How much / How many?</i> <p>Neurčitý člen <i>a / an</i>, určitý člen <i>the</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>a little / a few</i> - otázky s <i>How +</i> <p>Přídavné jméno Stupňování přídavných jme</p> <ul style="list-style-type: none"> - přirovnání <i>as ... as</i> 	
3. <u>Čtení s porozuměním</u>				
<p>Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí - Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. 	<p>Tematické okruhy: Domov, volný čas, škola, Kalendářní rok Aktuální činnosti, zvířata, každodenní činnosti Cestování Stravovací návyky Pocasí Kultura, moderní technologie a média Aktuální činnosti, zvířata, každodenní činnosti Realie zemí příslušných jazykových oblastí Slovní zásoba: Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím</p>	

	<p>tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 		<p>Práce se slovníkem Mluvnice: Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Přítomný čas prostý příslovce častosti děje Řadové číslovky Předložky času Přítomný čas průběhový Přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový Předmětná zájmena Sloveso <i>to be</i> v minulém čase Minulý čas pravidelných sloves Minulý čas nepravidelných Počítatelná a nepočítatelná podstatná jména</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>some / any</i> - <i>How much / How many?</i> <p>Neurčitý člen <i>a / an</i>, určitý člen <i>the</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>a little / a few</i> <p>Otázky s <i>How</i> + přídavné jméno Stupňování přídavných jmen Přirovnání <i>as ... as</i></p>	
4. <u>Psaní</u>				
- Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	- Zvuková a grafická podoba jazyka:	- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	Grafická podoba jazyka Ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	

<ul style="list-style-type: none"> - Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. - Reaguje na jednoduché písemné sdělení. 	<p>ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí - Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem - Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	<ul style="list-style-type: none"> - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. - reaguje na jednoduché písemné sdělení. 	<p>Tematické okruhy: Domov, volný čas, škola, Kalendářní rok Aktuální činnosti, zvířata, každodenní činnosti Cestování Stravovací návyky Počasí Kultura, moderní technologie a média Realie zemí příslušných jazykových oblastí Slovní zásoba: Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím Práce se slovníkem Mluvnice: Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Přítomný čas prostý příslovce častosti děje Řadové číslovky Předložky času Přítomný čas průběhový Přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový Předmětná zájmena Sloveso <i>to be</i> v minulém čase Minulý čas pravidelných sloves Minulý čas nepravidelných</p>	
---	--	---	--	--

			<p>Počítatelná a nepočítatelná podstatná jména</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>some / any</i> - <i>How much / How many?</i> <p>Neurčitý člen <i>a / an</i>, určitý člen <i>the</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>a little / a few</i> <p>Otázky s <i>How</i> + přídavné jméno Stupňování přídavných jmen</p> <ul style="list-style-type: none"> - přirovnání <i>as ... as</i> 	
--	--	--	---	--

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK

7. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
5. <u>Poslech s porozuměním</u>				
<ul style="list-style-type: none"> - Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. - Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková a grafická podoba jazyka: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí - Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci 	<ul style="list-style-type: none"> - žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	<p>Zvuková podoba jazyka: Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <p>Fonetická abeceda Přízvuk slov Intonace ve větě Krátké a dlouhé samohlásky Dvojhhlásky Znělé a neznělé souhlásky</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>silent letters</i> (hlásky, které nevyslovujeme) <p>Výslovnost sykavek Výslovnost pomocných sloves v záporu</p> <p>Tematické okruhy: Domov, rodina, bydlení, škola Volný čas, kultura, sport Péče o zdraví, pocity a nálady Stravovací návyky Počasí Příroda a město Nákupy a móda Společnost a její problémy Volba povolání</p>	<p>OV a VKZ Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj schopnosti poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Seberegulace a sebeorganizace - Kreativita - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Vztah člověka k životnímu prostředí - Lidské vztahy - Multikulturalita - Kulturní diference - Etnický původ

	<p>komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>		<p>Moderní technologie a média Každodenní činnosti Cestování Reálie zemí příslušných jazykových oblastí Reálie anglicky mluvících zemí – rodinný život ve Velké Británii, doprava a dopravní prostředky ve Velké Británii, Anglie, Wales, Skotsko, Irsko – vznik Spojeného království, New York Mluvnice: Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Vyjádření budoucího děje pomocí <i>going</i> přídavná jména a příslovce</p> <p>- <i>have to</i></p> <p>Návrhy Přítomný čas přítomný čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘ , otázky s tázacími zájmeny Přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový Sloveso <i>to be</i> v minulém čase Minulý čas prostý pravidelných u nepravidelných sloves Minulý čas Minulý čas průběhový vs minulý čas prostý Budoucí čas <i>will</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Občanská společnost a škola - Objevujeme Evropu a svět
--	---	--	---	---

			<p>Vyjádření rozhodnutí a vyjádření budoucího děje pomocí <i>going to</i> – vyjádření předpovědi do Neurčitý člen <i>a / an</i>, určitý člen <i>the</i> s názvy míst</p>	
<p>6. <u>Mluvení</u></p>				
<ul style="list-style-type: none"> - Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. - Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. - Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková a grafická podoba jazyka: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby - Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie země příslušných jazykových oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka: Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby Fonetická abeceda Pravopis slov osvojené slovní zásoby Přízvuk slov Intonace ve větě Krátké a dlouhé samohlásky Dvojhásky Znělé a neznělé souhlásky</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>silent letters</i> (hlásky, které nevyslovujeme) <p>Výslovnost sykavek Výslovnost pomocných sloves v záporu Tematické okruhy: Domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí,</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem - Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 		<p>příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování Reálie zemí příslušných jazykových oblastí Reálie anglicky mluvících zemí – rodinný život ve Velké Británii, doprava a dopravní prostředky ve Velké Británii, Anglie, Wales, Skotsko, Irsko – vznik Spojeného království, New York</p> <p>Slovní zásoba: Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím</p> <p>Práce se slovníkem Životní etapy, rodina Každodenní činnosti a volnočasové aktivity Co máme či nemáme rádi Pozvání Vesmír Domov a pracoviště Volba povolání Dopravní prostředky, cestování Přírodní katastrofy Bydlení, domy, nábytek Město, místa a budovy ve městě Popis cesty Zážitky, prázdniny, dovolená Domluva schůzky, návrhy</p> <p>Mluvnice: Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci</p>	
--	---	--	---	--

			<p>komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Vyjádření budoucího děje pomocí <i>going</i> přídavná jména a příslovce</p> <p>- <i>have to</i></p> <p>Návrhy Přítomný čas přítomný čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny Přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový Sloveso <i>to be</i> v minulém čase Minulý čas prostý pravidelných u nepravidelných sloves Minulý čas Minulý čas průběhový vs minulý čas prostý Budoucí čas <i>will</i> Vyjádření rozhodnutí a Vyjádření budoucího děje pomocí <i>going to</i> – vyjádření předpovědi do Neurčitý člen <i>a / an</i>, určitý člen <i>the</i> s názvy míst</p>	
<p>7. <u>Čtení s porozuměním</u></p>				
<p>Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.</p>	<p>- Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a</p>	<p>- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních</p>	<p>Tematické okruhy: Domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí,</p>	

<p>Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.</p>	<p>nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí</p> <ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem - Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	<p>autentických materiálech.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. 	<p>příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování Reálie zemí příslušných jazykových oblastí: rodina, volný čas, sport, každodenní činnosti, cestování, volba povolání, bydlení, domov, příroda a město Reálie anglicky mluvících zemí – rodinný život ve Velké Británii, doprava a dopravní prostředky ve Velké Británii, Anglie, Wales, Skotsko, Irsko – vznik Spojeného království, New York Slovní zásoba: Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím Práce se slovníkem Životní etapy Rodina Každodenní činnosti a volnočasové aktivity Co máme či nemáme rádi Pozvání Vesmír Domov a pracoviště Volba povolání Dopravní prostředky, cestování Přírodní katastrofy Bydlení, domy, nábytek Město, místa a budovy ve městě Popis cesty</p>	
--	--	--	---	--

			<p>Zážitky, prázdniny, dovolená Domluva schůzky, návrhy Mluvnice: Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Vyjádření budoucího děje pomocí <i>going</i> přídavná jména a příslovce</p> <p>- <i>have to</i></p> <p>Návrhy Přítomný čas přítomný čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ‚ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny Přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový Sloveso <i>to be</i> v minulém čase Minulý čas prostý pravidelných u nepravidelných sloves Minulý čas Minulý čas průběhový vs minulý čas prostý Budoucí čas <i>will</i> Vyjádření rozhodnutí a Vyjádření budoucího děje pomocí <i>going to</i> – vyjádření předpovědi do Neurčitý člen <i>a / an</i>, určitý člen <i>the</i> s názvy míst</p>	
<p>8. <u>Psaní</u></p>				

<ul style="list-style-type: none"> - Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. - Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. - Reaguje na jednoduché písemné sdělení. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková a grafická podoba jazyka: ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí - Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem - Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	<ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. - reaguje na jednoduché písemné sdělení. 	<p>Grafická podoba jazyka: Ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby Pravopis slov osvojené slovní zásoby Tematické okruhy: Domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, Realie zemí příslušných jazykových oblastí: Rodina, volný čas, sport, každodenní činnosti, cestování, volba povolání, bydlení, domov, příroda a město Realie anglicky mluvících zemí – rodinný život ve Velké Británii, doprava a dopravní prostředky ve Velké Británii, Anglie, Wales, Skotsko, Irsko – vznik Spojeného království, New York Slovní zásoba: Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím Práce se slovníkem Životní etapy, rodina Každodenní činnosti a volnočasové aktivity Co máme či nemáme rádi</p>	
---	--	---	--	--

			<p>Pozvání Vesmír Domov a pracoviště Volba povolání Dopravní prostředky, cestování Přírodní katastrofy Bydlení, domy, nábytek Město, místa a budovy ve městě Popis cesty Zážitky, prázdniny, dovolená Domluva schůzky, návrhy Mluvnice: Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Vyjádření budoucího děje pomocí <i>going</i> přídavná jména a příslovce</p> <p>- <i>have to</i></p> <p>Návrhy Přítomný čas přítomný čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny Přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový Sloveso <i>to be</i> v minulém čase Minulý čas prostý pravidelných u nepravidelných sloves Minulý čas Minulý čas průběhový vs minulý čas prostý Budoucí čas <i>will</i> Vyjádření rozhodnutí a</p>	
--	--	--	--	--

			<p>Vyjádření budoucího děje pomocí <i>going to</i> – vyjádření předpovědi do Neurčitý člen <i>a / an</i>, určitý člen <i>the</i> s názvy míst</p>	
--	--	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK

8. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
9. Poslech s porozuměním				
<ul style="list-style-type: none"> - Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. - Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková a grafická podoba jazyka: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, 	<ul style="list-style-type: none"> - žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka: Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnání pravopisu slov osvojené slovní zásoby Fonetická abeceda Pravopis slov osvojené slovní zásoby Slovní a větný přízvuk Intonace Tematické okruhy: Domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování</p>	<p>OV a VKZ Tematické okruhy: Rozvoj schopnosti poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Seberegulace a sebeorganizace; Kreativita. Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika. Objevujeme Evropu a svět; Lidské vztahy; Multikulturalita; Kulturní diference.</p>

	<p>cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 		<p>Reálie zemí příslušných jazykových oblastí: hrdinové a hrdinky Velké Británie, nápisy, volný čas, každodenní činnosti, společnost a její problémy, Volba povolání Nákupy a móda Škola Kultura Moderní technologie a média Mluvnice: Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Neurčitá zájmena <i>every- / some- / any- / no- + -body / -thing</i> Přítomný čas průběhový – vyjádření blízké budoucnosti, Návrhy <i>Shall ...? What about ...?</i> Předpřítomný čas prostý</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>ever, never, just</i> - <i>should / shouldn't / must / mustn't / don't have to</i> <p>Príslovce Zájmena Spojky Prostředky textové návaznosti Přítomný čas Přítomný čas průběhový Přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový Budoucí čas <i>will</i> Vyjádření budoucího děje pomocí <i>going to</i></p>	<p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Ekosystémy; Základní podmínky života; Vztah člověka k životnímu prostředí.</p>
--	---	--	---	---

			<p>Minulý čas prostý pravidelných u nepravidelných sloves Minulý čas průběhový Minulý čas průběhový vs minulý čas prostý</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>too, enough</i> - <i>could / couldn't, had to / didn't have to</i> <p>Předpřítomný čas prostý</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>for, since, been, gone</i> <p>Předpřítomný čas prostý vs minulý čas prostý Tázací dovětky Vztažná zájmena <i>who, which, that</i>, vztažné věty vedlejší</p>	
10. <u>Mluvení</u>				
<ul style="list-style-type: none"> - Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. - Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. - Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková a grafická podoba jazyka: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče 	<ul style="list-style-type: none"> - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka: Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby Fonetická abeceda Pravopis slov osvojené slovní zásoby Slovní a větný přízvuk Intonace Tematické okruhy:</p>	

	<p>o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí</p> <ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem - Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenaruší smysl sdělení a porozumění) 		<p>Domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování Reálie zemí příslušných jazykových oblastí: hrdinové a hrdinky Velké Británie, nápisy Volný čas Každodenní činnosti Společnost a její problémy Volba povolání Nákupy a móda Škola Kultura Moderní technologie a média Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím Práce se slovníkem Ambice Problémy, péče o zdraví, pocity a nálady Pravidla Moderní technologie, média Frázová slovesa Každodenní činnosti Volnočasové aktivity Charitativní činnost První pracovní zkušenosti a pocity Materiály Oblečení, popis oblečení</p>	
--	---	--	---	--

			<p>Nakupování Testy, škola Složená podstatná jména Popis události Film a filmování, práce kaskadérů Výhody a nevýhody života celebrit, televizní pořady Počítače, práce s počítačem Slovesa a předložky Tvoření slov – podstatná a přídavná jména Životopis slavné osobnosti Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Neurčitá zájmena <i>every- / some- / any- / no- + -body / -thing</i> Přítomný čas průběhový – vyjádření blízké budoucnosti, Návrhy <i>Shall ...? What about ...?</i> Předpřítomný čas prostý</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>ever, never, just</i> - <i>should / shouldn't / must / mustn't / don't have to</i> <p>Príslovce Zájmena Spojky Prostředky textové návaznosti Přítomný čas Přítomný čas průběhový Přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový Budoucí čas <i>will</i></p>	
--	--	--	---	--

			<p>Vyjádření budoucího děje pomocí <i>going to</i> Minulý čas prostý pravidelných u nepravidelných sloves Minulý čas průběhový Minulý čas průběhový vs minulý čas prostý</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>too, enough</i> - <i>could / couldn't, had to / didn't have to</i> <p>Předpřítomný čas prostý</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>for, since, been, gone</i> <p>Předpřítomný čas prostý vs minulý čas prostý Tázací dovětky Vztažná zájmena <i>who, which, that</i>, vztažné věty vedlejší</p>	
11. Čtení s porozuměním				
<ul style="list-style-type: none"> - Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. - Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. 	<p>Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování Reálie zemí příslušných jazykových oblastí: hrdinové a hrdinky Velké Británie, nápisy Volný čas Každodenní činnosti Společnost a její problémy Volba povolání</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem - Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenaruší smysl sdělení a porozumění) 		<p>Nákupy a móda Škola Kultura Moderní technologie a média Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím Práce se slovníkem Ambice Problémy, péče o zdraví, pocity a nálady Pravidla Moderní technologie, média Frázová slovesa Každodenní činnosti Volnočasové aktivity Charitativní činnost První pracovní zkušenosti a pocity Materiály Oblečení, popis oblečení Nakupování Testy, škola Složená podstatná jména Popis události Film a filmování, práce kaskadérů Výhody a nevýhody života celebrit, televizní pořady Počítače, práce s počítačem Slovesa a předložky Tvoření slov – podstatná a přídavná jména Životopis slavné osobnosti Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci</p>	
--	---	--	---	--

			<p>komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p> <p>Neurčitá zájmena <i>every- / some- / any- / no- + -body / -thing</i></p> <p>Přítomný čas průběhový – vyjádření blízké budoucnosti, Návrhy <i>Shall ...? What about ...?</i></p> <p>Předpřítomný čas prostý <i>ever, never, just should / shouldn't / must / mustn't / don't have to</i></p> <p>Příslovce</p> <p>Zájmena</p> <p>Spojky</p> <p>Prostředky textové návaznosti</p> <p>Přítomný čas</p> <p>Přítomný čas průběhový</p> <p>Přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový</p> <p>Budoucí čas <i>will</i></p> <p>Vyjádření budoucího děje pomocí <i>going to</i></p> <p>Minulý čas prostý pravidelných u nepravidelných sloves</p> <p>Minulý čas průběhový</p> <p>Minulý čas průběhový vs minulý čas prostý</p> <p><i>too, enough</i></p> <p><i>could / couldn't, had to / didn't have to</i></p> <p>Předpřítomný čas prostý <i>for, since, been, gone</i></p> <p>Předpřítomný čas prostý vs minulý čas prostý</p>	
--	--	--	--	--

			Tázací dovětky - vztažná zájmena <i>who</i> , <i>which</i> , <i>that</i> , vztažné věty vedlejší	
12. Psaní				
<ul style="list-style-type: none"> - Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. - Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. - Reaguje na jednoduché písemné sdělení. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková a grafická podoba jazyka: ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí - Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem 	<ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. - reaguje na jednoduché písemné sdělení. 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka: ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <p>Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování</p> <p>Reálie zemí příslušných jazykových oblastí: hrdinové a hrdinky Velké Británie, nápisy</p> <p>Volný čas</p> <p>Každodenní činnosti</p> <p>Společnost a její problémy</p> <p>Volba povolání</p> <p>Nákupy a móda</p> <p>Škola</p> <p>Kultura</p> <p>Moderní technologie a média</p> <p>Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím</p> <p>Práce se slovníkem</p>	

	<p>- Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>		<p>Ambice Problémy, péče o zdraví, Pocity a nálady Pravidla Moderní technologie, média Frázová slovesa Každodenní činnosti Volnočasové aktivity Charitativní činnost První pracovní zkušenosti a Pocity Materiály Oblečení, popis oblečení Nakupování Testy, škola Složená podstatná jména Popis události Film a filmování, práce kaskadérů, výhody a nevýhody života celebrit, televizní pořady Počítače, práce s počítačem Slovesa a předložky Tvoření slov – podstatná a přídavná jména Životopis slavné osobnosti Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Neurčitá zájmena <i>every- / some- / any- / no- + -body / -thing</i> Přítomný čas průběhový – vyjádření blízké budoucnosti, Návrhy <i>Shall ...? What about ...?</i> Předpřítomný čas prostý</p>	
--	---	--	---	--

			<p><i>ever, never, just</i> <i>should / shouldn't / must /</i> <i>mustn't / don't have to</i> Příslovce Zájmena Spojky Prostředky textové návaznosti Přítomný čas Přítomný čas průběhový Přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový Budoucí čas <i>will</i> Vyjádření budoucího děje pomocí <i>going to</i> Minulý čas prostý pravidelných u nepravidelných sloves Minulý čas průběhový Minulý čas průběhový vs minulý čas prostý <i>too, enough</i> <i>could / couldn't, had to /</i> <i>didn't have to</i> Předpřítomný čas prostý <i>for, since, been, gone</i> Předpřítomný čas prostý vs minulý čas prostý Tázací dovětky Vztažná zájmena <i>who, which,</i> <i>that, vztažné věty vedlejší</i></p>	
--	--	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK

9. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
13. Poslech s porozuměním				
<ul style="list-style-type: none"> - Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. - Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková a grafická podoba jazyka: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí - Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci 	<ul style="list-style-type: none"> - žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <p>Fonetická abeceda Pravopis slov osvojené slovní zásoby Slovní a větný přízvuk Intonace</p> <p>Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování</p> <p>Reálie zemí příslušných jazykových oblastí</p> <p>Pocity a nálady Péče o zdraví Stravovací návyky Sport Příroda a město Počasí</p>	<p>OV a VKZ Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj schopnosti poznávání; - Sebepoznání a sebepojetí; - Seberegulace a sebeorganizace; - Kreativita. - Poznávání lidí; - Mezilidské vztahy; - Komunikace - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; - Hodnoty, postoje, praktická etika. - Objevujeme Evropu a svět; - Lidské vztahy; - Multikulturalita; - Kulturní diference. - Lidské aktivity a problémy životního prostředí; - Ekosystémy; - Základní podmínky života;

	komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		<p>Domov, rodina Reálie anglicky mluvících zemí: život vrstevníků ve Velké Británii, historie Velké Británie do roku 1066, teenageři ve Velké Británii a čtení, sportovní události ve Velké Británii, výtvarné umění – J. M. W. Turner, Král Artuš, Robin Hood, Austrálie, typický víkend britské rodiny Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) <i>should / shouldn't, might / might not</i> So do I / Neither do I sloveso + -ing / infinitiv Trpný rod v přítomném čase prostém, minulém čase prostém, předpřítomném čase prostém a v budoucím čase První kondicionál Časové věty vedlejší Vyjádření účelu – <i>to</i> Spojky a prostředky textové návaznosti</p>	- Vztah člověka k životnímu prostředí.
14. <u>Mluvení</u>				
- Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních	- Zvuková a grafická podoba jazyka: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti	- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Zvuková a grafická podoba jazyka: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému	

<p>i neformálních situacích.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. - Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. 	<p>a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí - Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem - Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, 	<ul style="list-style-type: none"> - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. 	<p>jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <p>Fonetická abeceda Pravopis slov osvojené slovní zásoby Slovní a větný přízvuk Intonace</p> <p>Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování</p> <p>Reálie zemí příslušných jazykových oblastí</p> <p>Pocity a nálady Péče o zdraví Stravovací návyky Sport Příroda a město Počasí Domov, rodina</p> <p>Reálie anglicky mluvících zemí: život vrstevníků ve Velké Británii, historie Velké Británie do roku 1066, teenageři ve Velké Británii a čtení, sportovní události ve Velké Británii, výtvarné umění – J. M. W. Turner, Král Artuš, Robin Hood, Austrálie, typický víkend britské rodiny</p> <p>Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující</p>	
--	---	---	---	--

	<p>které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>		<p>se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím Práce se slovníkem Části lidského těla zdraví, zdravý životní styl, Sport Zdravotní potíže a nemoci Návštěva lékaře, léčba Vyjádření rady Vyjádření souhlasu a nesouhlasu Leták Život rytířů ve středověku Přídavná jména končící na – <i>ing / -ed</i> Pocity a nálady Vyprávění Objednání jídla v restauraci Zdvořilá žádost Výtvarné umění – malba životní prostředí, problémy a Ochrana životního prostředí Zvířata, mláďata Ochrana ohrožených druhů Vyjádření obavy Hurikány Plakát – ochrana životního prostředí Přátelství, vztahy, rodina, Generační rozdíly Frázová slovesa Slovesa a podstatná jména Vyjádření účelu Evropská unie Dopis – řešení problému, vyjádření rady Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci</p>	
--	---	--	---	--

			<p>komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p> <p><i>should / shouldn't, might / might not</i></p> <p><i>So do I / Neither do I</i></p> <p>sloveso + <i>-ing</i> / infinitiv</p> <p>trpný rod v přítomném čase prostém, minulém čase prostém, předpřítomném čase prostém a v budoucím čase</p> <p>první kondicionál</p> <p>časové věty vedlejší</p> <p>vyjádření účelu – <i>to</i></p> <p>spojky a prostředky textové návaznosti</p>	
<p>15. Čtení s porozuměním</p>				
<ul style="list-style-type: none"> - Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. - Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí - Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. 	<p>Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí</p> <p>pocity a nálady péče o zdraví stravovací návyky sport příroda a město počasí domov, rodina</p>	

	<p>zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem</p> <p>- Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>		<p>Reálie anglicky mluvících zemí: život vrstevníků ve Velké Británii, historie Velké Británie do roku 1066, teenageři ve Velké Británii a čtení, sportovní události ve Velké Británii, výtvarné umění – J. M. W. Turner, Král Artuš, Robin Hood, Austrálie, typický víkend britské rodiny</p> <p>Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem</p> <p>části lidského těla zdraví, zdravý životní styl, sport zdravotní potíže a nemoci návštěva lékaře, léčba vyjádření rady vyjádření souhlasu a nesouhlasu leták život rytířů ve středověku přídavná jména končící na – <i>ing / -ed</i> pocity a nálady vyprávění objednání jídla v restauraci zdvořilá žádost výtvarné umění – malba životní prostředí, problémy a ochrana životního prostředí zvířata, mláďata, ochrana ohrožených druhů vyjádření obavy hurikány</p>	
--	--	--	---	--

			<p>plakát – ochrana životního prostředí přátelství, vztahy, rodina, generační rozdíly frázová slovesa slovesa a podstatná jména vyjádření účelu Evropská unie dopis – řešení problému, vyjádření rady Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) <i>should / shouldn't, might / might not</i> <i>So do I / Neither do I</i> sloveso + <i>-ing</i> / infinitiv trpný rod v přítomném čase prostém, minulém čase prostém, předpřítomném čase prostém a v budoucím čase první kondicionál časové věty vedlejší vyjádření účelu – <i>to</i> spojky a prostředky textové návaznosti</p>	
16. <u>Psaní</u>				
<ul style="list-style-type: none"> - Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. - Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, 	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková a grafická podoba jazyka : ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby 	<ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka: ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče</p>	

<p>školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reaguje na jednoduché písemné sdělení. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí - Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem - Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	<p>školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje na jednoduché písemné sdělení. 	<p>o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování</p> <p>Reálie zemí příslušných jazykových oblastí</p> <p>pocity a nálady péče o zdraví stravovací návyky sport příroda a město počasí domov, rodina</p> <p>Reálie anglicky mluvících zemí – život vrstevníků ve Velké Británii, historie Velké Británie do roku 1066, teenageři ve Velké Británii a čtení, sportovní události ve Velké Británii, výtvarné umění – J. M. W. Turner, Král Artuš, Robin Hood, Austrálie, typický víkend britské rodiny</p> <p>Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem</p> <p>části lidského těla zdraví, zdravý životní styl, sport zdravotní potíže a nemoci návštěva lékaře, léčba vyjádření rady</p>	
---	--	---	--	--

			<p>vyjádření souhlasu a nesouhlasu leták život rytířů ve středověku přídavná jména končící na – <i>ing / -ed</i> pocíty a nálady vyprávění objednání jídla v restauraci zdvořilá žádost výtvarné umění – malba životní prostředí, problémy a ochrana životního prostředí zvířata, mláďata, ochrana ohrožených druhů vyjádření obavy hurikány plakát – ochrana životního prostředí přátelství, vztahy, rodina, generační rozdíly frázová slovesa slovesa a podstatná jména vyjádření účelu Evropská unie dopis – řešení problému, vyjádření rady Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) <i>should / shouldn't, might / might not</i> <i>So do I / Neither do I</i> sloveso + <i>-ing / infinitiv</i> trpný rod v přítomném čase prostém, minulém čase</p>	
--	--	--	--	--

			prostém, předpřítomném čase prostém a v budoucím čase první kondicionál časové věty vedlejší vyjádření účelu – <i>to</i> spojky a prostředky textové návaznosti	
--	--	--	---	--

5.2.4.6 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – 2. stupeň

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák: rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů; rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby.

MLUVENÍ

Žák: odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby.

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák: rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu).

PSANÍ

Žák: reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.3 Vzdělávací oblast „Jazyk a jazyková komunikace“

5.3.1 Charakteristika předmětu Německý jazyk (další cizí jazyk)

VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Předmět Další cizí jazyk – německý jazyk je zařazen do 7. – 9. ročníku v hodinové dotaci 2 h týdně.

Výstupní úroveň německého jazyka jako dalšího cizího jazyka je dána úrovní A1 dle Společenského evropského referenčního rámce pro jazyky, který byl vytvořen a schválen Radou Evropy. Je to elementární úroveň znalostí vycházející z komunikativních dovedností uživatele.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 4 oblastí:

Poslech s porozuměním

Mluvení

Čtení s porozuměním

Psaní

Rozvoj slovní zásoby, porozumění a interpretace jednoduchých slyšených a čtených textů a konverzační dovednosti jsou upřednostňovány před psaním a znalostmi gramatiky. Vyučovací předmět obsahuje tematické okruhy vycházející z každodenních situací a zájmů dospívajícího žáka, seznamuje ho se základními reáliemi německy mluvících zemí.

Žák se učí pracovat samostatně i ve skupinách, učí se pracovat se slovníkem, s textem a samostatně vyhledávat informace na internetu. Osvojuje si základní řečové dovednosti prostřednictvím modelových situací z běžného života.

Cílem hodnocení a sebehodnocení žáka je motivace k dalšímu rozvíjení klíčových kompetencí. Hodnotí se zejména schopnost využít nabytých dovedností a vědomostí při řešení konkrétních problémů a situací.

5.3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence

Němčina svým vzdělávacím obsahem a činnostmi přispívá k utváření a rozvíjení všech kompetencí.

Kompetence k učení

- vést žáky k osvojování si učebních postupů potřebných k efektivnímu studiu cizích jazyků
- vést žáky k orientaci a používání různorodých dostupných zdrojů informací
- vést žáky k poznání smyslu osvojených postupů pro běžný život

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k řešení problémových situací v cizojazyčném prostředí
- rozvíjet u žáků schopnost opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní

- vést žáky k formulování jednoduchých myšlenek v němčině
- vést žáky k porozumění jednoduchému typu sdělení, jednoduchým typům textů a záznamů

- vést žáky k využívání získaných dovedností při setkání s cizincem

Kompetence sociální a personální

- vést žáky k získání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti, ke vzájemné pomoci v týmu, k respektování jiného názoru
- vést žáky k dovednosti požádání německy o pomoc, o radu

Kompetence občanské

- vést žáky k tolerování odlišnosti jiných kultur
- vést žáky k seznamování a srovnávání zvyků v německy mluvících zemích s našimi zvyky

Kompetence pracovní

- vést žáky k samostatnému pracování s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- vést žáky k využívání německého jazyka při dalším studiu i v běžném životě

Kompetence digitální:

- využívání ICT, výukových programů, televize, rozhlasu
- vyhledávání informací z různých zdrojů a jejich využití pro rozvoj jazykových dovedností

Vztah k oboru Český jazyk a literatura

Německý jazyk je s ním spojen ve své jazykovědné složce, navazuje na znalosti české skladby, tvarosloví a zvukové stránky jazyka.

5.3.3 Vztah vzdělávacího oboru Německý jazyk k dalším vzdělávacím oblastem

Ve společenskovedné složce je propojen se vzdělávacími oblastmi Člověk a společnost, Člověk a jeho svět. V praktické výuce se uplatňují dovednosti oblastí Informační a komunikační technologie a Umění a kultura. Prostřednictvím konverzace má cizí jazyk vztah také k ostatním vzdělávacím oblastem.

Také se uplatňují následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané)
- Multikulturní výchova (Lidské vztahy, Multikulturalita)
- Environmentální výchova (Vztah člověka k prostředí)
- Mediální výchova (rozvoj kritického myšlení, časopisy a noviny)

5.3.4 Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Německý jazyk

5.3.4.1 2. stupeň

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU NĚMECKÝ JAZYK (DALŠÍ CIZÍ JAZYK)

7. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
17. Poslech s porozuměním				
<p>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková a grafická podoba jazyka: fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - Slovní zásoba: slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - Tematické okruhy: domov, škola, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	<ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba - kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu), barvy, číslovky 0–20, domov, nábytek, sport a sportovní potřeby, volný čas – činnosti, názvy zemí, jazyky, škola, časové údaje – hodiny, části dne 	<p>ČJ, AJ – internacionalismy, správná výslovnost a čtení</p> <p>VKZ – mezilidské vztahy</p> <p>OV – určování času</p> <p>M – počítání</p>
18. Mluvení				

<p>Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková podoba jazyka: fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - Slovní zásoba: slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - Tematické okruhy: domov, škola, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	<ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - vede jednoduchý rozhovor za předpokladu, že protějšek je připraven věci opakovat v pomalejším tempu a jednoduše 	<ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba: kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu), barvy, číslovky 0–20, domov, nábytek, sport a sportovní potřeby, volný čas – činnosti, názvy zemí, jazyky, škola, časové údaje – hodiny, části dne - mluvnice: sloveso v přítomném čase (pravidelné, některá nepravidelná), určitý a neurčitý člen, zápor, osobní zájmena, podstatné jméno v plurálu, 1. a 4. pád, vybraná modální slovesa 	<p>ČJ, AJ – internacionalismy, správná výslovnost a čtení OV – určování času M – počítání VKZ – mezilidské vztahy</p>
<p>19. Čtení s porozuměním</p>				
<p>Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba: slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, 	<ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a 	<p>ČJ, AJ – internacionalismy, správná výslovnost a čtení</p>

<p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.</p>	<p>tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tematické celky: domov, škola, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) - Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět 	<p>které se vztahují k běžným tématům</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci - orientuje se ve slovníku 	<p>grafickou podobou slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba: kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu), barvy, číslovky 0–20, domov, nábytek, sport a sportovní potřeby, volný čas – činnosti, názvy zemí, jazyky, škola, časové údaje – hodiny, části dne - mluvnice: sloveso v přítomném čase (pravidelné, některá nepravidelná), určitý a neurčitý člen, zápor, osobní zájmena, podstatné jméno v plurálu, 1. a 4. pád, vybraná modální slovesa 	<p>Z – Evropa v globálních souvislostech; země, ve kterých se hovoří německy; EU D – společné dějiny s německy mluvícími zeměmi OV – určování času M – počítání VKZ – mezilidské vztahy</p>
<p>20. Psaní</p>				
<p>Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - domov, škola, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) - základní gramatické struktury a typy vět 	<ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba: kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu), barvy, číslovky 0–20, domov, nábytek, sport a 	<p>OV – určování času M – počítání VKZ – mezilidské vztahy</p>

	(jsou tolerovány elementární chyby, které nenaruší smysl sdělení a porozumění)		<p>sportovní potřeby, volný čas – činnosti, názvy zemí, jazyky, škola, časové údaje – hodiny, části dne</p> <p>- mluvnice: sloveso v přítomném čase (pravidelné, některá nepravidelná), určitý a neurčitý člen, zápor, osobní zájmena, podstatné jméno v plurálu, 1. a 4. pád, vybraná modální slovesa</p>	
--	--	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU NĚMECKÝ JAZYK (DALŠÍ CIZÍ JAZYK)

8. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
21. Poslech s porozuměním				
<p>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí základním informacím v krátkých poslechovéch textech týkajících se každodenních témat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková podoba jazyka: fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - Slovní zásoba: slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba: rodina, povolání, realie zemí příslušných jazykových oblastí, jídlo, nákupy, průběh dne, koníčky, obec, město, lidské tělo, zdraví, dopravní prostředky, kalendární 	<p>ČJ, AJ – internacionalismy, správná výslovnost a čtení</p> <p>VKZ – mezilidské vztahy</p> <p>OV – určování času</p> <p>M – počítání</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Tematické okruhy: rodina, lidské tělo, zdraví, jídlo, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), realie zemí příslušných jazykových oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	<p>rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny)</p>	
22. Mluvení				
<p>Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková a grafická podoba jazyka: fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - Slovní zásoba: slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - Tematické okruhy: rodina, lidské tělo, zdraví, jídlo, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), realie 	<ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - vede jednoduchý rozhovor za předpokladu, že protějšek je připraven věci opakovat 	<ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba: rodina, povolání, realie zemí příslušných jazykových oblastí, jídlo, nákupy, průběh dne, koníčky, obec, město, lidské tělo, zdraví, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) - mluvnice: sloveso v přítomném čase (pravidelné, některá nepravidelná), určitý a neurčitý člen v pádech, zápor <i>kein</i>, osobní zájmena, 	<p>ČJ, AJ – internacionalismy, správná výslovnost a čtení OV – určování času M – počítání VKZ – mezilidské vztahy</p>

	<p>zemí příslušných jazykových oblastí</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	<p>v pomalejším tempu a jednoduše</p>	<p>přivlastňovací zájmena, podstatné jméno v plurálu, tykání/ vykání</p>	
23. Čtení s porozuměním				
<p>Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba: slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - Tematické celky: rodina, lidské tělo, zdraví, jídlo, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), realie zemí příslušných jazykových oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci - orientuje se ve slovníku 	<ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba: rodina, povolání, realie zemí příslušných jazykových oblastí, jídlo, nákupy, průběh dne, koníčky, obec, město, lidské tělo, zdraví, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) - mluvnice: sloveso v přítomném čase (pravidelné, některá nepravidelná), určitý a neurčitý člen v pádech, zápor <i>kein</i>, osobní 	<p>ČJ, AJ – internacionalismy, správná výslovnost a čtení</p> <p>Z – Evropa v globálních souvislostech; země, ve kterých se hovoří německy; EU</p> <p>D – společné dějiny s německy mluvícími zeměmi</p> <p>OV – určování času</p> <p>M – počítání</p> <p>VKZ – mezilidské vztahy</p>

			zájmena, přivlastňovací zájmena, podstatné jméno v plurálu, tykání/ vykání	
24. Psaní				
<p>Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba: slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - Tematické celky: rodina, lidské tělo, zdraví, jídlo, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), reálie zemí příslušných jazykových oblastí - Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	<ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba: rodina, povolání, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, jídlo, nákupy, průběh dne, koníčky, obec, město, lidské tělo, zdraví, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) - mluvnice: sloveso v přítomném čase (pravidelné, některá nepravidelná), určitý a neurčitý člen v pádech, zápor <i>kein</i>, osobní zájmena, přivlastňovací zájmena, podstatné jméno v plurálu, tykání/ vykání 	<p>OV – určování času M – počítání VKZ – mezilidské vztahy</p>

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU NĚMECKÝ JAZYK (DALŠÍ CIZÍ JAZYK)**9. ročník**

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
25. Poslech s porozuměním				
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková a grafická podoba jazyka: fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - Slovní zásoba: slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - Tematické okruhy: volný čas, povolání, oblékání, zvířata, příroda, počasí 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	<ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba: bydlení, domov, nábytek, popis cesty, cestování, povolání, oblékání a počasí, místa, volný čas a činnosti, zvířata, příroda, oslavy 	ČJ, AJ – internacionalismy, správná výslovnost a čtení VKZ – mezilidské vztahy OV – určování času M – počítání
26. Mluvení				
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy,	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková a grafická podoba jazyka: fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, 	<ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - zapojí se do jednoduchých rozhovorů 	<ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a 	ČJ, AJ – internacionalismy, správná výslovnost a čtení OV – určování času

<p>volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.</p>	<p>vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba: slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - Tematické okruhy: volný čas, povolání, oblékání, zvířata, příroda, počasí - Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	<ul style="list-style-type: none"> - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - vede jednoduchý rozhovor za předpokladu, že protějšek je připraven věci opakovat v pomalejším tempu a jednoduše 	<p>grafickou podobou slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba: bydlení, domov, nábytek, popis cesty, cestování, povolání, oblékání a počasí, místa, volný čas a činnosti, zvířata, příroda, oslavy - mluvnice: sloveso v přítomném čase (pravidelné, některá nepravidelná, modální slovesa), sloveso v minulém čase (préteritum pomocných sloves, perfektum pravidelných a některých nepravidelných sloves), určitý a neurčitý člen v pádech, osobní zájmena v pádech, přivlastňovací zájmena v pádech, předložky se 3., 4. pádem a předložky se 3. i 4. pádem, vazba <i>es gibt</i>, řadové číslovky 	<p>M – počítání VKZ – mezilidské vztahy</p>
<p>27. Čtení s porozuměním</p>				
<p>Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba: slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, 	<ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a 	<p>ČJ, AJ – internacionalismy, správná výslovnost a čtení</p>

<p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.</p>	<p>tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tematické okruhy: volný čas, povolání, oblékání, zvířata, příroda, počasí 	<p>které se vztahují k běžným tématům</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci - orientuje se ve slovníku 	<p>grafickou podobou slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba: bydlení, domov, nábytek, popis cesty, cestování, povolání, oblékání a počasí, místa, volný čas a činnosti, zvířata, příroda, oslavy - mluvnické sloveso v přítomném čase (pravidelné, některá nepravidelná, modální slovesa), sloveso v minulém čase (préteritum pomocných sloves, perfektum pravidelných a některých nepravidelných sloves), určitý a neurčitý člen v pádech, osobní zájmena v pádech, přivlastňovací zájmena v pádech, předložky se 3., 4. pádem a předložky se 3. i 4. pádem, vazba <i>es gibt</i>, řadové číslovky 	<p>Z – Evropa v globálních souvislostech; země, ve kterých se hovoří německy; EU D – společné dějiny s německy mluvícími zeměmi OV – určování času M – počítání VKZ – mezilidské vztahy</p>
<p>28. Psaní</p>				
<p>Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba: slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných 	<ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho 	<ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a 	<p>OV – určování času M – počítání VKZ – mezilidské vztahy</p>

<p>volného času a dalších osvojovaných témat. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.</p>	<p>tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tematické okruhy: volný čas, povolání, oblékání, zvířata, příroda, počasí - Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	<p>samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <ul style="list-style-type: none"> - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>grafickou podobou slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba: bydlení, domov, nábytek, popis cesty, cestování, povolání, oblékání a počasí, místa, volný čas a činnosti, zvířata, příroda, oslavy - mluvnice: sloveso v přítomném čase (pravidelné, některá nepravidelná, modální slovesa), sloveso v minulém čase (préteritum pomocných sloves, perfektum pravidelných a některých nepravidelných sloves), určitý a neurčitý člen v pádech, osobní zájmena v pádech, přivlastňovací zájmena v pádech, předložky se 3., 4. pádem a předložky se 3. i 4. pádem 	
--	--	--	---	--

5.3.4.2 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – 2. stupeň

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák: je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka; rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování; rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu); rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku); rozumí jednoduchým pokynům učitele.

MLUVENÍ

Žák: pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas; sdělí své jméno a věk.

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák: rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu).

PSANÍ

Žák: reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby.

5.4 Vzdělávací oblast „Matematika a její aplikace“

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

5.4.1 Charakteristika předmětu Matematika

VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Matematika je realizován ve všech ročnících v týdenní časové dotaci: 1. období - 5 hodin; 2. období - 5 hodin; 3. období - 4 hodiny. Matematika je založena na aktivních činnostech, uplatnění logického myšlení, rozvoji abstraktního myšlení a možnosti využití v reálných situacích a v praktickém životě. Umožňuje žákům získat matematickou gramotnost.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 5 základních tematických celků:

Číslo a početní operace (1. a 2 období)

Číslo a proměnná (3. období)

Závislosti, vztahy a práce s daty – typy změn (tabulky, diagramy, grafy)

Geometrie v rovině a prostoru – objekty v rovině a prostoru, vycházejí z reálných situací

Nestandardní aplikační úlohy a problémy – uplatnění logického myšlení, řešení problémových situací

Výuka probíhá v kmenových učebnách, v učebně informatiky nebo učebně přírodních věd (interaktivní tabule). K výuce matematiky jsou využívány i ostatní prostory školy, například zahrada a další podnětná prostředí. Ve všech okruzích se využívá výpočetní techniky (počítačový software, kalkulátory, výukové programy) a dalších pomůcek (zejména rýsovací pomůcky, výuková videa). Žáci se zdokonalují rovněž v týmové, samostatné i kritické práci se zdroji informací.

5.4.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k:

Kompetence k učení:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech
- rozvoji paměti (vzorce, algoritmy, numerické výpočty)
- kritickému, logickému a kombinatorickému myšlení, srozumitelné a věcné argumentaci
- používání matematické symboliky a geometrické představivosti
- schopnosti třídit informace na základě odhadu, zkušenosti

Kompetence k řešení problémů:

- rozvoji abstraktního a exaktního myšlení
- matematizaci reálných situací (modelování)
- řešení problémových úloh, odhadování a vyhodnocení správnosti výsledků
- vytváření hypotéz a odpovídajících závěrů
- zvládnutí základních logických úvah a algoritmů
- hledání různých řešení a jejich obhajobě

Kompetence komunikativní:

- přesnému a stručnému vyjadřování (symbolika)
- práci s textem – porozumění, vyvozování závěrů ve vztahu k reálným situacím
- využití informačních a komunikačních prostředků pro kvalitní vztahy s okolím

Kompetence sociální a personální:

- diskuzi a spolupráci při řešení úloh
- rozvoji sebedůvěry, soustavné sebekontroly, systematickosti, přesnosti a vytrvalosti

Kompetence občanské:

- vyjádření vlastních názorů a respektování názorů druhých
- respektu k výsledkům významných vědců pro rozvoj společnosti

Kompetence pracovní:

- důrazu na přesnost při práci
- schopnosti účinně používat rýsovací potřeby, tabulky, kalkulačky, výpočetní techniku
- pravidelné kontrole výsledků své práce
- využívání získaných znalostí, dovedností a zkušeností k řešení složitějších úloh, dalšímu rozvoji a přípravě na budoucnost

Kompetence digitální:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení; využívá výukové programy
- samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít.
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

5.4.3 Vztah vzdělávacího oboru Matematika k dalším vzdělávacím oblastem

Jazyk a jazyková komunikace:

- práce s textem, orientace v něm, naslouchání, čtení, zápisy, mluvený a písemný projev
- porozumění mezinárodním matematickým pojmům (komutativnost, asociativnost, cizí míry a jednotky)

Informatika:

- zvládnutí jednoduchých výukových programů, využití internetu k vyhledávání informací, zpracování informací (grafy, tabulky, diagramy)

Člověk a jeho svět:

- časové údaje – určování času, převody časových jednotek, práce s časovými údaji, kalendáři, letopočty, časovou přímkou

Člověk a společnost:

- historie, vývoj matematiky (Pythagoras, Thales)
- přínos předchozích civilizací (římské, arabské číslice)
- historické míry, jednotky, orientace na časové ose
- ekonomika, obchod, principy tržního hospodářství, služby, ceny, služby, peněžnictví
- mezinárodní vztahy, EU; měnové kurzy, srovnávací diagramy

Člověk a příroda:

- vyjádření neznámé ze vzorce
- převody jednotek (délky, hmotnost, obsah, objem), porovnávání, měření
- teplota (kladná, záporná čísla)
- grafické znázornění vztahů mezi fyzikálními veličinami
- výpočty podle vzorce (procentové složení roztoků)
- výpočty složení chemické látky podle rovnic, trojčlenka
- měření základních biologických funkcí (krevní tlak, tepy, dechy), kalorická hodnota potravin

- diagramy, grafy
- měřítko mapy a plánu (poměr, podobnost)
- využití procent (rozloha, složení obyvatelstva), délkové jednotky, jednotky obsahu, objemu, hustoty

Člověk a zdraví:

- zpracování dat pomocí grafů, diagramů, tabulek,...

Člověk a svět práce:

- trh práce (diagramy, procenta, tabulky...)

V matematice se uplatňují náměty prakticky všech průřezových témat, především ve slovních úlohách a dále také Osobnostní a sociální výchova v přístupu k předmětu.

5.4.4 Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika

5.4.4.1 1. stupeň – I. Období

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU MATEMATIKA

1. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	mezioborové vztahy průřezová témata
1. Číslo a početní operace				
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	- Přirozená čísla	- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - počítá předměty (obrázky) v oboru 0-20 - vytváří soubory s daným počtem prvků a porovnává jejich množství - správně využívá pojmy sloupec, řádek	Přirozená čísla Numerace 0-20	OSV – rozvoj schopností poznávání
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	- Přirozená čísla	- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - synchronizuje pohyb a slovo - čte, píše a porovnává přirozená čísla 0-20 - užívá vztah rovnosti a nerovnosti - rozkládá čísla do 20 na dva sčítance	Přirozená čísla Numerace 0-20	OSV – pozorování, třídění
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	- Vlastnosti početních operací s čísly	- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Vlastnosti početních operací s čísly Numerace 0-20	OSV – rozvoj schopností poznávání

		<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si řešitelské strategie při výhodném přemístění sčítanců - zapisuje proces přidávání a ubírání pomocí šipek - sčítá a odčítá bez přechodu desítky do 20 - užívá v praxi pojem záměna sčítanců - počítá číselné řetězy - znázorní sčítání a odčítání pohybem - posiluje paměť řetěženým příkazem - rozdělí počet na části 		TV – pohyb těla, kroky
Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	- Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa)	<ul style="list-style-type: none"> - užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose - orientuje se na číselné ose do 20 a zobrazí na ní dané číslo 	Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa)	PRV – rodina – porovnávání věku MUV – lidské vztahy
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	- Přirozená čísla	<ul style="list-style-type: none"> - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace - znázorňuje jednoduché slovní úlohy - provádí stručný zápis, formuluje příklad a odpověď - podílí se na tvorbě jednoduché slovní úlohy 	Přirozená čísla Slovní úlohy Finanční gramotnost	OSV – rozvoj schopností poznávání, kooperace, řešení problémů VEG – reálné slovní úlohy ze života, rodinné příběhy ČJ - rozvoj slovní zásoby
2. <u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u>				

Orientuje se v čase.		<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v čase - určuje celé hodiny, půlhodiny - orientuje se na ciferníku hodin - označí dny v týdnu - vnímá periodicitu kalendáře 	Určování času	PRV – lidé a čas
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	- Závislosti a jejich vlastnosti	- popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Závislosti a jejich vlastnosti	MUV – lidské vztahy
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	- Grafy, tabulky	<ul style="list-style-type: none"> - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel - zvládá orientaci v prostoru (vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu) - tabulkou eviduje počty a orientuje se v ní - seznámí se s geometricko-číselnou strukturou 	Grafy, tabulky Práce s daty	PRV – člověk – porovnávání výšky, váhy
3. <u>Geometrie v rovině a v prostoru</u>				
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci.	<ul style="list-style-type: none"> - Základní útvary v rovině (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh) - Základní útvary v prostoru (koule, krychle, kvádr, válec, jehlan, kužel) 	<ul style="list-style-type: none"> - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci - vytváří stavby pomocí plánu - orientuje se v prostoru, hledá více řešení, nachází souvislosti 	Základní útvary v rovině (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh) Základní útvary v prostoru (koule, krychle, kvádr, válec, jehlan, kužel)	VV – modelování OSV – rozvoj schopností poznávání

<p>Porovnáva velikost útvarů.</p>	<p>- Základní útvary v rovině</p>	<ul style="list-style-type: none"> - porovnáva velikost útvarů - rozpoznáva jednotlivé barvy, tvary, velikosti útvarů - s porozuměním užívá pojmy: vlevo, vpravo, před, za, hned před, hned za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, uprostřed - skládá útvar z menších dílů, nachází více řešení - odhaduje pravidelnost útvarů - hledá rozdíly a všímá si detailů - tvoří rovinné útvary pomocí rébusů 	<p>Základní útvary v rovině</p>	<p>OSV – pozorování, třídění VV + PČ – geometrické tvary</p>
<p>Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.</p>	<p>- Osově souměrné útvary</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině - vytváří souměrné útvary překládáním, dokreslováním - rozvíjí si geometrickou představivost pokládáním parket různých tvarů a barev 	<p>Osově souměrné útvary</p>	<p>VV + PČ – osová souměrnost</p>

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU MATEMATIKA

2. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	mezioborové vztahy průřezová témata
1. Čísla a početní operace				
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	- Přirozená čísla	<ul style="list-style-type: none"> - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - pomocí znázornění sčítá a odčítá s přechodem desítky do 20 - počítá a zapisuje prvky v daném souboru - vytváří soubory s daným počtem prvků - spojuje podle počtu prvků soubory s čísly - shlukuje prvky do přehledných útvarů po deseti - počítá jednotky a desítky 	Přirozená čísla Numerace 0–20	OSV – rozvoj schopností a poznávání OSV – třídění
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	- Přirozená čísla	<ul style="list-style-type: none"> - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - rozkládá čísla na jednotky, desítky, stovky - orientuje se v číselné řadě do 100 - pracuje s pojmy „před, za, mezi“ - doplňuje čísla do číselné řady - čte jednotky, desítky - porovnává a zapisuje přirozená čísla do 100 - zaokrouhluje čísla na desítky 	Přirozená čísla Numerace 0–100	OSV – rozvoj schopností a poznávání TV – orientace v prostoru

Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	<ul style="list-style-type: none"> - Vlastnosti početních operací s čísly - Násobilka 	<ul style="list-style-type: none"> - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - sčítá a odčítá desítky - sčítá a odčítá bez přechodu i s přechodem desítky do 100 - řeší příklady se závorkami - provádí násobení a dělení čísly: 1, 2, 3, 4, 5 - užívá vlastnosti početních operací s přirozenými čísly (obměna sčítanců a činitelů) 	Vlastnosti početních operací s čísly Numerace 0–100 Násobilka	TV, HV – rytmizace násobků
Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	<ul style="list-style-type: none"> - Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) 	<ul style="list-style-type: none"> - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose - užívá lineární uspořádání k porovnávání čísel 	Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)	OSV – rozvoj schopností a poznávání
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	<ul style="list-style-type: none"> - Přirozená čísla 	<ul style="list-style-type: none"> - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace - provádí zápis slovní úlohy, napíše příklad, provede znázornění a napíše odpověď - obměňuje slovní úlohu 	Přirozená čísla Slovní úlohy Finanční gramotnost	OSV – kooperace, řešení problémů ve skupině VEG – reálné slovní úlohy ze života, rodinné příběhy ČJ – rozvoj slovní zásoby
2. <u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u>				
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.		<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času - pozná polohu hodinových ručiček - určí hodiny a minuty - rozlišuje časově části dne - časově odlišuje pojmy: rok, měsíc, týden, den, hodina, minuta 	Určování času	PRV – lidé a čas

Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	- Závislosti a jejich vlastnosti	- popisuje jednoduché závislosti z praktického života - hledá správnou cestu bludištěm - hledá a nachází více možností řešení reálných situací - porovnává svá řešení s ostatními spolužáky	Závislosti a jejich vlastnosti Bludiště	MUV – lidské vztahy
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	- Diagramy, grafy, tabulky	- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel - porovnává přirozená čísla do 100	Diagramy, grafy, tabulky Práce s daty	PRV – člověk – porovnávání výšky, váhy
3. Geometrie v rovině a v prostoru				
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci.	- Základní útvary v rovině: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, lomená čára, přímka, úsečka - Základní útvary v prostoru: koule, krychle, kvádr, válec, jehlan, kužel	- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci - vytváří stavby pomocí plánu - orientuje se v prostoru, hledá více řešení, nachází souvislosti	Základní útvary v rovině Trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, lomená čára, přímka, úsečka Základní útvary v prostoru Koule, krychle, kvádr, válec, jehlan, kužel	OSV – rozvoj schopností poznávání VV – modelování
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	- Základní útvary v rovině: délka úsečky, jednotky délky	- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky - chápe pojem kreslení a rýsování - osvojuje si správné návyky při rýsování - odhaduje, měří a rýsuje úsečky - zná jednotky délky – mm, cm, m	Základní útvary v rovině Úsečky Jednotky délky	OSV – pozorování, třídění
Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	- Osově souměrné útvary	- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině - kreslením a modelováním tvoří souměrné útvary	Osově souměrné útvary	VV – rozvoj zručnosti (kreslení, stříhání, modelování) PČ – osová souměrnost

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU MATEMATIKA

3. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	mezioborové vztahy průřezová témata
1. Čísla a početní operace				
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	- Přirozená čísla	- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - počítá předměty po jednotkách, desítkách a stovkách do 1000 - vytváří soubory s daným počtem prvků po stovkách, desítkách a jednotkách - využívá číselnou osu	Přirozená čísla Numerace 0–1000	OSV – rozvoj schopností a poznávání, třídění
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	- Přirozená čísla	- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - provádí rozklady čísel do 1000 v desítkové soustavě - zaokrouhluje čísla na desítky, stovky a tisíce	Přirozená čísla Numerace 0-1000	

<p>Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vlastnosti početních operací s čísly - Násobilka 	<ul style="list-style-type: none"> - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - provádí početní operace sčítání, odčítání dvojciferných čísel bez přechodu i s přechodem desítky - sčítá a odčítá trojčiferná čísla bez přechodu desítky - písemně sčítá a odčítá i s přechodem desítky a provádí kontrolu výpočtů - násobí a dělí čísla 0-10 - násobí a dělí do 1000 čísla 10, 100, 20, 30, . . . - používá výrazy: sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl, činitel, činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl - provádí předběžný odhad výsledků řešení - pracuje s kalkulačkou - řeší příklady se závorkami 	<p>Vlastnosti početních operací s čísly Násobilka Numerace 0-1000</p>	<p>OSV – rozvoj schopností a poznávání</p>
<p>Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) 	<ul style="list-style-type: none"> - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose - orientuje se na číselné ose do 1 000 - vyhledává a znázorňuje dvojciferná a trojčiferná čísla na číselné ose - porovnává čísla pomocí číselné osy 	<p>Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)</p>	
<p>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Přirozená čísla 	<ul style="list-style-type: none"> - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace - provádí zápis slovní úlohy, znázornění, zapíše odpověď - slovní úlohy obměňuje 	<p>Přirozená čísla Slovní úlohy Finanční gramotnost</p>	<p>ČJ – rozvoj slovní zásoby OSV – kooperace, řešení problému VEG – reálné slovní úlohy ze života, rodinné příběhy</p>

2. <u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u>				
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.		<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času - určí hodiny, minuty, sekundy a reálný čas 	Určování času	PRV – lidé a čas
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života .	<ul style="list-style-type: none"> - Závislosti a jejich vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - popisuje jednoduché závislosti z praktického života - přichází na více možností řešení a volí postup, který mu nejvíce vyhovuje - porovnává svá řešení s ostatními žáky 	Závislosti a jejich vlastnosti Slovní úlohy	MUV – lidské vztahy
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	<ul style="list-style-type: none"> - Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády 	<ul style="list-style-type: none"> - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel - uspořádá čísla tak, aby vyhovovala zadaným podmínkám - orientuje se ve schématu - dodržuje přesné zadání a dojde ke správnému řešení - porovnává přirozená čísla do 1 000 	Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády Práce s daty	VEG – zážitky a zkušenosti (grafy, tabulky ...)
3. <u>Geometrie v rovině a v prostoru</u>				

Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci.	<ul style="list-style-type: none"> - Základní útvary v rovině (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, čtyřúhelník, mnohoúhelník) - Základní útvary v prostoru (koule, krychle, kvádr, válec, jehlan, kužel) 	<ul style="list-style-type: none"> - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci - provádí konstrukci trojúhelníku 	Základní útvary v rovině (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, čtyřúhelník, mnohoúhelník) Základní útvary v prostoru (koule, krychle, kvádr, válec, jehlan, kužel)	OSV – rozvoj schopností poznávání
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	<ul style="list-style-type: none"> - Základní útvary v rovině - Jednotky délky a jejich převody 	<ul style="list-style-type: none"> - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky - měří a rýsuje úsečku - odhaduje délku úsečky - převádí jednotky délky (mm, cm, dm, m, km) 	Základní útvary v rovině Jednotky délky a jejich převody	OSV – pozorování, třídění
Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	<ul style="list-style-type: none"> - Osově souměrné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině - dokresluje ve čtvercové síti souměrné útvary 	Osově souměrné útvary	VV – rozvoj zručnosti (kreslení, stříhání, modelování) PČ – osová souměrnost

5.4.4.2 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – I. Období

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Žák: porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20; čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100; zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat; sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20; řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20.

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Žák: modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek; doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20; zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu; uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi.

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Žák: pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit; rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují; používá pravítko.

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Nejsou uvedeny.

5.4.4.3 1. stupeň – II. Období

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU MATEMATIKA

4. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. Čísla a početní operace				
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	<ul style="list-style-type: none"> - Vlastnosti početních operací s čísly - Přirozená čísla, celá čísla, zlomky - Násobilka 	<ul style="list-style-type: none"> - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobitek, určí neúplný podíl a zbytek 	Vlastnosti početních operací s čísly Přirozená čísla, celá čísla Násobilka Dělení se zbytkem	OSV – rozvoj schopností poznávání
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	<ul style="list-style-type: none"> - Přirozená čísla, celá čísla 	<ul style="list-style-type: none"> - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel 	Přirozená čísla, celá čísla	VL – označení panovníků, letopočty
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	<ul style="list-style-type: none"> - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - rozkládá čísla v desítkové soustavě - počítá do 1000 000 po statisících, desetitisících, tisících - využívá při početních operacích komutativnost, asociativnost sčítání a násobení - určí pořadí početních úkonů při počítání příkladů se závorkami - provádí písemné násobení jednociferným a dvojciferným číslem - provádí písemné dělení jednociferným číslem - provádí dělení se zbytkem - z paměti dělí a násobí v daném oboru 	zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)	

Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	- písemné algoritmy početních operací	- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	písemné algoritmy početních operací	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	- přirozená čísla, celá čísla, zlomky	- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny a desetiny daného počtu - řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahů a obvodů obdélníku a čtverce - tvoří a obměňuje slovní úlohy	přirozená čísla, celá čísla, zlomky	ČJ – sloh – rozvoj slovní zásoby, tvoření vět OSV – kooperace, řešení problémů při práci ve skupině VEG – reálné slovní úlohy ze života, rodinné příběhy řešení problémů
Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku.	- Zlomky	- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - provádí sčítání zlomků se stejným jmenovatelem - umí zapsat, a přečíst zlomek - zná pojmy čísel, jmenovatel, zlomková čára	Zlomky	
2. <u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u>				
Vyhledává, sbírá a třídí data	- Závislosti a jejich vlastnosti	- vyhledává, sbírá a třídí data - pozná přímou úměrnost, nepřímou úměrnost - zná aritmetický průměr a umí ho vypočítat	Závislosti a jejich vlastnosti	MUV – lidské vztahy

Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	<ul style="list-style-type: none"> - Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády 	<ul style="list-style-type: none"> - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - orientuje se v tabulkách - čte hodnoty z tabulek - porovnává přirozená čísla do 1000 000 	Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	VEG – zážitky a zkušenosti (grafy, tabulky ...)
3. <u>Geometrie v rovině a v prostoru</u>				
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	<ul style="list-style-type: none"> - Základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník - Obvod obrazce 	<ul style="list-style-type: none"> - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce - pozná rovnostranný, rovnoramenný a pravouhlý trojúhelník - určuje obvod trojúhelníku, obdélníku a čtverce 	Základní útvary v rovině Obvod obrazce	
Sestrojí rovnoběžky a kolmice	<ul style="list-style-type: none"> - Vzájemná poloha dvou přímek v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> - sestrojí rovnoběžky a kolmice - určí vzájemnou polohu přímek - sestrojí rovnoběžník 	Vzájemná poloha dvou přímek v rovině	

<p>Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Základní útvary v prostoru: délka úsečky, jednotky délky a jejich převody 	<ul style="list-style-type: none"> - sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - narýsuje grafický součet a rozdíl úseček - určí délku lomené čáry - určí obvod čtverce, obdélníku, mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - umí převádět základní jednotky délky - zná základní jednotky hmotnosti, objemu a času 	<p>Základní útvary v prostoru: délka úsečky, jednotky délky a jejich převody Jednotky hmotnosti a času</p>	
<p>Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Obsah obrazce 	<ul style="list-style-type: none"> - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu 	<p>Obsah obrazce</p>	
<p>Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Osově souměrné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru - sestrojí osu úsečky, osu souměrnosti - pozná souměrný útvar 	<p>Osově souměrné útvary</p>	<p>VV – modelování těles PČ – stavby z kostek</p>
<p>4. <u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u></p>				

<p>Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní úlohy - Číselné a obrázkové řady - Magické čtverce - Prostorová představivost 	<ul style="list-style-type: none"> - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky - řeší matematické rébusy a hlavolamy - doplňuje číselné a obrázkové řady - řeší magické čtverce 	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní úlohy - Číselné a obrázkové řady - Magické čtverce - Prostorová představivost 	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání, kooperace, komunikace při skupinové práci, řešení problémů</p>
--	---	---	---	--

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU MATEMATIKA**5. ročník**

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. Čísla a početní operace				
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	- přirozená čísla, celá čísla	- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Přirozená čísla, celá čísla	
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	- vlastnosti početních operací s čísly	- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Vlastnosti početních operací s čísly	
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	- písemné algoritmy početních operací - násobilka	- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - písemně sčítá a odčítá v oboru přirozených čísel - písemně násobí a dělí jedno i dvojciferným číslem - uplatňuje asociativní zákon pro sčítání a násobení - dělí se zbytkem - spočítá aritmetický průměr	Písemné algoritmy početních operací	OSV – rozvoj schopností poznávání

Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	- přirozená čísla, celá čísla, zlomky	- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Přirozená čísla, celá čísla, zlomky	ČJ – sloh – rozvoj slovní zásoby, tvoření vět OSV – kooperace, VEG – reálné slovní úlohy ze života, rodinné příběhy řešení problémů řešení problémů
Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel. Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku.	- zlomky	- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku.	Zlomky	
Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty.	- desetinná čísla	- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	Desetinná čísla	
Porozumí významu znaku “ - “ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.	- celá čísla - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)	- porozumí významu znaku “ - “ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	Celá čísla Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění	
2. <u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u>				
Vyhledává, sbírá a třídí data.	- závislosti a jejich vlastnosti	- vyhledává, sbírá a třídí data - porovnává čísla v celém oboru	Závislosti a jejich vlastnosti	MUV – lidské vztahy

Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	VEG – zážitky a zkušenosti (grafy, tabulky ...)
3. <u>Geometrie v rovině a v prostoru</u>				
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	- základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník	- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce - provádí konstrukci trojúhelníku - konstruuje čtverec, obdélník a kružnici	Základní útvary v rovině	
Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran. Sestrojí rovnoběžky a kolmice.	- délka úsečky, jednotky délky a jejich převody - vzájemná poloha dvou přímek v rovině - obvod obrazce	- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - sestrojí rovnoběžky a kolmice - narýsuje grafický součet a rozdíl úseček - určí vzájemnou polohu přímek v rovině a v prostoru - spočítá obvod geometrických útvarů	Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody Obvod obrazce	

Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- obsah obrazce	- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - převádí jednotky hmotnosti, obsahu, objemu	Obsah obrazce	
Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvary překládáním papíru	- základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec - osově souměrné útvary	- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvary překládáním papíru - rozpozná síť těles - provádí stavby z krychlí - pozná a znázorní osově souměrné útvary ve čtvercové síti - určí osu souměrnosti	Základní útvary v prostoru	VV – modelování těles PČ – stavby z krychlí
4. <u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u>				
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost	- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Slovní úlohy Číselné a obrázkové řady Magické čtverce Prostorová představivost	

5.4.4.4 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – II. Období

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Žák: čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000; sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla; zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100; zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách; tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100; zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy; rozeznává sudá a lichá čísla; používá kalkulátor

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Žák: vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu; orientuje se a čte v jednoduché tabulce; určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích; provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času; uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi.

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Žák: znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary; měří a porovnává délku úsečky; vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran; sestrojí rovnoběžky a kolmice; určí osu souměrnosti překládáním papíru; pozná základní tělesa.

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Žák: řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech.

5.4.4.5 2. stupeň

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU MATEMATIKA**6. ročník**

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo v RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. Číslo a proměnná				
<p>Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor.</p> <p>Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Desetinná čísla - Celá čísla: číselná osa 	<ul style="list-style-type: none"> - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem) - čte a zapisuje desetinná čísla - zobrazí desetinné číslo na číselné ose - porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla - provádí početní operace s desetinnými čísly - převádí jednotky délky, obsahu, hmotnosti - pozná vznik a využití římských číslic, čte a zapisuje je, převádí z arabských číslic 	<p>Desetinná čísla. Čtení a zápis v desítkové soustavě Soustavy – pozice číslic, měření délky, číselná osa Kartézská soustava- zakreslení čísel Rozvinutý zápis v desítkové soustavě Porovnávání a zaokrouhlování DČ Početní operace s DČ Násobení a dělení DČ 10, 100, 1 000 Násobení a dělení DČ písemně i z paměti Převádění jednotek délky, obsahu a hmotnosti Řešení slovních úloh Římské číslice</p>	<p>F – řešení početních úloh F – fyzikální veličiny, převody jednotek</p>

<p>Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Dělitelnost přirozených čísel: prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel - chápe pojmy násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené, sudé a liché číslo, společný dělitel, společný násobek, soudělnost - používá znaky dělitelnosti dvěma, třemi, čtyřmi, pěti, šesti a deseti - rozhoduje, zda je dané číslo násobkem určitého čísla a zda je dělitelné určitým číslem na základě znaků dělitelnosti - určí (nejmenší) společný násobek a (největší) společný dělitel skupiny čísel - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů 	<p>Dělitelnost přirozených čísel Společný násobek, dělitel Číslo složené a rozklad na prvočísla Znaky dělitelnosti Nejmenší společný násobek a největší společný dělitel Číselné a logické řady Slovní úlohy</p>	
<p>2. <u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u></p>				
<p>Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Závislosti a data: aritmetický průměr 	<ul style="list-style-type: none"> - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů - vypočítá aritmetický průměr 	<p>Závislosti a data Aritmetický průměr Čtvercová síť Čtení z grafů Základní interpretace dat</p>	
<p>3. <u>Geometrie v rovině a v prostoru</u></p>				

<p>Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku. Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem. Načrtne a sestrojí rovinné útvary.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rovinné útvary: přímka, polopřímka, úsečka, úhel, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů) - Metrické vlastnosti v rovině: druhy úhlů 	<ul style="list-style-type: none"> - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku - určuje velikost úhlu měřením a výpočtem - načrtne a sestrojí rovinné útvary - používá s porozuměním pojmy bod, přímka, polopřímka, úsečka - rozlišuje mezi pojmy přímka a úsečka a umí je určit - zdůvodňuje a využívá polohové vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh - rozumí pojmu úhel a narýsuje jej - používá řecká písmena - rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů - provádí početní operace s velikostmi úhlů ve stupních a minutách - pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, využívá jejich vlastností 	<p>Rovinné útvary: přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, úhel, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů) Metrické vlastnosti v rovině: druhy úhlů</p> <p>Úhel a jeho velikost Pojem, rýsování úhlů Označování úhlů řeckými písmeny Jednotky a měření velikosti úhlu Početní operace s velikostmi úhlů Konstrukce úhlu 60° bez úhloměru</p>	<p>Z – určování zeměpisné polohy</p> <p>P – základní pravidla rýsování</p>
<p>Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Metrické vlastnosti v rovině: vzdálenost bodu od přímky - Konstrukční úlohy: množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu), osová souměrnost - Rovinné útvary: shodnost 	<ul style="list-style-type: none"> - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar - rozumí pojmům vzor – obraz, samodružný bod - rozlišuje přímou a nepřímou shodnost - sestrojí obrazy daných útvarů v osově souměrnosti - rozliší osově souměrné útvary - umí sestrojit osu úsečky a úhlu a zná jejich vlastnosti - rozumí pojmům totožnost, kolmost a rovnoběžnost dvou přímek 	<p>Metrické vlastnosti v rovině Konstrukční úlohy Rovinné útvary Shodná zobrazení Osová souměrnost Osově souměrné útvary Osa úsečka a úhlu</p>	<p>P – krystalové soustavy</p> <p>VV – dekorativní obrázky</p>

<p>Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rovinné útvary: trojúhelník - Metrické vlastnosti v rovině: trojúhelníková nerovnost 	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - Načrtne, sestrojí a popíše trojúhelník - ovládá základní pojmy, využívá potřebnou matematickou symboliku - při výpočtech používá vlastnosti vnitřních a vnějších úhlů - třídí trojúhelníky podle délek stran a velikostí vnitřních úhlů - používá vlastnost trojúhelníkové nerovnosti - sestrojí výšky a těžnice trojúhelníku, vypočítá těžiště - rýsuje kružnici trojúhelníku opsanou a vepsanou - narýsuje a vypočítá střední příčku trojúhelníku 	<p>Rovinné útvary: trojúhelník</p> <p>Metrické vlastnosti v rovině: trojúhelníková nerovnost</p> <p>Druhy trojúhelníků</p> <p>Vnitřní a vnější úhly, součet vnitřních úhlů trojúhelníku a jejich vlastnosti</p> <p>Střední příčky trojúhelníku</p> <p>Konstrukce výšek a těžnic, těžiště trojúhelníku</p> <p>Kružnice opsaná a vepsaná</p>	<p>F – těžiště tělesa</p>
		<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary: čtverec, obdélník - vypočítá obsah a obvod čtverce a obdélníku - užívá a převádí jednotky obsahu a obvodu - využívá znalostí při výpočtech obsahu složitějších obrazců - řeší odpovídající slovní úlohy 	<p>Čtverec a obdélník</p> <p>Obsah čtverce a obdélníku</p> <p>Obvod čtverce a obdélníku</p> <p>Jednotky obsahu a obvodu</p> <p>Obsah složitějších obrazců</p> <p>Slovní úlohy</p>	<p>Z - rozlohy států a světadílů</p>
		<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary: kružnice - sestrojí kružnici - chápe rozdíl mezi průměrem a poloměrem kružnice - vypočítá poloměr kružnice z průměru a obráceně 	<p>Kružnice</p> <p>Střed kružnice</p> <p>Průměr a poloměr kružnice</p>	

<p>Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. Načrtne a sestrojí síť základních těles. Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.</p>	<p>- Prostorové útvary: kvádr, krychle</p>	<ul style="list-style-type: none"> - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí síť základních těles - Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - Rozlišuje pojem rovina a prostor a vztahy mezi nimi (průměty tělesa, stěny tělesa, úhlopříčka) - charakterizuje krychli a kvádr - narýsuje síť krychle a kvádrů a z ní vymodeluje těleso - správně užívá jednotky povrchu a objemu a vzájemně je převádí - řeší praktické úlohy 	<p>Prostorové útvary: kvádr, krychle Síť těles Zobrazování těles (volné rovnoběžné promítání) Povrch a objem krychle a kvádrů Jednotky povrchu a objemu Objem tělesa v krychlové síti Praktické úlohy</p>	<p>VV – zobrazování předmětů tvaru krychle a kvádrů z různých pohledů</p>
<p>Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 		
<p>4. <u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u></p>				
<p>Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí. - hledá různá řešení 	<p>Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Logické a netradiční geometrické úlohy</p>	

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU MATEMATIKA

7. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo v RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. Číslo a proměnná				
<p>Provádí početní operace v oboru celých čísel. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých čísel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - celá čísla: čísla navzájem opačná, číselná osa - číselná osa 	<ul style="list-style-type: none"> - provádí početní operace v oboru celých čísel - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých čísel - rozlišuje kladné a záporné hodnoty čísel, čísla opačná - umí zobrazit kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose - určí absolutní hodnotu a chápe její geometrický význam - násobení a dělení číslem (-1), 0 jako dělenec a dělitel - provádí početní operace s celými čísly a řeší praktické úlohy 	<p>Celá čísla Čísla navzájem opačná Číselná osa Absolutní hodnota čísla</p>	<p>F – teplota Z – nadmořský výška</p>

<p>Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem). Provádí početní operace v oboru racionálních čísel. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - desetinná čísla, zlomky: rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě, převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek 	<ul style="list-style-type: none"> - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) - provádí početní operace v oboru racionálních čísel - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel - chápe zlomek jako část celku a umí ho zobrazit např. ve čtverečkováném papíru - umí převést zlomek do základního tvaru - porovnává zlomky a uspořádá skupinu zlomků - znázorní racionální číslo v obou formách na číselné ose - určuje společného jmenovatele zlomků s důrazem na nejmenšího společného jmenovatele - provádí početní operace se zlomky - užívá zlomky při řešení praktických situací a slovních úloh - řeší příklady se složenými zlomky - provádí početní operace s racionálními čísly 	<p>Desetinná čísla, zlomky Základní tvar zlomku Porovnávání, zobrazování zlomků na číselné ose Společný jmenovatel Početní operace, převádění na desetinná čísla a naopak, periodická čísla Slovní úlohy Složený zlomek Záporná racionální čísla</p>	<p>PČ – vytváření receptů při hodinách vaření</p>
--	--	--	--	---

<p>Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poměr: měřítko, úměra, trojčlenka 	<ul style="list-style-type: none"> - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů - chápe postupný a převrácený poměr - změni/rozdělí základ v daném poměru - zvládá slovní úlohy na poměr 	<p>Poměr Měřítko, úměra, trojčlenka Práce s poměrem, porovnávání (zvětšování, zmenšování), rozdělení celku, krácení</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> - dokáže řešit příklady na přímou a nepřímou úměrnost s důrazem na slovní úlohy - chápe úměru a rovnost, vypočítá neznámý člen úměry - chápe trojčlenku a používá ji při řešení úloh z praxe 	<p>Trojčlenka</p>	<p>Z – měřítko mapy VV – perspektiva PČ – vytváření receptů při hodinách vaření</p>
<p>Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek). Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - procenta: procento, promile, základ, procentová část, počet procent, jednoduché úrokování, 	<ul style="list-style-type: none"> - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek). - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) - vysvětlí pojem 1 procento (zvládá výpočet pomocí úměry nebo desetinných čísel) - vypočítá procentovou část (i větší než celek), je-li dán základ a počet procent - vypočítá základ, je-li dána procentová část a počet procent 	<p>Procenta, promile, základ, procentová část, počet procent Jednoduché úrokování (praktické úlohy)</p>	<p>OV – statistické průzkumy F – účinnost</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - vypočítá počet procent, je-li dána procentová část a základ - řeší aplikační úlohy na procenta - provádí výpočty na jednoduché úrokování s důrazem na úlohy z praxe 		
2. <u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u>				
Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti. Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem.	<ul style="list-style-type: none"> - funkce: pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost 	<ul style="list-style-type: none"> - určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - orientuje se v pravoúhlé soustavě souřadnic 	Přímá a nepřímá úměrnost, tabulka, určení závislosti, pravoúhlá soustava souřadnic, graf	
3. <u>Geometrie v rovině a v prostor</u>				
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti a středově souměrný útvar.	<ul style="list-style-type: none"> - Konstrukční úlohy: středová souměrnost 	<ul style="list-style-type: none"> - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti a středově souměrný útvar - sestrojí obrazy daných útvarů ve středové souměrnosti - rozliší středově souměrné útvary 	Konstrukční úlohy: středová souměrnost středově souměrné útvary	
Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků.	<ul style="list-style-type: none"> - rovinné útvary: shodnost (věty o shodnosti trojúhelníků) 	<ul style="list-style-type: none"> - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků - chápe smysl vět o shodnosti trojúhelníků a používá je při řešení úloh - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti - sestrojí trojúhelník s využitím vět sss, sus, usu 	Shodnost Shodnost rovinných útvarů Věty o shodnosti trojúhelníků Konstrukce trojúhelníků podle vět sss, sus, usu	

<p>Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku. Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. Odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů. Načrtne a sestrojí rovinné útvary. Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. Načrtne a sestrojí síť základních těles. Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.</p>	<p>Rovinné útvary: čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky Prostorové útvary – kolmý hranol</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů - načrtne a sestrojí rovinné útvary - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí síť základních těles - Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - rozlišuje čtyřúhelníky na jednotlivé rovnoběžníky a lichoběžníky, určuje jejich vlastnosti - rýsuje n-úhelníky - řeší slovní úlohy a provádí vhodné náčrty - určuje druhy hranolů podle vlastností, ovládá základní pojmy - používá vzorce pro výpočet objemu a povrchu hranolů, uvádí správné jednotky 	<p>Čtyřúhelníky, hranoly Druhy rovnoběžníků a lichoběžníků, jejich vlastnosti Základní konstrukce Výpočet obvodů a obsahů Slovní úlohy z praxe s náčrty (rovnoběžník, lichoběžník, trojúhelník) Rozlišení hranolů, základní pojmy Náčrty těles a sítí hranolů s různými podstavami Objem a povrch hranolů s různými podstavami (kolmé hranoly)</p>	<p>F – skládání sil (rovnoběžníky) VV – zobrazování předmětů</p>
---	--	--	--	---

4. <u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u>				
<p>Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<p>Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Logické a netradiční geometrické úlohy</p>	

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU MATEMATIKA

8. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo v RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. Číslo a proměnná				
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	- Mocniny a odmocniny: druhá mocnina a odmocnina	<ul style="list-style-type: none"> - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu - rozumí pojmu druhá mocnina a odmocnina a umí ji určit pomocí kalkulačky nebo tabulek - řeší příklady s druhými mocninami a odmocninami - užívá druhou mocninu a odmocninu ve slovních úlohách zaměřených především na Pythagorovu větu - chápe pojem mocnina s přirozeným exponentem - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - zapisuje čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$ 	<p>Mocniny a odmocniny</p> <p>Určování druhých mocnin a odmocnin pomocí tabulek a kalkulačků</p> <p>Algebraický a geometrický význam Pythagorovy věty</p> <p>Početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem</p> <p>Čtení a psaní zápisu čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin čísla 10</p>	

<p>Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Výrazy: číselný výraz a jeho hodnota, proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny 	<ul style="list-style-type: none"> - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním - na konkrétních mnohočlenech s jednou proměnnou aplikuje pojmy člen, koeficient, stupeň mnohočlenu, hodnota mnohočlenu - zapíše slovní text pomocí výrazu s proměnnými, umocní a rozloží členy podle vzorců 	<p>Číselný výraz a jeho hodnota, proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny</p>	
<p>Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.</p>	<p>Rovnice: lineární rovnice</p>	<ul style="list-style-type: none"> - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel - chápe vztah a zápis rovnosti, porušení rovnosti, vlastnosti rovnosti, význam zkoušky - chápe pojem kořen rovnice - využívá ekvivalentní úpravy při řešení rovnic - řeší slovní úlohy pomocí lineárních rovnic a provádí zkoušku - z daného vzorce vyjádří libovolnou neznámou veličinu 	<p>Rovnice Vztah rovnosti Lineární rovnice s jednou neznámou, kořen rovnice, ekvivalentní úpravy rovnic, zkouška správnosti řešení Vyjádření neznámé ze vzorce</p>	<p>F – vzorce CH – slovní úlohy</p>
<p>2. <u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u></p>				

<p>Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. Porovnává soubory dat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Závislosti a data: příklady závislosti z praktického života a jejich vlastností, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky, četnost znaku 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat - ovládá základní statické pojmy - provádí jednoduchá statistická šetření, vyhledává a třídí informace, vyhodnocuje a vyvozuje závěry, vyhodnocuje jejich výsledky do tabulek a grafů - umí určit aritmetický průměr, medián, modus a rozumí jejich významu 	<p>Závislosti a data Statistický soubor Statistická šetření Jednotka, znak, četnost Aritmetický průměr, medián, modus Diagramy</p>	
<p>3. <u>Geometrie v rovině a v prostoru</u></p>				
<p>Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh. Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. Načrtne a sestrojí rovinné útvary. Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (Thaletova kružnice) - Metrické vlastnosti v rovině – vzdálenost bodu od přímky, Pythagorova věta - Rovinné útvary – kružnice, kruh, podobnost (věty o shodnosti trojúhelníků) 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - načrtne a sestrojí rovinné útvary - Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků - umí sestrojit trojúhelník podle vět sss, sus, usu - sestrojí v jednodušších případech trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků 	<p>Konstrukční úlohy Množina bodů Konstrukce trojúhelníku podle vět sss, sus, usu Jednodušší konstrukce čtyřúhelníků s důrazem na rozbor a konstrukci Kružnice, kruh Délka kružnice, obvod a obsah kruhu ve slovních úlohách</p>	<p>VV – zobrazení předmětů tvaru válce PČ - technické kreslení</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - rozliší a vysvětlí pojmy kružnice a kruh (užívá správné geometrické zápisy) - zná pojmy kruh, půlkruh, výseč, úseč, poloměr, průměr, tečna, sečna, soustředné kružnice a umí je narýsovat - vypočítá délku kružnice a obsah kruhu, zná číslo π - množiny – využívá pojmy množina, podmnožina, průnik, sjednocení (body dané vlastností, využití kruh a kružnice) - využívá poznatků o vzájemné poloze kružnice a přímky a dvou kružnic v konstrukčních úlohách - využívá poznatků o Thaletově kružnici při konstrukčních úlohách 	<p>Vzájemná poloha kružnice a přímky Vzájemná poloha dvou kružnic (Thaletova věta) Ludolfovo číslo π</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> - Pythagorova věta: chápe vztahy mezi stranami v pravouhlém trojúhelníku a používá je při řešení úloh - porozumí pojmu pythagorejská trojice a uvědomí si vazby mezi aritmetikou a geometrií 	<p>Pythagorova věta</p>	

<p>Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (těleso), analyzuje jejich vlastnosti. Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. Načrtne a sestrojí síť základních těles. Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.</p>	<p>Prostorové útvary – rotační válec</p>	<ul style="list-style-type: none"> - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (těleso), analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí síť základních těles – válec - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - používá vzorec pro výpočet objemu a povrchu válce, uvádí správné jednotky - využívá získaných vědomostí při řešení praktických úloh 	<p>Prostorové útvary – rotační válec Síť válce Objem a povrch válce ve slovních úlohách, jednotky objemu a povrchu</p>	
<p>4. <u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u></p>				
<p>Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<p>Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Logické a netradiční geometrické úlohy</p>	

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU MATEMATIKA**9. ročník**

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo v RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. Číslo a proměnná				
<p>Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním.</p> <p>Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Výrazy: číselný výraz a jeho hodnota, proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny 	<ul style="list-style-type: none"> - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu - upravuje lomené výrazy, určuje podmínky, za kterých má výraz smysl - krátí, rozšiřuje a provádí početní operace s výrazy - řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli a provádí zkoušku správnosti - převede rovnici s neznámou ve jmenovateli na rovnici lineární - používá rovnic k řešení slovních úloh 	<p>Výrazy</p> <p>Lomený výraz a řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli, zkouška správnosti</p> <p>Podmínky užití lomeného výrazu</p> <p>Početní operace s lomenými výrazy</p> <p>Úpravy složeného lomeného výrazu</p>	F – vzorce
<p>Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rovnice: lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými 	<ul style="list-style-type: none"> - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel 	<p>Rovnice: lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými</p>	F – slovní úlohy o pohybu CH – slovní úlohy o směsích

		<ul style="list-style-type: none"> - řeší soustavy rovnic metodou sčítací a dosazovací a chápe, že řešením je uspořádaná dvojice - umí převést řešení soustavy rovnic na řešení jedné lineární rovnice - ve vhodných případech užívá grafické řešení - používá soustavy rovnic k řešení slovních úloh 		
2. <u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u>				
<p>Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. Porovnává soubory dat. Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti. Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Závislosti a data: příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky, - Funkce: pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat - určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů - používá soustavu souřadnic k řešení úloh - chápe funkce jako závislost proměnných - chápe vztah proměnné a závisle proměnné - rozpozná, zda závislost mezi dvěma veličinami je funkcí - určí definiční obor - pro daný prvek definičního oboru určí hodnotu funkce - určuje vlastnosti funkce (rostoucí, klesající, konstantní) 	Závislosti a data Funkce	INF – Excel OV – průzkumy F – grafy

	-	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí a grafem - rozpozná a používá pro řešení úloh lineární funkci (přímou úměrnost) 		
		<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná a používá pro řešení úloh lineární lomenou funkci (nepřímou úměrnost) - sestrojí graf funkce zadané tabulkou - chápe pojmy peníze, inflace, jednoduché a složené úrokování, úrok, daň apod. a řeší úlohy s nimi - řeší úlohy z praxe s využitím kalkulátoru 	<p>Základní pojmy finanční matematiky Jednoduché a složené úrokování</p> <p>Úlohy z praxe</p>	OV – finance, domácí rozpočet
<p>3. <u>Geometrie v rovině a v prostoru</u></p>				
<p>Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku. Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rovinné útvary: trojúhelník, shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků) 	<ul style="list-style-type: none"> - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku. - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků. - rozlišuje shodné a podobné trojúhelníky a své tvrzení umí zdůvodnit užitím vět o shodnosti a podobnosti geometrických útvarů - určí a používá poměr podobnosti a sestrojí podobný rovinný útvar k danému útvaru - graficky rozdělí úsečku dané délky v daném poměru 	<p>Rovinné útvary: trojúhelník, shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků) Konstrukce podobných útvarů Dělení úsečky v daném poměru</p>	<p>Z – mapy, plány PČ – technické výkresy</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem goniometrické funkce (sin, cos, tg) a užívá je při výpočtech (s využitím tabulek a kalkulačků) 	<p>Definice goniometrických funkcí sinus, kosinus, tangens Užití goniometrických funkcí při výpočtech pomocí tabulek a kalkulačků Výpočet tělesové úhlopříčky</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> - věnuje pozornost kultuře grafického projevu - umí užívat různé druhy čar a kótování - rozlišuje nárys, půdorys, bokorys a umí je narýsovat - používá různé zobrazovací metody (perspektivu, volné rovnoběžné promítání) 	<p>Základy rýsování</p>	
<p>Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. Odhaduje a vypočítává objem a povrch těles. Načrtne a sestrojí síť základních těles. Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy, s využitím osvojeného matematického aparátu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prostorové útvary: jehlan, rotační kužel, koule, 	<ul style="list-style-type: none"> - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítává objem a povrch těles - načrtne a sestrojí síť základních těles - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy, s využitím osvojeného matematického aparátu - rozeznává tělesa podle sítí a plášťů, sestrojuje síť těles a plášťů - znázorní tělesa ve volném rovnoběžném promítání - počítá objemy a povrchy těles 	<p>Prostorové útvary: jehlan, rotační kužel Náčrt sítě jehlanu a kužele, náčrt tělesa Výpočet objemu a povrchu daných těles</p>	<p>VV – zobrazení předmětů PČ – pravoúhlé promítání</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - užívá správné jednotky - rozlišuje rotační tělesa a chápe, jak vznikají 		
		<ul style="list-style-type: none"> - vypočítá povrch a objem koule - využívá znalostí při řešení slovních úloh 	Prostorové útvary: koule	
4. <u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u>				
<p>Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací.</p> <p>Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<p>Číselné a logické řady</p> <p>Číselné a obrázkové analogie</p> <p>Logické a netradiční geometrické úlohy</p>	

5.4.4.6 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – 2. stupeň

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Žák: písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem; pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento); čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace; provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla; píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000; používá měřítko mapy a plánu; řeší jednoduché úlohy na procenta; zvládá orientaci na číselné ose.

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Žák: vyhledává a třídí data; porovnává data; vypracuje jednoduchou tabulku; užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu; zvládá početní úkony s penězi.

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Žák: vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce; vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu; provádí jednoduché konstrukce; rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary; sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti; vypočítá povrch a objem kvádrů,

krychle a válce; sestrojí síť základních těles; načrtne základní tělesa; zobrazuje jednoduchá tělesa; odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky; umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami; používá technické písmo; čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům.

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Žák: samostatně řeší praktické úlohy; hledá různá řešení předložených situací; aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí; využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh.

5.5 Vzdělávací oblast „Informatika“

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj inforatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají inforatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

5.5.1 Charakteristika předmětu Informatika

Vymezení předmětu

Vyučovací předmět Informatika je realizován 1 hodina týdně ve 2. období a 1 hodina týdně ve 3. období.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 4 oblastí:

Data, informace a modelování

Algoritmizace a programování

Informační systémy

Digitální technologie

5.5.2 Výchové a vzdělávací strategie

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových tím, že učitel vede žáka k:

Kompetence k učení:

- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci

Kompetence k řešení problémů:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace

Kompetence komunikativní:

- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- podpoře komunikace, kreativity a inovace

Kompetence sociální a personální:

- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů

Kompetence občanské:

- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- využití digitálních technologií k podpoře svého aktivního občanství a sociálního začlenění, spolupráce s ostatními a kreativity v zájmu naplnění osobních, společenských nebo obchodních cílů.

Kompetence pracovní:

- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci

Kompetence digitální:

- sebejistému, kritickému a odpovědnému používání digitálních technologií a interakce s nimi při výuce, v práci a při účasti na dění ve společnosti
- informační a datové gramotnosti, komunikaci a spolupráci, mediální gramotnosti, tvorbě digitálního obsahu (včetně programování), bezpečnosti (včetně schopnosti snadno se pohybovat v digitálním prostředí a kompetencí souvisejících s kybernetickou bezpečností)
- otázkám souvisejícím s duševním vlastnictvím, řešení problémů a kritickému myšlení
- povědomí o svých příležitostech, omezeních, dopadech a rizicích
- obecným zásadám, mechanismům a logice, na kterých jsou vyvíjeny se digitální technologie založeny
- základní funkci a používání různých zařízení, softwarů a sítí
- kritickému přístupu k platnosti, spolehlivosti a dopadu informací a údajů zpřístupněných digitálně a uvědomování si právní a etické zásady platné pro interakci s digitálními technologiemi.
- schopnosti používat, konzultovat, filtrovat, hodnotit, vytvářet, programovat a sdílet digitální obsah

- schopnosti spravovat a chránit informace, obsah, data a digitální identity, jakož i rozpoznávat softwary, zařízení, umělou inteligenci či roboty a efektivně s nimi pracovat.
- reflexivnímu a kritickému, zároveň však zvědavému, otevřenému a progresivnímu postoji k dalšímu vývoji
- etickému, bezpečnému a odpovědnému přístupu k využívání těchto nástrojů

5.5.3 Vztah vzdělávacího oboru Informatika k dalším vzdělávacím oblastem

Jazyk a jazyková komunikace:

- práce s textem, orientace v něm, naslouchání, čtení, zápisy, mluvený a písemný projev

Matematika a její aplikace:

- zpracování dat pomocí grafů, diagramů, tabulek; tabulkový procesor
- aritmetický průměr
- převody jednotek (délky, hmotnost, obsah, objem), porovnávání

Člověk a jeho svět:

- časové údaje – určování času, převody časových jednotek, práce s časovými údaji, kalendáři, letopočty, časovou přímkou

Člověk a společnost:

- historie, vývoj matematiky (Pythagoras, Thales)
- přínos předchozích civilizací (římské, arabské číslice)
- historické míry, jednotky, orientace na časové ose
- ekonomika, obchod, principy tržního hospodářství, služby, ceny, služby, peněžnictví
- mezinárodní vztahy, EU; měnové kurzy, srovnávací diagramy

Člověk a příroda:

- vyjádření neznámé ze vzorce
- teplota (kladná, záporná čísla)
- grafické znázornění vztahů mezi fyzikálními veličinami
- stavba atomu a molekul chemických sloučenin
- zpracování dat pomocí grafů, diagramů, tabulek; tabulkový procesor
- měření základních biologických funkcí (krevní tlak, tepy, dechy), kalorická hodnota potravin
- diagramy, grafy
- měřítko mapy a plánu (poměr, podobnost)
- využití procent (rozloha, složení obyvatelstva), délkové jednotky, jednotky obsahu, objemu, hustoty

Výchova ke zdraví:

- zpracování dat pomocí grafů, diagramů, tabulek,...

Člověk a svět práce:

- trh práce (diagramy, procenta, tabulky...)

5.5.4 Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informatika

5.5.4.1 1. stupeň – II. Období

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU INFORMATIKA

4. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo v RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy Průřezová témata
1. DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ				
Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji.	– Kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace	– Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji.	Kódování a přenos dat Využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace	OV – komunikace
Vyčte informace z daného modelu.	– Modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	– Vyčte informace z daného modelu.	Model jako zjednodušené znázornění skutečnosti Využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	M – geometrické obrazce
2. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE				
Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu.	– Hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů	– Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	Hardware a software Digitální zařízení a jejich účel Prvky v uživatelském rozhraní Spouštění, přepínání a ovládání aplikací Uložení dat, otevírání souborů	
Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí.	– Počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení;	– Propojí digitální zařízení, uvede možná	Počítačové sítě Propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet,	OV/VKZ – Člověk ve společnosti Netiketa

	internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat	rizika, která s takovým propojením souvisejí.	práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat	
Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi.	– Bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla	– Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi.	Pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením Uživatelské účty, hesla	

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU INFORMATIKA

5. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo v RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy Průřezová témata
1. DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ				
Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat.	– Data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů	– Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat. – Pracuje s texty, obrázky a tabulkami – Doplní posloupnost prvků – Doplní prvky v tabulce – Umístí data správně do tabulky – V posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	Data, informace Sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku Hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů Data a druhy dat Doplňování tabulky a datových řad. Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	Člověk ve společnosti
2. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ				
Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů.	– Řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a	– Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů.	Řešení problému krokováním Postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy	

	<p>různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> – V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program na ovládnutí postavy. Najde a opraví chyby v programu. – Rozpozná opakující se vzory, používá opakování a dokáže stanovit, co se bude opakovat a kolikrát. – Vytvoří a použije nový blok. – Dokáže upravit program pro vyřešení podobného problému 	<p>zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu Příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy Přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu Sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci. Příkazy a jejich spojování. Opakování příkazů. Pohyb a razítkování</p>	
<p>Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu 	<ul style="list-style-type: none"> – Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení. 	<p>Programování Experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí Události, sekvence, opakování, podprogramy Sestavení programu</p>	
<p>V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem 	<ul style="list-style-type: none"> – V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy. 	<p>Kontrola řešení Porovnání postupu s jiným a diskuse o nich Ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním Nalezení chyby a oprava kódu Nahrazení opakujícího se vzoru cyklem</p>	

Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.		– Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Různé algoritmy vedoucí ke stejnému cíli. Vlastní bloky a jejich vytváření. Kombinace procedur	
3. INFORMAČNÍ SYSTÉMY				
V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi.	– Systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi	– V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi. Nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky. – Určí, jak spolu jednotlivé prvky souvisí	Systémy Skupiny objektů a vztahy mezi nimi Vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka Části systému a vztahy mezi nimi Systém, struktura prvky, vztahy	
Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data.	– Práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíselný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu	– Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data.	Práce se strukturovanými daty Shodné a odlišné vlastnosti objektů Řazení prvků do řad, číslovaný a nečíselný seznam, víceúrovňový seznam Tabulka a její struktura Záznam, doplnění a úprava záznamu	

5.5.4.2 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – II. Období

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Žák: uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat; popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví.

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Žák: sestavuje symbolické zápisy postupů; popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení; rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů.

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Žák: v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky; pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Žák: najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu; popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

5.5.4.3 2. stupeň

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU INFORMATIKA

6. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo v RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy Průřezová témata
1. DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ				
Získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat.	<ul style="list-style-type: none"> - Data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat 	<ul style="list-style-type: none"> - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat 	<ul style="list-style-type: none"> Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty 	

		<ul style="list-style-type: none"> - propojí data z více tabulek či grafů 		
Navrhne a porovná různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu.	<ul style="list-style-type: none"> - Kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekáduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ke kódování využívá i binární čísla 	<p>Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO</p>	
2. INFORMAČNÍ SYSTÉMY				
Vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů.	<ul style="list-style-type: none"> - Informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva 	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	
		<ul style="list-style-type: none"> - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce 	<p>Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů 	Řešení problémů s daty	
3. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE				
Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos.	<ul style="list-style-type: none"> - Počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva. 	<ul style="list-style-type: none"> - Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - Správa souborů, struktura složek 	Počítačové sítě a jejich fungování	
Vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky.	<ul style="list-style-type: none"> - Řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení. 	<ul style="list-style-type: none"> - Instalace aplikací, aktualizace - Domácí a školní počítačová síť - Fungování a služby internetu - Princip e-mailu - Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role 	Řešení technických problémů (hardwarové a softwarové problémy a jejich řešení) Události, vstupy	

		a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa		
Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače.	<ul style="list-style-type: none"> - Bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat. 	<ul style="list-style-type: none"> - Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna) 	Bezpečnost Zabezpečení digitálních zařízení a dat Opakování s podmínkou	
Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení.	<ul style="list-style-type: none"> - Digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí. 	<ul style="list-style-type: none"> - Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa 	Digitální identita a stopa	

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU INFORMATIKA

7. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo v RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy Průřezová témata
1. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ				
<p>Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen.</p> <p>Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému.</p> <p>V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné.</p> <p>Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu. - Kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu. - Tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora 	<ul style="list-style-type: none"> - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen. - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému. - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. 	<p>Algoritmizace Dekompozice úlohy, problému Tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu. Kontrola Ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním) Nalezení chyby (například krokováním) Úprava algoritmu a programu. Tvorba digitálního obsahu Tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti) Potřeby uživatelů Uživatelské rozhraní programu Autorství a licence programu Etika programátora Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myši, klávesnicí, interakcí postav - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - používá podmínky pro větvení programu, 		
--	--	--	--	--

		<p>rozezná, kdy je podmínka splněna</p> <ul style="list-style-type: none"> - spouští program myši, klávesnicí, interakcí postav - používá souřadnice pro programování postav - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 		
2. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ				
<p>Vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní.</p> <p>Zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> - vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení 	<p>Modelování</p> <p>Schéma</p> <p>Myšlenková mapa</p> <p>Vývojový diagram</p> <p>Ohodnocený a orientovaný graf</p> <p>Základní grafové úlohy</p> <p>Standardizovaná schémata a modely</p> <p>Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu</p> <p>Orientované grafy, automaty</p> <p>Modely, paralelní činnost</p> <p>Standardizovaná schémata a modely</p>	

		<p>problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností 	<p>Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné</p>	
3. <u>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</u>				
<p>Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos. Vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky. Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače. Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva 	<ul style="list-style-type: none"> - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení 	<p>Počítačové sítě Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu Web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, Vyhledávač Princip cloudových aplikací Metody zabezpečení přístupu k datům Role a přístupová práva Řešení technických problémů Postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení Bezpečnost</p>	

		zabezpečovacích řešení	Útoky – cíle a metody útočníků Nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení digitálních zařízení a dat	
	<ul style="list-style-type: none"> - Řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení - Bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat. - Digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, 	<ul style="list-style-type: none"> - nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy - Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa 	<p>Aktualizace, antivir, firewall, Bezpečná práce s hesly a správce hesel Dvoufaktorová autentizace Šifrování dat a komunikace Zálohování a archivace dat. Digitální identita Digitální stopa (obsah a metadata) Sledování polohy zařízení Záznamy o přihlašování a pohybu po internetu Cookies Sledování komunikace Informace v souboru Sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí Rozhodování Souřadnice Parametry Proměnné Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací, aktualizace Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu</p>	

	fungování a algoritmy sociálních sítí.	- Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)		
--	--	---	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU INFORMATIKA

8. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo v RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy Průřezová témata
1. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ				
<p>Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení. Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému . V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné. - Kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu. - Tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora. 	<ul style="list-style-type: none"> - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<p>Programování Nástroje programovacího prostředí Blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné. Kontrola Ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním) Úprava algoritmu a programu. Tvorba digitálního obsahu Tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); Potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu Autorství a licence programu Etika programátora Programování robotické stavebnice Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva)</p> <p>Čtení programu Projekt Můj robot</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> - podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota - upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol - vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost - přečte program pro robota a najde v něm případné chyby - ovládá výstupní zařízení a senzory robota - vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota - sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej - přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji - používá opakování, rozhodování, proměnné - ovládá výstupní zařízení desky - používá vstupy ke spuštění a řízení běhu programu - připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá 	<p>Sestavení programu a oživení Micro:bitu Ovládání LED displeje Tlačítka a senzory náklonu Připojení sluchátek, tvorba hudby Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu</p>	
--	--	---	---	--

		- vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit	
2. INFORMAČNÍ SYSTÉMY			
<p>Vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat.</p> <p>Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí. - Návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel. 	<ul style="list-style-type: none"> - vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat - při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty 	<p>Hromadné zpracování dat Velké soubory dat Funkce a vzorce, práce s řetězci Řazení, filtrování, vizualizace dat Odhad závislostí Návrh a tvorba evidence dat Formulace požadavků struktura Tabulky Typy dat Práce se záznamy Pravidla a omezení Kontrola správnosti a použitelnosti struktury a nastavených pravidel Úprava požadavků, tabulky či pravidel Počítače Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací, aktualizace Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům Metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Digitální stopa</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - přepíše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat 	<p>Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)</p>	
--	--	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU INFORMATIKA

9. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo v RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy Průřezová témata
1. <u>DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ</u>				
<p>Vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní.</p> <p>Zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> - vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní. - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností <p>Vytvoří v programu 3 D model objektu.</p>	<p>Modelování Schéma Myšlenková mapa Vývojový diagram Ohodnocený a orientovaný graf Základní grafové úlohy Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost</p> <p>www.pracesdaty.zcu.cz: Porovnááme a prezentujeme data Filtrujeme, třídíme a řadíme data 3 D modelování jednoduchých objektů ve vhodném programu (Malování 3 D, TinkerCad nebo Fusion 360)</p>	<p>Fyzika – grafy Výtvarná výchova – 3 D objekty</p>

2. <u>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</u>			
<p>Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení. Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</p> <p>V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení. - Řeší problémy sestavením algoritmu - V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - Diskutuje různé programy pro řešení problému - Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - Řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému Zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám 	<p>Programování</p> <p>Nástroje programovacího prostředí</p> <p>Blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné.</p> <p>Programovací projekt a plán jeho realizace</p> <p>Popsání problému</p> <p>Testování, odladění, odstranění chyb</p> <p>Pohyb v souřadnicích</p> <p>Ovládání myši, posílání zpráv</p> <p>Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty</p> <p>prvků seznamu</p> <p>Nástroje zvuku, úpravy seznamu</p> <p>Import a editace kostýmů, podmínky</p> <p>Návrh postupu, klonování.</p> <p>Animace kostýmů postav, události</p> <p>Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné</p> <p>Výrazy s proměnnou</p> <p>Tvorba hry s ovládáním, více seznamů</p> <p>Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy</p>

		uživatelů a dopady na ně		
3. INFORMAČNÍ SYSTÉMY				
Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat.	<ul style="list-style-type: none"> - Návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat. - Seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - Používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - Ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat 	Návrh a tvorba evidence dat Formulace požadavků Struktura tabulky, typy dat; Práce se záznamy, pravidla a omezení Kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel Úprava požadavků, tabulky či pravidel Adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	Matematika Český jazyk
4. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE				
Popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě. Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos. Vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do	<ul style="list-style-type: none"> - Hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a 	<ul style="list-style-type: none"> - Popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě. - Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos 	Hardware a software Pojmy hardware a software Součásti počítače a principy jejich společného fungování; Operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka.	Zeměpis Výchova k občanství Fyzika Výtvarná výchova Pracovní činnosti Mediální výchova

<p>počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</p> <p>Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače</p> <p>Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</p>	<p>formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ve vhodném programu vytvoří 3 D objekt a dokáže jej připravit k tisku - Vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě - uvede příklady sítí a popíše jejich arakteristické znaky - Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení - Pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - Vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - Diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - Na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - Popíše, jak fungují vybrané technologie z 	<p>3 D tisk</p> <p>Práce s 3 D objekty, 3 D modelování, databáze objektů a práce s nimi.</p> <p>Příprava 3 D modelu k tisku, slícování, generování g-code.</p> <p>Základy práce s 3 D tiskárnou (kalibrace, obsluha, příprava tisku, nastavení druhu filamentu, nastavení teplotních rozsahů, vyhledávání chyb a jejich oprava).</p> <p>Seznámení s programem Slicer, jeho funkcemi a ovládáním.</p> <p>Sítě</p> <p>Typy, služby a význam počítačových sítí</p> <p>Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa</p> <p>Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud</p> <p>Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL</p> <p>Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování)</p> <p>Bezpečnost</p> <p>Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy</p> <p>Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat</p> <p>Digitální identita</p> <p>Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po</p>	
--	--	---	---	--

		<p>okolí, které považuje za inovativní</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na schématickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti - Vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu - Diskutuje o cílech a metodách hackerů - Vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat - Diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu 	<p>internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat</p> <p>Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies</p>	
--	--	---	---	--

5.5.4.4 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – 2. stupeň

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Žák: získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti; zakóduje a dekáduje jednoduchý text a obrázek; popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti; určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění; stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení.

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Žák: po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti; rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení; navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal.

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Žák: popíše účel informačních systémů, které používá; nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce; na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat.

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Žák: rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému; ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu; pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí; rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu; dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat.

5.6 Vzdělávací oblast „Člověk a jeho svět“

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Žáci jsou seznamováni se světem financí. Tato oblast přispívá k rozvoji jejich finanční gramotnosti Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

5.6.1 Charakteristika předmětu Prvouka, Vlastivěda a Přírodověda

VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Prvouka je realizován v 1. až 3. ročníku, v 1. období v časové dotaci 2 vyučovací hodiny týdně. Ve 4. a 5. ročníku se rozděluje na Vlastivědu a Přírodovědu a jsou dohromady dotovány 4 hodinami.

Tyto předměty rozvíjejí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti dětí získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci si utvářejí prvotní ucelený obraz světa prostřednictvím poznání sebe samého, svého nejbližšího okolí a postupně též širšího prostředí. Zahrnuje nejaktuálnější témata výchovy a vzdělávání naší doby, tj. člověk, rodina, společnost, vlast, Evropa a svět, vesmír, příroda v celé své rozmanitosti, kultura, technika, zdraví, minulost, současnost a budoucnost.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 5 tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

Lidé kolem nás

Lidé a čas

Rozmanitost přírody

Člověk a jeho zdraví

5.6.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k:

Kompetence k učení:

- orientaci ve světě informací
- objevování, pozorování a poznávání okolního světa
- operacím s obecně užívanými termíny z oblastí příroda a společnost
- pozitivnímu vztahu k učení o přírodě, o člověku a společnosti
- vyhledávání a třídění informací o přírodě živé, neživé i o lidské společnosti

Kompetence k řešení problémů:

- propojování událostí z hlediska časového, zeměpisného, historického a kulturního
- využití pokusů k ověření řešení problémové situace
- součinnosti s ostatními při řešení problémů
- srozumitelné formulaci myšlenek a názorů ústně nebo písemně

Kompetence komunikativní:

- diskuzi o problémech, používání argumentace
- porozumění používaným naučným textům, obrazovému materiálu a prezentaci nových poznatků

Kompetence sociální a personální:

- samostatné i týmové činnosti
- práci v týmu s využitím tolerance, dělby práce a spolupráce
- pomoci spolužákovi
- sebedůvěře a tvorbě pozitivní představy o sobě

Kompetence občanské:

- chápání rozdílů a shod mezi lidmi, k tolerantnímu chování i jednání
- odpovědnému plnění stanovených úkolů a povinností
- ohleduplnosti a ochrannému přístupu k přírodě a ke kulturním hodnotám
- ochraně vlastního zdraví (prevence úrazů, zdravý životní styl, ochrana zdraví fyzického i psychického)
- ovládání svého jednání a respektu ostatních
- zodpovědnému chování v krizových situacích i situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- pochopení nejzákladnějších environmentálních problémů naší doby

Kompetence pracovní:

- utváření pracovních návyků
- přístupu k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a ochrany svého zdraví a ochrany životního prostředí

- představě o pracovní náplni běžných povolání

Kompetence digitální:

- vyhledávání informací z různých zdrojů
- třídění informací
- využívání výukového software

5.6.3 Vztah vzdělávacího oboru Prvouka, Vlastivěda a Přírodověda k dalším vzdělávacím oblastem

Tento předmět se dotýká všech ostatních vzdělávacích oblastí, které někdy doplňuje, jindy konkretizuje nebo využívá témat z praktického hlediska.

Jazyk a jazyková komunikace

- v osvojovaných tématech dochází k rozšiřování slovní zásoby, k rozvoji vyjadřování při popisu dějů a jejich hodnocení, k rozvoji písemného projevu při záznamech pozorování, pokusů apod.,
- k rozvoji komunikace při kooperativní výuce

Matematika a její aplikace

- praktická aplikace různých měření, práce s měřidly délky, objemu, hmotnosti, času, síly
- využití příslušných mezinárodních jednotek a matematických operací s nimi
- práce s časovou osou (vyhledávání či zaznamenávání historických událostí)

Informatika

- vyhledávání informací prostřednictvím internetu

Člověk a společnost

- tato oblast navazuje na oblast Člověk a jeho svět a dále rozpracovává její témata vlastivědná a zeměpisná

Člověk a příroda

- tato oblast je rozpracováním a prohloubením učiva o živé a neživé přírodě, o ekologickém přístupu k ní, o ochraně lidského zdraví

Umění a kultura

- čerpání z témat o přírodě a společnosti, umění pozorovat svět kolem sebe a pozorované znázornit
- témata oblasti Člověk a jeho svět jsou obsahem písní
- rozlišení zvuků v přírodě (zpěv ptactva, déšť) a pokusy napodobit tyto zvuky jinak

Člověk a zdraví

- je na 1. stupni přímou součástí oblasti Člověk a jeho svět
- znalosti o lidském těle, jeho pohybových možnostech, o tom, jak předcházet úrazům

Člověk a svět práce

- při práci s drobným materiálem využíváme plody rostlin (kaštiny, jeřabiny, žaludy), dále kamínky, listy apod.

• pěstitelství a chovatelství tvoří praktickou složku učení o živé přírodě
Předmět Člověk a svět svým širokým záběrem naplňuje veškerá průřezová témata.

5.6.4 Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Prvouka, Vlastivěda a Přírodověda

5.6.4.1 1. stupeň – I. Období

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU PRVOUKA

1. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	učivo	mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Místo, kde žijeme</u>				
Rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	- Škola	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - orientuje se v nejbližším okolí školy - používá nejbezpečnější cestu do školy - rozumí významu pro něho důležitých dopravních značek z okolí - u školy přechází silnici po vyznačeném přechodu, respektuje pokyny semaforu - orientuje se ve školní budově - správně pojmenuje školní činnosti - respektuje základní pokyny školního řádu (přezouvání, převlékání na TV, bezpečnost při TV, chování v jídelně ...) - 	Škola Prostředí školy a okolí Činnosti ve škole, orientace v budově Bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace Školní řád	Dopravní výchova VDO – práva a povinnosti žáka školy, vztahy ve škole OSV – cvičení pozornosti, postřehu, komunikace ve skupině, respektování odlišností, mezilidské vztahy MKV – principy slušného chování

<p>Pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Domov - Obec (město) 	<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) - zná svou adresu - vyjádří svými slovy, co pro něj znamená pojem domov - zná jméno obce (města), ve které bydlí, a rozlišuje městské a venkovské prostředí 	<p>Domov Obec (město)</p> <p>Prostředí domova Orientace v místě bydliště – části obce (města), význačné budovy Dopravní síť</p>	<p>VDO – tvorba sebevědomí a kladného vztahu k rodišti</p>
<p>2. <u>Lidé kolem nás</u></p>				
<p>Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rodina 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - chápe rodinu jako oporu pro všechny její členy (vzájemná pomoc v rodině, kladné citové vazby a důvěra) - plní své povinnosti v rámci rodiny - ví, kde rodiče pracují a jakou mají profesi 	<p>Rodina Příbuzenské a mezigenerační vztahy Role členů rodiny Zaměstnání rodičů</p>	<p>MKV – tolerantní vztahy a spolupráce s jinými lidmi, integrace jedince v rodině, uplatňování principů slušného chování M – slovní úlohy ze života</p>

<p>Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Soužití lidí - Chování lidí - Právo a spravedlnost 	<ul style="list-style-type: none"> - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - respektuje, jakkoliv odlišné spolužáky a usiluje o dobré vztahy s nimi - buduje kamarádské vztahy ke všem dětem ve třídě - řídí se pravidly slušnosti, zná a vhodně používá pozdrav, poděkování, prosbu, omluvu - rozlišuje kladné a záporné lidské vlastnosti u sebe i ostatních - aktivně vstupuje do hodnocení (a sebehodnocení) dětí ve třídě - zná základní práva a povinnosti žáka 	<p>Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost</p> <p>Mezilidské vztahy, komunikace Vlastnosti lidí, pravidla slušného chování Rizikové situace, předcházení konfliktům Práva a povinnosti žáků školy</p>	<p>MUV – respekt ke spolužákům jiných etnik a národností VDO - demokratické principy třídy OSV – respekt k ostatním (hledání výhod v odlišnostech)</p>
<p>Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Fyzická a duševní práce, zaměstnání 	<ul style="list-style-type: none"> - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - zná různá zaměstnání lidí a chápe, že všechna jsou důležitá - váží si výsledků práce své i ostatních a chrání je - aktivně se zapojuje do školní práce - respektuje domluvená pravidla při spolupráci skupiny 	<p>Fyzická a duševní práce, zaměstnání práce odpočinek spolupráce</p>	<p>Dramatická výchova (hra na řemesla) ČJ – folklór VV – téma: „Čím budu“ HV – písně o řemeslech</p>
		<ul style="list-style-type: none"> - zná vhodné způsoby odpočinku a sám některé využívá (hra, sport, kultura) 		<p>OSV – psychohygienu – relaxace, volný čas, skupinová práce, rozvoj organizačních schopností, schopnost podřízení se</p>
<p>3. Lidé a čas</p>				

<p>Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Orientace v čase a časový řád - Současnost a minulost v našem životě 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - chápe hodinu, den, týden, měsíc a rok jako časové jednotky - na ciferníku hodin rozlišuje celé hodiny a půlhodiny - orientuje se v členění dne - rozlišuje 4 roční období - vyjmenuje 12 měsíců v roce, 7 dnů v týdnu - odlišuje čas na práci a čas na odpočinek - vypráví o minulých zážitcích v čase minulém a o svých plánech v čase budoucím 	<p>Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě</p> <p>Určování času Kalendář Denní režim Roční období Proměny způsobu života</p>	<p>M – užití číselné osy pro znázornění měsíců v roce, dnů v týdnu, hodiny OSV – psychohygiena – čas na práci a odpočinek</p>
<p>Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovná minulost a současnost.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Současnost a minulost v našem životě 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovná minulost a současnost - zná význam Vánoc a Velikonoc, podílí se aktivně na jejich oslavách ve třídě - chápe potřebu pomoci pro staré a nemocné lidi, pro malé děti 	<p>Současnost a minulost v našem životě</p> <p>Vánoce Velikonoce</p>	<p>OSV – vztahy mezi lidmi HV – koledy ČJ – folklór (přednes poezie) VV, PČ – lidové tradice</p>
<p>4. <u>Rozmanitost přírody</u></p>				

<p>Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rostliny, houby, živočichové - Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody 	<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - pozoruje rostliny (stromy) během čtyř ročních období a vyvozuje závěry - vypravuje o změnách v přírodě během roku - podle svých možností přispívá k ochraně přírody a chápe člověka jako její součást - třídí odpad ve škole 	<p>Rostliny, houby, živočichové Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Zástupci rostlin (pozorování, poznávání, třídění) Zástupci živočichů (pozorování, poznávání, třídění) Třídění odpadu</p>	<p>ENV – vztah člověka k přírodě, člověk jako součást přírody, ochrana životního prostředí</p> <p>ČJ – čtení – vyhledání informací o přírodě v encyklopedii a práce s nimi ČJ – literatura s přírodní tematikou</p>
<p>Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rostliny, houby, živočichové 	<ul style="list-style-type: none"> - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - pojmenuje některé jarní květiny, jehličnaté a listnaté stromy - rozlišuje ovoce a zeleninu, zvířata domácí a volně žijící - odliší stopy zvířat ve sněhu od lidských u domácích zvířat pojmenuje samečka, samičku, mládě - popíše hlavní části těla kočky domácí - vyjmenuje a pozná některé ptáky stěhovavé a přezimující - vyhledává zajímavosti o přírodě v dětských encyklopediích a pracuje s nimi - vysvětlí odpovědnost chovatele při péči o domácí mazlíčky 	<p>Rostliny, houby, živočichové</p> <p>Stavba těla Listnaté a jehličnaté stromy Ovoce a zelenina Zvířata domácí a volně žijící</p> <p>Péče o domácí mazlíčky</p>	<p>ENV – vztah člověka k přírodě, člověk jako součást přírody, ochrana životního prostředí</p> <p>ČJ – čtení – vyhledání informací o přírodě v encyklopedii a práce s nimi</p>

Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek.	- Látky a jejich vlastnosti	- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek	Látky a jejich vlastnosti	
5. <u>Člověk a jeho zdraví</u>				
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle.	- Lidské tělo - Péče o zdraví	- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle - pojmenuje základní části lidského těla - rozlišuje 5 smyslů člověka, jejich sídlo a význam - popíše základní význam srdce, mozku, plic pro život v dětských encyklopediích - vyhledává informace o lidském těle - rozlišuje některé nemoci a úrazy - uplatňuje zásady prevence (hygiena, bezpečnost)	Lidské tělo Péče o zdraví Stavba těla Smysly člověka Nemoc, úraz, prevence	Dramatická výchova (smyslové hry, hádanky) ČJ – KSV – prezentace informací z encyklopedií, pojmenování částí těla, obrázková osnova
Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	- Péče o zdraví - Osobní bezpečí, krizové situace	- projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - vnímá své tělo, jeho činnosti a umí pojmenovat své pocity, cítí-li se ohrožen (nemocí, vnějším nebezpečím) - ve škole dodržuje pitný režim - chápe význam správné životosprávy pro zdraví - rozpozná na koho se obrátit v případě ohrožení	Péče o zdraví Osobní bezpečí, krizové situace Správná životospráva	ENV – prostředí a zdraví, životní styl

<p>Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Osobní bezpečí, krizové situace, přivolání pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - dbá na své bezpečné chování chodce v silničním provozu - dodržuje školní řád, chová se tak, aby neohrožil své zdraví ani zdraví svých spolužáků 	<p>Osobní bezpečí, krizové situace, přivolání pomoci</p> <p>Bezpečnost silničního provozu, dopravní značky</p>	<p>Dopravní výchova</p> <p>Dramatická výchova</p> <p>VDO – dodržování třídních pravidel</p>
<p>Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Osobní bezpečí, krizové situace - Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	<p>Osobní bezpečí, krizové situace</p> <p>Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví</p> <p>Čísla tísňového volání</p>	<p>Dramatická výchova</p>
<p>Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená 	<ul style="list-style-type: none"> - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - podle pokynů pedagoga opustí rychle a bez paniky budovu školy 	<p>Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená</p>	<p>Ochrana člověka za mimořádných situací</p>

Poznámky: V průběhu 1. ročníku jsou v rámci tohoto předmětu vytvářena neformální třídní pravidla chování.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU PRVOUKA

2. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Místo, kde žijeme</u>				
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	- Škola	<ul style="list-style-type: none"> - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - orientuje se ve škole a v blízkém okolí - zná název školy a jméno třídního učitele - dokáže rozlišit nežádoucí chování ve škole (i mimo ni) - zná základní práva a povinnosti žáka - je seznámen se školním řádem - zná nejbezpečnější cestu z domova do školy 	Škola Prostředí školy a okolí Činnosti ve škole, orientace v budově Bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace Školní řád	Dopravní výchova VDO – práva a povinnosti žáka, principy slušného chování, formy podílu žáka na životě školy OSV – mezilidské vztahy, prevence konfliktů, vzájemná pomoc
Pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).	<ul style="list-style-type: none"> - Domov - Obec (město) 	<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) - orientuje se v místě svého bydliště, uvede svou adresu - orientuje se v členění bytu - zná některé části obce a kulturní památky 	Domov Obec (město) Prostředí domova Orientace v místě bydliště – části obce (města), význačné budovy, dopravní síť	ENV – naše obec, vztah člověka k prostředí
2. <u>Lidé kolem nás</u>				

Rozlišuje příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.	- Rodina	- rozlišuje příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - chápe, že každý člen rodiny plní určité role - snaží se plnit své povinnosti v rodině	Rodina Příbuzenské a mezigenerační vztahy Role členů rodiny Postavení jedince Život a funkce rodiny	MUV – integrace jedince v rodině, vrstevníci, uplatňování principů slušného chování M – slovní úlohy ze života
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům.	- Soužití lidí - Chování lidí - Právo a spravedlnost	- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům - respektuje lidi, kteří jsou něčím odlišní - buduje si kladný vztah ke spolužákům - rozliší kladné i záporné vlastnosti lidí - spolupracuje na společných úkolech - zná pravidla slušného chování a dodržuje je - zná svá základní práva ale i povinnosti	Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost Mezilidské vztahy, komunikace Vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, zvládnutí vlastní emocionality Rizikové situace a rizikové chování, předcházení konfliktům Práva a povinnosti žáků	MUV – respektování zvláštností různých etnik, odlišnost lidí, vzájemná rovnost, naslouchání druhým VDO – občanská společnost a škola, stanovení neformálních třídních pravidel a jejich dodržování
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	- Fyzická a duševní práce, zaměstnání	- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - popíše zaměstnání svých rodičů - zná některá další povolání a vysvětlí jejich význam - rozlišuje práci a volný čas	Fyzická a duševní práce, zaměstnání	VV + PČ – řemesla Dramatická výchova HV – písňe o řemeslech
3. Lidé a čas				

<p>Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Orientace v čase a časový řád - Současnost a minulost v našem životě 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - určí a nastaví čas - orientuje se v časových pojmech (rok, týden, den, hodina, roční období) - rozliší kalendářní a školní rok - vypráví o minulých zážitcích v čase minulém a o svých plánech v čase budoucím 	<p>Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě</p> <p>Určování času, čas jako fyzikální veličina Kalendář Denní režim Roční období Proměny způsobu života, bydlení</p>	<p>M – využití číselné osy</p> <p>OSV – psychohygienu</p> <p>ČJ – vyprávění zážitků</p>
<p>Pojmenuje některé kulturní či historické památky.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Regionální památky 	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje některé kulturní či historické památky - zná některé kulturní památky našeho města 	<p>Regionální památky</p>	<p>PČ – modely budov HV – písně z regionu VV – prohlídka historických budov</p>
<p>Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovná minulost a současnost.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Současnost a minulost v našem životě 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovná minulost a současnost - popíše význam svátků a tradic - chápe a uplatňuje rozdíly mezi životem v rodině a ve škole 	<p>Současnost a minulost v našem životě</p> <p>Státní svátky a významné dny Průběh lidského života</p>	<p>OSV – vztahy mezi lidmi HV – koledy ČJ – folklór (přednes poezie) VV, PČ – lidové tradice</p>
<p>4. <u>Rozmanitost přírody</u></p>				

<p>Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rostliny, houby, živočichové - Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody 	<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - rozliší byliny, dřeviny, zemědělské plodiny - vypravuje o změnách v přírodě během roku - rozlišuje roční doby, měsíce - chová se ohleduplně k přírodě, chápe význam ochrany přírody - třídí odpad 	<p>Rostliny, houby, živočichové Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody.</p> <p>Zástupci rostlin (pozorování, poznávání, třídění) Zástupci živočichů domácích i volně žijících (pozorování, poznávání, třídění) Péče o domácí mazlíčky Třídění odpadu</p>	<p>ENV – kladný vztah k přírodě, ochrana životního prostředí, ekosystémy, odpady a hospodaření s nimi</p> <p>ČJ – vyprávění, práce s encyklopedií, vyprávění a popis domácího mazlíčka</p> <p>VV + PČ – projekty</p>
--	--	---	--	--

<p>Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rostliny, houby, živočichové - Rovnováha v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - poznává některé zástupce rostlin, pojmenuje jednotlivé části rostlin (květ, kořen, stonek...) - zná některé zástupce živočichů - rozezná jednotlivé druhy živých organismů a určí jejich společné znaky (savci, ptáci, hmyz) - pojmenuje části těla - chápe rozdíl mezi jednotlivými ekosystémy (u vody, v lese, na louce...) 	<p>Rostliny, houby, živočichové Rovnováha v přírodě</p> <p>Zástupci rostlin a živočichů – znaky života, potřeby a projevy, průběh a způsob života, stavba těla, význam pro člověka</p> <p>Ekosystémy – základní společenstva, vztahy mezi organismy</p>	<p>ENV – kladný vztah k přírodě, ochrana životního prostředí</p> <p>ČJ – vyprávění, popis, práce s encyklopedií</p> <p>VV, PČ – projekty</p>
<p>Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Látky a jejich vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	<p>Látky a jejich vlastnosti</p>	
<p>5. <u>Člověk a jeho zdraví</u></p>				
<p>Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lidské tělo - Péče o zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle - popíše jednotlivé části lidského těla - cíleně užívá jednotlivé smysly - rozlišuje některé nemoci a úrazy - dodržuje základní hygienické návyky 	<p>Lidské tělo Péče o zdraví</p> <p>Stavba těla Smysly člověka Nemoc, úraz, prevence</p>	<p>Dramatická výchova (smyslové hry, hádanky)</p>

<p>Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Péče o zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> - projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - dodržuje pitný režim - rozezná zdravý a méně zdravý jídelníček - chápe význam správné životosprávy pro zdraví 	<p>Péče o zdraví</p>	<p>ENV – životní styl, prostředí a zdraví</p>
<p>Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Osobní bezpečí, krizové situace, přivolání pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - dbá na své bezpečné chování chodce v silničním provozu - dodržuje školní řád, chová se tak, aby neohrozil své zdraví ani zdraví svých spolužáků 	<p>Osobní bezpečí, krizové situace, přivolání pomoci</p> <p>Bezpečnost silničního provozu, dopravní značky</p>	<p>Dopravní výchova</p> <p>Dramatická výchova</p> <p>VDO – dodržování stanovených třídních pravidel</p>
<p>Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Osobní bezpečí, krizové situace - Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - vysvětlí, jaké nebezpečí může hrozit při setkání s cizími lidmi 	<p>Osobní bezpečí, krizové situace</p> <p>Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví</p> <p>Čísla tísňového volání</p>	<p>Dramatická výchova</p>

<p>Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená 	<ul style="list-style-type: none"> - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - je poučen o chování v případě mimořádné události (oheň, povodeň) - podle pokynů pedagoga opustí rychle a bez paniky budovu školy 	<p>Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená</p>	<p>Ochrana člověka za mimořádných situací</p>
--	---	---	--	---

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU PRVOUKA**3. ročník**

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Místo, kde žijeme</u>				
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	<ul style="list-style-type: none"> - Škola - Orientace v místě bydliště 	<ul style="list-style-type: none"> - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - pracuje s kompasem, buzolou a mapou - určí světové strany - vyznačí v plánu místo svého bydliště a školy - orientuje se v neznámé krajině 	<p>Škola Orientace v místě bydliště</p> <p>Bezpečná cesta do školy, riziková místa</p>	VV – plán obce
Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).	<ul style="list-style-type: none"> - Obec (město), místní krajina - Okolní krajina (region) - Naše vlast, státní symboly 	<ul style="list-style-type: none"> - začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) - popisuje obec (město), ve kterém žije - seznámí se s historií, založením, památkami a krajinou regionu - navštíví některé památky (muzeum, divadlo, kostel, historické hradby) - zná svoji vlast, její hlavní město, řeky, sousední státy, státní symboly 	<p>Obec (město), místní krajina Okolní krajina (region) Naše vlast, státní symboly</p>	ENV – vztah člověka k prostředí (příroda a kultura obce a její ochrana) lidské aktivity a problémy životního prostředí VEG – státní a evropské symboly, naši sousedé

2. Lidé kolem nás				
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům.	- Soužití lidí, mezilidské vztahy	- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům - podílí se na tvoření třídních pravidel - toleruje přirozené odlišnosti svých spolužáků, oceňuje jejich přednosti	Soužití lidí, mezilidské vztahy Škola, třída Dopravní výchova	OSV – sociální rozvoj (poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, morální rozvoj) MUV – lidské vztahy
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	- Fyzická a duševní práce, zaměstnání	- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - seznámí se s některými lidskými vynálezy, s vývojem techniky - rozlišuje význam a potřebu různých povolání pro život	Fyzická a duševní práce, zaměstnání	VDO – občanská společnost
3. Lidé a čas				
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	- Orientace v čase a časový řád - Současnost a minulost v našem životě	- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - orientuje se v čase - používá kalendář, hodiny, zná datum svého narození	Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě	M – určování času
Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu.	- Regionální památky	- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu - z pověsti poznává nejstarší minulost českého národa (pověst o Čechovi, o Krokovi, o Přemyslovi a Libuši,)	Regionální památky Pověsti	ČJ – regionální pověsti ENV – ochrana kulturních památek

<p>Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti a soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Současnost a minulost v našem životě 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti a soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost na příkladech vysvětlí, že se svět vyvíjí a mění - vyhledává rozdíly v životě lidí dříve a nyní 	<p>Současnost a minulost v našem životě</p> <p>Proměny způsobu života, bydlení</p>	<p>ČJ – vyhledává informace v encyklopediích, ukázky z kronik</p>
<p>4. <u>Rozmanitost přírody</u></p>				
<p>Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rostliny, houby, živočichové - Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody 	<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - rozlišuje roční doby, měsíce - rozliší byliny, dřeviny - vypravuje o změnách v přírodě během roku - chová se tak, aby dbal na ochranu přírody 	<p>Rostliny, houby, živočichové</p> <p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p>	<p>ENV – základní podmínky života, ochrana biologických druhů, vztah člověka k prostředí, odpady a hospodaření s nimi</p>

<p>Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rostliny, houby, živočichové - Rovnováha v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - rozlišuje živočichy – obratlovci a bezobratlí - pozná domácí zvířata – savce a ptáky - zná hmyz a jeho vývoj - pozná rostliny na polích, na loukách, obiloviny, okopaniny, luštěniny - popíše, jaká zvířata žijí na polích, na loukách a v lese, zná některé vodní živočichy - rozezná typy lesů - vysvětlí, jak důležitá je ochrana a péče o les 	<p>Rostliny, houby, živočichové Rovnováha v přírodě</p> <p>Péče o domácí mazlíčky</p> <p>Ekosystémy – základní společenstva, vztahy mezi organismy (Pole, les, louka, voda a její okolí)</p>	<p>ENV – ekosystémy, kladný vztah k přírodě</p> <p>VV, PČ – projekty</p>
<p>Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Látky a jejich vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů - dělá pokusy se solí, cukrem a kořením - zjišťuje rozpustnost látek - zjišťuje objem látek (pozoruje v různých nádobách změnu jejich tvaru) - měří, váží (porovnává své výsledky s ostatními) 	<p>Látky a jejich vlastnosti</p> <p>Pokusy Základní veličiny</p>	
<p>5. <u>Člověk a jeho zdraví</u></p>				

<p>Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lidské tělo - Péče o zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - orientuje se v etapách lidského života - popíše, jakou funkci v těle má srdce, plíce a mozek, trávicí ústrojí, vylučovací ústrojí - charakterizuje smysly člověka, jejich význam i sídlo - rozlišuje některé nemoci a úrazy - chápe význam zdravé životosprávy - neohrožuje zdraví své ani zdraví jiných, dodržuje bezpečné zásady chování ve škole a mimo ni 	<p>Lidské tělo Péče o zdraví</p> <p>Stavba těla Smysly Nemoc, úraz, prevence</p>	<p>ENV – životní styl, prostředí a zdraví</p>
<p>Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Osobní bezpečí, krizové situace, přivolání pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - dbá na své bezpečné chování chodce v silničním provozu - dodržuje školní řád, chová se tak, aby neohrožil své zdraví ani zdraví svých spolužáků 	<p>Osobní bezpečí, krizové situace, přivolání pomoci</p> <p>Bezpečnost silničního provozu, dopravní značky</p>	<p>Dopravní výchova</p> <p>Dramatická výchova</p> <p>VDO – dodržování neformálních třídních pravidel</p>

<p>Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Osobní bezpečí, krizové situace - Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - vysvětlí, jaké nebezpečí může hrozit při setkání s cizími lidmi 	<p>Osobní bezpečí, krizové situace Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví Čísla tísňového volání</p>	
<p>Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená 	<ul style="list-style-type: none"> - Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - je poučen o chování v případě mimořádné události (oheň, povodeň) - podle pokynů pedagoga opustí rychle a bez paniky budovu školy 	<p>Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená</p>	<p>Ochrana člověka za mimořádných situací</p>

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – I. Období

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Žák: orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy; popíše a zvládne cestu do školy.

LIDÉ KOLEM NÁS

Žák: rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy; dodržuje základní pravidla společenského chování; při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně; projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům; pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti.

LIDÉ A ČAS

Žák: pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase; zná rozvržení svých denních činností; rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti; poznává různé lidské činnosti.

ROZMANITOST PŘÍRODY

Žák: pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích; pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat; pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami; provede jednoduchý pokus podle návodu.

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Žák: uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění; pojmenuje hlavní části lidského těla; rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu; chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek; reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.

5.6.4.2 1. stupeň – II. Období

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU VLASTIVĚDA

4. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	učivo	mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Místo, kde žijeme</u>				
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	<ul style="list-style-type: none"> - Domov: prostředí domova, orientace v místě bydliště - Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace 	<ul style="list-style-type: none"> - Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - vyhledá a ukáže na mapě Evropy polohu ČR - seznámí se s rozdělením ČR na jednotlivé kraje, určí jejich krajská města 	<p>Domov Škola Poloha ČR, sousední státy Naše vlast, kraje, krajská města</p>	VEG – význam EU a členství ČR
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	<ul style="list-style-type: none"> - Naše vlast: domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam - používá s porozuměním základní pojmy vztahující se k politickému životu - zná státní zřízení naší republiky - zná jméno prezidenta a státní symboly 	<p>Naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly</p>	VDO – práva a povinnosti občana ČR, volební systém v ČR, ústava, VEG – státní symboly
Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	<ul style="list-style-type: none"> - Okolní krajina: orientační body a linie, světové strany - mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky 	<ul style="list-style-type: none"> - Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - určí světové strany, hlavní i vedlejší - využívá znalost významu barev na mapě, orientuje se ve vysvětlivkách 	<p>Okolní krajina – orientační body a linie, světové strany mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky</p>	

Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky	<ul style="list-style-type: none"> - okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky 	Okolní krajina Druhy map Povrch ČR Hory a pohoří, nížiny a pahorkatiny Vodstvo	ENV – vodní zdroje, ochrana biologických druhů, lidské sídlo, kulturní krajina
		<ul style="list-style-type: none"> - podle mapy vyjmenuje pohoří ČR, najde jejich nejvyšší vrchol, významné nížiny - vypráví z vlastní zkušenosti, která pohoří navštívil - vyjmenuje a ukáže na mapě významné řeky ČR 	Hlavní řeky ČR, jejich přítoky Jezera, rybníky, přehrady Obyvatelé	
Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, kultury a hospodářství, posoudí jejich význam	<ul style="list-style-type: none"> - obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce, města, význačné budovy, dopravní síť 	<ul style="list-style-type: none"> - Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, kultury a hospodářství, posoudí jejich význam - zná některé průmyslové podniky ve městě - z mapy vyčte naleziště nerostných surovin, minerálních pramenů a chráněných území 	Obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce, města, význačné budovy, dopravní síť Nerostné bohatství, průmysl, zemědělství Půda, zdroje surovin, minerální prameny, chráněná území	MEV – televize jako prostředek k získání informací ENV – ochrana přírodních zdrojů a životního prostředí
2. Lidé a čas				
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	<ul style="list-style-type: none"> - Orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období 	<ul style="list-style-type: none"> - Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - využívá časové údaje - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnu - zapíše na časovou přímkou některé časové údaje 	Orientace v čase a časový řád	M – přirozená čísla, číselná osa

<p>Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny 	<ul style="list-style-type: none"> - Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - orientuje se v historických obdobích - seznámí se s dobou pravěku - popíše život Keltů na našem území 	<p>Současnost a minulost v našem životě Regionální památky Obrazy ze starších českých dějin České země v pravěku Slované Kupec Samo Velkomoravská říše</p>	<p>VV – kresba a malba některé historické osobnosti nebo události MUV – poznávání vlastního kulturního zakotvení</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost 	<ul style="list-style-type: none"> - vypráví o příchodu Slovanů a o prvním slovanském státu - vysvětlí význam Konstantina a Metoděje pro náš jazyk - orientuje se v dějinách Přemyslovců, Lucemburků, vysvětlí jejich význam pro vznik českého státu - seznámí se s významem a postavením Litoměřic jako královského města - orientuje se v hlavních znacích středověku, dokáže časově zařadit klíčové události tohoto období - vysvětlí význam některých historických postav tohoto období - srovná život ve středověku s dneškem - stručně popíše život a význam J. Husa, J. Žižky a P. Holého - je informován o husitských válkách, zjistí jejich vztah k Litoměřicím - vysvětlí zásluhy Jiřího z Poděbrad - vyjmenuje nejznámější vladaře z rodu Jagellonců - vysvětlí nástup Habsburků na český trůn 	<p>Konstantin a Metoděj Staré pověsti české Přemyslovci Vznik Českého státu Lucemburkové Karel IV. Život ve středověku Doba husitská Jan Hus, Jan Žižka a Prokop Holý, husitské války Jiří z Poděbrad Jagellonci</p> <p>První Habsburkové Rudolf II, renesance</p>	<p>ČJ – pověsti, báje, legendy VV +PČ – výtvarné zpracování dějin</p>

<p>Využívá knihoven, sbírek, muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj 	<ul style="list-style-type: none"> - Využívá knihoven, sbírek, muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti - seznámí se s některými českými pověstmi 	<p>Báje, mýty, pověsti</p>	
---	---	---	----------------------------	--

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU VLASTIVĚDA

5. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Místo, kde žijeme</u>				
Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	- Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR	- Porovná způsob života a přírodu v jiných zemích - vypravuje (dle osnovy) o svých zážitcích z cestování - představí zajímavé místo v ČR a svůj výběr zdůvodní	Regiony ČR Praha Místopis jednotlivých krajů ČR	ČJ – sloh
Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	- Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR	- Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam - orientuje se v dělení jednotlivých krajů ČR - představí náš kraj z pohledu přírody i života lidí - vysvětlí podstatu pojmu „demokracie“ - vyhledá důležité informace o hlavním městě - zařadí ČR do států EU	Regiony ČR Kraj, v němž žijeme ČR – demokratický stát	VEG – naše vlast a Evropa

Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	- Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování	- Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy - orientuje se v mapě Evropy, určí světové strany a polohu ČR - zařadí Evropu do podnebných pásů	Evropa a svět Sousední státy ČR	VEG – objevujeme Evropu a svět
		- popíše podle mapy Evropu (poloha, povrch, vodstvo)		
		- vyjmenuje sousední státy ČR a jejich hlavní města, představí je vlastními slovy - vysvětlí, proč je Evropa považována za hospodářsky vyspělý kontinent		
2. Lidé a čas				
Využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	- regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost	- Využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti - navštíví galerii, muzeum či knihovnu k získání potřebných informací	Regionální památky Historie regionu	MUV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	- Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	- Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Současnost a minulost v našem životě	

<p>Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Orientace v čase a časový řád, určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období 	<ul style="list-style-type: none"> - Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - bitva na Bílé Hoře - srovná rozdíly mezi chudými a bohatými, městem a venkovem - popíše vliv katolické víry na život lidí - rozpozná některé znaky barokního stylu - srovná různé typy škol historických se současnými, objasní význam života a díla J. A. Komenského 	<p>Orientace v čase a časový řád Doba pobělohorská Život v barokní době (17. / 18. století) Ve školních lavicích Světlo rozumu Život na vesnici Manufaktury a parní stroje</p>	<p>ČJ – pověsti VV – znaky baroka ČJ – literatura HV – koledy VV – zvyky, oděvy MUV – sociokulturní rozdíly v ČR</p>
		<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam slova „osvícenství“ z pohledu základních reforem a změn v závislosti na potřebách tehdejší společnosti - pohovoří o práci i zvycích v tehdejší době chápe význam objevů 19. století v Čechách i ve světě 		

		<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem „národní obrození“, spojí ho se jmény významných českých obrozenců a vysvětlí důvody revoluce v roce 1848 - uvede změny v životě lidí ve městech - objasní, oč usilovali čeští politici v čele s T. G. Masarykem - do období 2. poloviny 19. století zařadí hlavní osobnosti kulturního života - rozumí příčinám česko-německých rozporů - podle vyprávění (četby, filmu) popíše život lidí za války - vysvětlí události směřující ke vzniku samostatné Československé republiky - orientuje se v rozdělení státu a popíše specifika života za 1. republiky - vysvětlí význam slova „protektorát“ - rámcově se orientuje se v bojích II. světové války, zná datum osvobození ČSR - charakterizuje hlavní znaky komunistického režimu, rozliší slova „totalita“ a „demokracie“ - chápe pojem „sametová revoluce“ i její důsledky pro další vývoj státu 	<p>Obrození měšťanské společnosti Z poddaného člověka občan Stroje ovládly život Národ sobě Češi a Němci Směřujeme k samostatnosti Tvář Československé republiky Válečná a poválečná léta Od totalitní moci k demokracii</p>	<p>ČJ – aforismy VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>
--	--	---	--	---

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU PŘÍRODOVĚDA

4. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. Lidé kolem nás				
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).	- Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace	- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace	OSV – mezilidské vztahy
Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat.	- Chování lidí – ohleduplnost, rizikové chování, předcházení konfliktům, etické zásady, zvládání vlastní emocionality	- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat - problémy, které v třídním kolektivu vznikají, řeší společně s ostatními a podle pravidel, která si žáci sami stanovili	Chování lidí – ohleduplnost, rizikové chování, předcházení konfliktům, etické zásady, zvládání vlastní emocionality	OSV – morální rozvoj, řešení problémů mezi spolužáky, dodržování stanovených třídních pravidel
Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.	- Vlastnictví – soukromé, veřejné; rozpočet, výdaje, způsoby placení; úspory, půjčky, banka jako správce peněz	- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Vlastnictví – soukromé, veřejné; rozpočet, výdaje, způsoby placení; úspory, půjčky, banka jako správce peněz Finanční gramotnost	VEG – reálné slovní úlohy ze života, rodinné příběhy

1. Rozmanitost přírody				
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	<ul style="list-style-type: none"> - Životní podmínky - Nerosty a horniny, půda - Voda, vzduch - Látky a jejich vlastnosti - Rovnováha v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - charakterizuje podmínky života na Zemi, chápe jejich význam - seznámí se se vznikem některých hornin - třídí neživou přírodu podle původu - pozná některé horniny a nerosty - pozoruje některé horniny a nerosty a chápe rozdíly mezi nimi - vysvětlí oběh vody v přírodě - prakticky používá měřidla délky, hmotnosti, teploty a času 	<p>Životní podmínky Nerosty a horniny, půda Voda, vzduch Látky a jejich vlastnosti Rovnováha v přírodě</p> <p>Zvětrávání, vznik půdy, význam Třídění látek, skupenství, měření veličin Základní společenstva</p>	<p>ENV – ochrana přírodních zdrojů a problémy životního prostředí</p> <p>M – jednotky měřených veličin a výpočty</p>
Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením a střídání ročních období.	<ul style="list-style-type: none"> - Vesmír a Země (den a noc, roční období) - Podnebí a počasí 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením a střídání ročních období - vnímá proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích 	<p>Vesmír a Země (den a noc, roční období) Podnebí a počasí</p>	
Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy.	<ul style="list-style-type: none"> - Rostliny, houby, živočichové - Rovnováha v přírodě - 	<ul style="list-style-type: none"> - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - rozpozná příchod podzimu v přírodě - chápe základní odlišnosti mezi rostlinami a živočichy - uvědomí si vliv nadmořské výšky na růst rostlin 	<p>Rostliny, houby, živočichové Rovnováha v přírodě Podzim v přírodě Společenstva živých organismů Životní podmínky živých organismů, potravní vztahy</p>	<p>VV – podzim v přírodě PČ – výrobky z plodů ENV – ekosystémy, vztah člověka k životnímu prostředí</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje některé živočichy žijící u lidských příbytků, ale i zvířata domácí a hospodářská - vyjmenuje některé polní plodiny a živočichy - vysvětlí základní vztahy mezi organismy v potocích a rybnících - vyjmenuje některé živočichy a rostliny našich vod - popíše jednotlivé typy lesů, zná některé lesní rostliny a živočichy - pozoruje změny v zimní přírodě - sleduje, jak přezimují některé rostliny a živočichové - rozeznává stopy některých živočichů - pozoruje probouzející se přírodu, pozná a popíše změny v přírodě - zná rozdíl mezi bylinou a dřevinou - popíše části kvetoucích rostlin, vysvětlí jejich význam - pojmenuje plody některých rostlin - třídí plody a zeleninu - chápe změny v chování živočichů na jaře - uvědomuje si rozdíl mezi domácím a hospodářským zvířetem - popíše tělo domácího zvířete, způsob získávání potravy - pozoruje chování některých zvířat v letním období - seznámí se se způsobem obživy mláďat některých živočichů 	<p>Společenstva v okolí lidských obydlí Rostliny kulturní a plané Rostliny jednoleté, dvouleté a vytrvalé Společenstva polí, rostliny a živočichové na poli, plevel Společenstva vod Rostliny a živočichové vod Společenstva lesů Druhy lesů, lesní plody, živočichové v lese Rostliny v zimě, pozorování živočichů v zimě, přezimování živočichů, pomáháme živočichům Rostliny a živočichové na jaře Význam kvetoucích bylin Zrání plodů Domácí zvířata Chov domácích zvířat Stavba těla domácích zvířat Hospodářská zvířata Vyvádění mláďat</p>	<p>VV – zima v přírodě, zimní radovánky a sporty VV – malba a kresba domácích zvířat</p>
--	--	---	---	--

Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	- Pokusy	- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Pokusy	
Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.	- Rostliny, houby, živočichové	- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy - orientuje se v třídění rostlin a živočichů - roztrídí rostliny do skupin podle délky života a podle užitečnosti pro člověka	Rostliny, houby, živočichové	
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	- Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - chápe význam půdy, lesů, vody v přírodě - vysvětlí, jak člověk využívá přírodu pro svoji potřebu, ale také chápe, že se k přírodě chováme ochranně, abychom ji (a tím i sebe) neničili	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Odpovědnost lidí, ochrana ŽP, likvidace odpadů.	ENV – vztah člověka k přírodě, člověk jako součást přírody, ochrana životního prostředí – zemědělství, průmysl, doprava

2. Člověk a jeho zdraví

<p>Využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lidské tělo (stavba, funkce, projevy, životní potřeby) 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života - rozpozná společné a odlišné znaky člověka s ostatními živočichy - zařadí člověka mezi savce a obratlovce - pojmenuje části lidského těla - vysvětlí základní význam orgánových soustav a funkcí 	<p>Lidské tělo (stavba, funkce, projevy, životní potřeby)</p>	<p>ENV – člověk a zdraví, zdravá výživa a životní styl OSV – psychohygiena VV + PC – lidské tělo</p>
<p>Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lidské tělo (základy lidské reprodukce, vývoj jedince) 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - uvědomuje si specifika jednotlivých etap života - chápe důležitost každé etapy vývoje (včetně prenatálního období) 	<p>Lidské tělo (základy lidské reprodukce, vývoj jedince)</p>	
<p>Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Péče o zdraví (zdravý životní styl, denní režim) 	<ul style="list-style-type: none"> - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob 	<p>Péče o zdraví (zdravý životní styl, denní režim)</p>	
<p>Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Osobní bezpečí, krizové situace - Bezpečnost v silničním provozu (dopravní značky, chování v dopravních prostředcích, bezpečnostní prvky) - Mimořádné události (postup v případě ohrožení) 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista 	<p>Osobní bezpečí, krizové situace Bezpečnost v silničním provozu (dopravní značky, chování v dopravních prostředcích, bezpečnostní prvky) Mimořádné události (postup v případě ohrožení)</p>	<p>Dopravní výchova</p>

Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	- Návykové látky, závislosti a zdraví	- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Návykové látky, závislosti a zdraví	Dramatická výchova
Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	- Závislosti a zdraví (hrací automaty, počítače, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií)	- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Závislosti a zdraví (hrací automaty, počítače, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií)	Preventivní programy
Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	- Péče o zdraví - Přivolání pomoci v případě ohrožení	- rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Péče o zdraví Přivolání pomoci v případě ohrožení	

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU PŘÍRODOVĚDA

5. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. Lidé kolem nás				
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).	- Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace	- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace	OSV – mezilidské vztahy
Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat.	- Chování lidí – ohleduplnost, rizikové chování, předcházení konfliktům, etické zásady, zvládání vlastní emocionality	- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat - problémy, které v třídním kolektivu vznikají, řeší společně s ostatními a podle pravidel, která si žáci sami stanovili	Chování lidí – ohleduplnost, rizikové chování, předcházení konfliktům, etické zásady, zvládání vlastní emocionality	OSV – morální rozvoj, řešení problémů mezi spolužáky, dodržování stanovených třídních pravidel
Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.	- Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, způsoby placení; úspory, půjčky, banka jako správce peněz	- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, způsoby placení; úspory, půjčky, banka jako správce peněz Finanční gramotnost	VEG – reálné slovní úlohy ze života, rodinné příběhy
2. Rozmanitost přírody				

<p>Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Životní podmínky - Nerosty a horniny, půda 	<ul style="list-style-type: none"> - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - chápe význam základních životních podmínek pro člověka - rozdělí nerosty a horniny na nerudy, rudy a energetické suroviny, objasní jejich využití a význam - vysvětlí význam půdy pro život všech rostlin - chápe význam přírodních zdrojů výrobků, které běžně užíváme - chápe souvislosti mezi přírodními zdroji surovin (dřevo, uhlí, ropa) a procesem výroby z těchto zdrojů - uvědomuje si, jak může výroba ovlivnit životní prostředí - zná možnosti využití informační a komunikační techniky - chápe význam jednoduchých strojů - vyjmenuje jednoduché stroje - učí se poznávat zákonitosti přírody, snaží se je dodržovat - uvědomuje si význam rovnováhy v přírodě 	<p>Životní podmínky Nerosty a horniny, půda Člověk a lidské výtvořiny Žpracování výrobků Přijímání informací Usnadnění práce Vztah člověka k životnímu prostředí</p>	<p>ENV – základní podmínky života ENV – přírodní zdroje, průmysl a životní prostředí</p>
--	---	--	--	--

<p>Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením a střídání ročních období.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vesmír a Země (sluneční soustava, den a noc, roční období) - Životní podmínky (podnebí a počasí) 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením a střídání ročních období - popíše složení sluneční soustavy a objasní vztahy mezi tělesy - v posloupnosti vyjmenuje planety - zařadí Zemi a vysvětlí, čím se liší od ostatních - vnímá rozmanitost podmínek života na Zemi - rozdělí Zemi do podnebných pásů a zařadí ČR do mírného podnebného pásu s tím, že zdůvodní (ne)výhody této polohy 	<p>Vesmír a Země (sluneční soustava, den a noc, roční období) Životní podmínky (podnebí a počasí)</p>	<p>VV + PČ – vesmír</p>
<p>Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rostliny, houby, živočichové 	<ul style="list-style-type: none"> - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy - orientuje se v třídění rostlin a živočichů - roztrídí rostliny do skupin podle délky života a podle užitečnosti pro člověka 	<p>Rostliny, houby, živočichové</p>	
<p>Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody (odpovědnost, ochrana a tvorba ŽP, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy) 	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - chápe význam půdy, lesů, vody v přírodě - vysvětlí, jak člověk využívá přírodu pro svoji potřebu, ale také chápe, že se k přírodě chováme ochranně, abychom ji (a tím i sebe) neničili 	<p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody (odpovědnost, ochrana a tvorba ŽP, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy)</p>	<p>ENV – šetrný vztah k životnímu prostředí</p>

Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	- Pokusy	- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Pokusy	
3. <u>Člověk a jeho zdraví</u>				
Využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života.	- Lidské tělo (stavba, funkce, projevy, životní potřeby, pohlavní rozdíly, biologické a psychické změny v dospívání)	- využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života - rozpozná společné a odlišné znaky člověka s ostatními živočichy - zařadí člověka mezi savce a obratlovce - pojmenuje části lidského těla - vysvětlí základní význam orgánových soustav a funkcí	Lidské tělo (stavba, funkce, projevy, životní potřeby, pohlavní rozdíly, biologické a psychické změny v dospívání) Lidské tělo – kostra Soustavy: svalová, dýchací, oběhová, trávicí, vylučovací, kožní, smyslová, nervová, rozmnožovací	ENV – člověk a zdraví, zdravá výživa a životní styl OSV – psychohygienu VV + PČ – lidské tělo
Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.	- Lidské tělo (základy lidské reprodukce, vývoj jedince)	- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - uvědomuje si specifika jednotlivých etap života - chápe důležitost každé etapy vývoje (včetně prenatálního období)	Lidské tělo (základy lidské reprodukce, vývoj jedince)	
Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	- Péče o zdraví (zdravý životní styl, denní režim)	- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Péče o zdraví (zdravý životní styl, denní režim)	

<p>Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Osobní bezpečí, krizové situace - Bezpečnost v silničním provozu (dopravní značky, chování v dopravních prostředcích, bezpečnostní prvky) - Mimořádné události (postup v případě ohrožení) 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista 	<p>Osobní bezpečí, krizové situace Bezpečnost v silničním provozu (dopravní značky, chování v dopravních prostředcích, bezpečnostní prvky) Mimořádné události (postup v případě ohrožení)</p>	<p>Dopravní výchova</p>
<p>Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Návykové látky, závislosti a zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - zná konkrétní formulace, kterými dokáže odmítnout nabídnutou návykovou látku - vysvětlí, jak návykové látky ohrožují zdraví a život 	<p>Návykové látky, závislosti a zdraví</p>	<p>Dramatická výchova</p>
<p>Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Závislosti a zdraví (hrací automaty, počítače, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií) 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - uvědoměle chrání své zdraví - ovládá preventivní aktivity 	<p>Závislosti a zdraví (hrací automaty, počítače, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií)</p>	<p>Preventivní programy</p>
<p>Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Péče o zdraví (drobné úrazy a poranění) - Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - ovládá techniku obvazování končetin 	<p>Péče o zdraví (drobné úrazy a poranění) Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví</p>	

5.6.4.3 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – II. Období

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Žák: popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje; orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany; řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě; má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě; uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí; sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest; pozná státní symboly České republiky.

LIDÉ KOLEM NÁS

Žák: dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě); rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých; uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze; porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz; sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů.

LIDÉ A ČAS

Žák: rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách; uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji; vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště.

ROZMANITOST PŘÍRODY

Žák: na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody; popíše střídání ročních období; zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí; zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata; chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí; popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují; provádí jednoduché pokusy se známými látkami.

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Žák: uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu; rozlišuje jednotlivé etapy lidského života; uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti; odmítá návykové látky; ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc.

5.7 Vzdělávací oblast „Člověk a společnost“

Vzdělávací oblast Člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen, výchova k úctě k

přírodním a kulturním prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Žáci jsou seznamováni se světem financí. Tato oblast přispívá k rozvoji jejich finanční gramotnosti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

5.7.1 Charakteristika předmětu Dějepis

VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Dějepis přímo navazuje na oblast Člověk a jeho svět a je realizován ve 3. období v časové dotaci 2 hodiny týdně. Dějepis vybavuje žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými pro aktivní zapojení do života demokratické společnosti a seznamuje je s vývojem společnosti, společenskými jevy a procesy.

Znalost různých historických epoch napomáhá k orientaci v mnohotvárnosti kulturních, politických, sociálních a ekonomických faktů. Dějepis kultivuje historické vědomí jedince a rozvíjí časové a prostorové představy. Historie není uzavřenou minulostí, shlukem faktů a definitivních závěrů, vede žáka k pochopení současnosti a konkretizování představ o budoucnosti. Historické problémy jsou přibližovány zařazováním regionálních dějin. Důraz je také kladen na základní orientaci v problémech současného světa.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 8 tematických celků:

Člověk v dějinách

Počátky lidské společnosti

Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury

Křesťanství a středověká Evropa

Objevy a dobývání. Počátky nové doby

Modernizace společnosti

Moderní doba

Rozdělený a integrující se svět

5.7.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k:

Kompetence k učení:

- využití vhodných metod a forem práce
- znalosti základních událostí národních a světových dějin a orientaci v nich (hledání vztahů, vazeb, souvislostí)
- orientaci v časových údajích, politických, sociálních a ekonomických faktech
- schopnosti vyhledat potřebné informace, utřídit je a využít v souvislostech
- posouzení historických událostí z dnešního pohledu
- využití různých zdrojů informací

Kompetence k řešení problémů:

- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, jejich vzájemných souvislostí a časové podmíněnosti
- hledání souvislostí mezi minulostí a současností, přemýšlení o příčinách a následcích
- rozlišení mýtů a skutečnosti
- objektivnímu posouzení faktů
- formulaci a vyjádření vlastních myšlenek

Kompetence komunikativní:

- diskuzi a respektu názorů druhých
- formulaci myšlenek v logickém sledu

Kompetence sociální a personální:

- spolupráci s ostatními a podílu na příznivé atmosféře v týmu
- rozvoji vědomí vlastní identity

Kompetence občanské:

- pozitivnímu vztahu k historii jako východisku budoucnosti
- ocenění významných osobností historie a jejich odkazu
- kladnému vztahu k památkám, úctě k vlastnímu národu i úspěchům jiných

Kompetence pracovní:

- účinnému využití faktografických materiálů
- řízení vlastní samostatné práce a dodržování zásad práce ve skupině

Kompetence digitální:

- využívání ICT, výukových programů, televize
- vyhledávání informací z různých zdrojů a jejich využití

Vztah k oboru Výchova k občanství

- Člověk ve společnosti (naše vlast, obec, region, kraj; kulturní život)
- Stát a hospodářství (majetek, vlastnictví)
- Stát a právo (právní základy státu, principy demokracie, lidská práva)

5.7.3 Vztah vzdělávacího oboru Dějepis k dalším vzdělávacím oblastem

Jazyk a jazyková komunikace

- schopnost vyjadřování v ústním i písemném projevu, práce s textem

Člověk a jeho svět

- vnímání člověka a světa v minulosti

Matematika a její aplikace

- historický vývoj znalostí matematiky, využití geometrie, rozvoj věd

Informatika

- využívání ICT, výukové programy, televize, rozhlas

Člověk a příroda

- vztah člověka a přírody v dějinách, světoví vědci

Člověk a zdraví

- znalosti anatomie, lékařství a léčení v dějinách, zajímavosti z historie výživy

Umění a kultura

- historický vývoj architektury, výtvarného umění a vzdělanosti

Člověk a svět práce

- práce a výroba v minulosti a současnosti

5.7.4 Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Dějepis

5.7.4.1 2. stupeň

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU DĚJEPIS

6. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Člověk v dějinách</u>				
Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	- Význam zkoumání dějin	- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků - postupně poznává význam dějepisu pro náš život - uvádí konkrétní příklady v historických souvislostech	Úvod do studia dějepisu historické prameny, pomocné vědy historické Význam zkoumání dějin Získávání informací o dějinách; historické prameny. Historický čas a prostor	ČJ – literatura – písemné prameny M – časová osa, letopočty průběžně 6. – 9. ročník
Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	- Získávání informací o dějinách; historické prameny	- uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány - vysvětlí, jak poznáváme minulost, úkoly historické vědy - rozliší hmotné a písemné prameny, uvede příklady uložení (archiv, muzeum, galerie, knihovna)		
Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	- Historický čas a prostor	- orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu (hlavní období historie) - dovede počítat roky před naším letopočtem a našeho letopočtu		
2. <u>Počátky lidské společnosti</u>				

Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	- Člověk a lidská společnost v pravěku	- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní vývoj člověka (Darwinova teorie x bible) - uvede ve správném pořadí vývojové druhy člověka, charakterizuje je, popisuje jejich znaky, způsob života, odlišnosti - charakterizuje paleolit, neolit, dobu kovů (nástroje, způsob obživy, organizace společnosti, umění)	Vznik člověka Člověk a lidská společnost v pravěku	P – člověk
Objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	- Člověk a lidská společnost v pravěku	- objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost - popíše pravěké zemědělství, způsoby zpracování a využití kovů, textilní výrobu, výrobu keramiky a vysvětlí jejich význam		
3. <u>Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury</u>				
Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	- Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - vysvětlí vývoj na základě přírodních podmínek - ukáže na mapě, uvádí i základní zeměpisné údaje (řeky, dnešní státy) -	Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz První státy – státy v oblasti Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína	Z – zeměpisné údaje, práce s mapou, průběžně 6. – 9. ročník

<p>Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz - Antické Řecko a Řím - Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím 	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje zvláštnosti hospodářského, společenského, politického a kulturního vývoje (písmo, základy věd, způsob života, náboženství, umění) - uvádí příklady památek, archeologických nálezů, objevů, základů věd - vymezí antické období - pracuje s mapou - charakterizuje období řeckých dějin - seznámí se s bájemi a pověstmi, vypravuje o životě v Řecku, porovná Spartu a Atény - vypravuje o válkách, kolonizaci, řecké kultuře a vědě (písmo, filozofie, přírodní vědy, divadlo, literatura, architektura, sochařství, malířství, sport a hry) - vyjmenuje a ukazuje na mapě osídlení Itálie - vypráví pověst o založení Říma, zná jednotlivé etapy (počátky, boj o ovládnutí Itálie, začátky republiky, války s Kartágem, Spartakovo povstání, občanské války, císařství, krize císařství, rozdělení říše, zánik) - vysvětlí vznik křesťanství - objasní přínos řecké helénistické a římské kultury pro rozvoj evropské civilizace, uvádí konkrétní osobnosti a památky - porovnává vývoj ve střední Evropě - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví 	<p>Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz Antika Řecko Řím Střední Evropa a její styky s antickým středomořím</p>	<p>OV – demokracie ČJ – literatura – báje a pověsti VV – antické umění TV – olympismus</p>
---	---	---	---	--

<p>Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství.</p>	<p>- Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz</p>	<p>- demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství</p>		
<p>Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</p>	<p>- Antické Řecko a Řím</p>	<p>- porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</p>		

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU DĚJEPIS

7. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Křesťanství a středověká Evropa</u>				
Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	<ul style="list-style-type: none"> - Nový etnický obraz Evropy utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj - Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - popíše změnu v osídlení Evropy po vpádu Hunů - na mapě ukáže směr postupu různých etnik - porozumí příčinám rozdílného vývoje státních útvarů v Evropě - dokládá na příkladech pokračování antické kulturní tradice - zhodnotí význam říše a významných osobností na vývoj středověké Evropy - vysvětlí základní pojmy týkající se islámu - na mapě ukáže expanzi Arabů na Pyrenejský poloostrov - srovná rysy západoevropské, byzantské a islámské oblasti - popíše živ. podmínky Normanů na mapě ukáže jejich mořeplavecké výpravy 	Nový etnický obraz Evropy utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj Osídlení Evropy po rozpadu Západořímské říše Stěhování národů Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) Byzantská říše Franská říše Arabská říše Normané	Z – Evropa

<p>Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - zapamatuje si rozdělení Slovanů a uvede příklady - popíše život Slovanů po příchodu na naše území - zdůrazní význam Sámovy říše - zhodnotí politický a kulturní význam Velkomoravské říše, na příkladech doloží vliv Cyrila a Metoděje, lokalizuje říši na mapě 	<p>Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě Slované Sámova říše Velkomoravská říše</p>	<p>ČJ – literatura</p>
<p>Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy 	<ul style="list-style-type: none"> - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí - vysvětlí základní pojmy související s křesťanstvím - vysvětlí rozdíl mezi absolutní a konstituční monarchií - porovnává formování středověkých monarchií, vysvětlí podstatu Svaté říše římské - porovná pověsti o počátcích českého státu s historickými fakty - vysvětlí vliv Přemyslovců na vznik českého státu (orientuje se v přemyslovské linii) 	<p>Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy Šíření křesťanství Svatá říše římská Počátky anglického a francouzského království, polského a uherského státu Počátky a rozvoj českého státu</p>	<p>OV – náboženství OV – monarchie</p>

<p>Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev - Kultura středověké společnosti: románské a gotické umění a vzdělanost 	<ul style="list-style-type: none"> - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury - porovná úroveň vzdělanosti s antickou kulturou a rozdíl v období románském a gotickém - charakterizuje stavební sloh (uvede příklady staveb na našem území) - vnímá rozvrstvení společnosti 	<p>Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev kultura středověké společnosti: románské a gotické umění a vzdělanost Románská kultura Gotika</p>	<p>VV – románské a gotické umění ČJ – literatura</p>
		<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje úroveň českého státu za vlády posledních Přemyslovců, vnímá rostoucí vliv státu, nárůst úrovně života, kultury a vzdělanosti - popíše situaci, která nastala při nečekaném vymření Přemyslovců v mužské linii - uvede důvody, které vedly Čechy k volbě Jana Lucemburského - zhodnotí vládu Jana Lucemburského, Karla IV, Václava IV. - vyzvedne osobnost Karla IV., na příkladech dokládá jeho zásluhy v oblasti politické a kulturní - sleduje rostoucí vliv církve, na příkladech objasní nedostatky 	<p>Český stát za vlády posledních Přemyslovců Lucemburkové</p>	<p>ČJ – literatura</p>
<p>2. <u>Objev a dobývání. Počátky nové doby</u></p>				
<p>Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve 	<p>Renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou Jan Hus Husitství</p>	<p>ČJ – literatura</p>

<p>Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život</p>		<ul style="list-style-type: none"> - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život - shromáždí informace o životě Jana Husa, vytvoří si vlastní názor na situaci církve na začátku 15. století, svůj názor prezentuje a obhajuje - vnímá vliv Husových myšlenek na společnost - určí znaky husitského vojenství - zná významné osobnosti spjaté s husitstvím - objasní důsledky ekonomické a kulturní izolace Čech v období husitské revoluce - 		
<p>Popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zámořské objevy a počátky dobývání světa 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky - zdůvodní na příkladech výjimečnost Jiřího z Poděbrad - analyzuje neúspěšnost jeho mírového plánu - porovná vládu Jagellonců s vládou Přemyslovců nebo Lucemburků a zhodnotí jejich dopad na vývoj českého státu - vysvětlí pojem „stavovská monarchie“ 	<p>Zámořské objevy a počátky dobývání světa Boj o nadvládu v západní Evropě Vyhnání Arabů Zámořské objevy Vláda Jiřího z Poděbrad Jagellonci</p>	<p>Z – zámořské objevy, Amerika</p>

<p>Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Český stát a velmoci v 15.–18. století 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie - rozumí pojmu renesance, hledá souvislosti mezi renesancí a antikou - vyhledává rozdíly mezi literaturou renesanční a vrcholného středověku - zamýšlí se nad dopadem renesančního a humanistického myšlení na život lidí 	<p>Český stát a velmoci v 15.–18. století Renesance a humanismus</p>	<p>ČJ – literatura</p>
		<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve vzniklé náboženské situaci v Evropě, vysvětlí příčinu bojů katolíků a protestantů v jednotlivých státech a mezistátních konfliktů 	<p>Reformace Vzestup Španělska</p>	<p>OV – náboženství</p>
<p>Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Barokní kultura a osvícenství 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek - objasní význam rostoucí moci Habsburků - popíše okolnosti jejich nástupu na český trůn, porovná postavení českého státu v Evropě před nástupem Habsburků a po něm - analyzuje příčiny neshod mezi Habsburky a českými stavy, zhodnotí význam odboje českých stavů až po bitvu na Bílé hoře 	<p>Barokní kultura a osvícenství Habsburkové</p>	
<p>Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky</p>		<ul style="list-style-type: none"> - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky - popíše průběh třicetileté války - rozliší cíle účastníků války, porovná poměr sil v Evropě před a po válce 	<p>Třicetiletá válka</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> - porovná feudální a kapitalistický systém - vysvětlí pojem vědecká revoluce - popíše vývoj ve významných státech (Anglie, Francie, Prusko, Rusko) - porovná absolutistickou x konstituční monarchie a republiku - shromáždí informace o vzniku USA (zapamatuje si významné osobnosti, mezníky) 	Svět ve 2. polovině 17. století a v 18. století	OV – typy a formy státu Z – USA
		<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje jednotlivé kulturní styly, jmenuje nějaké barokní památky - zná významné umělce 	Baroko, rokoko	

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU DĚJEPIS

8. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. Modernizace společnosti				
Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka - Kulturní rozrůzněnost doby - Konflikty mezi velmocemi, Kolonialismus 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - zhodnotí hospodářskou a náboženskou situaci po válce - na příkladech dokáže upevnování nadvlády Habsburků - popíše nějakou nevolnickou bouři (např. Chodové) - vysvětlí okolnosti nástupu Marie Terezie na trůn - vyjmenuje reformy Marie Terezie a Josefa II., analyzuje jejich význam, zhodnotí je s ohledem na další vývoj monarchie 	Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka Kulturní rozrůzněnost doby Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus Habsburská monarchie po třicetileté válce Vláda Marie Terezie a Josefa II. Hospodářský a kulturní vývoj v českých zemích	ČJ – literatura

<p>Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě - hledá a pojmenuje hlavní příčiny francouzské revoluce - orientuje se v jednotlivých fázích - shromáždí životopisné údaje o osobnosti Napoleona Bonaparte, hodnotí jeho domácí i zahraniční politiku - analyzuje vliv napoleonských válek na uspořádání Evropy po vídeňském kongresu 	<p>Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA</p>	<p>Z – Evropa</p>
<p>Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa 	<ul style="list-style-type: none"> - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - uvádí rozdíly mezi pojmy absolutní monarchie, ústavní monarchie, císařství, republika - hodnotí klady a zápory pro občany jednotlivých států 	<p>Národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa Právní základy státu</p>	

<p>Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů - Politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva - Kulturní rozrůzněnost doby - Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií - zdůvodní význam průmyslové revoluce (uvádí argumenty pro i proti – vliv na společnost) - seznamuje se s pojmy – kapitalismus, liberalismus, nacionalismus, socialismus - hledá souvislost mezi formou vlády a rychlostí modernizace - posoudí vliv osvíceneckých myšlenek na společenskou změnu - zjistí průmyslová centra a odvětví v habsburské monarchii 	<p>Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů</p> <p>Politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva</p> <p>Kulturní rozrůzněnost doby</p> <p>Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus</p> <p>Svět v 1. polovině 19. století</p>	<p>OV – formy vlády</p>
		<ul style="list-style-type: none"> - uvede do souvislosti změny v habsburské monarchii a etapy emancipace českého národa - vyjmenuje významné představitele národního obrození 	<p>Národní obrození</p>	<p>ČJ – národní osvobození</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - porovná požadavky jednotlivých států během revolučního roku 1848 (Itálie, Francie, Prusko, Rakousko), vysvětlí vliv dělnictva na průběh revolucí - informace o revoluci 1848 v Čechách zasadí do celoevropského kontextu - na pozadí revolučního dění reflektuje formování politického života v Čechách - analyzuje problémy a výhody rozdrobených států - zná okolnosti vzniku obou států (ocení vliv na sjednocení) 	<p>Revoluce 1848 Sjednocení Itálie a Německa</p>	Z – Evropa
		<ul style="list-style-type: none"> - uvede hlavní znaky Bachova absolutismu, zamyslí se nad příčinami jeho neúspěchu - vyjmenuje hlavní představitele politického života v tomto období - vysvětlí vliv neúspěchu zahraniční politiky na vznik Rakousko – Uherska - rozumí pojmu dualismus 	<p>České země v době Bachova absolutismu Vznik Rakousko- Uherska</p>	OV – absolutismus
		<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí postavení a práva otroků - vysvětlí příčiny občanské války v USA - popíše průběh bojů a výsledek 	<p>Občanská válka v USA</p>	OV – lidská práva

		<ul style="list-style-type: none"> - popíše pokrok, který přinesla technickovědecká revoluce - sleduje formování moderní občanské společnosti - porovná rychlost průmyslového růstu v USA, Británii, Francii, Německu, Rusku, Rakousku-Uhersku, Japonsku - doloží sílení nacionalismu v Evropě - získá a zhodnotí informace o situaci na Balkáně - ve slovníku vyhledá slova konservatismus, liberalismus, anarchismus, racionalismus, rasismus, antisemitismus – pokusí se tyto pojmy vysvětlit vlastními slovy pomocí příkladů - vnímá nerovné postavení Čechů v Rakousku – Uhersku zdůvodní neúspěch českého vyrovnání - vytvoří hypotézu o následném vývoji a o rozdělení mocností do bloků - zná představitele kulturních odvětví - rozliší základní styly dobových uměleckých stylů - hledá souvislosti mezi politickým vývojem a kulturou 	<p>Svět ve 2. polovině 19. století a na počátku 20. století</p> <p>Kultura ve 2. polovině 19. století</p>	<p>ČJ – literatura VV, HV – umění 19. století</p>
2. <u>Moderní doba</u>				
Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	<ul style="list-style-type: none"> - první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky 	První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	

		<ul style="list-style-type: none"> - objasní slovo odboj - zamyslí se nad vztahem Čechů k první světové válce - sleduje kroky TGM, Beneše a Štefánika v exilu – zdůvodní zásluhu na vznik ČSR - zhodnotí význam legií - popíše okolnosti vzniku ČSR - zapamatuje si datum 28. 10. 1918 	Vznik ČSR	OV – znaky státu
--	--	--	-----------	------------------

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU DĚJEPIS

9. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu RVP	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Moderní doba</u>				
Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	<ul style="list-style-type: none"> - Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - zdůvodní úlohu T. G. Masaryka při vzniku ČSR - uvede hlavní osobnosti, zhodnotí význam legií, zdá datum vzniku ČSR 	Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy Vznik ČSR	OV – člověk ve společnosti
Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	<ul style="list-style-type: none"> - Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět 	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu 	Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět Státní symboly, svátky, významné dny Svět po I. světové válce Evropa a ČSR po I. světové válce Lidská setkání, vztahy Vlast, vlastenectví, nacionalismus 20. a 30. léta Světová hospodářská krize ČSR	Z – práce s mapou Z – vývoj světa, politický zeměpis INF – zisk informací

<p>Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Druhá světová válka, holokaust; 	<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv 	<p>Druhá světová válka, holokaust</p>	<p>VO – člověk ve společnosti</p>
<p>Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války 	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí 	<p>Situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války</p>	<p>Z – Československo</p>
		<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí národnostní situaci ČSR v meziválečném období - seznámí se s atmosférou meziválečné Prahy, kde vedle sebe žijí a tvoří významné osobnosti různých národností – porovnává tuto atmosféru se vzrůstajícími problémy v pohraničí - hledá paralely mezi dobou mezi válkami a dneškem - uvádí příklady soužití s menšinami a přistěhovalci - chápe nutnost řešit tuto problematiku - vysvětlí pojmy vlast, vlastenectví, nacionalismus a uvede příklady - rozliší hranici mezi vlastenectvím a nacionalismem 		

		<ul style="list-style-type: none"> - uvede příčiny, průběh, důsledky - najde souvislosti mezi hospodářským a politickým vývojem a nástupem extrémních politických sil - vysvětlí nástup fašismu, nacismus - uvádí průběh Mnichovské konference a její důsledky - vymezí období 2. republiky - vysvětlí Protektorát Čechy a Morava, vývoj na Slovensku 		
		<ul style="list-style-type: none"> - přehledně popíše vývoj válečných operací (přepadení Polska, západní Evropy, SSSR, válka v Tichomoří, v severní Africe, Itálii, obrat ve válce, otevření 2. fronty) - vysvětlí protihitlerovskou koalici, její cíle, holocaust - uvede hlavní diplomatická jednání (Teherán, Jalta, Postupim) 	II. světová válka	OV – Vztahy mezi lidmi, lidská setkání
		<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy rasismus, antisemitismus, xenofobie - objasní situaci Židů ve II. světové válce - vyhledává příklady extremistických projevů chování v dnešním světě na základě vědomostí o minulosti k nim zaujímá postoj - diskutuje o xenofobii v odvětví společnosti 		

		<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v domácím a zahraničním odboji, vypravuje o událostech v protektorátu - uvádí postupné osvobození našich zemí, vítězství protihitlerovské koalice, závěrečné válečné události - zhodnotí výsledky války, rozpory mezi spojenci v roce 1945 		
		<ul style="list-style-type: none"> - popisuje vývoj po válce v ČSR, Evropě a světě - vyjmenuje změny, které nastaly - popisuje průběh politického vývoje, únorové události 1948 - vysvětlí pojem, uvádí konkrétní události a rozdělení světa - vyhledá příklady osvobozovacího boje kolonií - srovnává vývoj v západní Evropě a zemích pod vlivem SSSR - uvádí konkrétní historické události, krizové jevy, politické a hospodářské organizace, vývoj vědy a techniky - objasní rozpad SSSR a pád komunistických režimů - charakterizuje historický vývoj v 50. a 60. letech (významné události, osobnosti, rozvoj průmyslu, kultury, umění) - zhodnotí význam roku 1968 a popíše období normalizace - uvede příklady disidentského hnutí - objasní rok 1989 a vytvoření ČR - vyhledává údaje z novodobých dějin 	<p>ČSR a svět po válce Studená válka Československo do roku 1989, vznik ČR</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> - porovná život v ČR před rokem 1989 a po něm - vyjmenuje rysy totalitního a demokratického státu - zhodnotí postavení, povinnosti a práva občana obou typů státu 	Principy demokracie	
2. Rozdělení a integrující se svět				
Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	<ul style="list-style-type: none"> - Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání východního a západního bloku - žák prokáže základní orientaci v problémech současného světa 	Studená válka Rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; Politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření	
Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> - Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - uvolňování a stupňování napětí v 2. polovině 20. století 	Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)	
Posoudí postavení rozvojových zemí	<ul style="list-style-type: none"> - Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět 	<ul style="list-style-type: none"> - posoudí postavení rozvojových zemí 	Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět Dekolonizace	

<p>Prokáže základní orientaci v problémech současného světa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky - Problémy současnosti - Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava 	<ul style="list-style-type: none"> - prokáže základní orientaci v problémech současného světa - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky - zhodnotí vědu, techniku a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava 	<p>Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky Československo v 50. letech 20. století Problémy současnosti Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava</p>	
---	--	---	---	--

5.7.4.2 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – 2. stupeň

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Žák: chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti.

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Žák: rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí; podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty.

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Žák: uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států; popíše život v době nejstarších civilizací.

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Žák: uvede první státní útvary na našem území; uvede základní informace z období počátků českého státu; popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti; charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí; rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské; uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu.

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Žák: popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu; uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období; pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku.

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Žák: uvede základní historické události v naší zemi v 19. století; vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století.

MODERNÍ DOBA

Žák: uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války; uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky.

ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT

Žák: popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě; chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti.

5.8 Vzdělávací oblast „Člověk a společnost“

5.8.1 Charakteristika předmětu Výchova k občanství

Vymezení předmětu

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Vyučovací předmět Výchova k občanství navazuje na předmět Objevujeme svět a je realizován ve 3. období v časové dotaci 1 hodiny týdně. Seznamuje žáky se vztahy v rodině, ve škole, společenství vrstevníků i s občanským, politickým a hospodářským životem celé společnosti. Učí žáky respektovat a uplatňovat pravidla společenského soužití, aktivně rozvíjet a chránit své tělesné, duševní i sociální zdraví. Posiluje smysl pro spolupráci i zodpovědnost jedince za vlastní názory, postoje, chování, jednání a jejich důsledky na své zdraví i mezilidské vztahy. Vše se uskutečňuje zejména prostřednictvím důkladného poznávání sebe sama.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 5 tematických celků:

Člověk ve společnosti

Člověk jako jedinec

Člověk, stát a hospodářství.

Člověk, stát a právo.

Mezinárodní vztahy, globální svět.

5.8.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k:

Kompetence k učení:

- využití vhodných metod a forem práce
- realistickému poznání sebe sama a schopnosti sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů:

- orientaci v sociokulturních, etických, politických, právních a také ekonomických stránkách každodenního života
- odhalování příčin kladných i záporných vlivů na zdraví i vztahy a vyvozování závěrů pro svoje chování, rozhodování a jednání řešení modelových situací

Kompetence komunikativní:

- uplatňování vhodných prostředků k vyjádření vlastních pocitů, myšlenek a postojů
- respektování názorů druhých a obhajobě těch svých
- využití osvojených modelů specifických dovedností při kontaktu se službami odborné pomoci a komunikační obrany proti manipulaci a agresi

Kompetence sociální a personální:

- utváření vědomí vlastní identity
- kultivaci charakterových vlastností
- akceptování osobnosti své i jiných lidí
- utváření pozitivních mezilidských vztahů založených na úctě, toleranci a empatii
- pochopení významu rodiny pro život jednotlivce i fungování společnosti

Kompetence občanské:

- úctě k vlastnímu národu a respektu k odlišným jedincům, skupinám, společenstvím, národům
- podpoře demokratických principů soužití
- zapojení do života ve škole i obci
- odpovědnému rozhodování a pohotovému jednání v situacích ohrožení

Kompetence pracovní:

- používá bezpečně a účinně materiály
- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální:

- využívá digitální technologie při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost

Vztah k oboru Dějepis

- křesťanství a středověká Evropa (Slované, šíření křesťanství, počátky a rozvoj českého státu)
- modernizace společnosti (Právní základy státu)
- moderní doba (vznik ČSR, státní symboly a svátky, vlast, právní základy státu, demokracie, volby)
- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí přináležetosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost

5.8.3 Vztah vzdělávacího oboru Výchova k občanství k dalším vzdělávacím oblastem

Jazyk a jazyková komunikace

- hodnoty a postoje, komunikace
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Matematika a její aplikace

- procenta, úroky, složené úrokování, základy statistiky
- orientace v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci

Informatika

- vyhledávání, zpracování a využití informací

Člověk a příroda

- biologie člověka (soustavy lidského těla, první pomoc), základy ekologie
- společenské a hospodářské prostředí (hospodářství, globalizace, terorismus), Česká republika (integrace)

Umění a kultura

- výrazové prostředky, hlasová hygiena, tolerance
- rozvoj estetického cítění, vlastenectví

5.8.4 Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova k občanství

5.8.4.1 2. stupeň

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTŮ VÝCHOVA K OBČANSTVÍ**6. ročník**

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Člověk ve společnosti</u>				
Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání.	<ul style="list-style-type: none"> - Naše vlast: pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny - Naše obec, region, kraj: důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku - Naše škola: život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - uvede, jaká je náplň činnosti obecního zastupitelstva; zjistí, s jakými problémy se můžeme obracet na obecní úřad: uvede, jaké příležitosti realizovat své zájmy mají děti žijící v konkrétní obci: - pokusí se navrhnout způsoby prezentace obce, ve které žije; - uvede, co je typické pro region, ve kterém žije: na příkladech vysvětlí, čím se od sebe mohou odlišovat jednotlivé regiony: 	<p>Naše vlast Pojem vlasti a vlastenectví Zajímavá a památná místa Co nás proslavilo Významné osobnosti Státní symboly Státní svátky Významné dny Naše obec, region, kraj Důležité instituce Významní rodáci Místní tradice Ochrana kulturních památek a přírodních objektů a majetku Naše škola Život ve škole Práva a povinnosti žáků Význam a činnost žákovské samosprávy Společná pravidla a normy Vklad vzdělání pro život</p>	<p>Zeměpis Dějepis Český jazyk a literatura Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát</p>

<p>Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Naše vlast: pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny - Kulturní život: rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky komunikace, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - ví, kde sídlí krajský úřad a kdo stojí v jeho čele: dokáže popsat státní symboly ČR, uvede, kde jsou umístěny a při jakých příležitostech se používají - vysvětlí rozdíl mezi národností a státním občanstvím; - prokáže, že pochopil pojmy "vlast" a "vlastenectví": objasní, proč je třeba respektovat jiné národy a národnosti; - přiměřeně svému věku se pokusí uvést výhody začlenění České republiky do Evropské unie. - Objasní význam třídění odpadů a ekologického chování domácnosti; zamýšlí se nad důsledky ničení přírodního prostředí pro život lidstva. 	<p>Naše vlast Pojem vlasti a vlastenectví Kulturní život Rozmanitost kulturních projevů Kulturní hodnoty Kulturní tradice Kulturní instituce Masová kultura Prostředky komunikace Místo, kde žiji Domov Naše obec Region, kraj Naše vlast Evropa a svět Naše škola</p>	<p>Zeměpis Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>
--	---	--	---	--

<p>Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích.</p>	<p>- Vztahy mezi lidmi: osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti</p>	<p>- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích</p>	<p>Vztahy mezi lidmi Osobní a neosobní vztahy Mezilidská komunikace Konflikty v mezilidských vztazích Problémy lidské nesnášenlivosti Život v čase Měření času Kalendář Čas svátků Život v rodině Život mezi lidmi Členové rodiny Podoba rodiny Zvyklosti rodiny Konflikty v rodině a jejich řešení</p>	<p>Dějepis Sociální rozvoj Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika</p>
---	---	--	---	--

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTŮ VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

7. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. Člověk ve společnosti				
Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu.	<ul style="list-style-type: none"> - Naše vlast: pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu. - dokáže vysvětlit pojem vlastenectví. 	<p>Naše vlast Pojem vlasti a vlastenectví Zajímavá a památná místa Co nás proslavilo Významné osobnosti Státní symboly Státní svátky Významné dny Vlastenectví</p>	Dějepis Zeměpis
Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí.	<ul style="list-style-type: none"> - Lidská setkání: přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - objasní nebezpečí působení masmédií, masové kultury a reklamy na člověka, uvede příklady z vlastního života. - dokáže rozpoznat skrytou reklamu 	<p>Lidská setkání Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi Rovnost a nerovnost Rovné postavení mužů a žen Lidská solidarita Pomoc lidem v nouzi Potřební lidé ve společnosti</p>	Informatika Mediální výchova Osobnostní a sociální výchova
Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám.	<ul style="list-style-type: none"> - Kulturní život: rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - dokáže u sebe i ostatních dostatečně korigovat své chování a jednání - vysvětlí přínos významných historických osobností pro rozvoj naší země: 	<p>Kulturní život Rozmanitost kulturních projevů Kulturní hodnoty Kulturní tradice Kulturní instituce Masová kultura Prostředky komunikace</p>	Multikulturní výchova Výchova demokratického občana Mediální výchova

		<ul style="list-style-type: none"> - objasni rozdíl mezi hmotnou a duchovní kulturou - vlastními slovy vyjádří své představy o kráse - rozliší základní druhy umění; - charakterizuje významné kulturní instituce a zhodnotí přínos jejich programů a expozič 	<p>Chování ve společnosti. Základy etikety Historická tradice Kultura a umění Kultura v našem životě Kulturní bohatství Problémy modré planety</p>	
<p>Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zásady lidského soužití: morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti - rozpozná projevy společensky vhodného a nevhodného chování - rozliší agresivní a asertivní komunikaci mezi lidmi; uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace 	<p>Zásady lidského soužití Morálka, Mravnost, Svoboda , Vzájemná závislost, Pravidla slušného chování</p>	
<p>2. <u>Člověk jako jedinec</u></p>				

		<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje a charakterizuje jednotlivá období lidského života - rozpozná tělesné a duševní změny, kterými prochází - popíše současné závažné globální problémy, vysvětlí jejich příčiny, projevy a důsledky v dospívání - charakterizuje své osobní vlastnosti - rozpozná a rozlišuje projevy svých schopností i druhých lidí - chápe podíl každého člověka na odpovědnosti za stav životního prostředí - rozpozná projevy charakterových vlastností 	<p>Dospívání Globální problémy Vlastnosti osobnosti</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova</p>
<p>3. <u>Člověk, stát a hospodářství</u></p>				

<p>Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Majetek, vlastnictví: formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví - Peníze – formy placení 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady - zhodnotí důležitost společnosti pro svůj život: rozliší společenské skupiny, do nichž patří - dokáže rozlišit základní formy vlastnictví a majetku, uvede příklady. objasní, jaké místo má majetek mezi dalšími životními - objasní nutnost pravidel pro život ve škole a ve společnosti - uvede, co všechno může tvořit majetek jednotlivce, rodiny, obce, státu - vyjmenuje hlavní způsoby a zdroje získávání majetku, popíše funkci a formy peněz - uvědomuje si důsledky porušování pravidel pro sebe i své - popíše způsoby hospodárného zacházení s penězi: na příkladech objasní, z čeho vzniká rodinný rozpočet vysvětlí, jak mohou kupní možnosti jedince a rodiny ovlivnit nakládání s osobním a rodinným rozpočtem; porovná vhodné a nevhodné způsoby využívání osobního a rodinného rozpočtu (např. kapesného) 	<p>Majetek a vlastnictví Druhy a formy vlastnictví Peníze, formy placení Pravidla a rizika jejich porušování Rozpočet</p>	<p>Finanční gramotnost Matematika Etická výchova</p>
<p>4. <u>Člověk, stát a právo</u></p>				

<p>Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Principy demokracie: znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - je schopen vysvětlit význam základních státoprávních pojmů: stát, prezident, Parlament, vláda - objasní základní rozdělení moci ve státě a uvede příklady - charakterizuje menšiny žijící v České republice - rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu a vysvětlí pojem branná povinnost - rozpozná národnostní, rasové, náboženské a jiné projevy lidské nesnášenlivosti - vysvětlí rozdíl mezi stavem ohrožení státu a válečným stavem - objasní nutnost vzájemné tolerance a respektu pro život ve společnosti - uvede základní dokumenty upravující lidská práva, vysvětlí, jaký význam má pro život člověka a společnosti dodržování lidských práv - vysvětlí, jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu - rozliší, co jsou to ozbrojené síly a Armáda České republiky objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu 	<p>Principy demokracie Znaky demokracie Politický pluralismus Dělba státní moci Národnostní menšiny Tolerance Lidská práva</p>	<p>P.O.K.O.S. Výchova demokratického občana</p>
---	---	---	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří svůj osobní postoj k výše uvedeným problémům a hledá způsoby řešení - diskutuje o tom, kde a jak se člověk může domáhat svých práv - uvede příklady využití Armády ČR v krizových situacích nevojenského charakteru - charakterizuje postavení vojáka z povolání a vojáka v záloze: je schopen vysvětlit význam členství v NATO a pojem kolektivní obrana 		
<p>Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Právo v každodenním životě: důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - zná náležitosti smlouvy - chápe, co znamená manželství a dokáže vysvětlit výhody a nevýhody tohoto svazku. 	<p>Právo v každodenním životě Důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající Základní práva spotřebitele Styk s úřady Vlastnictví Majetek Manželství Zdraví – nejcennější bohatství</p>	<p>VKZ – péče o zdraví</p>

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

8. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. Člověk jako jedinec				
Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.	- Vnitřní svět člověka: vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí	- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Vnitřní svět člověka Vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; Stereotypy v posuzování druhých lidí Pocity a emoce. Smysly a paměť Životní styl Významné osobnosti	
Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.	- Osobní rozvoj: životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Osobní rozvoj Životní cíle a plány Životní perspektiva Adaptace na životní změny, sebezměna; Význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	
Kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání.		- kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	Mezilidské vztahy Konfliktní situace	

2. Člověk ve společnosti				
Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám.	- Lidská setkání: přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti	- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Lidská setkání Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi Rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen Lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti Láska Manželství Rodičovství	
Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích.	- Vztahy mezi lidmi: osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	Vztahy mezi lidmi Osobní a neosobní vztahy Mezilidská komunikace Konflikty v mezilidských vztazích, Problémy lidské nesnášenlivosti	
Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.	- Zásady lidského soužití: morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování	- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Zásady lidského soužití Morálka a mravnost Svoboda a vzájemná závislost Pravidla chování Solidarita Tolerance Altruismus a egoismus Autorita	

3. Člověk, stát a právo				
Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky.	- Právní základy státu: znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu	- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	Právní základy státu Znaky státu, typy a formy státu Státní občanství ČR Ústava ČR Složky státní moci, jejich orgány a instituce Obrana státu Stát, jeho typy a funkce	
Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu.	- Státní správa a samospráva: orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	Státní správa a samospráva Orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	
Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů.	- Principy demokracie: znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev	- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	Principy demokracie Znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu Politický pluralismus Význam a formy voleb do zastupitelstev	
Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.		- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	Občanství Volby	

<p>Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lidská práva: základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace 	<ul style="list-style-type: none"> - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod 	<p>Lidská práva Základní lidská práva Práva dítěte, jejich ochrana Úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech Poškozování lidských práv Šikana, diskriminace</p>	
<p>Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Právní řád České republiky: význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství 	<p>Právní řád České republiky Význam a funkce právního řádu Orgány právní ochrany občanů Soustava soudů Právní norma, předpis, publikování právních předpisů</p>	
<p>Uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci 	<p>Zákonné a protiprávní jednání</p>	
<p>Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Právo v každodenním životě: důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady 	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování 	<p>Právo v každodenním životě Důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající Základní práva spotřebitele Styk s úřady</p>	

Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů.		- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	Přestupky a trestné činy Orgány právní ochrany Kriminalita Korupce	
Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady.	- Protiprávní jednání: druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postížitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	Protiprávní jednání Druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce Trestní postížitelnost Porušování předpisů v silničním provozu Porušování práv k duševnímu vlastnictví	
Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání.		- diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání		

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

9. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Člověk jako jedinec</u>				
Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.	<ul style="list-style-type: none"> - Vnitřní svět člověka: vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí 	<ul style="list-style-type: none"> - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - formuluje svůj názor na náboženství obecně - orientuje se v hlavních světových náboženstvích; rozliší náboženství monoteistická a polyteistická; - objasní pojem náboženská tolerance; seznámí se s hlavními myšlenkami jednotlivých náboženství, jejich tradicemi, zvyky, svátky a symboly charakterizuje pojmy nová náboženská hnutí, extremismus, fanatismus 	<p>Vnitřní svět člověka Vnímání, prožívání Poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí Systém osobních hodnot Sebehodnocení Stereotypy v posuzování druhých lidí Člověk a náboženství</p>	
Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života.	<ul style="list-style-type: none"> - Podobnost a odlišnost lidí: projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek; - pozná svoje zájmy, schopnosti a dovednosti 	<p>Podobnost a odlišnost lidí Projevy chování, rozdíly v prožívání Myšlení a jednání Osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních cílů; snaží se přiměřeně prosazovat - orientuje se v typech středních škol - zná, kde najde ve svém městě úřad práce i informační a poradenské středisko pro volbu povolání - seznámí se s pravidly potřebnými k přijímacímu pohovoru - dokáže napsat strukturovaný životopis: ví, jak by měla vypadat pracovní smlouva. 	<p>Charakter Vrozené předpoklady Osobní potenciál Moje budoucnost a volba povolání</p>	
<u>2. Člověk ve společnosti</u>				
Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.	- Zásady lidského soužití: morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování	- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Zásady lidského soužití Morálka a mravnost Svoboda a vzájemná závislost Pravidla chování Člověk a náboženství	
<u>3. Člověk, stát a hospodářství</u>				

<p>Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Majetek, vlastnictví: formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady - vyjmenuje funkce peněz 	<p>Majetek a vlastnictví Formy vlastnictví Hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana Hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví</p>	
<p>Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hospodaření: rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní 	<ul style="list-style-type: none"> - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti - zná, v jaké formě se peníze vyskytují i jakým způsobem je možné platit, - objasní, co je rozpočet - sestaví osobní i rodinný rozpočet, 	<p>Hospodaření Rozpočet domácnosti Úspory Investice Úvěry Splátkový prodej, leasing Rozpočet státu Typy rozpočtu a jejich odlišnosti Význam daní</p>	
<p>Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Peníze: formy placení 	<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení 	<p>Peníze Formy placení</p>	

<p>Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Banky a jejich služby: aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - zná, jaké jsou v jeho měště peněžní ústavy - je seznámen vybranými peněžními produkty 	<p>Banky a jejich služby Aktivní a pasivní operace Úročení Pojištění Produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků</p>	
<p>Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - vysvětlí, jakou roli na trhu výrobků hraje nabídka, poptávka, cena i konkurence; definuje pojem úvěr, dokáže spočítat úrok; 	<p>Volné finanční prostředky Krytí deficitu Nabídka, poptávka Cenová politika Úvěr, výpočet úroku</p>	
<p>Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Principy tržního hospodářství: nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu 	<ul style="list-style-type: none"> - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz 	<p>Tržní hospodářství Nabídka Poptávka Trh Tvorba ceny Inflace Podstata fungování trhu</p>	

<p>Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu.</p>	<p>-</p>	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje pojem národní hospodářství - pojmenuje a objasní principy ekonomických systémů - rozdělí národní hospodářství z různých hledisek - vyjmenuje ukazatele národního hospodářství, objasní pojmy hrubý domácí produkt, nezaměstnanost - inflace, obchodní bilance - zná, kdo provádí hospodářskou politiku státu - zná, kdo sestavuje státní rozpočet a čím je tvořen; 	<p>Národní hospodářství Ekonomické systémy Ukazatelé národního hospodářství Hrubý domácí produkt Nezaměstnanost Inflace Obchodní bilance Hospodářská politika státu Tvorba státního rozpočtu</p>	
<p>4. <u>Mezinárodní vztahy, globální svět</u></p>				
<p>Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Evropská integrace: podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - vysvětlí význam mezinárodní spolupráce - seznámí se s existencí a činností jednotlivých mezinárodních organizací i s jejich strukturou - vyjmenuje symboly EU - vysvětlí význam EU - ví, v kterých mezinárodních organizacích je Česká republika členem - seznámí se s rozdělením pravomoci v rámci EU; 	<p>Evropská integrace Evropská unie a ČR</p>	

Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky.	- Globalizace: projevy, významné globální problémy	- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky - dokáže pojmenovat příčiny a důsledky globalizace.	Globalizace Globální problémy, příčiny a důsledky	
Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů.		- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	Globalizace	

5.8.4.2 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – 2. stupeň

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Žák: respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití; uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem; rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům; je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie; respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti.

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Žák: chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním, formuluje své nejbližší plány.

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Žák: stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků; sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší; pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti; ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet; uvede příklady služeb, které banky nabízejí; uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany.

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Žák: uvede základní prvky fungování demokratické společnosti; chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy; uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání; vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů; na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu; uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele; uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání; uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků; vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu; rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy; v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací.

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Žák: uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování.

5.9 Vzdělávací oblast „Člověk a příroda“

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti.

5.9.1 Charakteristika předmětu Fyzika

Vymezení předmětu

Vyučovací předmět Fyzika navazuje zejména na výuku matematiky a oblasti Člověk a jeho svět 1. stupně a je realizován ve všech ročnících 3. období v rozsahu 2 hodiny týdně. Vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda a je propojen také s oblastmi Matematika a její aplikace a Člověk a svět práce.

Obsahově se Fyzika člení do několika oblastí, které pokrývají široké spektrum přírodních jevů. Tyto poznatky si žáci osvojují především na základě praktických činností realizovaných formou pokusů, experimentů či měření pro co nejužší propojení s reálným životem. Fyzika podporuje samostatné a otevřené myšlení žáků, umožňuje jim kriticky se zamýšlet nad zadanými problémy souvisejícími s přírodními jevy a vyjadřovat k nim vlastní názory, v některých oblastech techniky či technologických procesech a v neposlední řadě rozvíjí environmentální povědomí.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 7 základních tematických celků:

Látky a tělesa

Pohyb těles. Síly

Mechanické vlastnosti tekutin

Energie

Zvukové děje

Elektromagnetické a světelné děje

Vesmír

Výuka probíhá v odborné učebně přírodních věd nebo kmenových třídách. Součástí jsou též laboratorní práce.

5.9.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k:

Kompetence k učení:

- osvojení si důležitých poznatků z daných tematických okruhů tak, aby na jejich základě žák poznával význam a přínos fyziky a činnosti člověka pro rozvoj moderních technologií a ochranu životního prostředí
- vyhledávání a získávání informací z různých informačních zdrojů
- samostatnému pozorování, experimentování a měření
- zpracování a vyhodnocení získaných výsledků
- vytváření pozitivního vztahu k učení, posuzování vlastního pokroku či problému a způsobu, jak případně své učení zdokonalit

Kompetence k řešení problémů:

- vyslovení hypotézy na základě pozorování a dosavadních vědomostí a zkušeností, vymezení pravidel pro její ověření
- sestavení experimentu, zpracování získaných údajů a vyslovení závěrů
- diskuzi o různých informacích, přemýšlení, rozhodování a obhajobě svých rozhodnutí a výsledků
- uvědomění si zodpovědnosti za tato rozhodnutí

Kompetence komunikativní:

- diskuzi na dané téma a vyjádření myšlenek a názorů v logickém sledu, výstižně, souvisle
- vhodné argumentaci, vyslechnutí názorů ostatních a vedení dialogů
- vyjádření se pomocí zavedených odborných pojmů
- porozumění různým typům textů, obrázkových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální:

- spolupráci ve skupině na základě vytvořené příjemné atmosféry v týmu a upevňování dobrých mezilidských vztahů
- přijetí pravidel práce ve skupině a řízení se jimi
- úctě k výsledkům práce skupiny i své vlastní

Kompetence občanské:

- tvořivému přístupu k plnění zadaných témat
- sledování aktuálního dění ve vědě a technice
- pochopení potřeby využití vědeckých poznatků ku prospěchu jedince i celé společnosti

Kompetence pracovní:

- bezpečnému a účinnému využití materiálů, nástrojů a vybavení při laboratorních pracích

- dodržování vymezených pravidel
- získávání návyků systematické a pečlivé práce a využití nabytých schopností a dovedností i v dalších činnostech
- využití exkurzí, přednášek, besed, referátů, k pochopení přínosu fyziky pro člověka a získání představy o uplatnění fyzikálních procesů a zákonitostí v různých oborech lidské činnosti

Kompetence digitální:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy

Vztah k dalším oborům oblasti Člověk a příroda

- společné a rozdílné vlastnosti látek
- pojem atom a molekula ve správných souvislostech
- první pomoc
- vliv člověka na prostředí
- vesmír, vznik a vývoj Země
- zdroje energie
- světelné děje (zatemnění), slapové jevy

5.9.3 Vztah vzdělávacího oboru Fyzika k dalším vzdělávacím oblastem

Jazyk a jazyková komunikace

- rozšiřování slovní zásoby
- rozvoj vyjadřování při popisu dějů a jejich hodnocení, komunikace při kooperativní výuce
- rozvoj písemného i ústního projevu při interpretaci nových poznatků

Matematika a její aplikace

- praktická aplikace různých měření, hlavně délky, hmotnosti
- příslušné mezinárodní jednotky, převody mezi fyzikálními veličinami, porovnání různých velikostí, hmotnosti
- jednoduché slovní úlohy, výpočty

Informatika

- vyhledání potřebných informací a jejich zpracování

Člověk a společnost

- využití poznatků z historického vývoje fyziky a postupného vysvětlování zákonitostí tohoto světa
- seznámení s velikány světových dějin na poli vědy

Člověk a zdraví

- základy první pomoci při možných úrazech
- pohyb

Člověk a svět práce

- základní erudice při používání pomůcek, mechanického i chemického charakteru s ohledem na možná rizika poškození zdraví
- zdůraznění významných poznatků a jejich praktické využití pro současného člověka

5.9.4 Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Fyzika

5.9.4.1 2. stupeň

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU FYZIKA

6. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Látky a tělesa</u>				
Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí.	<ul style="list-style-type: none"> skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze 	<ul style="list-style-type: none"> uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí rozlišuje pojmy látka, těleso a uvádí jejich příklady rozlišuje rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší správně používá pojem atom, molekula, prvek vysvětlí, z čeho se skládá atom 	Látka a těleso Skupenství látek Částicová stavba látek Složení atomu a molekul	Z – změny skupenství, počasí, srážky CH, P – atomy, molekuly, ionty, prvek, chemická vazba
Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa.	<ul style="list-style-type: none"> měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas 	<ul style="list-style-type: none"> změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa ovládá značky a jednotky základních veličin vyjadřuje hodnotu veličiny a přiřazuje jednotku měří délku těles, výsledek zapisuje a vyjadřuje v různých jednotkách měří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a výsledek vyjadřuje v různých jednotkách 	Fyzikální veličiny Měření délky Měření objemu pevného tělesa Měření hmotnosti tělesa Měření času Měření teploty	Z, M, CH, PČ – převody jednotek OV – nákup potravin OV – převody jednotek CH – vlastnosti látek

		<ul style="list-style-type: none"> – měří hmotnost pevných a kapalných těles na sklonných a rovníramenných vahách a výsledek zapisuje ve vhodné jednotce – měří časový úsek pomocí stopek, orientuje se na ciferníku hodin – vyjádří čas v různých jednotkách – změří teplotu pomocí teploměrů, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot 		Z – střídání dne, noci, roční období M – převody jednotek ČJ – popis Z – střídání dne, noci, roční období
Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty.		<ul style="list-style-type: none"> – předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty 	Teplotní roztažnost těles	
Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů.		<ul style="list-style-type: none"> – z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu, s porozuměním používá vztah $\rho = m/V$ 	Hustota látky Výpočet hustoty látky	OV, P – člověk CH – vlastnosti látek
2. Elektromagnetické a světelné děje				
Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu. Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností.	<ul style="list-style-type: none"> – elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač – elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními 	<ul style="list-style-type: none"> – sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu – určuje druhy elektrického náboje – předvádí vzájemné silové působení mezi různě elektrovanými tělesy – zjišťuje, zda na těleso působí magnetická síla – popíše využití magnetické síly v praktických situacích – u konkrétního magnetu pokusně určí druhy pólů a znázorní indukční čáry – rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností 	Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními Elektrické vlastnosti látek Elektrické pole Zelektrování těles Magnetické vlastnosti látek Magnetické pole Indukční čáry Elektrický výboj, blesk a ochrana před ním Vodiče a izolanty	Z – postavení Země ve vesmíru, práce s buzolou, orientace na mapě D – orientace lodí na moři P – mineralogie

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU FYZIKA

7. ročník

očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Pohyb těles. síly</u>				
Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	<ul style="list-style-type: none"> - pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý - gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa 	<ul style="list-style-type: none"> - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - uvede konkrétní příklad jevů dokazujících, že se částice neustále a neuspořádaně pohybují a vzájemně na sebe působí - rozpozná jednotlivé druhy pohybu 	Brownův pohyb Difúze Vzájemné silové působení částic Druhy pohybu: posuvný, otáčivý, rovnoměrný, nerovnoměrný Gravitační pole a gravitační síla	CH – Brownův pohyb, difúze PČ – čaj, vaření OV – osobní hygiena
Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles		<ul style="list-style-type: none"> - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles 	Průměrná a okamžitá rychlost Dráha rovnoměrného pohybu Výpočet doby rovnoměrného pohybu	ČJ – původ odborných termínů TV – deformace těles ve sportu P – síla zvířat Z – gravitační síla Země M – grafické sčítání a odčítání úseček TV – přetahování lanem

<p>Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici</p>	<ul style="list-style-type: none"> - výslednice dvou sil stejných a opačných směrů - třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - změří sílu siloměrem - užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou a hmotností tělesa při řešení jednoduchých úloh - rozeznává jednotlivé druhy sil 	<p>Vzájemné silové působení Síla Gravitační síla Druhy sil Skládání sil Výslednice sil</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> - určuje výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů 		
<p>2. <u>Mechanické vlastnosti tekutin</u></p>				
<p>Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí - Pascalův zákon – hydraulická zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů - charakterizuje mechanické vlastnosti kapalin, tlak, tlakovou sílu - užívá Pascalova zákona k vysvětlení funkce hydraulického zařízení - vysvětluje vznik hydrostatického tlaku - objasní vznik vztakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci (Archimédův zákon) 	<p>Tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí Vlastnosti kapalin, povrchové napětí Tlak v kapalině Pascalův zákon Hydrostatický tlak Vztlak síly působící na těleso v kapalině Archimédův zákon</p>	<p>P – život ryb v malých hloubkách TV – potápění Z – výzkum moří D – Archimédes a Řecko P – ponořování a vynořování ryb</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře - Archimédův zákon – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách 	<ul style="list-style-type: none"> - porovnává vztlakové a gravitační síly - odvodí, zda se těleso potopí v kapalině, zda se v ní bude vznášet nebo plovat na hladině - poznává a popíše vlastnosti plynů - vysvětlí vznik atmosférického tlaku, změří ho a určí tlak plynu v uzavřené nádobě - rozlišuje přetlak, podtlak 	<p>Plování, potápění a vznášení se těles v kapalině Vlastnosti plynů Atmosférický tlak Měření atmosférického tlaku Tlak plynu v uzavřené nádobě</p>	<p>P – plavání listů na hladině, vajíčka Z – ledovce, doprava ČJ – Jules Verne a jeho romány Z – atmosféra Země P – vzduch a jeho složení, živočichové D – čerpání vody ve středověku</p>
3. <u>Elektromagnetické a světelné děje</u>				
<p>Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti světla: zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh - rozpozná světelné zdroje a popíše základní chování světelného paprsku - aplikuje zákon odrazu na rovinném zrcadle - osvojuje si poznatky na kulovém zrcadle - vysvětlí, jak závisí vlastnosti obrazu na poloze předmětu před zrcadlem, kdy je obraz zdánlivý, kdy skutečný 	<p>Světelné zdroje Měsíční fáze Stín Rychlost světla Zákon odrazu Zobrazení rovinným zrcadlem, praxe Vypouklá, dutá zrcadla a jejich vlastnosti</p>	<p>Z – střídání ročních období P – lidské smysly, rostliny ve stínu x na slunci M – poměr, podobnost trojúhelníků OZ – BESIP P – vyšetření dutin</p>

<p>Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</p>		<ul style="list-style-type: none"> - rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami - popíše, proč se světlo šíří v různých prostředích různou rychlostí, lom od kolmice, ke kolmici, úplný odraz světla - představuje si lom světla v čočkách, dokáže rozeznat spojky a rozptylky, určí jejich vlastnosti - chápe význam optických vlastností oka pro život - získává představu o rozkladu bílého světla optickým hranolem na jednoduché barvy, vysvětlí vznik duhy 	<p>Lom světla Čočky Zobrazení předmětu čočkami Užití čoček v praxi Optické vlastnosti oka Rozklad slunečního světla optickým hranolem</p>	<p>Z – astronomická refrakce P – stavba oka VV – rozdílové skládání barev</p>
--	--	--	---	---

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU FYZIKA

8. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. Energie				
Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	<ul style="list-style-type: none"> - formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; přeměny skupenství – tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - vysvětlí pojem mechanická práce a výkon - určuje, kdy těleso ve fyzice koná práci, používá vztah $W=F \times s$ a $P=W/t$ při řešení problému a úloh - vyjadřuje účinnost z výpočtu práce a času, umí používat vzorec 	Mechanická práce Výkon Účinnost	OV, PČ – volba povolání, jakákoliv činnost TV, OV, P – pohyb osob a živočichů P – změny teplot PČ – vaření CH – výměna tepla CH – přeměny skupenství
Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie 	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - určuje změnu polohové a pohybové energie, porovnává pohybové a polohové energie těles na základě jejich rychlostí a hmotností - objasní změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty - vysvětlí a určí měrnou tepelnou kapacitu pro danou látku - stanoví množství tepla přijatého a odevzdaného tělesem - rozpoznává v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, zářením a prouděním) 	Polohová energie Pohybová energie Teplo Vnitřní energie tělesa Měrná tepelná kapacita Tání a tuhnutí Vypařování Var Kapalnění Sublimace, Desublimace	

		<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé skupenství přeměny a uvádí praktické příklady (tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace, desublimace) - objasňuje jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě - rozpozná motory zážehové a vznětové, motory čtyř a dvoudobé - popíše jednotlivé doby motorů (sání, stlačování, rozpínání a výfuk) 	<p>Spalovací motory Zážehový (vznětový) čtyřdobý motor Zážehový dvoudobý motor</p>	
2. <u>Elektromagnetické a světelné děje</u>				
Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností.		<ul style="list-style-type: none"> - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - rozlišuje vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností a vložení do elektromagnetického pole - rozeznává rozdíl mezi elektrickým proudem a elektrickým napětím - vysvětluje podstatu vedení elektrického proudu v pevných látkách a kapalinách 	<p>Jednotka elektrického náboje Vodič, izolant Elektrický proud</p>	<p>CH – atom PČ – elektromagnetické pole PČ, VKZ – nebezpečí úrazu</p>
Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí.	-	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí - rozlišuje základní zdroje elektrického napětí - vysvětlí princip a význam reostatu a možnost jeho zapojení 	<p>Zapojení sériově Zapojení paralelně Články a baterie, autobaterie a akumulátory Ohmův zákon Elektrický odpor Zapojování rezistorů sériově a paralelně</p>	<p>OV – běžný život</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - popíše rozdíl mezi elektrickou prací a mechanickou prací, výkonem elektrickým a mechanickým 	Reostat Elektrická práce Výkon elektrického proudu	
3. <u>Zvukové děje</u>				
Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku.	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - rozezná různé zdroje zvuku ve svém okolí - zhodnotí vhodnost daného prostředí pro šíření zvuku 	Vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna	OV – běžný život P – stavba ucha Z – životní prostředí P – životní prostředí ENV – globální problémy
Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí.		<ul style="list-style-type: none"> - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí. - vysvětlí význam meteorologie a základní meteorologické jevy - poukazuje na problémy znečištění atmosféry, navrhne jejich možná řešení 	Pohlcování zvuku; Ochrana před nadměrným hlukem Meteorologie Základní meteorologické jevy Problémy znečištění atmosféry (ozón, skleníkový efekt)	

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU FYZIKA**9. ročník**

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Elektromagnetické a světelné děje</u>				
Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní.	<ul style="list-style-type: none"> - elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní. - upřesňuje své poznatky o magnetickém poli a magnetech - vysvětlí pojem cívka a popíše vedení proudu v cívce - využívá praktické poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem - vysvětlí vliv změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí 	Magnetické jevy (póly, indukční čáry, měkká a tvrdá ocel) Cívka Magnetické pole cívky s proudem Vlastnosti elektromagnetu Elektromotor Elektromagnetická indukce	Z – pohyby Země PČ – výroba oceli, elektromagnet, domácnost
Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí.		<ul style="list-style-type: none"> - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí. - vysvětlí rozdíl mezi stejnosměrným proudem a střídavým - změří elektrický proud a napětí - vysvětlí podstatu vedení elektrického proudu v pevných látkách, kapalinách a plynech - ovládá základní bezpečnostní zacházení s elektrickými zařízeními 	Střídavý x stejnosměrný proud Transformátor Rozvodná elektrická síť Vedení proudu v kapalinách, plynech a pevných látkách Bezpečnost při zacházení s elektrickými spotřebiči	PČ – využití elektrického proudu pro běžný život PČ – vaření P – první pomoc

		<ul style="list-style-type: none"> - poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem - rozezná typy elektrických spotřebičů podle účinku elektrického proudu - rozlišuje vedení proudu v polovodičích - vysvětlí pojem polovodič a polovodičová dioda, význam a vlastnosti a správně ji zapojuje 	<p>První pomoc při úrazu elektrickým proudem Elektrické spotřebiče v domácnosti (tepelné, světelné, mechanické) Vedení proudu v polovodičích Polovodičová dioda</p>	
Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností.		<ul style="list-style-type: none"> - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - vysvětluje pojem siločáry elektromagnetického pole 	<p>Vodič, polovodič, izolant Siločáry elektromagnetického pole</p>	<p>PČ – elektromagnetické pole, nebezpečí úrazu elektromagnetickým polem</p>
2. <u>Energie</u>				
Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	<ul style="list-style-type: none"> - formy energie – elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením 	<ul style="list-style-type: none"> - Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí. - rozeznává základní elektromagnetické vlny - popisuje atomová játra a atom - vysvětluje radioaktivitu a její druhy - vysvětlí využití jaderného záření - jednoduše popíše jaderný reaktor - charakterizuje výhody a nevýhody jaderné energetiky (zná katastrofy z minulosti) a konfrontuje vlastní názor se spolužáky - 	<p>Radiové, mikrovlnné elektromagnetické vlny, světlo, ultrafialové, rentgenové, záření gama Atom Atomová jádra Radioaktivita (α, β, γ) Využití jaderného záření Jaderný reaktor Ochrana před radioaktivitou</p>	<p>CH, P – atom, radioaktivita Z – Ukrajina</p>

3. Vesmír				
Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet.	- sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze	- objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - vysvětlí příčiny a zákonitosti pohybu planet kolem Slunce i kolem své osy - objasní pohyb měsíců kolem svých planet - vysvětlí rozdíl mezi hvězdou a planetou na základě jejich vlastností	sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze Pohyb vesmírných těles Planety Družice Hvězdy Souhvězdí Kosmonautika	Z – planety Sluneční soustavy

Poznámka: Při všech laboratorních pracích ve všech ročnících žák dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny práce, poskytne první pomoc při eventuálním úrazu

5.9.4.2 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – 2. stupeň

LÁTKY A TĚLESA

Žák: změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas.

POHYB TĚLES; SÍLY

Žák: rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu; zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů; rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla.

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Žák: využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů.

ENERGIE

Žák: uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců); pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.

ZVUKOVÉ DĚJE

Žák: rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz; posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka.

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Žák: sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod; vyjmenuje zdroje elektrického proudu; rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti; při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla; zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití.

VESMÍR

Žák: objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země; zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci; osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru.

5.10 Vzdělávací oblast „Člověk a příroda“

5.10.1 Charakteristika předmětu Chemie

Vymezení předmětu

Vyučovací předmět Chemie je realizován v 3. období, 8. a 9. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně. Společně s dalšími předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda vede k porozumění zákonitostem přírodních procesů a jejich využití v praktickém životě. Žáci si osvojují základní pojmy, poznávají chemické látky, prvky a sloučeniny, seznamují se s pravidly bezpečnosti práce s chemikáliemi a se zásadami poskytnutí první pomoci. Vyhodnocují význam chemické výroby pro rozvoj společnosti, včetně vlivu na životní prostředí.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 7 tematických okruhů:

Pozorování, pokus a bezpečnost práce

Směsi

Částicové složení látek a chemické prvky

Anorganické sloučeniny

Organické sloučeniny

Chemické reakce

Chemie a společnost

Výuka probíhá v kmenových učebnách nebo v odborné učebně přírodních věd a je založena na badatelském přístupu, využití pozorování, měření, experimentování a demonstračních pokusech. Součástí jsou též laboratorní práce a exkurze.

5.10.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k:

Kompetence k učení:

- pochopení vzájemných souvislostí jevů
- využití empirických metod (pozorování, měření, experimenty)
- získávání informací pro potvrzení či vyvrácení hypotéz a formulování závěrů na základě pozorování
- správnému používání chemických termínů, symbolů a značek

Kompetence k řešení problémů:

- řešení problémových situací na základě získaných informací
- možnosti volit různé způsoby řešení
- obhajování vlastních rozhodnutí
- promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- nalézání příkladů chemických jevů a dějů z běžné praxe a podstaty jejich aplikace

Kompetence komunikativní:

- komunikaci mezi žáky ve skupině, respektu názorů druhých
- formulaci myšlenek v písemné i mluvené formě
- prezentaci práce žáků a hodnocení výsledků svých i druhých
- správnému užívání chemických symbolů

Kompetence sociální a personální:

- využití skupinového vyučování, spolupráci při řešení problémů
- využití situací vedoucích k posílení sebedůvěry, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské:

- dodržování pravidel slušného a bezpečného chování
- chápání práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí a ochranou zdraví
- zodpovědnému chování v krizových situacích
- jednání, které vede k efektivnímu využívání zdrojů s ohledem na stav prostředí

Kompetence pracovní:

- dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s chemikáliemi
- organizaci své práce, návrhům postupů a časového rozvrhu
- účinnému a bezpečnému využívání materiálů, nástrojů a laboratorní techniky

Kompetence digitální:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby

- samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- využívá digitální technologie, aby zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

5.10.3 Vztah k dalším oborům **Člověk a příroda**

- vlastnosti látek
- atom a molekula
- horniny a minerály
- ochrana životního prostředí a zdraví člověka
- chemický průmysl
- atmosféra, hydrosféra
- paliva, kovy, nekovy

Vztah vzdělávacího oboru Chemie k dalším vzdělávacím oblastem

Jazyk a jazyková komunikace

- popisy dějů a jejich hodnocení
- rozvoj písemného a ústního projevu při pracovních popisech a laboratorních pracích
- rozvoj komunikace při kooperativní výuce

Matematika a její aplikace

- vyjádření množství, procenta, hmotnostní zlomky
- řešení rovnice

Informatika

- vyhledávání a zpracování informací pomocí internetu a jejich praktické využití

Člověk a zdraví

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- vliv chemických látek na zdraví drogy

Člověk a svět práce

- bezpečnost a ochrana zdraví při práci
- laboratorní práce

Z průřezových témat je ve vzdělávacím obsahu Chemie nejvíce zastoupena Environmentální výchova, dále Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Osobnostní a sociální výchova.

5.10.4 Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Chemie

5.10.4.1 **2. stupeň**

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU CHEMIE**8. ročník**

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo v RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	mezioborové vztahy průřezová témata
<u>1. Pozorování, pokus a bezpečnost práce</u>				
Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí.	<ul style="list-style-type: none"> - Zásady bezpečné práce: ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě - Nebezpečné látky a přípravky: H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> - Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí. - Při pokusech zvládne zásady bezpečnosti práce a pozoruje různé chemické děje. - Popíše způsob práce s vybranými nebezpečnými látkami. - Uvede příklady nebezpečných látek. - Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů - Rozpozná a umí používat vybrané laboratorní pomůcky a náčiní. - Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl. - Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci - Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři. 	Zásady bezpečné práce Nebezpečné látky a přípravky Pracovní postupy, přístroje, zařízení, laboratorní náčiní Laboratorní protokol Bezpečnost práce	PČ – zásady bezpečnosti práce

Určí společné a rozdílné vlastnosti látek.	<ul style="list-style-type: none"> - Vlastnosti látek: hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek 	<ul style="list-style-type: none"> - Určí společné a rozdílné vlastnosti látek. - Rozpozná chemické přeměny látek při pokusech. 	Vlastnosti látek	F – vlastnosti látek
<u>2. Směsi</u>				
Rozlišuje směsi a chemické látky.	<ul style="list-style-type: none"> - Směsi: různorodé, stejnorodé roztoky 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje směsi a chemické látky. - Třídí směsi na stejnorodé a různorodé. - Dělí různé směsi podle typu složky. - Určí příklady směsi z praktického života. 	Směsi	F – vlastnosti látek
Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi.	<ul style="list-style-type: none"> - Směsi: oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) 	<ul style="list-style-type: none"> - Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi. - Vysvětlí princip metod oddělování směsí. - Uvede praktické příklady využití metod destilace a filtrace. 	Oddělování složek směsí	F – vlastnosti látek P – voda, vzduch
Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu.	<ul style="list-style-type: none"> - Voda: destilovaná, pitná, odpadní, výroba pitné vody, čistota vody 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu. - Třídí jednotlivé druhy vod podle množství rozpustných látek a nečistot. - Charakterizuje složení vody, její fyzikální a chemické vlastnosti. - Uvede příklady jejího použití a čištění. 	Voda	F – voda P – voda Z – hydrosféra ENV – ochrana vod VKZ – význam vody pro zdraví

	<ul style="list-style-type: none"> - Vzduch: složení, čistota ovzduší, ozónová vrstva 	<ul style="list-style-type: none"> - Charakterizuje vzduch z hlediska jeho složení, fyzikálních a chemických vlastností, čistoty. - Navrhne opatření na ochranu vody a vzduchu, zhodnotí nejdůležitější zdroje znečištění. 	Vzduch	F Z – atmosféra P – atmosféra ENV – ochrana ovzduší
3. Částicové složení látek a chemické prvky				
Používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech.	<ul style="list-style-type: none"> - Částicové složení látek: molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony 	<ul style="list-style-type: none"> - Používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech. - Vysvětlí pojmy atomové jádro, proton, neutron, elektron 	Částicové složení látek	F – látky a tělesa
	<ul style="list-style-type: none"> - Prvky: názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků, protonové číslo - Chemické sloučeniny: chemická vazba 	<ul style="list-style-type: none"> - Používá vybrané názvy a značky chemických prvků. - Čte chemické zápisy (vzorce, značky). - Vysvětlí vznik chemické vazby a její jednotlivé typy. - Objasní pojem kation, anion, protonové číslo. - Na příkladech objasní rozdíl mezi molekulou a chemickou sloučeninou. 	Chemický prvek Chemická sloučenina	F – látky a tělesa
Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti.		<ul style="list-style-type: none"> - Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti. - Najde co nejvíce informací o chemických prvcích. - V periodické soustavě prvků rozliší kovy, polokovy, nekovy. - Uvede vlastnosti a použití vybraných kovů, polokovů a nekovů 	Periodická soustava prvků	F – látky Z – nerostné suroviny ENV

4. Chemické reakce				
Rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí.	- Chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice.	<ul style="list-style-type: none"> - Rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí. - Vysvětlí rozdíl mezi chemickou rovnicí a reakcí. - Objasní zákon zachování hmotnosti. - Zapíše a přečte chemickou rovnici. - Pojmenuje jednotlivé části rovnice. 	Chemické reakce Výpočty a úpravy chemických rovnic	F – hmotnost
5. Anorganické sloučeniny				
Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí.	<ul style="list-style-type: none"> - Chemické sloučeniny: názvosloví jednoduchých anorganických chemických sloučenin - Oxidy: názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů - Kyseliny a hydroxidy: vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů. 	<ul style="list-style-type: none"> - Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí. - Používá oxidační čísla k psaní a čtení vzorců dvouprvkových sloučenin. - Popíše vznik, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných dvouprvkových sloučenin. - Zapíše vzorec kyselin, hydroxidů a solí. - Pracuje s pojmy kyselost a zásaditost vodných roztoků. 	Oxidy Kyseliny a hydroxidy	F P ENV
	<ul style="list-style-type: none"> - Soli kyslíkaté a nekyslíkaté: vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ovládá zásady první pomoci při zasažení pokožky roztokem kyseliny nebo hydroxidu. - Vysvětlí vznik kyselých dešťů. - Analyzuje jejich vliv na životní prostředí. Navrhuje opatření na ochranu životního prostředí. 	Soli Kyselé deště	F Z ENV VEG

<p>Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kyseliny a hydroxidy: kyselost a zásaditost roztoků 	<ul style="list-style-type: none"> - Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi. - Vysvětlí pojem indikátor a uvede příklady (fenolftalein, lakmus). - Zjišťuje kyselost, zásaditost, neutralitu různých látek používaných v běžném životě. - Sleduje průběh neutralizace, zapíše chemickou rovnici a objasní obecný princip neutralizace, její uplatnění v praxi. 	<p>Indikátor a pH roztoků Neutralizace</p>	<p>F M</p>
---	---	---	--	----------------

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU CHEMIE**9. ročník**

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo v RVP	očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	učivo	mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Pozorování, pokus a bezpečnost práce</u>				
Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými pracovat nesmí.	Zásady bezpečné práce: ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě.	<ul style="list-style-type: none"> - Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými pracovat nesmí. - Používá vybrané laboratorní náčiní a pomůcky. - Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl. - Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci - Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři. 	Zásady bezpečné práce Laboratorní protokol Bezpečnost práce	
2. <u>Směsi</u>				
Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení.	<ul style="list-style-type: none"> - Směsi: hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení. - Vysvětlí rozdíly mezi nasyceným a nenasyceným roztokem, koncentrovanějším a zředěnějším roztokem. - Definuje vztah pro výpočet hmotnostního zlomku a vypočítá ho. 	Směsi Složení roztoků	F M – zlomky
3. <u>Částicové složení látek a chemické prvky</u>				

Používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenin ve správných souvislostech.	- Chemické sloučeniny: názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin.	- Používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenin ve správných souvislostech. - Ovládá názvosloví jednoduchých organických sloučenin.	Chemické sloučeniny	F – látky
4. <u>Chemické reakce</u>				
Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňující průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu.	- Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	- Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňující průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu. - Porovná vliv teploty, míchání a plošného obsahu na rychlost rozpouštění pevné látky. - Vysvětlí nebezpečnost rychlosti chemické reakce v praxi.	Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí Chemické reakce	M F – teplota
Rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady	- Chemické reakce: zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost.	- Rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady - Vypočítá a definuje molární hmotnost a látkové množství - Dělení chemických reakcí.	Chemické reakce Výpočty a úpravy chemických rovnic. Klasifikace chemických reakcí.	F – hmotnost
5. <u>Organické sloučeniny</u>				
Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy.	- Paliva: Ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	- Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy.	Paliva – fosilní a průmyslově vyráběná paliv	ENV – podmínky života, lidské aktivity, vztah člověka a prostředí

		<ul style="list-style-type: none"> - Rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje paliv. - Analyzuje fosilní a vyráběná paliva z hlediska životního prostředí. - Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi. 		OSV – poznávání, zodpovědnost VEG – Evropa a svět
Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.	<ul style="list-style-type: none"> - Uhlovodíky: Příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků. - Chemické sloučeniny: názvosloví jednoduchých organických sloučenin 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití. - Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, zařadí do skupin, vybere zástupce a vytvoří vzorce, které pojmenuje. - Chápe a vysvětlí pojem organická sloučenina 	Uhlovodíky Organické sloučeniny	
Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.	<ul style="list-style-type: none"> - Deriváty uhlovodíků: Příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití. - Odvodí obecný vzorec derivátů. - Zařadí derivát podle charakteristické skupiny. 	Deriváty uhlovodíků	
Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů.	<ul style="list-style-type: none"> - Přírodní látky: Zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů. 	<ul style="list-style-type: none"> - Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů. - Popíše proces fotosyntézy. Uvede výchozí látky, produkty a podmínky fotosyntézy. - Rozliší sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny. Popíše dělení sacharidů, lipidů, bílkovin a vitaminů, zařadí významné zástupce a definuje jejich význam. hodnotí potraviny z hlediska obsahu těchto živin. 	Přírodní látky Fotosyntéza	
6. <u>Chemie a společnost</u>				

<p>Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje života na Zemi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Chemický průmysl v ČR: výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze. - Průmyslová hnojiva. - Tepelně zpracovávané materiály: cement, vápno, sádra, keramika. - Plasty a syntetická vlákna: vlastnosti, použití, likvidace. - Detergenty, pesticidy a insekticidy. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje života na Zemi. - Určí rozmístění významných chemických závodů u nás. - Objasní význam a rizika chemických závodů. - Rozpozná plasty od dalších látek. - Vysvětlí rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitných vlastností. - Posoudí vliv používání plastů na životní prostředí. - Vyjmenuje běžné zkratky plastů, jejich použití, vlastnosti a dělení. - Odhadne způsob a význam recyklace plastů. - Rozdělí hnojiva podle obsahu živin a původu, vysvětlí význam, objasní jejich používání. - Rozliší pojmy pesticidy, insekticidy, detergenty a vysvětlí jejich význam. - Charakterizuje základní stavební hmoty – sádra, cement a beton. - Popíše vlastnosti, složení a výrobu sádry. Vysvětlí princip tuhnutí sádry a uvede, kde všude se sádra využívá. Vymezí pojem energosádrovec a objasní, jakým způsobem tato stavební hmota vzniká. - Charakterizuje keramiku a její využití. 	<p>Chemický průmysl v ČR Průmyslová hnojiva Tepelně zpracovávané materiály Plasty a syntetická vlákna Detergenty, pesticidy, insekticidy</p>	<p>Z – chemický průmysl</p>
---	--	--	--	-----------------------------

Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe.	- Hořlaviny: význam tříd nebezpečnosti.	- Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe.	Hořlaviny, otravné a jedovaté látky	Výchova k ochraně člověka za mimořádných situací
Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka.	- Léčiva a návykové látky.	<ul style="list-style-type: none"> - Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka. - Uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog. - Popíše příklady následků, kterým se konzument vystavuje. - Vysvětlí a rozliší pojmy – léčiva, analgetika, antipyretika, drogy, doping. - Formuluje význam těchto látek. 	Léčiva a návykové látky	VKZ, TV – drogy

5.10.4.2 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – 2. stupeň

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Žák: rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek; pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami; rozpozná přeměny skupenství látek.

SMĚSI

Žák: pozná směsi a chemické látky; rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě; rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečištění vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí.

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Žák: uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky; rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti.

CHEMICKÉ REAKCE

Žák: pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí.

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Žák: popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí; orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem; poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem.

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Žák: zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie; vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy; uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě.

CHEMIE A SPOLEČNOST

Žák: uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin; zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka.

5.11 Vzdělávací oblast „Člověk a příroda“

5.11.1 Charakteristika předmětu Přírodopis

Vymezení předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis je realizován po celé 3. období v časové dotaci 2 hodiny týdně.

Tento předmět navazuje na náplň vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a společně s dalšími předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda rozvíjí porozumění zákonitostem přírodních procesů a umožňuje jejich využití v praktickém životě. Žáci poznávají přírodu jako systém, seznamují se se stavbou živých organismů, zkoumají změny, odhalují příčiny a následky vlivů na životní prostředí.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 8 tematických okruhů:

Obecná biologie a genetika

Biologie hub

Biologie rostlin

Biologie živočichů

Biologie člověka

Neživá příroda

Základy ekologie

Praktické poznávání přírody

Výuka probíhá v kmenových učebnách nebo v odborné učebně přírodních věd. Součástí je též práce v terénu, exkurze a laboratorní práce.

5.11.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka:

Kompetence k učení:

- vyhledávání a propojování informací a jejich třídění a porovnávání
- použití správné terminologie
- komplexnímu chápání přírody a vzájemných souvislostí
- zkoumání přírody metodou porovnání, měření či experimentování

Kompetence k řešení problémů:

- řešení zadávaných úkolů více postupy
- samostatným návrhům řešení, závěrů, vyhodnocení faktů
- analýze výsledků zkoumání a aplikaci přírodovědných poznatků v praxi
- kritickému myšlení, logickému uvažování a diskusi alternativních názorů

Kompetence komunikativní:

- komunikaci mezi žáky ve skupině, respektu názorů druhých
- formulaci myšlenek (písemná i mluvená forma)
- prezentaci práce žáků (hodnocení výsledků svých i druhých)

Kompetence sociální a personální:

- využití skupinového vyučování, spolupráci při řešení problémů
- využití situací vedoucích k posílení sebedůvěry, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské:

- dodržování pravidel slušného chování
- chápání práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí a ochranou zdraví
- vzbuzení zájmu o přírodu a přírodniny ve vztahu k trvale udržitelnému rozvoji

Kompetence pracovní:

- dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a živými přírodninami
- organizaci své práce, návrhům postupů a časového rozvrhu

Kompetence digitální:

- vyhledávání a propojování informací a jejich třídění a porovnávání
- získává, vyhledává informace; volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Vztah k dalším oborům oblasti Člověk a příroda

- ochrana životního prostředí, znečišťování ovzduší
- chemické vlastnosti hornin a minerálů

- fotosyntéza
- fotosyntéza
- energie
- rozšíření rostlin a živočichů
- biotopy
- ochrana přírody, chráněná území
- vznik Země
- pedosféra
- geologická stavba České republiky

5.11.3 Vztah vzdělávacího oboru Přírodopis k dalším vzdělávacím oblastem

Jazyk a jazyková komunikace

- popisy dějů a jejich hodnocení
- rozvoj písemného a ústního projevu při pracovních popisech a laboratorních pracích
- rozvoj komunikace při kooperativní výuce
- samostatné získávání informací z různých zdrojů

Matematika a její aplikace

- osová souměrnost, vyjádření množství, procenta

Informatika

- vyhledávání a zpracování informací pomocí internetu
- praktické využití těchto informací

Člověk a jeho svět

- tematickým celkem Rozmanitost přírody předchází na 1. stupni výuce Přírodopisu

Člověk a zdraví

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní a sociální pohody
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života
- ovlivňování zdraví v denním režimu

5.11.4 Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Přírodopis

5.11.4.1 2. stupeň

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU PŘÍRODOPIS

6. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Obecná biologie a genetika</u>				
Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů.	– vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života	– rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů – objasní názory na vznik Země a život prvních buněk – vysvětlí podmínky a projevy života – uvědomuje si podmínky existence organismů	Vznik prvních buněk, podmínky a projevy života	F – vesmír, sluneční soustava CH – zápis chemické reakce (fotosyntéza) Z – vesmír, sluneční soustava
Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti.	– dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	– vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti – popíše stavbu buňky (včetně funkce organel) – objasní rozdíly mezi buňkami rostlin, živočichů a bakterií, jednobuněčné a mnohobuněčné organismy	Buňka Základní struktura života	CH – dýchání, fotosyntéza
Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě.	– dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	– uvede příklady dědičnosti v praktickém životě – vysvětlí zásady a význam třídění organismů v systému a vybrané zástupce zařazuje	Třídění organismů	ENV – potravní řetězce, tvorba ekosystémů INF – tabulkový editor

<p>Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití 	<ul style="list-style-type: none"> – uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka – charakterizuje viry a bakterie z hlediska výskytu významu a praktického využití 	<p>Viry a bakterie</p>	<p>ENV – ekosystém Z – biosféra VKZ – virové a bakteriální nemoci</p>
<p>2. <u>Praktické poznávání přírody</u></p>				
<p>Aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>	<ul style="list-style-type: none"> – praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek 	<ul style="list-style-type: none"> – aplikuje praktické metody poznávání přírody – objasní význam vybraných biologů a jejich objevů – osvojí si základy práce s lupou, mikroskopem a přípravu preparátů – vyhledává informace v atlasech a dalších zdrojích biologických informací, orientuje se v klíčích – při pozorování dodržuje zásady bezpečnosti práce – využívá vhodné metody při práci s přírodninami 	<p>Poznávání přírody Zásady bezpečné práce</p>	<p>INF – textové, grafické a tabulkové editory a jejich aplikace VKZ – ochrana před úrazy</p>
<p>3. <u>Biologie hub</u></p>				

<p>Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy – houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami – lišejníky – výskyt a význam 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků – charakterizuje stavbu hub bez plodnic – vysvětlí negativní a pozitivní vliv na člověka a organismy – porovná houby s plodnicí s houbami bez plodnic – určuje naše nejznámější houby a dělí je na jedlé a jedovaté – vysvětlí zásady sběru a konzumace hub – prakticky zvládá první pomoc při otravě 	<p>Houby Životní prostředí hub Lišejníky</p>	<p>VKZ – ochrana před otravou ENV – článek ekosystému ENV – biodiverzita Z – ochrana přírody ENV – životní prostředí</p>
		<ul style="list-style-type: none"> – porovnává různé způsoby výživy hub s důrazem na místo v potravním řetězci – vysvětlí pojem symbióza – popíše stavbu, výskyt a význam lišejníků 		
<p>4. <u>Biologie živočichů</u></p>				
<p>Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování 	<ul style="list-style-type: none"> – porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů – odvodí na základě pozorování jednobuněčné a mnohobuněčné organismy, včetně jejich významu pro život – rozlišuje jednotlivé části těla živočichů, jejich stavbu a funkci 	<p>Obecná charakteristika živočichů</p>	<p>ENV – ekosystémy</p>

<p>Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) – rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva 	<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin – odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí – porovnává jednotlivé skupiny živočichů podle vnější a vnitřní stavby těla dle vývoje (včetně funkce jednotlivých orgánů) – charakterizuje významné zástupce skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci) a zařazuje je do taxonomických skupin 	<p>Systém živočichů</p>	<p>INF – tabulkové a grafické editory</p>
<p>Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – projevy chování živočichů 	<ul style="list-style-type: none"> – zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy – kriticky hodnotí význam a přizpůsobení živočichů, uvádí epidemiologicky významné zástupce 	<p>Význam a ochrana živočichů</p>	<p>ENV – ochrana biologických druhů VKZ – zdravotní rizika při styku s živočichy</p>

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU PŘÍRODOPIS

7. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. Biologie živočichů				
<p>Porovnává základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování – vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) 	<ul style="list-style-type: none"> – porovnává základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů – rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin – rozlišuje a popíše vnější a vnitřní stavbu živočichů – objasňuje funkci jednotlivých orgánů v závislosti na existenci živočicha – porovnává jednotlivé skupiny strunatců (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci), vybrané zástupce charakterizuje a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin 	<p>Strunatci a obratlovci</p>	<p>Z – život v mořích, Afrika F – měření teploty, napětí, odlehčení ptačího těla M – osová souměrnost Z – přírodní krajiny M – hmotnost, úhly HV – lidské písně</p>
<p>Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přízpůsobení danému prostředí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva 	<ul style="list-style-type: none"> – odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přízpůsobení danému prostředí – charakterizuje živočichy z hlediska jejich způsobu života a rozšíření v přírodě – odvozuje porovnáním základní projevy chování živočichů 	<p>Podmínky a projevy chování živočichů</p>	<p>ČJ – význam slov Z – práce s mapou</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – uvědomuje si rozdíl a používání běžných zoologických pojmů (bezobratlí, strunatci, obratlovci) 		
Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	<ul style="list-style-type: none"> – projevy chování živočichů 	<ul style="list-style-type: none"> – zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy – rozliší hospodářsky a epidemiologicky významné druhy a vysvětlí péči o vybrané domácí živočichy – kriticky hodnotí význam chovu domestikovaných živočichů – objasňuje hlavní zásady bezpečného chování při styku s živočichy a jejich ochrana 	Rozšíření, význam a ochrana živočichů	VKZ – domestikování živočichové, využití volného času CH – deratizace
2. <u>Biologie rostlin</u>				
Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům.	<ul style="list-style-type: none"> – anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) – fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování 	<ul style="list-style-type: none"> – odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům – vysvětlí a používá s porozuměním odbornou botanickou terminologii (buňka, pletiva, orgán) – porovnává stavbu těla nižších a vyšších organismů na příkladech – popíše stavbu rostlin, jednotlivých částí rostlin. těla (kořen, stonek, listy, květ, semeno a plod včetně základního rozdělení) – definuje funkci těchto orgánů a význam pro rostlinu jako celek 	Anatomie a morfologie rostlin Anatomie a morfologie rostlin	M – rovina souměrnosti VKZ – alergie Z – atoly a přenos semen ČJ – význam slov

<p>Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - vysvětlí základní podmínky a projevy života rostlin (růst, rozmnožování) - popíše procesy opylení a oplození, vysvětlí jejich význam pro přírodu - objasní děj probíhající v listě – dýchání, princip fotosyntézy 	<p>Fyziologie rostlin (opylení, oplození, dýchání, fotosyntéza)</p>	<p>CH – indikátory F – kladka, páka, vzlínavost CH – dýchání, fotosyntéza</p>
<p>Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - význam rostlin a jejich ochrana 	<ul style="list-style-type: none"> - rozděluje rostliny na nižší (řasy) a vyšší (mechorosty plavuně, přesličky, kapradiny) - vysvětlí rozdíl mezi nahosemennými a krytosemennými rostlinami, ty dále člení na jednoděložné a dvouděložné - pozná a pojmenuje (s použitím určovacích pomůcek) nejvýznamnější zástupce a zařazuje je do systému rostlin - rozlišuje charakteristické znaky čeledí rostlin a odhadne význam zástupců - rozliší různé typy společenstev (les, vody a mokřady, louky a pastviny, pole a sídelní aglomerace) - charakterizuje je a navrhne typické zástupce těchto společenství, naplánuje způsob jejich ochrany 	<p>Systém rostlin Nahosemenné a krytosemenné rostliny Společenstva a význam rostlin</p>	<p>Z – klima, černé uhlí Z – pásmová zonálnost F, Z – koloběh vody, teplota vody</p>

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU PŘÍRODOPIS

8. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Biologie živočichů</u>				
Porovná základní vnější a vnitřní stavbu a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.	<ul style="list-style-type: none"> stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování 	<ul style="list-style-type: none"> porovná základní vnější a vnitřní stavbu a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů objasní vývoj savců rozliší a porovná vnější a vnitřní stavbu těla savců rozliší orgánové soustavy savců 	Vývoj savců Stavba těla savců Členění těla savců Orgánové soustavy savců Zjednodušený přehled třídění savců Biomy a jejich savci Savci našich ekosystémů	Z – živočiškové a různé životní prostředí ENV – ekosystémy
Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.	<ul style="list-style-type: none"> vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) 	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin definuje savce jednotlivých světových biotů 		
Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní způsob života a přizpůsobení danému prostředí.	<ul style="list-style-type: none"> rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva 	<ul style="list-style-type: none"> odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní způsob života a přizpůsobení danému prostředí objasní na základě pozorování projevy savců v přírodě pojmenuje kriticky ohrožené savce u nás i ve světě 		

<p>Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.</p>	<p>– projevy chování živočichů</p>	<p>– zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy – uvede příklady chovu domestikovaných savců – uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>		
<p>2. <u>Biologie člověka</u></p>				
<p>Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka.</p>	<p>– fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka</p>	<p>– orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka – objasní dvě varianty vzniku člověka (bible a Darwinova vývojová teorie) – vyjmenuje ve správném pořadí vývojové stupně člověka – definuje živočišné předchůdce člověka, rozliší lidské rasy</p>	<p>Původ a vývoj člověka Lidské rasy Soustavy lidského těla První pomoc Obecné zásady Zlomeniny a polohování Bodnutí hmyzem, uštknutí hadem Otravy Infekční a civilizační choroby Zdravotní hygiena, úrazy a první pomoc</p>	<p>MUV – různé etnické a kulturní skupiny VKZ – péče o jednotlivé orgánové soustavy VKZ – fyzická stránka člověka VDO – dodržování lidských práv Z – lidské rasy</p>
<p>Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy.</p>	<p>– anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost</p>	<p>– určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy – rozliší biologické znaky – vysvětlí stavbu a funkci jednotlivých orgánů lidského těla</p>		<p>VKZ – poranění, poškození lidského těla, první pomoc, návykové látky, zdravý životní styl</p>

<p>Objasní vznik a vývin jedince od početí až do stáří.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost 	<ul style="list-style-type: none"> – objasní vznik a vývin jedince od početí až do stáří – vysvětlí vznik a vývoj nového jedince 		
<p>Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie 	<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby – posoudí význam péče o jednotlivé orgánové soustavy – konkretizuje obecné zásady první pomoci – aplikuje před lékařskou pomocí při poranění a jiném poškození těla – ovládá zásady první pomoci umělého dýchání z plic do plic – ovládá zásady nepřímé masáže srdce – rozlišuje mezi běžnými, infekčními a civilizačními chorobami 		

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU PŘÍRODOPIS

9. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo v RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. Neživá příroda				
Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek.	<ul style="list-style-type: none"> - Nerosty a horniny: vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků - Půdy: složení, vlastnosti a význam půdy 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek. - Třídí vybrané nerosty a horniny - rozlišuje vybrané horniny podle původu, charakterizuje je - zhodnotí praktický význam nerostů a hornin - hodnotí význam půdotvorných činitelů a půd v naší přírodě - vysvětlí vznik a složení půd, rozlišuje hlavní půdní typy a druhy - posoudí význam půd pro život lidí - shromáždí příklady devastace půd, navrhne možnosti rekultivace 	Nerosty a horniny Půdy	CH, F – vlastnosti minerálů Z – litosféra Z – pedosféra ENV – půda CH – složení půd
Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody.	<ul style="list-style-type: none"> - Vnější a vnitřní geologické procesy: příčiny a důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody. - rozděluje geologické procesy na vnitřní a vnější - vysvětlí příčinu geologických procesů, popíše jejich průběh - objasní horninový cyklus a oběh vody 	geologické děje	Z – procesy litosféry

	<ul style="list-style-type: none"> - Země: vznik a stavba Země - Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi: geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní vznik Země - popíše stavbu Země, vznik života a vývoj organismů - rozliší jednotlivé sféry Země - rozlišuje jednotlivá geologická období - popíše geologické změny a jejich členění podle charakteristických znaků (vznik a vývoj života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí) - vysvětlí geologický vývoj a popíše geologickou stavbu území ČR 	<p>planeta Země vývoj zemské kůry a organismů na Zemi geologická stavba ČR</p>	<p>ENV – základní podmínky života F, Z – vznik a vývoj Země D – vývoj života na Zemi Z – geologická období Z – Český masiv, Karpaty, zeměpisná mapa ČR</p>
<p>Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Podnebí a počasí ve vztahu k životu: význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka - Mimořádné události způsobené přírodními vlivy: příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi 	<ul style="list-style-type: none"> - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi. - vysvětlí příčiny globálního oteplování a uvede možná rizika - rozlišuje jednotlivé vrstvy atmosféry a charakterizuje je - určí příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi 	<p>podnebí a počasí ve vztahu k životu mimořádné události způsobené přírodními vlivy atmosféra</p>	<p>Z – atmosféra F – teplota</p>

2. <u>Základy ekologie</u>				
Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi.	<ul style="list-style-type: none"> - Organismy a prostředí: vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím, populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému 	<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - vysvětlí základní ekologické pojmy - popíše vzájemné vztahy mezi organismy v prostředí - zařazuje organismy dle prostředí - vysvětlí pojmy populace, společenstva, jedinec, jejich vzájemné vztahy - objasní princip existence různých typů ekosystémů, včetně vnitřních vztahů 	organismy a prostředí	Z – biosféra ENV – ekosystémy
Na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému.		<ul style="list-style-type: none"> - na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - přiměřeně hodnotí biologické ekosystémy, význam a vliv na životní prostředí 	ekosystémy	Z – typy krajiny ENV – ekosystémy
Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam.		<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - vytváří různé potravní řetězce v ekosystémech - objasní jednoduché potravní vztahy 	zobrazení potravního řetězce	ENV – ekosystémy

Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí.	- Ochrana přírody a životního prostředí: globální problémy a jejich řešení, chráněná území	- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí - pojmenuje globální problémy, navrhuje řešení i prevenci - zhodnotí kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí - uvádí příklady narušení rovnováhy přírody ve svém okolí a ve světě - vyhledává chráněná území ČR	Ochrana přírody a životního prostředí	CH – vliv chemie na životní prostředí VKZ – péče o zdraví ENV – vztah člověka k prostředí Z – chráněná území
3. <u>Praktické poznávání přírody</u>				
Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	- Praktické metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy	- aplikuje praktické metody poznávání přírody - pozoruje lupou a mikroskopem (případně dalekohledem) - pracuje se zjednodušenými určovacími klíči a atlasy	Praktické metody poznávání přírody	

5.11.4.2 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – 2. stupeň

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Žák: orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života; uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka; má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích; pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka.

BIOLOGIE HUB

Žák: rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků.

BIOLOGIE ROSTLIN

Žák: rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití; uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování; rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce.

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Žák: porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů; rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce; odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí; ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Žák: popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce; charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka; popíše vznik a vývin jedince; rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby.

NEŽIVÁ PŘÍRODA

Žák: pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny; rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů; na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

ZÁKLADY EKOLOGIE

Žák: uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi; objasní základní princip některého ekosystému; vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech; popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky; pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí.

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Žák: využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu.

5.12 Vzdělávací oblast „Člověk a příroda“

5.12.1 Charakteristika předmětu Zeměpis

Vymezení předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět a je realizován ve všech ročnících 2. stupně (3. období) v časové dotaci 2 vyučovací hodiny týdně. Zeměpis má přírodovědný i společenskovední charakter, takže je základní spojnicí oblastí Člověk a příroda a Člověk a společnost. Ve své přírodovědné složce je úzce propojen s dalšími obory oblasti Člověk a příroda (zejména Přírodopis, též Fyzika, Chemie) a umožňuje žákům porozumět zákonitostem přírodních procesů a jejich uplatnění v praktickém životě. Ve své společenské složce je propojen s oblastmi Člověk a společnost (obory Dějepis, Občanská výchova), Člověk a svět práce, Člověk a zdraví (Výchova ke zdraví) a také s dalšími oblastmi a pomáhá žákům rozpoznávat a formulovat společenské problémy, nacházet řešení a vyvozovat závěry.

Celkové pojetí předmětu je založeno na propojování informací o přírodě a lidské společnosti, vzájemných vztazích a jejich praktických důsledcích pro náš život. Žáci jsou vedeni k pochopení důležitosti přírodní rovnováhy pro život člověka a také vzájemné závislosti přírodního a společenského prostředí (zejména závislosti člověka na přírodních zdrojích a vliv lidské činnosti na stav životního prostředí i lidského zdraví) a k rozvíjení orientace v přírodních i společenských podmínkách v blízkém okolí, naší oblasti, celé ČR, Evropě i ve světě. Velký význam má praktické uplatnění informačních a komunikačních technologií k získávání, zpracování i prezentaci potřebných informací.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 7 tematických celků:

Přírodní obraz Země

Regiony světa

Společenské a hospodářské prostředí

Životní prostředí

Česká republika

Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie

Terénní geografická výuka, praxe a aplikace

Výuka probíhá v kmenových učebnách nebo učebně přírodních věd. Součástí je též práce v terénu, zeměpisné výlety a exkurze.

5.12.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k:

Kompetence k učení:

- vyhledávání a třídění zeměpisných informací, vyvozování závěrů a jejich využití
- operacím se zeměpisnými termíny, znaky a symboly
- porozumění textům, obrazovým materiálům
- využití informačních materiálů, získaných znalostí a zkušeností ke svému dalšímu rozvoji

Kompetence k řešení problémů:

- zkoumání přírodních zákonitostí
- odhalování příčin a předvídání či ovlivňování následků jednotlivých procesů
- pozorování, měření, získávání informací, jejich vyhodnocování a vyvozování závěrů pro náš život
- vnímání a samostatnému řešení problémových situací, plánování způsobu řešení
- ke schopnosti navrhnout a obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní:

- formulaci a vyjádření vlastních myšlenek
- diskusi a schopnosti uznat druhý názor, respektu k přesvědčení druhých lidí
- využití ICT pro komunikaci s okolím

Kompetence sociální a personální:

- spolupráci s ostatními
- podílení se na příznivé atmosféře při práci v týmu

Kompetence občanské:

- zapojování do aktivit vedoucích k šetrnému využívání a ochraně životního prostředí
- respektu a ochraně našich tradic, kulturního a historického dědictví
- pochopení ekologických souvislostí a environmentálních problémů
- respektu k požadavkům na kvalitní životní prostředí a rozhodování se v jeho zájmu

Kompetence pracovní:

- vědomému dodržování bezpečnosti při pohybu a práci v terénu
- praktickému využití učebních pomůcek (zeměpisné modely, buzola, mapy) a didaktické techniky

Kompetence digitální:

- vyhledávání a třídění zeměpisných informací, vyvozování závěrů a jejich využití
- využívání ICT, výukových programů, televize

Vztah k dalším oborům oblasti Člověk a příroda

- Pohyb těles (gravitace)
- Energie (formy, (ne)obnovitelné zdroje)
- Světelné děje (zatmění)
- Vesmír (sluneční soustava, hvězdy)
- Směsi (voda, vzduch)
- Organické sloučeniny (paliva)
- Chemie a společnost (chemický průmysl v ČR, silikátový průmysl)
- Biologie rostlin (význam a ochrana)
- Biologie živočichů (rozšíření, význam a ochrana)
- Neživá příroda (Země, geologické procesy, půdy, vývoj. zemské kůry a organismů na Zemi, geologický vývoj a stavba ČR, podnebí a počasí ve vztahu k životu)
- Základy ekologie (ochrana přírody a životní prostředí)

5.12.3 Vztah vzdělávacího oboru Zeměpis k dalším vzdělávacím oblastem

Jazyk a jazyková komunikace

- komunikační výchova (čtení, naslouchání, mluvený projev, písemný projev)
- interaktivní řečová dovednost v cizím jazyce (domov, město, příroda, počasí, cestování, sociokulturní prostředí)

Matematika a její aplikace

- číslo a proměnná (poměr, procenta)
- závislost, vztahy a práce s daty (nákresy, diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády)

Informatika

- vyhledávání informací (informační zdroje, internet)
- zpracování a využití informací (počítačová grafika, tabulky, prezentace)

Člověk a společnost

- Křesťanství a středověká Evropa (křesťanství, islám)
- Počátky nové doby (zámořské objevy a dobývání světa)
- Modernizace společnosti (industrializace, kolonie)
- Moderní doba (nové politické uspořádání Evropy, úloha USA, vznik ČSR, totalitní systémy)
- Rozdělený a integrující se svět (vojenské bloky, supervelmoci, rozpad koloniálního systému, vznik ČR, problémy současnosti)
- Člověk ve společnosti (naše obec, region, kraj, naše vlast)
- Stát a hospodářství (výroba, obchod, služby, tržní hospodářství)
- Stát a právo (právní základy státu)
- Mezinárodní vztahy, globální svět (evropská integrace, mezinárodní spolupráce, globalizace)

Člověk a zdraví

- Zdravý způsob života (vliv životních podmínek na zdraví)
- Rizika ohrožující zdraví (ochrana člověka za mimořádných situací – živelní pohromy)

Člověk a svět práce

- Pěstitelství, chovatelství (pěstování rostlin, chov zvířat)
- Svět práce (trh práce, zaměstnání)

V Zeměpise se uplatňují zejména průřezová témata Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (okruhy: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané), Multikulturní výchova (Kulturní diference, Etnický původ, Multikulturalita) a Environmentální výchova (Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí).

5.12.4 Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis

5.12.4.1 2. stupeň

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ZEMĚPIS

6. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
5. Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie				
Organizuje a přiměřeně hodnotí informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.	<ul style="list-style-type: none"> komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat 	<ul style="list-style-type: none"> organizuje a přiměřeně hodnotí informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů rozpozná a vymezí postavení zeměpisu v rámci základního vzdělávání cíleně využívá atlas a další zdroje zeměpisných informací 	Význam zeměpisu pro život Zdroje zeměpisných dat Informační média Symboly mapy Topografické útvary	INF – zdroje informací
Používá s porozuměním základní geografickou, topologickou, kartografickou terminologii.	<ul style="list-style-type: none"> geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě 	<ul style="list-style-type: none"> používá s porozuměním základní geografickou, topologickou, kartografickou terminologii orientuje se na mapě a získává z ní podstatné informace objasní souvislost a podmíněnost jednotlivých jevů a procesů v krajině sféře vyhodnocuje příčiny rozmístění objektů na Zemi rozliší hranice a zhodnotí vztahy mezi jednotlivými objekty 	Geografická kartografie a topografie Glóbus, měřítko glóbusu Zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti Měřítko a obsah plánů a map Orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám	M – měřítko, převody jednotek

		<ul style="list-style-type: none"> – zpracovává získané údaje, porovnává a třídí je a postupně si utváří ustálená myšlenková schémata, která následně uplatňuje při řešení obdobných situací – vytváří vlastní hypotézy a konfrontuje je s jinými zeměpisnými názory a zdroji informací – vymezí své vlastní názory na svět a život v něm, diskutuje o nich a obhajuje je 	Praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě Komunikační zeměpisný jazyk	
6. Terénní zeměpisná výuka				
Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu.	<ul style="list-style-type: none"> – cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů 	<ul style="list-style-type: none"> – ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu – vymezuje orientační body v krajině – určuje světové strany – odhaduje velikosti a vzdálenosti – využívá vhodné pomůcky a přístroje 	Světové strany Azimut	PČ - práce s pomůckami
Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny.	<ul style="list-style-type: none"> – cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů 	<ul style="list-style-type: none"> – aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny – vytváří a popisuje jednoduché náčrtky a plány – na základě pozorování vyvozuje závěry o vývoji v krajině 	Náčrtky Situační plány Hodnocení jevů a ukazatelů v krajině	VV – nákresy

<p>Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích 	<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech – pohybuje se podle mapy – vyhodnocuje jednotlivé jevy k bezpečnému pohybu a pobytu v přírodě – v modelových situacích zvládá chování a jednání při ohrožení zdraví či života 	<p>Živelní pohromy</p>	<p>TV – pohybové činnosti Výchova k ochraně člověka za mimořádných situací</p>
<p>7. Přírodní obraz Země</p>				
<p>Prokáže na příkladech tvar Země a zhodnotí důsledky jejího pohybu Země na život lidí a organismů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas – systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně 	<ul style="list-style-type: none"> – prokáže na příkladech tvar Země a zhodnotí důsledky jejího pohybu Země na život lidí a organismů – odůvodní vliv otáčení Země kolem své osy i kolem Slunce na život – rozeznává místní a světový čas a prakticky využívá tuto znalost – objasní názory na vznik a vývoj vesmíru, které odpovídají současné úrovni poznání – porovnává Zemi s ostatními tělesy z hlediska životních podmínek – vysvětlí tvar Země a jeho důsledky 	<p>Střídání dne a noci Roční období Časová pásma, čas Země jako vesmírné těleso (vesmír, Slunce, sluneční soustava, planeta Země, Měsíc)</p>	<p>F – čas F – vesmír D – vznik a vývoj Země</p>

<p>Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu. Porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry – systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu – popíše a objasní různorodost životních podmínek vyplývajících z přírodních zákonitostí daných polohou na Zemi a následného vlivu člověka 	<p>Krajinná sféra Přírodní a společensko-hospodářská sféra Složky a prvky přírodní sféry: litosféra, atmosféra, hydrosféra, biosféra, pedosféra</p>	<p>P – krajina ENV – ekosystémy ENV – ochrana přírody</p>
		<ul style="list-style-type: none"> – na konkrétních příkladech zdůvodní vzájemnou souvislost a podmíněnost složek krajinné sféry – porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost – rozeznává tvary zemského povrchu – popíše základní přírodní procesy na Zemi, vysvětlí vliv člověka a hodnotí jeho význam – orientuje se v krajině, snaží se jí prakticky chránit 		

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ZEMĚPIS

7. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
8. <u>Regiony světa</u>				
Lokalizuje světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.	<ul style="list-style-type: none"> světadíly, oceány, makroregiony světa určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) 	<ul style="list-style-type: none"> lokalizuje světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny určuje polohu oceánů, světadílů a jejich částí srovnává je a hodnotí jejich postavení ve světě 	<p>Afrika Austrálie a Oceánie Antarktida Amerika Asie</p>	
Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových států).	<ul style="list-style-type: none"> světadíly, oceány, makroregiony světa, určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) 	<ul style="list-style-type: none"> porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových států). zdůvodňuje vlivy působící na přírodní podmínky, rozmístění obyvatel a hospodářské využití regionu rozlišuje základní přírodní a hospodářské poměry na základě jejich podobností rozčleňuje regiony a objasňuje jejich zvláštnosti zhodnotí faktory ovlivňující demografický vývoj v Evropě 		<p>P – rozšíření rostlinstva a živočišstva VEG – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět D – historický vývoj MUV – etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity VEG – jsme Evropané INF – tvorba prezentace</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – popíše jednotlivá rasová, jazyková, náboženská a kulturní etnika v jejich historickém vývoji a analyzuje současné postavení – vyhledává smysluplné regionální údaje, porovnává a zpracovává je dle daných kritérií – v počítačovém programu vytváří projekt – prezentaci vybrané oblasti či státu Evropy 		
Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.	<ul style="list-style-type: none"> – modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení 	<ul style="list-style-type: none"> – Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich – na základě poznání vytváří hypotézy možného vývoje oblasti (změn a jejich příčin) a obhajuje své názory – rozpozná hlavní politická a hospodářská centra dnešního světa – environmentální problémy regionů vysvětlí v globálních souvislostech, navrhuje možnosti ochrany přírody 		ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
9. Terénní zeměpisná výuka				

<p>Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů 	<ul style="list-style-type: none"> – ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu – vymezuje orientační body v krajině – určuje světové strany – odhaduje velikosti a vzdálenosti – využívá vhodné pomůcky a přístroje 	<p>Světové strany Azimut</p>	<p>PČ – práce s pomůckami</p>
<p>Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů 	<ul style="list-style-type: none"> – aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny – vytváří a popisuje jednoduché náčrtky a plány – na základě pozorování vyvozuje závěry o vývoji v krajině 	<p>Náčrtky Situační plány Hodnocení jevů a ukazatelů v krajině</p>	<p>VV – nákresy</p>
<p>Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích 	<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech – pohybuje se podle mapy – vyhodnocuje jednotlivé jevy k bezpečnému pohybu a pobytu v přírodě – v modelových situacích zvládá chování a jednání při ohrožení zdraví či života 	<p>Živelní pohromy</p>	<p>TV – pohybové činnosti Výchova k ochraně člověka za mimořádných situací</p>

3. Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie				
<p>Používá s porozuměním základní geografickou, topologickou, kartografickou terminologii.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat 	<ul style="list-style-type: none"> – používá s porozuměním základní geografickou, topologickou, kartografickou terminologii – organizuje a přiměřeně hodnotí informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů – rozpozná a vymezí postavení zeměpisu v rámci základního vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> – význam zeměpisu pro život, zdroje zeměpisných dat, informační média, symboly mapy, topografické útvary 	<p>INF – zdroje informací</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě 	<ul style="list-style-type: none"> – cíleně využívá atlas a další zdroje zeměpisných informací – orientuje se na mapě a získává z ní podstatné informace – objasní souvislost a podmíněnost jednotlivých jevů a procesů v krajinné sféře – vyhodnocuje příčiny rozmístění objektů na Zemi – rozliší hranice a zhodnotí vztahy mezi jednotlivými objekty – zpracovává získané údaje, porovnává a třídí je a postupně si utváří ustálená myšlenková schémata, která následně uplatňuje při řešení obdobných situací – vytváří vlastní hypotézy a konfrontuje je s jinými zeměpisnými názory a zdroji informací – vymezí své vlastní názory na svět a život v něm, diskutuje o nich a obhajuje je 	<p>Geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, Zeměpisná síť – poledníky a rovnoběžky Zeměpisné souřadnice Zeměpisná poloha v zeměpisné síti Měřítko a obsah plánů a map Orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám Praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě Komunikační zeměpisný jazyk</p>	<p>M – měřítko, převody jednotek</p>
--	---	--	--	--------------------------------------

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ZEMĚPIS

8. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Regiony světa</u>				
Lokalizuje světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.	<ul style="list-style-type: none"> – světadíly, oceány, makroregiony světa určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) 	<ul style="list-style-type: none"> – lokalizuje světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny – určuje polohu oceánů, světadílů a jejich částí – srovnává je a hodnotí jejich postavení ve světě 	Evropa	

<p>Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových států).</p>	<ul style="list-style-type: none"> – světadíly, oceány, makroregiony světa, určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) 	<ul style="list-style-type: none"> – porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových států) – zdůvodňuje vlivy působící na přírodní podmínky, rozmístění obyvatel a hospodářské využití regionu – rozlišuje základní přírodní a hospodářské poměry – na základě jejich podobností rozčleňuje regiony a objasňuje jejich zvláštnosti – zhodnotí faktory ovlivňující demografický vývoj v Evropě 		<p>P – rozšíření rostlinstva a živočišstva VEG – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět D – historický vývoj MUV – etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity VEG – jsme Evropané INF – tvorba prezentace</p>
		<ul style="list-style-type: none"> – popíše jednotlivá rasová, jazyková, náboženská a kulturní etnika v jejich historickém vývoji a analyzuje současné postavení – vyhledává smysluplné regionální údaje, porovnává a zpracovává je dle daných kritérií – v počítačovém programu vytváří projekt – prezentaci vybrané oblasti či státu Evropy 		

<p>Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení 	<ul style="list-style-type: none"> – zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich – na základě poznání vytváří hypotézy možného vývoje oblasti (změn a jejich příčin) a obhájí své názory – rozpozná hlavní politická a hospodářská centra dnešního světa – environmentální problémy regionů vysvětlí v globálních souvislostech, navrhuje možnosti ochrany přírody 		<p>ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<p><u>2.Česká republika</u></p>				
<p>Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry) 	<ul style="list-style-type: none"> – uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států – zařazuje ČR na správnou pozici mezi zeměmi dle rozlohy, počtu obyvatel, našich tradic i současných úspěchů – hodnotí postavení v mezinárodních organizacích, posuzuje jejich přínos 	<p>poloha ČR postavení ČR v Evropě a ve světě EU a ČR Integrace Mezinárodní spolupráce</p>	<p>D – vznik ČSR, ČR VEG – naše vlast a Evropa, naši sousedé OV – mezinárodní vztahy VEG – integrace</p>
		<ul style="list-style-type: none"> – zjištěné údaje porovnává zejména se sousedními zeměmi a ostatními státy EU – uvádí modelové situace a příklady vyplývající z členství ČR v organizacích 		

<p>Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu 	<ul style="list-style-type: none"> – hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu 		
<p>Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit</p>	<ul style="list-style-type: none"> – regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech 	<ul style="list-style-type: none"> – lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit 		
<p>Vymezí a lokalizuje místní oblast, region podle bydliště nebo školy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech 	<ul style="list-style-type: none"> – vymezí a lokalizuje místní oblast, region podle bydliště nebo školy – vyvozuje klady a zápory polohy ve střední Evropě – zdůvodňuje vnější vlivy na naše přírodní poměry (zeměpisná šířka, vzdálenost od moře) 	<p>Přírodní poměry ČR (povrch, podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo, ochrana přírody, přírodní zdroje) Obyvatelstvo ČR Sídla ČR Hospodářství ČR</p>	<p>P – geologie ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí MUV – kulturní difference OV – člověk ve společnosti</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – popíše postupný vývoj přírodní sféry na našem území (geomorfologický vývoj, vývoj stavu půd, rostlinstva a živočišstva) a objasní vzájemné souvislosti mezi složkami přírodní sféry a jejich propojenost – vyvozuje praktické závěry o vzájemné podmíněnosti přírodních poměrů a života lidí v ČR – charakterizuje lidský potenciál ČR a porovnává jej s evropským a světovým, toleruje menšiny – vymezuje sídelní strukturu v ČR, rozlišuje její klady a zápory – popíše základní hospodářskou strukturu ČR, orientuje se v jednotlivých hospodářských sférách a odvětvích, vysvětlí jejich význam – vyhledává zeměpisné objekty na mapách (pohoří, nížiny, pánve, řeky, jezera, rybníky, přehrady, chráněná území, sídla, hospodářské objekty) – zpracovává číselné a grafické údaje (nadmořská výška, teplota vzduchu, srážky, délka a průtok řek, rozloha stojatých vod, druhy a typy půd, struktura obyvatelstva, výše produkce) a vyvozuje z nich závěry praktické pro náš život 		
--	--	--	--	--

<p>Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry) 	<ul style="list-style-type: none"> – hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu – poznává jednotlivé oblasti ČR, vytváří si o nich komplexní obrázek, charakterizuje jejich význam a vyhledává rozdíly mezi nimi dle stanovených kritérií určuje hospodářsky nejvýznamnější regiony – užívá základní zeměpisný místopis – ve spolupráci zorganizuje jednodenní výlet do vybrané lokality ČR 	<p>Kraje ČR</p>	<p>ČJ – pozvánka</p>
		<ul style="list-style-type: none"> – popíše a porovná polohu Litoměřicka – vymezí klady a zápory polohy svého bydliště pro spokojený život, navrhuje řešení případných problémů 	<p>Základní přírodní a socioekonomické charakteristiky regionu, další rozvoj</p>	<p>ENV– vztah člověka k prostředí INF, VV – zpracování projektu</p>
		<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturně-společenské podmínky Litoměřicka a dává je do celostátních souvislostí – zhodnotí význam města Litoměřic a Ústeckého kraje v rámci ČR – vytváří hypotézu budoucího rozvoje plzeňského regionu – navrhuje možnosti ochrany přírody a životního prostředí – dává do souvislostí nabyté vědomosti a získané informace a vytváří vlastní projekt na zvolené téma 		

<u>3. Terénní zeměpisná výuka</u>				
Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu.	<ul style="list-style-type: none"> – cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů 	<ul style="list-style-type: none"> – ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu – vymezuje orientační body v krajině – určuje světové strany – odhaduje velikosti a vzdálenosti – využívá vhodné pomůcky a přístroje 	Světové strany Azimut	PČ - práce s pomůckami
Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny.	<ul style="list-style-type: none"> – cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů 	<ul style="list-style-type: none"> – aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny – vytváří a popisuje jednoduché náčrtky a plány – na základě pozorování vyvozuje závěry o vývoji v krajině 	Náčrtky Situační plány Hodnocení jevů a ukazatelů v krajině	VV – nákresy

<p>Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích 	<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech – pohybuje se podle mapy – vyhodnocuje jednotlivé jevy k bezpečnému pohybu a pobytu v přírodě – v modelových situacích zvládá chování a jednání při ohrožení zdraví či života 	<p>Živelní pohromy</p>	<p>TV – pohybové činnosti Výchova k ochraně člověka za mimořádných situací</p>
<p>4. <u>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</u></p>				
<p>Používá s porozuměním základní geografickou, topologickou, kartografickou terminologii.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat 	<ul style="list-style-type: none"> – používá s porozuměním základní geografickou, topologickou, kartografickou terminologii. – organizuje a přiměřeně hodnotí informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů – rozpozná a vymezí postavení zeměpisu v rámci základního vzdělávání – cíleně využívá atlas a další zdroje zeměpisných informací 	<p>Význam zeměpisu pro život Zdroje zeměpisných dat Informační média Symboly mapy Topografické útvary</p>	<p>INF – zdroje informací</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě 	<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se na mapě a získává z ní podstatné informace – objasní souvislost a podmíněnost jednotlivých jevů a procesů v krajinné sféře – vyhodnocuje příčiny rozmístění objektů na Zemi – rozliší hranice a zhodnotí vztahy mezi jednotlivými objekty – zpracovává získané údaje, porovnává a třídí je a postupně si utváří ustálená myšlenková schémata, která následně uplatňuje při řešení obdobných situací – vytváří vlastní hypotézy a konfrontuje je s jinými zeměpisnými názory a zdroji informací – vymezí své vlastní názory na svět a život v něm, diskutuje o nich a obhajuje je 	<p>Geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, Zeměpisná síť Poledníky a rovnoběžky Zeměpisné souřadnice Určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti Měřítko a obsah plánů a map Orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám Praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě Komunikační zeměpisný jazyk</p>	<p>M – měřítko, převody jednotek</p>
--	---	---	---	--------------------------------------

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ZEMĚPIS

9. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</u>				
Organizuje a přiměřeně hodnotí informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.	<ul style="list-style-type: none"> – komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat 	<ul style="list-style-type: none"> – organizuje a přiměřeně hodnotí informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů – rozpozná a vymezí postavení zeměpisu v rámci základního vzdělávání – cíleně využívá atlas a další zdroje zeměpisných informací 	Význam zeměpisu pro život Zdroje zeměpisných dat Informační média Symboly mapy Topografické útvary	INF – zdroje informací
Používá s porozuměním základní geografickou, topologickou, kartografickou terminologii.	<ul style="list-style-type: none"> – geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě 	<ul style="list-style-type: none"> – používá s porozuměním základní geografickou, topologickou, kartografickou terminologii – orientuje se na mapě a získává z ní podstatné informace – objasní souvislost a podmíněnost jednotlivých jevů a procesů v krajinné sféře – vyhodnocuje příčiny rozmístění objektů na Zemi – rozliší hranice a zhodnotí vztahy mezi jednotlivými objekty 	Geografická kartografie a topografie Glóbus, měřítko glóbusu Zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti Měřítko a obsah plánů a map Orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám	M – měřítko, převody jednotek

		<ul style="list-style-type: none"> – zpracovává získané údaje, porovnává a třídí je a postupně si utváří ustálená myšlenková schémata, která následně uplatňuje při řešení obdobných situací – vytváří vlastní hypotézy a konfrontuje je s jinými zeměpisnými názory a zdroji informací – vymezí své vlastní názory na svět a život v něm, diskutuje o nich a obhajuje je 	Praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě Komunikační zeměpisný jazyk	
2. <u>Terénní zeměpisná výuka</u>				
Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu.	<ul style="list-style-type: none"> – cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů 	<ul style="list-style-type: none"> – ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu – vymezuje orientační body v krajině – určuje světové strany – odhaduje velikosti a vzdálenosti – využívá vhodné pomůcky a přístroje 	Světové strany Azimut	PČ – práce s pomůckami
Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny.	<ul style="list-style-type: none"> – cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů 	<ul style="list-style-type: none"> – aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny – vytváří a popisuje jednoduché náčrtky a plány – na základě pozorování vyvozuje závěry o vývoji v krajině 	Náčrtky Situační plány Hodnocení jevů a ukazatelů v krajině	VV – nákresy

<p>Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích 	<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech – pohybuje se podle mapy – vyhodnocuje jednotlivé jevy k bezpečnému pohybu a pobytu v přírodě – v modelových situacích zvládá chování a jednání při ohrožení zdraví či života 	<p>Živelní pohromy</p>	<p>TV – pohybové činnosti Výchova k ochraně člověka za mimořádných situací</p>
<p>3. <u>Společenské a hospodářské prostředí</u></p>				
<p>Posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky 	<ul style="list-style-type: none"> – posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel – zhodnotí rozložení obyvatel na Zemi dle daných kritérií – vybírá a hodnotí činitele ovlivňující demografický vývoj 	<p>Společenské a hospodářské složky krajiny (lidé na Zemi, světové hospodářství)</p>	
<p>4. <u>Životní prostředí</u></p>				
<p>Porovnává různé krajiny, jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin 	<ul style="list-style-type: none"> – porovnává různé krajiny, jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin – rozlišuje typy krajin z hlediska možností jejich využití -zdůvodní svůj názor na jejich význam 	<p>Krajina a životní prostředí (typy krajin a jejich ochrana)</p>	<p>P – krajina ENV – ekosystémy, základní podmínky života ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí OV – globální svět</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – na konkrétních příkladech zdůvodní vzájemnou souvislost a podmíněnost složek krajinné sféry – porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost – rozeznává tvary zemského povrchu – popíše základní přírodní procesy na Zemi, vysvětlí vliv člověka a hodnotí jeho význam – orientuje se v krajině, snaží se jí prakticky chránit 		
Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů).	<ul style="list-style-type: none"> – vztah přírody a společnosti – udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva 	<ul style="list-style-type: none"> – uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) – popíše příklady vztahů mezi přírodou a lidskou společností – navrhuje možné principy trvale udržitelného rozvoje Země, možnosti řešení zachování života na Zemi – rozpozná zákonitosti ochrany přírody – zhodnotí význam a důležitost řešení environmentálních problémů lidstva – popíše konkrétní návrhy řešení problémů zejména v obci a regionu – hledá souvislosti, důsledky a příčiny globálních problémů 		

5.12.4.2 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – 2. stupeň

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Žák: rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii.

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Žák: objasní důsledky pohybů Země; uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost; uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu.

REGIONY SVĚTA

Žák: vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány; rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů; charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států.

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Žák: uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel; vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Žák: umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry; rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin; uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek; uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.

ČESKÁ REPUBLIKA

Žák: vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy; charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu; určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy; rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost; uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva; vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti.

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Žák: ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu; uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě.

5.13 Vzdělávací oblast „Umění a kultura“

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu.

V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova.

5.13.1 Charakteristika předmětu Hudební výchova

Vymezení předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova je realizován ve všech ročnících v týdenní časové dotaci: 1. období – 1 hodina; 2. období, 4. ročník – 1 hodina; 2. období, 5. ročník – 2 hodiny; 3. období – 1 hodina. Společně s Výtvarnou výchovou umožňuje žákům umělecké osvojování světa, při němž dochází k rozvíjení estetického citění, tvořivosti, vnímavosti k uměleckému dílu, k okolnímu světu i k sobě samému.

Hudební výchova vede žáka k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako prostředku komunikace. Rozvíjí celkovou osobnost žáka. Především jeho hudebnost, která se projevuje sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými dovednostmi.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 4 základních tematických celků:

Vokální činnosti

Instrumentální činnosti

Hudebně pohybové činnosti

Poslechové činnosti

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém a sborovém zpěvu. Své individuální instrumentální dovednosti při sborové hře a při doprovodu zpěvního projevu. Své pohybové dovednosti při tanci a při pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu, zaměření a vnitřního citění. Žák se učí rytmizovat, melodizovat, dobře vyslovovat a dle svých dispozic zpívat uvolněně, intonačně čistě a rytmicky správně.

Výuka probíhá v odborné učebně s hudebními nástroji nebo v kmenových třídách.

5.13.2 Výchové a vzdělávací strategie

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k:

Kompetence k učení:

- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence
- využití různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně informačních a komunikačních technologií
- rozpoznání hudebních stylů a žánrů
- práci s dechem a správné tvorbě hlasového tónu
- posuzování vlastního pokroku

Kompetence k řešení problémů:

- vytváření vhodné atmosféry pro možnost tvořivého přístupu ke světu

- orientaci v notovém zápisu
- orientaci v prostoru
- hudební i textové improvizaci

Kompetence komunikativní:

- osobní účasti v procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů
- schopnosti komunikovat hudebními prostředky
- vyjádření hudby pohybem
- reprodukci textu pomocí jednoduchých hudebních nástrojů

Kompetence sociální a personální:

- rozvoji jedinečného subjektivního vnímání, cítění a prožívání
- třibení citu pro výběr hudby, která žáka potěší
- sebereflexi a nápravě vlastních nedostatků

Kompetence občanské:

- kladnému postoji k umění
- orientaci v díle některých významných hudebních skladatelů
- toleranci k různorodým kulturním hodnotám a projevům

Kompetence pracovní:

- dodržování zásad hlasové hygieny
- praktickému využití hudebních nástrojů
- koncentraci na vlastní výkon

Kompetence digitální:

- využití internetu k vyhledávání informací (hudební skladatelé, texty písní ...)
- využití ICT, televize, rozhlasu

Vztah k oboru Výtvarná výchova

- vnímání hudby a její vyjádření kresbou či malbou – barvy, odstíny, tahy
- vnímání paralely vývoje a proměn hudby a výtvarného umění v jednotlivých slohových obdobích

5.13.3 Vztah vzdělávacího oboru Hudební výchova k dalším vzdělávacím oblastem

Jazyk a jazyková komunikace

- orientace v textu, práce s textem, naslouchání, tvoření rýmů, improvizace textu (zhudebňování říkadel, básní)
- toleranční přístup k různorodým kulturním projevům a potřebám skupin, národů a národností

Informatika

- využití internetu k vyhledávání informací (hudební skladatelé, texty písní ...)

Matematika a její aplikace

- vnímání rytmu v hudbě
- tvoření rytmického pohybu

Člověk a jeho svět

- pomocí hudby, pantomimou či pohybem vyjádření vlastního vnitřního světa
- citlivé vnímání okolního prostředí a přírody
- chápání lidových tradic

Člověk a společnost

- přínos předchozích civilizací
- vývoj hudebních stylů a žánrů

Člověk a příroda

- vyjádření vnějšího světa hudebními vývojovými prostředky
- tříbení citu pro vnímanou hudbu (co vyjadřuje)

Člověk a zdraví

- vyjádření hudby pohybem
- taneční kroky

V hudební výchově se uplatňují také průřezová témata.

V Osobnostní a sociální výchově jde o rozvoj smyslového vnímání, chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech rozvíjí vztah k evropské a světové kultuře. Prohlubuje chápání kulturních souvislostí při respektování národních kultur a jejich přínos ke kultuře světové.

Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám.

V Environmentální výchově se odráží uvědomování si přírodního i sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních hodnot.

V Mediální výchově jde o vnímání zvuku, jehož média využívají.

5.13.4 Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Hudební výchova

5.13.4.1 1. stupeň – I. Období

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU HUDEBNÍ VÝCHOVA

1. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Vokální činnosti</u>				
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase. Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty.	<ul style="list-style-type: none"> – Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu) – hlasová hygiena – rozšiřování hlasového rozsahu – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu 	<ul style="list-style-type: none"> - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty - dobře tvoří hlasový tón - zpívá uvolněně - vymýšlí melodii - zná slova, melodii a rytmus písní - prožívá radost ze zpěvu 	Pěvecký a mluvní projev Pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu) Hlasová hygiena Rozšiřování hlasového rozsahu Realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Písně dle výběru učitele Melodizace Říkadla Hudební hry	ČJ – správná výslovnost, rytmizace říkadel PRV – lidové tradice, řemesla ENV – vztah člověka k prostředí TV – rytmická cvičení
2. <u>Instrumentální činnosti</u>				
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	<ul style="list-style-type: none"> – Hra na hudební nástroje: reprodukce motivů, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - písně doprovází jednoduchými rytmickými nástroji - připojí k písni rytmický doprovod - vytleskává, vydupává, vyťukává rytmus - doprovází písně hrou na tělo nebo Orffovými nástroji 	Hra na hudební nástroje Reprodukce motivů, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře Rytmizace Hra na rytmický hudební nástroj	
3. <u>Hudebně pohybové činnosti</u>				

Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje tempo, dynamiku, směr melodie.	– Taktování, pohybové doprovod znějící hudby: dvoudobý a třídobý takt	- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje tempo, dynamiku, směr melodie	Taktování Pohybový doprovod znějící hudby	TV – uvolněný pohyb těla
		- vyjádří píseň pohybem - orientuje se v prostoru - napodobuje pohyby - tančí podle rytmu písně - pochoduje do rytmu - pohybem napodobuje hru na některé hudební nástroje	Orientace v prostoru	MUV – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti – kulturní diference (jednota tělesné a duševní stránky)
4. <u>Poslechové činnosti</u>				
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	- Kvality tónu: délka, síla, barva, výška	- Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozlišuje hlasy, zvuky, tóny kolem sebe - pozná tóny krátké a dlouhé, tiché a hlasité, vysoké a hluboké, pomalé a rychlé - rozliší, že melodie stoupá, klesá a je stejně vysoká, kdy zesiluje, zeslabuje, zrychluje či zpomaluje, kdy se opakuje - pozná píseň podle melodického úryvku	Kvality tónů Délka, síla, barva, výška Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální Lidský hlas a hudební nástroj	

<p>Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hudba instrumentální: - Lidský hlas - Hudební nástroj 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje - poslechem se seznámí s hudebními nástroji (klavír, housle, trubka, flétna) - pozná kamaráda podle barvy hlasu - pozná píseň podle ukázky 	<p>Hudba instrumentální Lidský hlas Hudební nástroj</p>	<p>MUV – poznávání vlastního kulturního zakotvení</p>
---	---	--	---	---

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU HUDEBNÍ VÝCHOVA

2. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Vokální činnosti</u>				
Zpívá na základě svých dispozic – intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	<ul style="list-style-type: none"> - Pěvecký a mluvní projev: pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu) - Hlasová hygiena - Rozšiřování hlasového rozsahu 	<ul style="list-style-type: none"> - zpívá na základě svých dispozic – intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - správně hospodárně dýchá - postupně prodlužuje výdech - dbá na správné nasazení a tvorbu tónu - používá správně pěvecké návyky - ovládá slova písní - zná melodii a rytmus písní - rozšiřuje svůj hlasový rozsah - dle svých dispozic zpívá intonačně čistě 	<p>Pěvecký a mluvní projev: pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu)</p> <p>Hlasová hygiena</p> <p>Rozšiřování hlasového rozsahu</p> <p>Dechová cvičení</p> <p>Hlasová cvičení</p> <p>Písně dle výběru učitele</p> <p>Lidové i umělé písně</p> <p>Hudební hry</p>	<p>PRV – lidové tradice, řemesla</p> <p>ENV – vztah člověka k prostředí</p> <p>TV – rytmus</p> <p>MUV – kulturní diference (jednota tělesné a duševní stránky)</p>
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.	<ul style="list-style-type: none"> - Intonace a vokální improvizace: hudební hry - Záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (linka) 	<ul style="list-style-type: none"> - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - prožívá radost ze zpěvu - melodizuje text (zhudebňuje) - ukončuje popěvek podle svého hudebního cítění - pozná notovou osnovu - seznámí se s houslovým klíčem - orientuje se v notovém záznamu jednoduché melodie - rozumí pojmům autor textu, autor hudby, orchestr a sólista 	<p>Intonace a vokální improvizace: hudební hry</p> <p>Hudební improvizace</p> <p>Záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (linka)</p>	
2. <u>Instrumentální činnosti</u>				

Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	<ul style="list-style-type: none"> - Hra na hudební nástroje: reprodukce témat pomocí Orffových nástrojů 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	Hra na hudební nástroje -	TV – rytmický pohyb těla
	<ul style="list-style-type: none"> - Hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu - Hudební hry – ozvěna, otázka, odpověď 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá hry na tělo (tleskání, pleskání, dupání, ťukání) - reprodukuje písně pomocí Orffových nástrojů - tříbí si cit pro vhodný výběr hudebních nástrojů 	Reprodukce témat pomocí Orffových nástrojů Hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu Hudební hry – ozvěna, otázka, odpověď	MUV – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti
3. <u>Hudebně pohybové činnosti</u>				
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	<ul style="list-style-type: none"> - Taktování: dvoudobý a třídobý takt, čtyřdobý takt - Pohybový doprovod znějící hudby: jednoduché lidové tance - Orientace v prostoru: utváření pohybové paměti - Reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách 	<ul style="list-style-type: none"> - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie - učí se jednoduché tanečky - připojí vhodný pohybový projev k písni - tančí a pochoduje podle rytmu písně - taktuje, pohyby rukou doprovází znějící hudbu 	Taktování: dvoudobý a třídobý takt, čtyřdobý takt Pohybový doprovod znějící hudby: jednoduché lidové tance Orientace v prostoru utváření pohybové paměti Reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách	TV – uvolněný pohyb těla
4. <u>Poslechové činnosti</u>				

<p>Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem: rytmus, melodie, barva, kontrast, gradace - Pohyb melodie (vzestupná, sestupná) 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozlišuje zvuky kolem nás (ostré, jemné vysoké, hluboké, příjemné a nepříjemné) - sluchem odlišuje výšky tónů zesilování, forte, zeslabování - rozliší tempo pomalé, rychlé, zrychlování, zpomalování 	<p>Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem</p> <p>Rytmus Melodie Barva Kontrast Gradace Pohyb melodie (vzestupná, sestupná)</p>	
<p>Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hudba: vokální, vokálně instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální - podle sluchu pozná hudební nástroje (klavír, housle, trubka, flétna, kontrabas) 	<p>Hudba: vokální, vokálně instrumentální</p> <p>Hudební nástroje</p>	<p>MUV – poznávání vlastního kulturního zakotvení</p>

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU HUDEBNÍ VÝCHOVA

3. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Vokální činnosti</u>				
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	<ul style="list-style-type: none"> - Pěvecký a mluvní projev: dynamicky odlišený zpěv - Záznam vokální hudby: notový zápis jako opora při realizaci písně 	<ul style="list-style-type: none"> - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - při zpěvu správně dýchá a vyslovuje - tón tvoří a nasazuje měkce - dodržuje správné pěvecké návyky - zná slova, melodii a rytmus písní - podle svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky správně - rozšiřuje svůj hlasový rozsah 	<p>Pěvecký a mluvní projev: dynamicky odlišený zpěv</p> <p>Záznam vokální hudby: notový zápis jako opora při realizaci písně</p> <p>Dechová cvičení</p> <p>Hlasová cvičení</p> <p>Písně dle výběru učitele</p> <p>Vokální improvizace</p> <p>Hudební hry</p> <p>Grafický záznam vokální hudby</p>	<p>PRV – lidové tradice, řemesla</p> <p>ENV – vztah člověka k prostředí</p> <p>MUV – respektování zvláštností různých etnik</p> <p>ČJ – správná výslovnost</p> <p>TV – rytmus</p> <p>MUV – kulturní diference (jednota tělesné a duševní stránky)</p>
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	- Vokální improvizace	<ul style="list-style-type: none"> - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - rytmicky recituje text - recituje v různém tempu - rytmus vyťuká, vytleská - povídá si s ostatními zpěvem - ukončuje popěvek podle svého hudebního cítění - pozná stupnici 		
2. <u>Instrumentální činnost</u>				

<p>Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hra na hudební nástroj - Rytmizace: jednoduchá písňová forma 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - hraje různé rytmy jednoduchými rytmickými nástroji - písně doprovází pomocí Orffových nástrojů - sám vybírá vhodné hudební nástroje k doprovodu písně 	<p>Rytmizace: jednoduchá písňová forma Hra na hudební nástroj</p>	
<p>3. <u>Hudebně pohybové činnosti</u></p>				
<p>Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pohybové vyjádření hudby: pantomima 	<ul style="list-style-type: none"> - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie - orientuje se v prostoru - písně doprovází pohybem - pochoduje do rytmu - taktuje dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt 	<p>Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby Pantomima Orientace v prostoru Pohybová improvizace Taktování</p>	<p>TV – uvolněný pohyb těla MUV – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti</p>
<p>4. <u>Poslechové činnosti</u></p>				
<p>Rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem: metrické, rytmické, dynamické změny v hudebním proudu 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozlišuje hudební výrazové prostředky (rytmus, melodii), pohyb melodie (vzestupný, sestupný), barva tónů, dynamiku 	<p>Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem: metrické, rytmické, dynamické změny v hudebním proudu</p>	

<p>Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.</p>	<p>- Hudební formy: malá písňová forma</p>	<p>- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální - podle sluchu pozná některé hudební nástroje - rozpozná některé hudební styly, žánry (hudbu taneční, pochodovou, ukolébavku)</p>	<p>Hudební formy: malá písňová forma Hudební nástroj</p>	<p>MUV – poznávání vlastního kulturního zakotvení</p>
---	--	--	---	---

5.13.4.2 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – I. Období

Žák: zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty; hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytimizaci říkadel i při zpěvu; reaguje pohybem na tempové a rytmické změny; rozliší sílu zvuku; pozorně vnímá jednoduché skladby.

5.13.4.3 1. stupeň – II. Období

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU HUDEBNÍ VÝCHOVA

4. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Vokální činnosti</u>				
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	<ul style="list-style-type: none"> - Pěvecký a mluvní projev: diatonické postupy v durových tóninách - Nota jako grafický znak pro tón - Zápis rytmu jednoduché písně 	<ul style="list-style-type: none"> - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - přirozeně správně dýchá - postupně prodlužuje výdech - dbá na správné vázání tónů - pracuje s hlasem – rozšiřuje svůj hlasový rozsah - uvědomuje si správnou výslovnost - správně tvoří a nasazuje tón - zpívá kánony - jednohlasem zpívá lidové i umělé písně 	Pěvecký a mluvní projev: diatonické postupy v durových tóninách Nota jako grafický znak pro tón Zápis rytmu jednoduché písně Písně dle výběru učitele	MUV – respekt zvláštností různých etnik ENV – vztah člověka k prostředí ČJ – správná výslovnost PRV – lidové tradice MUV – kulturní diference (jednota tělesné a duševní stránky)
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.	<ul style="list-style-type: none"> - Dvojhlas a vícehlas: prodleva, kánon 	<ul style="list-style-type: none"> - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not v notovém zápisu rozliší melodii sestupnou a vzestupnou - vyhledá notu celou, půlovou, čtvrt'ovou, osminovou a pomlky - ví, co je takt dvoudobý, třídobý a čtyřdobý - pozná hudební nástroje (dechové, bicí a strunné) 	Dvojhlas a vícehlas Prodleva Kánon	

2. Instrumentální činnosti				
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.	- Hudební improvizace: tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně	- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - využívá hry na tělo (pleskání, tleskání, podupy) - k doprovodné hře využívá hudební nástroje z Orffova instrumentáře - doprovází rytmickým ostinatem (stále se opakující rytmus nebo melodický motiv)	Hudební improvizace: tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně Hra na rytmické hudební nástroje Rytmizace	
Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.	- Jednoduchá písňová forma	- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Jednoduchá písňová forma (a–b–a)	
Vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry Provádí elementární hudební improvizace.	- Hra na hudební nástroj	- vytváří v rámci svých dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace - pokouší se o vytvoření přede hry, mezihry i dohry	Hra na hudební nástroj Melodizace Rytmizace	
3. Hudebně pohybové činnosti				
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	- Pohybové vyjádření hudby	- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace - orientuje se v prostoru - pohybem improvizuje rytmus - seznámí se s kroky valčíku a polky - vytváří pohybové improvizace	Pohybové vyjádření hudby Pohybový doprovod Jednoduché lidové tance	TV – uvolněný pohyb těla - přirozenost pohybu MUV – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti

4. Poslechové činnosti				
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny.	<ul style="list-style-type: none"> - Hudební formy: malá písňová forma - Hudební styly a žánry - Hudba taneční 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny - rozpozná určené hudební styly a žánry - uvědoměle naslouchá hudbě - vyjadřuje se slovně k hudbě (jaká je a proč je taková) 	Hudební formy: malá písňová forma Hudební styly a žánry Hudba taneční	MUV – poznávání vlastního kulturního zakotvení

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU HUDEBNÍ VÝCHOVA

5. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. Vokální činnosti				
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	<ul style="list-style-type: none"> – Pěvecký a mluvní projev 	<ul style="list-style-type: none"> - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - provádí správné dýchání - tvoří a měkce nasazuje tón - správně váže tóny - rozšiřuje svůj hlasový rozsah - dodržuje hlasovou hygienu - správně vyslovuje - zná slova, melodii i rytmus písní - zpívá kánon, podle svých dispozic v jednohlase či dvojhlasě - rozšiřuje si rejstřík písní 	Dvojhlas a vícehlas Lidový dvojhlas Intonace, vokální improvizace Diatonické postupy v mollových tóninách (V., III. a I. stupeň) Volné nástupy VIII. a V. stupně Písně dle výběru učitele	ČJ – správná výslovnost ENV – vztah člověka k prostředí MUV – kulturní diference (jednota tělesné a duševní stránky) MUV – respektování zvláštností různých etnik

Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou melodii či píseň, zapsanou pomocí not.	– Záznam vokální hudby	<ul style="list-style-type: none"> - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou melodii či píseň, zapsanou pomocí not - v notovém zápisu vyhledá noty a určí je (orientuje se v notovém záznamu) - užívá základní noty a pomlky - zná pojem repetice - seznámí se s některými hudebními skladateli a jejich dílem (dle učitele) 	Záznam vokální hudby Grafický záznam vokální hudby	
2. <u>Instrumentální činnosti</u>				
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.	<ul style="list-style-type: none"> - Hra na hudební nástroje: zobcové flétny, keyboard, ukulele 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - vytváří doprovod písně na hudební nástroje z Orffova instrumentáře - má cit pro vhodný výběr hudebního nástroje k doprovodné hře 	Hra na hudební nástroje Zobcové flétny Keyboard Ukulele	
Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.	– Jednoduchá písňová forma	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby 	Jednoduchá písňová forma	
Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.	<ul style="list-style-type: none"> – Melodizace - Záznam instrumentální melodie: čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu či tématu instrumentální skladby - Využití notačních programů 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace - rytmizuje, melodizuje, hudebně improvizuje - vytváří přede hry, mezihry, dohry 	Melodizace Záznam instrumentální melodie: čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu či tématu instrumentální skladby Využití notačních programů	

3. <u>Hudebně pohybové činnosti</u>				
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	<ul style="list-style-type: none"> - Jednoduché lidové tance - Pohybová improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace - taktuje 2/4, 3/4, 4/4 takt - ztvárňuje hudbu pomocí tanečních kroků - využívá vlastní pohybové projevy - reaguje pohybem na znějící hudbu - vyjádří pohybem pocity a představy - předvede pohybovou improvizaci 	Jednoduché lidové tance Pohybová improvizace	TV – uvolněný pohyb těla - přirozenost pohybu MUV – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti
4. <u>Poslechové činnosti</u>				
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny.	<ul style="list-style-type: none"> - Vztahy mezi tóny: souzvuk, akord - Hudební výrazové prostředky - Hudební styly a žánry: hudba pochodová, ukolébavka - Hudební formy: rondo, variace - Interpretace hudby – slovní vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny - vnímá souzvuk, akord - rozpozná hudební formu, rozliší výrazové prostředky a hudební prvky - pozná některé hudební styly a žánry - poslechem pozná hudební nástroje a zpěvní hlasy - vysvětlí obsah ukázky - poslechem obohacuje svůj citový život 	Vztahy mezi tóny: souzvuk, akord Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální Hudební výrazové prostředky Harmonie Zvukomalba Harmonické změny v hudebním proudu Hudební styly a žánry Hudba pochodová Ukolébavka Hudební formy Rondo, variace Interpretace hudby – slovní vyjádření	MUV – poznávání vlastního kulturního zakotvení

5.13.4.4 **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – II. Období**

Žák: zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem; propojí vlastní pohyb s hudbou; doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje; odliší tóny podle výšky, síly a barvy; pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb; správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování.

5.13.4.5 **2. stupeň**

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU HUDEBNÍ VÝCHOVA

6. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Vokální činnosti</u>				
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu. Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase.	<ul style="list-style-type: none"> - Pěvecký projev: rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy - Mutace - Vícehlasý a jednohlasý zpěv - Intonace: diatonické postupy v dur. tóninách - Reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) - Orientace v notovém záznamu vokální skladby: notový zápis jako opora při realizaci písně 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu - zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - rozpozná tóninu moll a dur - zazpívá s využitím svých individuálních pěveckých schopností píseň lidovou nebo populární - orientuje se v notovém záznamu melodie 	<p>Pěvecký projev Rozšiřování hlasového rozsahu Hlasová hygiena Hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy Mutace Vícehlasý a jednohlasý zpěv Intonace Diatonické postupy v dur. tóninách Reflexe vokálního projevu Vlastní vokální projev a vokální projev ostatních Hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) Orientace v notovém záznamu vokální skladby Notový zápis jako opora při realizaci písně Lidový dvojhlas Píseň jako jednoduchý hudební útvar Durová, mollová tónina</p>	ČJ – lidová slovesnost

<u>Instrumentální činnosti</u>				
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.	- Hra na hudební nástroje: hra a tvorba doprovodů s využitím Orffovského instrumentáře	- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - používá nástroje Orffova instrumentáře při doprovodech lidových a popových písní	Hra na hudební nástroj Hra a tvorba doprovodů s využitím Orffovského instrument Jednoduché doprovody lidových a popových písní Akord, stavba kvintakordu Stupnice, základní řada C1 – C2	F – akustika (dynamika) M – matematické vztahy mezi tóny
2. <u>Hudebně pohybové činnosti</u>				
Rozpozná některé z tanců různých stylových období.	- Pohybový doprovod znějící hudby	- rozpozná některé z tanců různých stylových období - určí několik vybraných tanců v rámci svých schopností zatančí polku a valčík	Pohybový doprovod znějící hudby Taneční kroky Polka a valčík	
3. <u>Poslechové činnosti</u>				
Orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	- Orientace v hudebním prostoru: postihování hudebně výrazových prostředků	- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění - poslechem rozliší jednotlivé hudební nástroje v symfonickém orchestru - vyjádří svůj názor na danou hudební ukázkou - rozpozná vybrané hudební formy - vyhledá v ukázce (filmové či divadelní) pohybové a výtvarné prvky	Orientace v hudebním prostoru Postihování hudebně výrazových prostředků Hudba na jevišti (opera) Hudebně výrazové prostředky Hudební nástroje v symfonickém orchestru Rozdělení ženských a mužských hlasů	PČ – tvorba jednoduchých nástrojů (píšťalka, bubínek) OV – estetika VV – jevištní dekorace

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU HUDEBNÍ VÝCHOVA

7. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Vokální činnosti</u>				
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu. Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase.	<ul style="list-style-type: none"> - Pěvecký projev: rozšiřování hlasového rozsahu - Mutace - Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti: reprodukce tónů a melodií 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu - zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti reprodukce tónů a melodií - zná a dodržuje základy hlasové hygieny - rozpozná rozdíl mezi českou a moravskou lidovou písní - udrží zadanou pěveckou linku v kánonu 	<p>Pěvecký projev Rozšiřování hlasového rozsahu Mutace Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti Reprodukce tónů a melodií Lidová píseň Kánon</p>	<p>VKZ – zásady zdravé životosprávy ČJ – literární předlohy muzikálů</p>
<u>Instrumentální činnosti</u>				
Reprodukuje na základě svých individuálních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb.	<ul style="list-style-type: none"> - Hra na hudební nástroje: hra a tvorba doprovodů využitím Orffovského instrumentáře a keyboard 	<ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje na základě svých individuálních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb - zahraje doprovod k lidové písni za pomoci Orffových či jiných nástrojů 	<p>Hra na hudební nástroje Hra a tvorba doprovodů s využitím Orffovského instrumentáře a keyboard Doprovod lidové písně nástrojů</p>	

2. <u>Hudebně pohybové činnosti</u>				
Rozpozná některé z tanců různých stylových období.	<ul style="list-style-type: none"> - Pohybový doprovod znějící hudby: taktování, vlastní pohybové ztvárnění 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná některé z tanců různých stylových období - rozezná lidový a umělecký tanec - zataktuje lidovou píseň 	Pohybový doprovod znějící hudby Taktování Vlastní pohybové ztvárnění Tanec (charakteristika) Lidový tanec	TV – gymnastika (baletní příprava)
3. <u>Poslechové činnosti</u>				
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky. Přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.	<ul style="list-style-type: none"> - Hudební dílo a jeho autor - Hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora 	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky - přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - vyjádří, případně obhájí svůj názor na danou hudební ukázkou, respektuje odlišné názory - ohodnotí skladbu z hlediska náročnosti interpretace - rozpozná probrané hudební formy 	Hudební dílo a jeho autor Hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora Polyfonie, kánon, Koncert ve svém vývoji Hudba jako kulisa I Tvorba skladatele, skladatelské techniky	

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU HUDEBNÍ VÝCHOVA

8. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Vokální činnosti</u>				
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase.	<ul style="list-style-type: none"> - Intonace a vokální improvizace: diatonické postupy v dur i moll - Improvizace jednoduchých hudebních forem - Deklamace 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase. - zazpívá (reprodukuje) dle svých dispozic písně související s probraným učivem a které jsou společně nacvičovány (sólový projev) 	Intonace a vokální improvizace Diatonické postupy v dur i moll Improvizace jednoduchých hudebních forem Deklamace Písně (svým charakterem odpovídají probíranému učivu)	
2. <u>Instrumentální činnosti</u>				
Vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.	<ul style="list-style-type: none"> - Hra na hudební nástroje: nástrojová improvizace - Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - vytváří jednoduché nástrojové improvizace - orientuje se v akordových značkách 	Hra na hudební nástroje Nástroje nástrojová improvizace Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje Původ hudby, pravěk a starověk Stupnice, tónina Akordové značky	

3. <u>Hudebně pohybové činnosti</u>				
Zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě.	<ul style="list-style-type: none"> - Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace - Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby (tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické) 	<ul style="list-style-type: none"> - zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě 	<p>Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla.</p> <p>Pantomima Improvizace Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby (tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické)</p> <p>Původ hudby, pravěk a starověk</p>	<p>D – vývoj člověka a společnosti (pravěk, starověk), TV – vyjádření hudby pohybem</p>
4. <u>Poslechové činnosti</u>				
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období.	<ul style="list-style-type: none"> - Hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím i zvykům 	<ul style="list-style-type: none"> - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období. - poslechem rozliší hudební styly 70. let, tj. hard rock, heavy metal, punk, disko, reggae - rozpozná vybrané ukázky 	<p>Hudební styly a žánry Chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím i zvykům</p> <p>USA jako kolébka jazzu a moderní populární hudby, swing Rock and roll a country and western v USA 50. let 20. st. Rocková hudba v Anglii 60. let 70. a 80. léta v moderní populární hudbě Artificiální a nonartificiální hudba</p>	<p>OV – výchova k toleranci odlišných názorů a kulturních zvyků OV – rozvíjení estetického cítění</p>

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU HUDEBNÍ VÝCHOVA

9. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Vokální činnosti</u>				
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase.	<ul style="list-style-type: none"> – Pěvecký a mluvní projev – techniky vokálního projevu (scat, falzet), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách – Hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu. – Orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby – Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - zazpívá několik písní Osvobozeného divadla a divadla Semafor - orientuje se v notovém záznamu jednoduché melodie a dokáže ji reprodukovat 	<p>Pěvecký a mluvní projev Techniky vokálního projevu (scat, falzet), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách. Hudební rytmus Odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby Využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu. Orientace v notovém záznamu vokální skladby Notový zápis jako opora při realizaci složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby. Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti Písně (odpovídají probíranému učivu)</p>	

			Zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického záznamu.	
2. <u>Instrumentální činnosti</u>				
Vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.	<ul style="list-style-type: none"> - Hra na hudební nástroj - Záznam hudby – noty, notační programy a další způsoby záznamu hudby - Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů - vytváří předehtu, mezihru a dohru s využitím tónového materiálu písně - zahraje nebo zazpívá písně a skladby různých stylů a žánrů 	Hra na hudební nástroj Záznam hudby Noty, notační programy a další způsoby záznamu hudby Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy Divadla malých forem	P – vliv rytmické či arytmiické hudby na srdeční tep ČJ – divadelní tvorba a jazyková vybavenost herců
3. <u>Hudebně pohybové činnosti</u>				
Zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě.	<ul style="list-style-type: none"> - Orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách 	<ul style="list-style-type: none"> - zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě - pamatuje si a dokáže reprodukovat pohyby prováděné při tanci či pohybových hrách - předvede jednoduchou pohybovou vazbu k poslouchané hudbě 	Orientace v prostoru Rozvoj pohybové paměti Reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	F – kyvadlo jako ukázka rovnoměrného a pravidelného pohybu (metrum) TV – vyjádření hudby pohybem
4. <u>Poslechové činnosti</u>				

<p>Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Analýza hudební skladby – významné sémantické prvky užitě ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení díla. - Hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s vlastními zkušenostmi – inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost. - Hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům - Interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí 	<ul style="list-style-type: none"> - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - rozpozná hudebně výrazové prostředky užitě v dané skladbě - poslechem rozliší hudební styly od 60. let do současnosti 	<p>Analýza hudební skladby Významné sémantické prvky užitě ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení díla Hudební dílo a jeho autor Hudební skladba v kontextu s vlastními zkušenostmi Inspirace, epigonství, kýč, módnost, modernost, stylová provázanost. Hudební styly a žánry - jejich funkce vzhledem k životu jedince, společnosti, kulturním tradicím a zvykům. Interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí. Česká populární hudba Jazz a swing v české hudbě Tramprská píseň Big beat – 60. léta 70. a 80. léta v české populární hudbě Současná hudba</p>	<p>D – charakteristika meziválečného, válečného a poválečného období ČJ – básně užívané v textech písní</p>
--	--	--	--	---

5.13.4.6 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – 2. stupeň

Žák: doprovází písně pomocí ostinata; interpretuje vybrané lidové a umělé písně; pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu; rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru; uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl.

5.14 Vzdělávací oblast „Umění a kultura“

5.14.1 Charakteristika předmětu Výtvarná výchova

Vymezení předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je realizován ve všech ročnících v týdenní časové dotaci: 1. období – 1 hodina; 2. období 4. ročník – 1 hodina; 2. období 5. ročník – 2 hodiny; 3. období, 6. a 7. ročník - 2 hodiny; 3. období, 8. a 9. ročník – 1 hodina.

Výtvarná výchova vede žáka k porozumění výtvarnému umění jako specifickému prostředku komunikace. Tvořivý přístup umožňuje uplatnění a rozvoj vlastního vnímání, představivosti, fantazie, myšlení a tvůrčí invence.

Vzdělávání je rozděleno na 3 základní tvůrčí činnosti:

Rozvíjení smyslové citlivosti

Uplatňování subjektivity

Ověřování komunikačních účinků

Výuka probíhá na 1. stupni (1. a 2. období) v kmenových učebnách, na 2. stupni (3. období) též v poloodborné učebně výtvarné výchovy, v učebně informatiky nebo mimo budovu školy (návštěvy výstav, galerií, práce v plenéru).

5.14.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k:

Kompetence k učení:

- práci s vizuálně obraznými znakovými systémy
- užívání různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií

- kritickému zhodnocení svých výsledků

Kompetence k řešení problémů:

- samostatnému zpracování a řešení výtvarných problémů na základě dostatečného množství předkládaných námětů
- praktickému ověřování správného výběru materiálu, pracovního nástroje a postupu práce

Kompetence komunikativní:

- pochopení procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů
- schopnosti komunikovat výtvarnými prostředky

Kompetence sociální a personální:

- uplatňování subjektivity
- respektu a dodržování pravidel práce v týmu a uvědomění si její důležitosti pro řešení daného úkolu

Kompetence občanské:

- rozvoji tvůrčí činnosti a smyslové citlivosti
- kladnému postoji k uměleckým dílům, respektu k tradicím a kulturnímu dědictví

Kompetence pracovní:

- dodržování pracovních návyků a zásad a hygienických pravidel při práci s výtvarným materiálem
- vytváření pozitivního vztahu k manuálním činnostem
- koncentraci na pracovní výkon a jeho dokončení při dodržování dohodnutých pravidel
- využití získaných dovedností a zkušeností k vlastnímu rozvoji a přípravě na budoucnost

Kompetence digitální:

- využívání grafických programů ke tvorbě plakátů, web stránek apod.
- využití internetu k vyhledávání informací (malíři, grafici, sochaři), nové umělecké vyjadřovací prostředky

Vztah k oboru Hudební výchova

- propojení výtvarné výchovy s hudbou, pocity, prožitky

5.14.3 Vztah vzdělávacího oboru Výtvarná výchova k dalším vzdělávacím oblastem

Jazyk a jazyková komunikace

- výtvarné ztvárnění obsahu přečteného (pohádka, pověst, báseň)
- tolerantní přístup k různorodým kulturním projevům a potřebám skupin, národů a národností

Informatika

- využití internetu k vyhledávání informací (malíři, grafici, sochaři), nové umělecké vyjadřovací prostředky

Člověk a jeho svět

- výtvarné vyjádření svého osobního pohledu na svět kolem sebe, na přírodu

Člověk a zdraví

- výtvarná činnost jako prostředek relaxace, uvolnění

Z průřezových témat se ve výtvarné výchově rozvíjí především téma Osobnostní a sociální výchovy (společné zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického) a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubování vztahu k evropské a světové kultuře).

5.14.4 Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výtvarná výchova

5.14.4.1 1. stupeň – I. Období

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU VÝTVARNÁ VÝCHOVA

1.- 3. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	mezioborové vztahy průřezová témata
1. Rozvíjení smyslové citlivosti				
Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ. Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje.	<ul style="list-style-type: none"> - Prvky vizuálně obrazného vyjádření: linie, tvary, objemy, textury, jejich jednoduché vztahy – podobnost, kontrast, rytmus) - Uspořádání objektů do celků: uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových - Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média. Reklama 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ - seznamuje se s pojmem barvy základní, zkouší barvy míchat - rozumí pojmům barvy teplé a studené, řídké, husté, světlé, tmavé a využívá je v praxi - přiměřeně ředí a míchá barvy - popíše vlastnosti barev - pomocí hry si osvojuje dovednosti práce s linií - využívá přítlak, odlehčení, šrafování, zhušťování a zředování čar - objevuje možnosti hry s linií a barvou - rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus a pro řešení plochy s využitím linií, barev, písma a geometrických prvků - zjišťuje vlastnosti materiálu - rozvíjí cit pro prostor - rozlišuje tvary a funkce předmětů - vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje - rozlišuje tvary, barvy, struktury - pozoruje přírodu i své okolí 	<p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření</p> <p>Uspořádání objektů do celků</p> <p>Linie, tvar, barva</p> <p>Jednoduchá dekorativní práce</p> <p>Práce s modelovací hmotou, rytí</p> <p>Experimentování s barvou</p> <p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly –</p> <p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>Kresba a malba zážitků ze života dětí</p> <p>Pohádkové bytosti</p> <p>Lidská postava</p> <p>Práce s přírodninami lidské výtvoř</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>M – osová souměrnost, rovinné obrazce</p> <p>ČJ – uvolňovací cviky, písmo</p> <p>MEV – televizní a filmové pohádky</p> <p>PRV – rozpoznání přírodnin</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - porovnává tvar lidských výtvorů - poznává a zobrazuje jednoduché tvary a funkce věcí - rozvíjí své pozorovací schopnosti - pokouší se uvědomit si vztah zrakového vnímání k vnímání čichovému, sluchovému a hmatovému a toto vnímání se snaží ztvárnit - poznává výtvarnou hodnotu hračky, loutky 		<p>MEV – vliv médií na dětskou tvorbu (sledování animovaných filmů, reklam) PRV – rozpoznání přírodnin MEV – televizní a filmové pohádky</p>
2. Uplatňování subjektivity				
<p>V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby, kresby - Typy vizuálně obrazných vyjádření: jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama - Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením: hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) 	<ul style="list-style-type: none"> - v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - pomocí barevných vjemů a postojů vyjadřuje vlastní prožitky - výtvarně ztvárňuje své prožitky a představy - zobrazuje tvary a funkce věcí - zná a rozlišuje pojmy hračka, loutka, školní potřeba - pokouší se o výtvarné vyprávění děje pohádek a příběhů - zobrazuje hlavu pohádkové bytosti - snaží se o vystižení jednoduchých proporcí postavy i předmětů v různém prostředí - rozvíjí svůj cit pro barvu a proporce - prohlubuje cit pro výtvarný rytmus s využitím znalostí o barvách 	<p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Typy vizuálně obrazných vyjádření Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</p>	<p>OSV – kreativita, rozvoj schopností poznávání, volba způsobu zpracování</p>

	-	<ul style="list-style-type: none"> - na základě představ rytmicky řadí různé prvky (přírodní, geometrické, ...) - modeluje, sám vybírá jednoduchý pracovní nástroj dle své potřeby (špejle, špachtle, štětec, dřívko atd.) - modelováním vytváří prostorové objekty 		
3. <u>Ověřování komunikačních účinků</u>				
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.	<ul style="list-style-type: none"> - Osobní postoj v komunikaci: jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnání s vlastní interpretací - Proměny komunikačního obsahu: záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností - seznamuje se s funkcí ilustrace a jejich výrazových prostředků - aktivně pracuje s ilustrací - rozpozná obrázky některých dětských ilustrátorů - porovnává ilustrace, popisuje je, poznává různé vyjadřovací prostředky - seznamuje se s různými druhy výtvarných umění (malířství, grafika, kresba, sochařství) 	Osobní postoj v komunikaci Proměny komunikačního obsahu	ČJ – úryvky z dětské literatury
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	<ul style="list-style-type: none"> - Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) 	<ul style="list-style-type: none"> - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - rozvíjí svá pozorování, vyjadřovací schopnosti a výtvarné vyprávění - rozvíjí svůj smysl pro krásu a vkus v umění a kultuře, bydlení a odívání - podílí se na uspořádání třídní výstavy třídních prací 	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření Diskuze nad hračkou, loutkou Popis, hmatové vnímání předmětu Návštěva výstavy Vysvětlení výsledků své tvorby	OSV – kreativita, spolupráce MEV – výstava, projev umělecké tvorby

5.14.4.2 **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – I. Období**

Žák: zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu; rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele); uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům.

5.14.4.3 **1. stupeň – II. Období**

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU VÝTVARNÁ VÝCHOVA**4. - 5. ročník**

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. Rozvíjení smyslové citlivosti				
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazné vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě. Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky.	<ul style="list-style-type: none"> - Prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury, jejich podobnost, kontrast, rytmus,), jejich kombinace - Uspořádání objektů do celků na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly (vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových) - Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření (umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická média, reklama) 	<ul style="list-style-type: none"> - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazné vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě - poznává výtvarné možnosti linie, druhy linie a jejich výrazové možnosti - modelováním vytváří prostorové objekty na základě pozorování, ale i představ i fantazie - rytmicky řadí různé výtvarné prvky - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky - rozliší podle svého osobitého vnímání hračky současné a lidové - podle výrazových prostředků pozná díla některých dětských ilustrátorů - pokouší se o vyjádření vizuálních podnětů prostřednictvím ostatních smyslů 	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Linie, tvary, objemy Světlostní a barevné kvality Textury, jejich podobnost, kontrast, rytmus,), jejich kombinace Uspořádání objektů do celků na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření Kresba, malba, frotáž Modelování Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly (vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových)	OSV – rozvoj schopností poznávání M – geometrické prvky, základní útvary v rovině a prostoru MEV – fotografie jako projev umělecké tvorby ČJ – lidová slovesnost, lidová tvorba

			<p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření (umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama) Ztvárnění hračky</p>	
<p>2. Uplatňování subjektivity</p>				
<p>Při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností (manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby, kresby) - Fantazijní přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením 	<ul style="list-style-type: none"> - při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů - ztvárňuje své prožitky, zážitky z filmů, knih - rozvíjí svoji fantazii a představivost - vyjadřuje přesněji výtvarné proporce lidské postavy - konfrontuje postavu se skutečností - pozoruje a srovnává tvary různých užitkových předmětů a výtvarně vyjadřuje v ploše i prostoru - poznává písmo jako dekorativní prvek - sleduje základní přírodní zákonitosti na tvarově zajímavých živých i neživých přírodninách a dotváří je 	<p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Manipulace s objekty Pohyb těla a jeho umístění v prostoru Akční tvar malby, kresby Fantazijní přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením Kresba a malba zážitků, věci denní potřeby, užitkové předměty, lidská postava atd. Práce s přírodninami</p>	<p>OSV – kreativita, rozvoj schopností poznávání, volba způsobu zpracování PŘV – živé a neživé přírodniny</p>

<p>Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Typy vizuálně obrazných vyjádření (hračka, objekt, ilustrace textů, volná malba, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama) 	<ul style="list-style-type: none"> - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností - na základě svých zkušeností ztvární určitý zážitek 	<p>Typy vizuálně obrazných vyjádření (hračka, objekt, ilustrace textů, volná malba, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama)</p>	<p>OSV – kreativita</p>
<p>3. <u>Ověřování komunikačních účinků</u></p>				
<p>Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace. Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Osobní postoj v komunikaci: – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací - Proměny komunikačního obsahu: záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění - Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) 	<ul style="list-style-type: none"> - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - porovnává výrazové prostředky různých ilustrátorů - pozná ilustrace jako umělecký prostředek - chápe odlišnosti uměleckého vyjádření skutečnosti od přesné podoby světa - poznává různé druhy výtvarného umění - seznamuje se s díly malířů, sochařů - nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - vysvětlí výsledky své tvorby podle svých schopností spolužákům 	<p>Osobní postoj v komunikaci Proměny komunikačního obsahu Vlastní ilustrace textu Jednoduchý rozbor některých ilustrací Návštěva výstavy</p>	<p>OSV – umění naslouchat druhému, vyjádřit svůj názor</p> <p>MEV – vliv umělce na dětskou tvorbu</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - pokouší se se svými vrstevníky komunikovat o estetické úrovni předmětů denní potřeby, porovnává a hodnotí estetickou úroveň reklamy a smyslový účinek tohoto vizuálně obrazného vyjádření - uspořádá pro spolužáky či rodiče výstavu třídních prací 	<p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření Diskuse se spolužáky</p>	<p>OSV – spolupráce, snaha najít společné řešení, organizační schopnosti MEV – reklama a její vliv, smysl</p>
--	--	--	--	---

5.14.4.4 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – II. Období

Žák: uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr; rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele); při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie; vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla.

5.14.4.5 2. stupeň

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU VÝTVARNÁ VÝCHOVA

6. – 7. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u>				
Vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků.	<ul style="list-style-type: none"> - Prvky vizuálně obrazného vyjádření: linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> - vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků - využívá vyjádření linií, ploch, tvarů a struktur a jejich proporční vztahy - prvky uspořádá do celků, v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu 	Vizuálně obrazné vyjádření a jeho prvky ve vztazích a uspořádání Výrazové možnosti linie, tvaru, světla textury Vyjádření dějových a proporčních vztahů Plošné dekorativní kompozice Vazba dekoru na tvar objektu Stylizace	M – tvary, plochy, objemy
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku.	<ul style="list-style-type: none"> - Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu, vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku - zobrazuje základní proporce lidského těla a jeho pohyb výtvarnými prostředky vyjadřuje své pocity, nálady, emoce i zkušenosti 	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu Vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření Manipulace s objekty Základní proporce a pohyb těla, Emoce, nálady, představy	P – stavba lidského těla ČJ – ilustrace literárních ukázek

<p>Zaznamenává vizuální zkušenosti, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenané podněty z představ a fantazie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: vědomé vnímání a uplatnění mimo vizuálních podnětů při vlastní tvorbě, reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních , dramatických) - Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> - zaznamenává vizuální zkušenosti, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenané podněty z představ a fantazie - využívá pro své záměry různé funkce barvy - vyhodnocuje estetiku obytného prostředí 	<p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly Vědomé vnímání a uplatnění mimo vizuálních podnětů při vlastní tvorbě Reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních , dramatických) Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření Umělecká výtvarná tvorba Fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě Elementární poučení o teorii barev (míchání barev, barevný kontrast, funkce barvy jako prostorového činitele) Vliv estetiky obytného prostředí člověka (tvar, barva, vkus, odívání)</p>	<p>OSV – estetika, vkus, kýtč</p>
<p>2. Uplatňování subjektivity</p>				

<p>Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace - Typy vizuálně obrazných vyjádření: hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika, rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry 	<ul style="list-style-type: none"> - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - využívá písmo jako prostředek pro vlastní výtvarný záměr - navrhuje jednoduchou tiskovinu - využívá písmo jako dekorativní prvek - hledá netradiční možnosti využití obvyklých i netradičních materiálů 	<p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Manipulace s objekty Pohyb těla a jeho umístění v prostoru Akční tvar malby a kresby Uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn Výběr, uplatnění a interpretace Typy vizuálně obrazných vyjádření Hračky, objekty, Ilustrace textů Volná malba Skulptura Plastika Animovaný film Komiks Fotografie Elektronický obraz Reklama Vizualizované dramatické akce Komunikační grafika Rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry Smyslové účinky obrazných vyjádření Kombinace a variace vlastní tvořivosti</p>	<p>OSV – osobnostní rozvoj, kreativita</p>
--	--	--	--	--

			Písmo jako dekorativní prvek Zákonitosti výběru a užití písma Experimentování s možností materiálů z hlediska účelu (výběr, vhodnost, zpracování)	
Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních mediích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	<ul style="list-style-type: none"> - Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: vědomé vnímání a uplatnění mimo vizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) 	<ul style="list-style-type: none"> - zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních mediích – počítačová grafika, fotografie, video, animace - vnímá ostatní umělecké druhy a podněty z okolí - jevy zachycuje některou ze současných metod (fotografie, video, počítačová grafika) 	<p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly Vědomé vnímání a uplatnění mimo vizuálních podnětů při vlastní tvorbě Reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) Zákonitosti užití grafiky ve spojení kompozice motivu a písma v ploše</p>	MEV – tvorba jednoduchého mediálního sdělení INF – vhodné počítačové programy
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	<ul style="list-style-type: none"> - Dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry - Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - vyjádří svůj názor na danou ukázkou výtvarného díla - rozezná základní slohy ve výtvarném umění, posoudí na své úrovni ukázkou výtvarného díla ve smyslu „jaké je to dílo a proč je právě takové“ - rozliší smyslový a subjektivní účinek díla 	<p>Dramatické akce, komunikační grafika Rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením Hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické)</p>	

		<p>- rozliší smyslový a subjektivní účinek díla</p>	<p>Hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní) Reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech Sochařství a plastika Architektura a užité umění; Plochy v architektuře ,poznávání uměleckých regionálních památek (návštěvy galerií, výstav, ateliérů)</p>	<p>D – výtvarné slohy, architektura VEG – evropanství OV – výchova k vlastenectví</p>
<p>3. <u>Ověřování komunikačních účinků</u></p>				

<p>Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace - Proměny komunikačního obsahu: záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti 	<ul style="list-style-type: none"> - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření - porovnává komunikační účinky vybraných děl - prezentuje práce ve veřejném prostoru nebo mediálně 	<p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření Utváření a uplatnění komunikačního obsahu Vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora Prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace; Proměny komunikačního obsahu Záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění Historické, sociální a kulturní souvislosti Přístupy k obrazným vyjádřením Prezentace vlastních prací</p>	<p>OSV – osobnostní rozvoj, kreativita PČ, INF – příprava prezentace</p>
---	---	--	--	---

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU VÝTVARNÁ VÝCHOVA

8. – 9. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
<u>1.Rozvíjení smyslové citlivosti</u>				
Vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků.	<ul style="list-style-type: none"> - Prvky vizuálně obrazného vyjádření: linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření - Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu: vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> - vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - volí a pojmenovává co nejvíce prvků vizuálně obrazných vyjádření - vyjadřuje vztahy, pohyby a proměny uvnitř objektů a mezi nimi 	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury Vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu Podobnost, kontrast, rytmus Dynamické proměny, struktura Ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu Vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření	M – rovnoběžné zobrazování HV – rytmus, dynamika, kontrast v hudbě

<p>Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace - Typy vizuálně obrazných vyjádření: hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, konikační grafika, rozlišení , výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry 	<ul style="list-style-type: none"> - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - objekty zachycuje vlastním způsobem - výtvarný objekt přizpůsobuje výtvarnému záměru - pracuje v plenéru 	<p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Manipulace s objekty Pohyb těla a jeho umístění v prostoru Akční tvar malby a kresby Uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace Typy vizuálně obrazných vyjádření Hračky, objekty Ilustrace textů Volná malba Sochařství Plastika Animovaný film Komiks Fotografie Elektronický obraz Reklama Vizualizované dramatické akce Konikační grafika, rozlišení , výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry Přírodní tvary; přepis, transpozice a parafráze Výtvarné práce v plenéru; kresba, malba,...</p>	<p>OSV – rozvíjení estetického citění</p>
--	--	--	---	---

<u>2.Uplatňování subjektivity</u>				
Zaznamenává vizuální zkušenosti, zkušenosti získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	<ul style="list-style-type: none"> - Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace - Typy vizuálně obrazných vyjádření: hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry 	<ul style="list-style-type: none"> - zaznamenává vizuální zkušenosti, zkušenosti získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - prvky vizuálně obrazného vyjádření uspořádá v ploše, objemu, prostoru nebo v časovém průběhu, ve statickém i dynamickém vyjádření - volí různé výrazové možnosti podle materiálu a funkce - popíše estetickou a užžitnou hodnotu 	Jednota materiálu, funkce, technologie zpracování a výtvarného výrazu, vztah funkce a formy Proměny výtvarné formy práce podle materiálu a funkce v dekorativní tvorbě Estetická a užžitná hodnota výrobků, design	
Rozliší působení vizuálně obrazná vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku.	<ul style="list-style-type: none"> - Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením: hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší působení vizuálně obrazná vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku - užívá prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, představ a fantazie - vybírá a uplatňuje pro svůj záměr akční tvar kresby a malby, pohyb těla a jeho umístění 	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením Hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), Hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní)	

			Reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech Expresivní a emocionální funkce barvy Fyzické a psychické stavy, psychologické působení barvy v tvarové a barevné nadsázce Základní proporce a pohyb lidského těla	
--	--	--	--	--

<p>Zachycuje jevy a procesy v jejich proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném umění a digitálních mediích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: vědomé vnímání a uplatnění mimo vizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> - zachycuje jevy a procesy v jejich proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném umění a digitálních mediích – počítačová grafika, fotografie, video, animace - dovede vlastními výtvarnými prostředky nebo pomocí počítačové grafiky navrhnout např. pozvánku, plakát, logo, značku, piktogram, novoročenku, prezentaci a jiné - využívá současných digitálních metod (animace, počítačová grafika) 	<p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly Vědomé vnímání a uplatnění mimo vizuálních podnětů při vlastní tvorbě Reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě Vztahy vnímání zrakem a ostatními smysly</p>	<p>MEV – využití digitálních medií INF – využití programů na kreslení, zpracování fotografií a jiné</p>
--	---	---	--	---

<p>Počítačová grafika, fotografie, video, animace.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, - Tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> - počítačová grafika, fotografie, video, animace - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazných vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů - zaujímá osobní postoj k vizuálně obraznému vyjádření a k důvodům vzniku odlišných interpretací z hlediska historické, sociální a kulturní souvislosti a zdůvodňuje je 	<p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření Umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, Tiskoviny, televize, elektronická média, reklama Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě Přístupy k obrazným vyjádřením Umění a jeho proměny v souvislosti s historickým vývojem společnosti, význam osobnosti umělce ve vztahu k době a společnosti Návštěvy galerií, výstav, ateliérů</p>	<p>D – vývoj lidské společnosti</p>
<p>4. <u>Ověřování komunikačních účinků</u></p>				
<p>Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí osobních zkušeností a prožitků.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Osobní postoj v komunikaci: jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování 	<ul style="list-style-type: none"> - v rovině subjektivního účinku interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí osobních zkušeností a prožitků - objasní specifickou a nezastupitelnost umění v životě člověka - na základě historie vysvětlí vývoj výtvarného umění 	<p>Osobní postoj v komunikaci, jeho utváření a zdůvodňování Důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) Kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování Základní slohy výtvarného umění</p>	<p>D – výtvarné a stavební slohy VEG – jsme Evropané</p>

			Jednotlivé typy vizuálně obrazného vyjádření, volná malba, sochařství, plastika, komiks, animovaný film, fotografie	
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření.	<ul style="list-style-type: none"> - Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace - Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných 	<ul style="list-style-type: none"> - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření - porovnává komunikační účinky vybraných děl - obhajuje a vysvětluje podle svých schopností výsledky a záměry tvorby autora nebo vlastních prací - prezentuje práce ve veřejném prostoru nebo mediálně 	<p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>Utváření a uplatnění komunikačního obsahu</p> <p>Vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora</p> <p>Prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace</p> <p>Proměny komunikačního obsahu</p> <p>Záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných</p> <p>Zaujímání osobního postoje k vlastním pracím i k výtvarným dílům současné nebo historické tvorby</p> <p>Prezentace vlastních prací</p>	OSV – osobnostní rozvoj, kreativita PČ, INF – příprava prezentace

5.14.4.6 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – 2. stupeň

Žák: uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru; uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci; při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních; vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity.

5.15 Vzdělávací oblast „Člověk a zdraví“

Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví, s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají, a do života školy.

5.15.1 Charakteristika předmětu Tělesná výchova

Vymezení předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova je realizován ve všech třech obdobích v časové dotaci 2 vyučovací hodiny týdně.

Tělesná výchova je součástí vzdělávání v problematice zdraví, vede žáka k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, pochopení účinků konkrétních činností na tělesnou zdatnost i duševní pohodu. Rozvíjí celkovou osobnost žáka, zejména jeho pohybové dovednosti, sportovní nadání, ale též morálně volní vlastnosti a smysl pro fair-play.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti k aktivitám řízeným a výběrovým, jejichž cílem je samostatně ohodnotit úroveň vlastní zdatnosti a zařadit do denního režimu činnosti pro uspokojování potřeb a zájmů, optimální rozvoj zdatnosti, regeneraci sil i kompenzaci jednostranného zatížení, podporu a ochranu zdraví.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 3 základních skupin činností:

Činnosti ovlivňující zdraví

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Činnosti podporující pohybové učení

Výuka probíhá převážně v tělocvičně a v době vhodného počasí též na sportovním hřišti či ve volné přírodě. Součástí je také specializovaný plavecký a lyžařský výcvik.

5.15.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k:

Kompetence k učení:

- pochopení fyzické zdatnosti jako předpokladu pro další individuální rozvoj
- používání osvojených postupů v denním režimu péče o zdraví
- praktickému využití získaných informací
- sebehodnocení i vzájemnému hodnocení výkonů

Kompetence k řešení problému:

- pochopení jedinečnosti lidského zdraví a nutnosti aktivního přístupu k jeho uchování
- uvážlivosti a zodpovědnosti zasté rozhodnutí
- korekci jednostranného zatížení a nápravě zdravotních oslabení

Kompetence komunikativní:

- účinné komunikaci při hře i dalších činnostech
- vzájemné diskuzi o významu tělesné výchovy či o sportovních výsledcích
- odpovídající reakci na pokyny, povely a gesta

Kompetence sociální a personální:

- radostnému prožívání pohybových činností
- aktivnímu zapojení do pohybových činností v roli sportovce, rozhodčího, spoluorganizátora i diváka
- vytváření atmosféry příznivých vztahů a respektování dosažených výsledků
- spolupráci při hře a vzájemné pomoci
- kultivovanému chování k opačnému pohlaví

Kompetence občanské:

- spoluvytváření a plnění dohodnutých pravidel chování na sportovišti
- dodržování pravidel fair-play
- společensky odpovídající reprezentaci třídy či školy ve sportovních soutěžích

Kompetence pracovní:

- bezpečnému a účinnému využití tělovýchovného vybavení
- dodržování sportovních i bezpečnostních pravidel
- aktivní účasti na přípravě her, soutěží či jiných sportovních akcí
- úklidu sportoviště po skončení činnosti

Kompetence digitální:

- vyhledávání informací z různých zdrojů, třídění a zpracování informací; využívání televize, rozhlasu

Vztah k oboru Výchova ke zdraví

- vztahy mezi lidmi (kamarádství, vrstevníci, sportovci)
- zdravý způsob života (význam pohybu pro zdraví, úrazy při sportu)
- rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (dodržování pravidel bezpečnosti při sportu, doping)
- hodnota a podpora zdraví (složky zdraví, prevence, otužování)
- osobnostní a sociální rozvoj (vztah k sobě samému i druhým lidem, sebekontrola, komunikace, kooperaci, kompetice, fair-play)

5.15.3 Vztah vzdělávacího oboru Tělesná výchova k dalším vzdělávacím oblastem

Jazyk a jazyková komunikace:

- rozvoj komunikace při pohybových činnostech "
- rozvoj vyjadřování při popisu pravidel, pokynech, povelch

Matematika a její aplikace:

- praktická aplikace měření času, délky, hmotnosti
- stanovení výsledků, tvorba tabulek

Informatika

- vyhledávání, třídění a zpracování informací

Člověk a jeho svět:

- zásady bezpečnosti a péče o zdraví, lidské tělo

Člověk a příroda:

- lidské tělo, zásady první pomoci

Člověk a společnost:

- historický rozvoj sportu, Antické Řecko, olympismus
- život ve škole, vztahy mezi lidmi, pravidla chování a soužití

Umění a kultura:

- rytmus, vyjádření hudby pohybem

Ve výuce se též uplatňují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova (komunikace, řeč těla, kooperaci, kompetice, etika), Multikulturní výchova (jednota tělesné i duševní stránky, lidské vztahy) a Mediální výchova (vnímání mediálních sdělení).

5.15.4 Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova

5.15.4.1 1. stupeň – I. Období

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU TĚLESNÁ VÝCHOVA

1. - 3. ROČNÍK

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. Činnosti ovlivňující zdraví				
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	<ul style="list-style-type: none"> - Význam pohybu pro zdraví: pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu - Zdravotně zaměřené činnosti: správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití - 	<ul style="list-style-type: none"> - Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - zná vybavení tělocvičny - využívá pohybových aktivit ve škole, v přírodě i mimo školu (včetně nabídky zájmových útvarů) 	Význam pohybu pro zdraví Zdravotně zaměřené činnosti Turistika a pobyt v přírodě	OSV – řeč těla
Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.	<ul style="list-style-type: none"> - Příprava organismu: příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení - Hygiena při TV: hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - Bezpečnost při pohybových činnostech: organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV 	<ul style="list-style-type: none"> - Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - vědomě dodržuje bezpečnostní předpisy při pohybových činnostech, popíše hrozící nebezpečí - bezpečně využívá tělocvičnu, šatnu a umývárnu - používá vhodné oblečení a obuv na sport - vysvětlí, proč se rozcvičujeme 	Příprava organismu Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech	PRV – zásady bezpečnosti

<p>Zvládá v souladu s ind. předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení.</p>	<p>- Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</p>	<p>- Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</p>	<p>Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</p>	<p>MUV – člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky</p>
--	---	---	---	--

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

<p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pohybové hry: s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost - Základy gymnastiky: průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti - Rytmické a kondiční formy cvičení formy pro děti: kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičkým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance - Průpravné úpoly: přetahy a přetlaky - Základy atletiky: rychlý běh, motivovaný, vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem - Plavání (základní plavecká výuka): hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti - Lyžování, bruslení: hry na sněhu a na ledě, základní techniky na lyžích a bruslích - další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) 	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - pod vedením učitele přesně opakuje cviky - rozvíjí pohybové schopnosti při hrách a jiných pohybových aktivitách 	<p>Pohybové hry Základy gymnastiky Rytmické a kondiční formy cvičení formy pro děti Rytmické a kondiční formy cvičení formy pro děti Průpravné úpoly Základy atletiky Plavání Lyžování, bruslení Další pohybové činnosti</p>	<p>MUV – člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky</p>
--	---	--	--	--

<p>Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Základy sportovních her: manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů - Turistika a pobyt v přírodě: přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody 	<ul style="list-style-type: none"> - Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - ovládá základní pravidla jednoduchých sportovních her - respektuje zásady „fair play“, vysvětlí význam jejich dodržování - v případě zájmu se účastní sportovních akcí na školní či vyšší úrovni 	<p>Základy sportovních her Turistika a pobyt v přírodě</p>	<p>MUV – lidské vztahy</p>
<p>1. Činnosti podporující pohybové učení</p>				
<p>Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizace.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Komunikace v TV: základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály - Organizace při TV: základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí - Zásady jednání a chování: fair play, olympijské ideály a symboly - Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností: her, závodů, soutěží - Měření a posuzování pohybových dovedností: měření výkonů, základní pohybové testy - Zdroje informací o pohybových činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> - Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizace - přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod - nastoupí s ostatními do řadu, dvojřadu, zástupu, dvojstupu 	<p>Komunikace v TV Organizace při TV Zásady jednání a chování Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností Měření a posuzování pohybových dovedností Zdroje informací o pohybových činnostech</p>	

Poznámka: Ve 3. ročníku se uskutečňuje kurz základů plavání v organizaci: Městská sportovních zařízení Litoměřice, krytý plavecký bazén s délkou 25 m a šířkou 12,5 m
Součástí výuky je nabídka lyžařského kurzu pro žáky 1. a 2. stupně. K uskutečnění dojde podle počtu uchazečů.
Bruslení se uskutečňuje v hodinách společně s 2. stupněm v organizaci: Zimní stadion Litoměřice

5.15.4.2 **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – I. Období**

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Žák: zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost; dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách; reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti; projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám; zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů.

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Žák: uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních; činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy; zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

5.15.4.3 **1. stupeň – II. Období**

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU TĚLESNÁ VÝCHOVA**4. – 5. ROČNÍK**

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. Činnosti ovlivňující zdraví				
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.	<ul style="list-style-type: none"> - Význam pohybu pro zdraví: pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu - Příprava organismu: příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> - Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - předvede rozcvičku (alespoň o 10 cvicích) - začlení do rozcvičení protahovací i posilovací cviky - dle svých možností podává co nejlepší výkony 	Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu	
Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	<ul style="list-style-type: none"> - Zdravotně zaměřené činnosti: správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití - Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu 	<ul style="list-style-type: none"> - Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - vysvětlí, proč se rozcvičujeme, proč po cvičení děláme protahovací a relaxační cviky - objasní, co hrozí tělu při jednostranném posilování - samostatně se rozcvičí - předvede 2 relaxační cviky 	Zdravotně zaměřené činnosti Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	PŘV – výchova ke zdraví

<p>Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hygiena při TV: hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí , vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - Bezpečnost při pohybových činnostech: organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV 	<ul style="list-style-type: none"> - Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - užívá vhodné oblečení a obuv na sport - dodržuje bezpečnostní předpisy - řídí se řádem tělocvičny - prakticky předvede základní pravidla první pomoci při sportovním úrazu 	<p>Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech</p>	
<p>2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p>				

<p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pohybové hry: s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost - Základy gymnastiky: průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti - Rytmičké a kondiční formy cvičení formy pro děti: kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičným doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance - Průpravné úpoly: přetahy a přetlaky - Základy atletiky: rychlý běh, motivovaný, vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem - Lyžování, bruslení (podle podmínek školy) - hry na sněhu a na ledě, základní techniky na lyžích a bruslích - Další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) - Základy sportovních her: manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů - Turistika a pobyt v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her - uplatňuje základní pravidla pohybových her - účelně manipuluje s herním náčiním - spolupracuje se svými spoluhráči při hře - vytváří různé varianty osvojených pohybových her - ovládá základy atletiky 	<p>Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</p> <p>Pohybové hry</p> <p>Základy gymnastiky</p> <p>Rytmičké a kondiční formy cvičení formy pro děti</p> <p>Průpravné úpoly</p> <p>Základy atletiky</p> <p>Lyžování, bruslení</p> <p>Další pohybové činnosti</p> <p>Základy sportovních her</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <p>Přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu</p> <p>Chůze v terénu</p> <p>Táboření</p> <p>Ochrana přírody</p>	
<p>3. Činnosti podporující pohybové učení</p>				

Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Zásady jednání a chování: fair play, olympijské ideály a symboly 	Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Zásady jednání a chování	
Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	<ul style="list-style-type: none"> - Zásady jednání a chování: fair play, olympijské ideály a symboly - Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností: her, závodů, soutěží 	<ul style="list-style-type: none"> - Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví 	Zásady jednání a chování Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností	
Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	<ul style="list-style-type: none"> - Komunikace v TV: základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály 	<ul style="list-style-type: none"> - Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení - vede rozcvičku, jednotlivé cviky předvádí co nejpřesněji a vysvětluje jejich provedení ostatním - užívá správné názvosloví - počítá do rytmu 	Komunikace v TV	HV – rytmus
Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy	<ul style="list-style-type: none"> - Organizace při TV: základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí 	Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy	Organizace při TV	
Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	<ul style="list-style-type: none"> - Měření a posuzování pohybových dovedností: měření výkonů, základní pohybové testy 	<ul style="list-style-type: none"> - Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky - změří výkony – metrem, pásmem, stopkami - rozpozná bez problémů nejlepší výkon - porovná výkony a určí pořadí - srovná současné a předcházející výsledky, analyzuje příčiny rozdílů 	Měření a posuzování pohybových dovedností	M – měření času, vzdálenosti

Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	- Zdroje informací o pohybových činnostech	Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	Zdroje informací o pohybových činnostech	ČJ – práce s textem INF – vyhledání informací
Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	- Plavání (základní plavecká výuka) - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	Plavání	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	- Plavání (základní plavecká výuka) - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Plavání	

Poznámky: Ve 4. ročníku se uskutečňuje kurz základů plavání v organizaci: Městská sportovních zařízení Litoměřice, krytý plavecký bazén s délkou 25 m a šířkou 12,5 m.
Součástí výuky je nabídka lyžařského kurzu pro žáky 1. a 2. stupně. K uskutečnění dojde podle počtu uchazečů.
Bruslení se uskutečňuje v hodinách společně s 2. stupněm v organizaci: Zimní stadion Litoměřice
V průběhu období se žáci zúčastní kurzu dopravní výchovy na dětském dopravním hřišti Jiráskovi sady Litoměřice.

5.15.4.4 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – II. Období

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Žák: chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu; zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením; zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností; uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti; reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti; dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play; zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla; zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění

Únavy.

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Žák: zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací; cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování; zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele; upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením.

5.15.4.5 2. stupeň

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU TĚLESNÁ VÝCHOVA

6. – 9. ROČNÍK

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. Činnosti ovlivňující zdraví				
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	<ul style="list-style-type: none"> - Význam pohybu pro zdraví: rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců 	<ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti - zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - vysvětlí význam pohybu pro své zdraví - aktivně se podílí na organizaci pohybového režimu - pravidelně cvičí - utužuje svaly a zdraví aktivním pohybem 	Význam pohybu pro zdraví Rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců Rozcvička Posilování	VKZ – péče o zdraví
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti i z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.	<ul style="list-style-type: none"> - Zdravotně orientovaná zdatnost: rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením 	<ul style="list-style-type: none"> - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti i z nabídky zvolí vhodný rozvojový program. - cíleně zvyšuje svoji kondici - zná svoje tělesné předpoklady a respektuje je při výběru tělovýchovných činností - zvolí si vhodnou zátěž a překážku 	Zdravotně orientovaná zdatnost Zdatnost (síla, vytrvalost, rychlost, obratnost) Cvičení na stanovištích (náradí a náčiní)	P – části těla OSV – sebepoznání
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly.	<ul style="list-style-type: none"> - Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí: průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly. - vybírá vhodné cviky k rozcvičení a protažení před určitým sportovním výkonem 	Prevence a korekce jednostranného zatížení Kompenzační cvičení	

		<ul style="list-style-type: none"> - koriguje jednostranné zatížení vyrovnávacím či relaxačním cvičením 		
<p>Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím ,upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech: v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného 	<ul style="list-style-type: none"> - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím ,upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší. - rozliší vhodné sportovní potravinové doplňky a vitamíny od zakázaných návykových látek - vysvětlí příčiny a následky používání drog při sportu - diskutuje o podmínkách (ne)výhodných pro sport 	<p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Potravinařské doplňky</p>	<p>VKZ – výživa a zdraví, podpora zdraví, autodestruktivní závislosti</p>
<p>Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. - poskytne první pomoc - dodržuje pravidla bezpečného chování a pokyny vyučujícího při různých sportovních aktivitách - řídí se dle řádu tělocvičny - rozpozná hrozící nebezpečí a upozorní na něj 	<p>Základy 1. pomoci Pravidla bezpečného chování</p>	<p>P – první pomoc VKZ – bezpečné chování</p>
<p>2. <u>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností</u></p>				

<p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pohybové hry: s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity - Gymnastika: akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí - Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem: základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance - Úpoly: základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate - Atletika: rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí 	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - vymyslí a předvede sestavu - zacvičí daný pohybový prvek, zvládá základní prvky akrobacie - vědomě zpevňuje tělo při cvičení - zvládá techniku vybraných atletických disciplín v základním provedení a vysvětlí jejich pravidla - objasní rozdíl mezi během na krátkou a dlouhou vzdálenost 	<p>Pohybové hry Gymnastika (akrobacie, hrazda, přeskok přes kozu, šplh, cviky základní gymnastiky se zaměřením na správné držení těla, rytmická a kondiční gymnastika, akrobatická sestava) Estetické a kondiční formy Úpoly Atletika (atletická abeceda, sprint, skok do dálky, do výšky, hod míčkem, vrh koulí, vytrvalostní běh, štafetový běh)</p>	<p>VKZ – pravidla bezpečnosti</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Sportovní hry: herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje své pohybové dovednosti při kolektivních hrách a dále je aktivně rozvíjí - předvídá herní situace, spolupracuje s ostatními hráči a snaží se o co nejlepší výsledek týmu 	<p>Sportovní hry Míčové hry (basketbal, fotbal, volejbal, házená) Pravidla Herní činnosti Hra Netradiční sportovní hry (florbal, ringo, streetball) Pravidla Herní činnosti Hra</p>	<p>OSV – kompetice</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Turistika a pobyt v přírodě: příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla - Lyžování, snowboarding, bruslení: běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (popř. další zimní sporty podle podmínek školy) 	<ul style="list-style-type: none"> - turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty - chůze se zátěží i v mírně náročném terénu - táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu - dokumentace z turistické akce - přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla - uplatňuje své pohybové dovednosti při individuálních sportech a dále je aktivně rozvíjí - uplatňuje pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce či cyklisty 	<p>Turistika a pobyt v přírodě Bruslení Lyžování Snowboarding Turistika a pobyt v přírodě</p>	
<p>Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny. - rozliší správně a nesprávně provedené činnosti - ocení cizí i vlastní úspěchy - posoudí chyby a rizika v činnosti své i ostatních 	<p>Hodnocení a rozhodování</p>	<p>OSV – hodnocení, rozhodovací dovednosti</p>

3. Činnosti podporující pohybová učení				
Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	<ul style="list-style-type: none"> - Komunikace v TV: tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - ovládá sportovní názvosloví - zvládá pravidla, roli rozhodčího i hráče - vyhledá zadané informace 	Komunikace v TV Povely a pohyby Polohy těla Rozcvička	OSV – komunikace INF – vyhledávání, zpracování a využití informací MEV – vnímání mediálních sdělení
Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	<ul style="list-style-type: none"> - Historie a současnost sportu: významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta 	<ul style="list-style-type: none"> - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - hodnotí olympijské myšlenky a ideály - uplatňuje smysl pro fair play - chová se ohleduplně k opačnému pohlaví - najde vhodný terén ke hrám a sportovním aktivitám v přírodě 	Historie a současnost sportu Olympismus	D – Antické Řecko OSV – kompetice, etika
Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	<ul style="list-style-type: none"> - Pravidla osvojovaných pohybových činností: her, závodů, soutěží 	<ul style="list-style-type: none"> - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. - komunikuje s ostatními hráči v družstvu - podílí se na stanovení pravidel vhodné taktiky - spolupracuje při hře 	Pravidla osvojovaných pohybových činností Sportovní hry Vzájemná komunikace a spolupráce	OSV – kooperace

<p>Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - rozlišuje postoj hráče, rozhodčího, diváka či organizátora a vcítí se do nich - dodržuje pravidla slušného chování a respektu 	<p>Zásady jednání a chování při různých činnostech</p>	
<p>Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností: měření, evidence, vyhodnocování 	<ul style="list-style-type: none"> - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí. - zvládá pohybovou sestavu, poukáže na nedostatky, zaznamenává výkony soutěžících, porovnává je a hodnotí jejich úspěšnost - dle možností objektivně hodnotí a srovnává výkony jednotlivých soutěžících 	<p>Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností Evidence Hodnocení</p>	<p>F – měření času, vzdálenosti OSV – hodnocení</p>
<p>Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organizace prostoru a pohybových činností: v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování 	<ul style="list-style-type: none"> - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže. - spoluorganizuje turnaje, závody, turistické akce, zápasy ve škole - podílí se na rozhodování sportovních akcí 	<p>Organizace pohybových činností</p>	

<p>Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností: měření, evidence, vyhodnocování 	<ul style="list-style-type: none"> - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci - vyhodnotí výsledky - určí pořadí soutěžících - vyhlásí výsledky a pořadí - podílí se na grafické prezentaci výsledků 	<p>Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností Vyhodnocování</p>	<p>INF – zpracování výsledků</p>
---	---	--	---	----------------------------------

Poznámka: Součástí výuky je nabídka lyžařského kurzu pro žáky 1. a 2. stupně. K uskutečnění dojde podle počtu uchazečů.
Plavání je uskutečněno v rámci plaveckého kurzu na 1. stupni – v organizaci: Městská sportovních zařízení Litoměřice, krytý plavecký bazén s délkou 25 m a šířkou 12,5 m
Bruslení se uskutečňuje v hodinách společně s 1. stupněm v organizaci: Zimní stadion Litoměřice

5.15.4.6 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – 2. stupeň

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Žák: usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí; cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy; odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem; vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity; uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného; uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu; chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti.

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Žák: uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení; zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení; vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.

5.16 Vzdělávací oblast „Člověk a zdraví“

5.16.1 Charakteristika předmětu Výchova ke zdraví

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je realizován v týdenní časové dotaci: 3. období – 1 hodina.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví obsahuje vzdělávací obor Výchova ke zdraví výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávání je rozděleno do 6 základních skupin činností:

Vztahy mezi lidmi a formy soužití

Změny v životě člověka a jejich reflexe

Zdravý způsob života a péče o zdraví

Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

Hodnota a podpora zdraví

Osobnostní a sociální rozvoj

5.16.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k:

Kompetence k učení:

- pochopení zdraví jako výsledku tělesných, duševních a sociálních vlivů v jejich vzájemných souvislostech
- vyhledávání informací a utváření názorů na péči o zdraví a postavení jedince ve společnosti
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví

Kompetence k řešení problému:

- odhalování příčin kladných i záporných vlivů na zdraví i vztahy a vyvozování závěrů pro svoje chování, rozhodování a jednání
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje

- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

Kompetence komunikativní:

- člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Kompetence sociální a personální:

- aktivnímu zapojení do činností podporujících zdraví
- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů

Kompetence občanské:

- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.

Kompetence pracovní:

- utváření zásad režimu dne včetně pracovních návyků
- vědomému dodržování bezpečnosti při práci

Kompetence digitální:

- vyhledávání informací z různých zdrojů a utváření názorů na péči o zdraví a postavení jedince ve společnosti

Vztah k oboru Tělesná výchova

- Činnosti ovlivňující zdraví (význam pohybu, potravinové doplňky, drogy)
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností (pravidla bezpečnosti)

5.16.3 Vztah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví k dalším vzdělávacím oblastem

Jazyk a jazyková komunikace

- jídlo, u lékaře, zábava, volný čas, hodnoty a postoje, komunikace

Člověk a příroda

- biologie člověka (soustavy lidského těla, první pomoc), základy ekologie

Umění a kultura

- hlasová hygiena, tolerance

Člověk a svět práce

- péče o zdraví a bezpečnost, péče o domácnost

5.16.4 Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví

5.16.4.1 2. stupeň

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

6. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</u>				
<p>Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě.</p> <p>Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vztahy ve dvojici: kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity: rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek 	<ul style="list-style-type: none"> - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví - uplatňuje vhodné způsoby chování v různých životních situacích, vhodně volí způsob komunikace - rozlišuje práva a povinnosti členů rodiny - umí vyjádřit své pocity spojené se životem v rodině - jmenuje a vysvětlí příčiny rozpadu manželství a chápe význam prevence rozvodů 	<p>Vztahy ve dvojici Kamarádství, přátelství, láska, Partnerské vztahy, manželství a rodičovství</p> <p>Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity Rodina, škola, vrstevnická skupina, Obec, spolek Dialog, komunikace, interakce, empatie</p>	<p>D – historický kontext Př – hormony OV – rodina, právní systém, legislativa</p>

2. Změny v životě člověka a jejich reflexe

<p>Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce.</p> <p>Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví.</p> <p>Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Dětství, puberta, dospívání: tělesné, duševní a společenské změny - Sexuální dospívání a reprodukční zdraví: zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity 	<ul style="list-style-type: none"> - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - dokáže pojmenovat hlavní znaky jednotlivých vývojových období - používá správné pojmy při charakteristice období dospívání a lidské sexuality - uvědomuje si rizika spojená s těhotenstvím dětí a mladistvých - uvědomuje si význam plánovaného rodičovství, zná moderní antikoncepční metody a prostředky 	<p>Dětství, puberta, dospívání Tělesné, duševní a společenské změny Sexuální dospívání a reprodukční zdraví Zdraví reprodukční soustavy Sexualita jako součást formování osobnosti Zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost Promiskuita Problémy těhotenství a rodičovství mladistvých Poruchy pohlavní identity Antikoncepční metody</p>	<p>Př – vývoj člověka OV – legislativa, morálka</p>
---	---	--	---	---

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

7. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Zdravý způsob života a péče o zdraví</u>				
Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky.	<ul style="list-style-type: none"> - Výživa a zdraví: zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy - Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví: kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota 	<ul style="list-style-type: none"> - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - upevňuje si pravidla správné životosprávy - získané poznatky aplikuje při sestavování konkrétních jídelníčků - dokáže vysvětlit význam zdravé výživy pro zdravý vývoj lidského těla - rozlišuje nežádoucí způsoby výživy a uvědomuje si důsledky na zdraví - nachází souvislosti mezi různými typy alternativního stravování a uvědomuje si možná rizika 	<p>Výživa a zdraví Zásady zdravého stravování Pitný režim Vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví Poruchy příjmu potravy Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví Kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota Zdravý talíř Alternativní způsoby stravování</p>	<p>Př – lidské tělo, výživové návyky, druhy ovoce a zeleniny M – výpočty Ch – stopové prvky, živiny, prvky OV – sociální prostředí, klamavá reklama, etika Z – tradiční pokrmy</p>
2. <u>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</u>				
Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se	<ul style="list-style-type: none"> - Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita: šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; 	<ul style="list-style-type: none"> - uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální 	<p>Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání sexuální kriminalita Šikana a jiné projevy násilí Formy sexuálního zneužívání dětí Kriminalita mládeže</p>	<p>OV – psychologie D – Sokrates ČJ – jazyk, slang Ch – drogy</p>

<p>sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým. Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce.</p>	<p>kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci</p> <ul style="list-style-type: none"> - Autodestruktivní závislosti: psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnání, trestná činnost, dopink ve sportu - Bezpečné chování a komunikace: komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení 	<p>dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce. - Vysvětlí příčiny vzniku závislosti a negativní vliv působení drog na lidský organismus. - Objasní mechanismus vzniku závislosti na návykových látkách. - Dokáže přesvědčivě odmítat návykové látky. - Rozlišuje negativní chování ve škole a v rodině, které vede k násilí a šikaně, dokáže najít účinné preventivní programy. 	<p>Komunikace se službami odborné pomoci Autodestruktivní závislosti Psychická onemocnění Násilí namířené proti sobě samému Rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet) Násilné chování Těžké životní situace a jejich zvládnání Trestná činnost Doping ve sportu Droga, narkomanie, toxikomanie, závislost Bezpečné chování a komunikace Komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi Bezpečný pohyb v rizikovém prostředí Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií Sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení Šikana, kyberšikana</p>	
--	--	---	---	--

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

8. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Zdravý způsob života a péče o zdraví</u>				
<p>Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví.</p> <p>Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví.</p> <p>Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví. Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tělesná a duševní hygiena, denní režim: zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim - Ochrana před přenosnými chorobami: základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - Ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy: prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví – posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví – usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví – vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí – uvědomuje si význam preventivní péče. 	<p>Tělesná a duševní hygiena, denní režim Zásady osobní, intimní a duševní hygieny Otužování Denní režim Vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit Význam pohybu pro zdraví Pohybový režim Ochrana před přenosnými chorobami Základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence Nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty Ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy Prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění Preventivní a léčebná péče Odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) Základy první pomoci</p>	<p>TV – praktická cvičení OV – konzumní společnost HV – muzikoterapie VV – arteterapie Př – tělo a jeho fungování, zdraví</p>

2. <u>Hodnota a podpora zdraví</u>				
Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc.	<ul style="list-style-type: none"> - Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci: složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie - Podpora zdraví a její formy: prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - dokáže vysvětlit význam prevence vzniku civilizačních chorob - pečuje o své zdraví po stránce duševní i tělesné 	<p>Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci</p> <p>Složky zdraví a jejich interakce</p> <p>Základní lidské potřeby a jejich hierarchie</p> <p>Podpora zdraví a její formy</p> <p>Prevence a intervence</p> <p>Působení na změnu kvality prostředí a chování jedince</p> <p>Odpovědnost jedince za zdraví</p> <p>Podpora zdravého životního stylu</p> <p>Programy podpory zdraví</p>	<p>OV</p> <p>Z</p>
3. <u>Osobnostní a sociální rozvoj</u>				
	<ul style="list-style-type: none"> - Sebepoznání a sebepojetí: vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity - Seberegulace a sebeorganizace činností a chování: cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a 	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže pochopit význam pozitivního vztahu k druhým lidem pro utváření sebe samého - používá správně popisný jazyk při hodnocení druhých lidí - chápe význam pozitivního hodnocení sebe i druhých - dokáže u sebe rozpoznat tendence k negativním výrokům a chování, snaží se jim vyhýbat - ovládá své emoce a problémové situace se snaží řešit s rozvahou 	<p>Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>Vztah k sobě samému</p> <p>Vztah k druhým lidem</p> <p>Zdravé a vyrovnané sebepojetí</p> <p>Utváření vědomí vlastní identity</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace činností a chování</p> <p>Cvičení sebereflexe, sebekontroly</p> <p>Sebeovládání a zvládání problémových situací</p> <p>Stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení</p> <p>Zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích</p> <p>Pomáhající a prosociální chování</p>	<p>OV – mezilidské vztahy, chování, náboženství, etika</p> <p>Z – místa, kam se posílá humanitární pomoc</p>

	<p>rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychohygienu v sociální dovednosti pro předcházení a zvládnutí stresu, hledání pomoci při problémech - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování 	<ul style="list-style-type: none"> – rozvíjí schopnost řešit krize a problémy v mezilidských vztazích – uvědomuje si význam prosociálního chování 	<p>Psychohygienu v sociální dovednosti pro předcházení a zvládnutí stresu Hledání pomoci při problémech Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace Respektování sebe sama i druhých Přijímání názoru druhého Empatie Chování podporující dobré vztahy Aktivní naslouchání Dialog Efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích Dopad vlastního jednání a chování</p>	
--	--	---	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

9. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. <u>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</u>				
Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě.	- Vztahy ve dvojici: kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství	<ul style="list-style-type: none"> - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - umí vyjadřovat nesouhlas. Odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná - uplatňuje vhodné způsoby chování v různých životních situacích, nenásilným způsobem řeší případné konflikty, vhodně volí způsob komunikace - projevuje empatii a toleranci. Navrhuje vhodná řešení problémů a konfliktních situací. 	Vztahy ve dvojici Kamarádství, přátelství, láska Partnerské vztahy, manželství a rodičovství Umění říkat ne Dialog, konflikt, empatie, asertivita	OV, Z – geografie Číny, její kultura, medicína
2. <u>Osobnostní a sociální rozvoj</u>				
	- Psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládnání stresu, hledání pomoci při problémech	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže uvádět příklady cvičení vhodných k relaxaci - využívá různých způsobů duševní hygieny v prevenci somatických onemocnění - učí se zvládat stresové situace, zamýšlí se nad způsoby řešení konfliktů. 	Psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládnání stresu Hledání pomoci při problémech Stres	OV – mezilidské vztahy, chování, náboženství, etika

3. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence				
<p>Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím.</p> <p>Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p> <p>Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</p> <p>Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Stres a jeho vztah ke zdraví: kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti - Manipulativní reklama a informace: reklamní vlivy, působení sekt - Ochrana člověka za mimořádných událostí: klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí - Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví: bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) 	<ul style="list-style-type: none"> - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím. - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z běžného života i z mimořádných událostí, uvede vhodné způsoby preventivního chování. - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí - uvědomuje si význam integrovaného záchranného systému, zná jeho složky a v případě nutnosti je umí kontaktovat. - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc. 	<p>Stres a jeho vztah ke zdraví Kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti Manipulativní reklama a informace Reklamní vlivy, působení sekt Manipulace, asertivita Ochrana člověka za mimořádných událostí Klasifikace mimořádných událostí Varovný signál a jiné způsoby varování Základní úkoly ochrany obyvatelstva Evakuace Činnost po mimořádné události Prevence vzniku mimořádných událostí Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví Bezpečné prostředí ve škole Ochrana zdraví při různých činnostech Bezpečnost v dopravě Rizika silniční a železniční dopravy Vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládnutí agresivity Postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)</p>	<p>Př – živelní události, ekologie F – fyzikální jevy TV – cvičný poplach D – válečné konflikty OV – obrana státu Z – NATO</p>

5.16.4.2 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – 2. stupeň

Žák: chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny; uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím; respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví; projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy; dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování; svěřil se se zdravotním problémem; dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her; uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy; zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí; uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla; chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel.

5.17 Vzdělávací oblast „Člověk a svět práce“

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

5.17.1 Charakteristika předmětu Člověk a svět práce

Vymezení předmětu

Vyučovací předmět Člověk a svět práce je realizován ve všech ročnících v týdenní časové dotaci 1 vyučovací hodina. Předmět má praktický charakter, vede k rozvoji pracovních dovedností i návyků a postupně se zaměřuje též na profesní orientaci žáků, čímž se stává nezbytným pro úspěšné uplatnění člověka v osobním životě i ve společnosti.

Žáci pracují s různými materiály, učí se plánovat, organizovat a hodnotit práci samostatnou i ve skupině. Při všech činnostech jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Vzdělávání je na 1. stupni (1. a 2. období) rozděleno do 4 základních tematických okruhů:

Práce s drobným materiálem

Konstrukční činnosti

Pěstitelské práce

Příprava pokrmů

Na 2. stupni (3. období) je vzdělávací obsah vymezen v 8 tematických okruzích:

Práce s technickými materiály

Příprava pokrmů

Provoz a údržba domácnosti

Svět práce

Design a konstruování

Pěstitelské práce a chovatelství

Práce s laboratorní technikou

Využití digitálních technologií

Tematický okruh Svět práce je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu, zprostředkovává jim důležité znalosti a dovednosti související s jejich budoucím uplatněním ve světě práce, vybavuje je kompetencemi potřebnými při rozhodování o jejich další profesní a vzdělávací orientaci a při jejich vstupu na trh práce.

Vyučování probíhá na 1. stupni většinou v kmenové učebně, na 2. stupni v odborných učebnách – žákovské dílně a cvičné žákovské kuchyni. Dále je využívána keramická dílna, případně venkovní pozemek.

5.17.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k:

Kompetence k učení:

- poznání smyslu a cíle učení
- pozitivnímu vztahu k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- posuzování vlastního pokroku

- diskuzi o své práci
- práci s odbornou literaturou a čtení textů s porozuměním
- úkolům, které umožňují volbu různých postupů

Kompetence k řešení problému:

- hledání odpovědí na otázky
- promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- pochopení toho, že se při práci bude setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- aplikaci řešení v praxi

Kompetence komunikativní:

- diskuzi o problémech či pracovním postupu
- správnému technologickému postupu při práci, použití správného technického názvosloví
- využití informačních zdrojů k získání nových poznatků

Kompetence sociální a personální:

- práci ve skupinách, přijímání různých rolí v pracovním týmu, spolupráci
- diskuzi a respektu názorů jiných a k argumentaci
- volbě mezi individuálním přístupem a spoluprací
- posilování sebedůvěry

Kompetence občanské:

- respektu pravidel při práci
- dovednosti přivolat pomoc při zranění
- pochopení základních ekologických souvislostí, ochraně a ocenění naší kulturní tradice a historického dědictví
- dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní:

- k dodržování bezpečnosti a hygienických pravidel při práci
- bezpečnému a účinnému využití nástrojů, vybavení, materiálů
- dodržování technologických postupů a pravidel, plnění povinností, ochraně svého zdraví a zdraví druhých
- ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- tomu, že jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
- hodnocení takovým způsobem, který mu umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence digitální:

- vyhledávání informací na internetu
- porozumění technickým návodům

- samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít

5.17.3 Vztah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce k dalším vzdělávacím oblastem

Jazyk a jazyková komunikace

- rozšiřování slovní zásoby
- rozvoj vyjadřování při popisu dějů a jejich hodnocení
- rozvoj písemného i ústního projevu při záznamech pracovního popisu, pokusů
- rozvoj komunikace při kooperativní výuce

Matematika a její aplikace

- praktická aplikace různých měření, hlavně délky, hmotnosti
- využití příslušných mezinárodních jednotek, technických značek a základů kótování
- využití základů geometrie (osa, úsečka, rovinné útvary a geometrická tělesa)
- řešení jednoduchých slovních úloh

Informatika

- žáci vyhledávají prostřednictvím internetu informace, které jim chybí a které je zajímají

Člověk a příroda

- využívá základní poznatky o potřebném materiálu: jeho dostupnost, vlastnosti, charakteristika
- důraz na ochranu životního prostředí a možnost využití alternativních zdrojů s ohledem na rozsah či naopak nedostatek přírodního bohatství
- pracuje s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech; poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

Umění a kultura

- využití poznatků z historického vývoje zpracování materiálu a jeho využití ve vývoji lidstva
- zdůraznění významných výrobků a jejich praktické využití i pro současného člověka
- vyzdvihnutí estetického aspektu při výrobě

Člověk a zdraví

- základní erudice při používání nástrojů mechanického i chemického charakteru s ohledem na možná rizika poškození zdraví
- základy první pomoci při možných úrazech
- využití specializovaných výrobních míst a postupů pro eliminaci těchto úrazů

5.17.4 Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce

5.17.4.1 1. stupeň – I. Období

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

1.-3. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. Práce s drobným materiálem				
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. Pracuje podle slovního návodu.	<ul style="list-style-type: none"> - Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, fólie aj.) - Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití. - Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce. - Lidové zvyky, tradice, řemesla. 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje dle slovního návodu a předlohy - navléká korále z plodů, těstovin, semen apod. - propichuje, navléká, svazuje - modeluje z modelovací hmoty - modeluje písmena z drátků - obkresluje šablony, vystřihuje z papíru, kartonu - ohýbá, lepí, skládá papír podle pokynů - tká z papírových proužků (záplata) - stříháním, řezáním, lepením, spojováním, propichováním vytváří zvířátka a figurky z přírodního materiálu (kaštany, šípky, žaludy, větvičky, listy) - zdobení kraslic (nalepování, barvení) - stříhá papír či karton podle osové souměrnosti, skládá podle návodu, zdobí dle své fantazie a tvoří přání k Vánocům, Velikonocům, ke Dni matek - 	Vlastnosti materiálu (přírodniny) Zásady bezpečnosti při práci s jehlou, nůžkami Práce s modelovací hmotou Zásady hygieny při práci Úklid pracovního prostředí Práce s papírem, kartonem Papírové tkaní Práce s textilem	PRV – ochrana zdraví, 1. pomoc ČJ – abeceda

	-	<ul style="list-style-type: none"> - navléká nit, tvoří uzlík, šije předním stehem (popřípadě křížkovým stehem vyšívá) - stříhá, lepí, skládá či užívá osovou souměrnost při práci s papírem, kartonem, textilem 		
2. <u>Konstrukční činnosti</u>				
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	<ul style="list-style-type: none"> - stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - práce s návodem 	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - pracuje samostatně s plošnými stavebnicemi (puzzle, mozaiky) - pracuje ve skupině s prostorovými stavebnicemi - seznamuje se s díly stavebnice a s jejich spojováním - skládá domluvený model podle své fantazie - staví z dřevěných kostek podle plánek - seznamuje se s návodem a užitím stavebnic, s jednotlivými díly a způsobem spojování - sestavuje jednoduché modely ze stavebnic se spojovacími prvky a díly - model rozebere a uklidí - sestavuje puzzle s aktuální obrazovou tematikou 	Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů Práce s návodem Sestavování modelů (nádobí, nábytek, ohrady pro zvířátka)	PRV – téma domov a domácí zvířata, puzzle s tematikou roční období, domácí zvířata M – prostorové stavby z kostek
3. <u>Pěstitecké práce</u>				

<p>Pečuje o nenáročné rostliny. Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - Pěstování pokojových rostlin - Rostliny jedovaté 	<ul style="list-style-type: none"> - pečuje o nenáročné rostliny - provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování - v rozhovoru porovnává společné a odlišné znaky přírodnin - pečuje o pokojové rostliny (zalévá, kypří, otírá prach) - pozoruje změny v přírodě v souvislosti s ročním obdobím - v určitém časovém úseku pozoruje a pomocí značek zaznamenává počasí - vypěstuje osení jako velikonoční dekoraci 	<p>Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) Pěstování pokojových rostlin Rostliny jedovaté</p>	<p>PRV – druhy rostlin, stromy</p>
<p>4. Příprava pokrmů</p>				
<p>Chová se vhodně při stolování. Připraví tabuli pro jednoduché stolování.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Základní vybavení kuchyně - Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování 	<ul style="list-style-type: none"> - chová se vhodně při stolování - připraví tabuli pro jednoduché stolování - svačí s použitím ubrousků (prostírání) - ve školní jídelně používá správně příbor - dodržuje hygienické návyky před, při a po stolování 	<p>Základní vybavení kuchyně Zásady správné hygieny při stolování.</p>	<p>VV – estetické prostředí</p>

5.17.4.2 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – I. Období

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Žák: zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů; pracuje podle slovního návodu a předlohy.

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Žák: zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Žák: provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky; pečuje o nenáročné rostliny.

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Žák: upraví stůl pro jednoduché stolování; chová se vhodně při stolování.

5.17.4.3 **1. stupeň – II. Období**

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

4.- 5. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. Práce s drobným materiálem				
<p>Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.</p> <p>Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.</p> <p>Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.</p> <p>Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, fólie aj.) - Pracovní pomůcky a nástroje: funkce a využití. - Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce. - Lidové zvyky, tradice, řemesla. 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - hněte, dělí, spojuje, omývá, válí a tvoří potřebné tvary - zpracovává přírodniny (dřevo, kámen, semena, plody) a řezáním, barvením, lakováním je dotváří - využívá příležitosti (Vánoce, Velikonoce) a seznamuje se s lidovými tradicemi - seznamuje se se základními zásadami hygieny a bezpečnosti, při práci je dodržuje - seznamuje se s dalšími lidovými tradicemi a ztvárňuje je - vyšívá křížkovým stehem - prakticky využívá přední a zadní steh (hadrové hračky, prostírání apod.) 	<p>Práce s keramickou hlinou</p> <p>Vlastnosti materiálu (přírodniny, keramická hlína, papír, karton)</p> <p>Lidové zvyky, tradice, řemesla</p> <p>Jednoduché pracovní postupy</p> <p>Organizace práce</p>	<p>ČJ – lidové tradice v lidové slovesnosti</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - vhodně užívá pracovní pomůcky - dodržuje zásady bezpečnosti v modelových situacích poskytne první pomoc při úrazu při práci s drobným materiálem 		
2. <u>Konstrukční činnosti</u>				
<p>Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtky. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sestavování modelů - Práce s předlohou, jednoduchým náčrtem 	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtky. - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž. - se stavebnicemi pracuje podle předlohy či slovního návodu - využívá konstrukční stavebnice - sestavuje modely podle fantazie - dodržuje bezpečnostní a hygienické zásady při konstrukčních činnostech - z konstrukčních stavebnic skládá modely podle návodu či vlastní fantazie - pracuje ve skupině na společném modelu 	Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	PŘV– konstrukce zvířat ze stavebnic
3. <u>Pěstitelské práce</u>				

<p>Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny. Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování. Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při úrazu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.). - Pěstování pokojových rostlin - Rostliny jako drogy, alergie 	<ul style="list-style-type: none"> - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny. - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování. - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní. 	<p>Pěstování rostlin ze semen Základní podmínky pro pěstování rostlin. Rostliny jako drogy, alergie.</p>	<p>PŘV – podmínky života rostlin, ekosystém „pole“ ENV – ochrana přírody</p>
		<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při úrazu. - pěstuje a ošetřuje pokojové rostliny - pěstuje v truhlíku některou zeleninu nebo koření - pozoruje růst, pozorování zaznamenává a vyhodnocuje orientuje se v běžných a dostupných zemědělských nástrojích a v pomůckách pro pěstitele - používá je při praktických činnostech - dodržuje bezpečnost a hygienu při pěstitelské práci v modelových situacích poskytne první pomoc při úrazu při pěstitelské práci 		
<p>4. <u>Příprava pokrmů</u></p>				

<p>Orientuje se v základním vybavení kuchyně. Připraví samostatně jednoduchý pokrm. Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování. Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Základní vybavení kuchyně - Výběr, nákup a skladování potravin - Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - Technika v kuchyni – historie a význam 	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoci při úrazu v kuchyni - zná vybavení školní kuchyně a funkci jednotlivých spotřebičů, některé používá při přípravě pokrmů - připraví jednoduchý pokrm studené či teplé kuchyně - 	<p>Zásady společenského chování a stolování Zásady bezpečnosti v kuchyni. Technika v kuchyni, historie a význam.</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> - při konzumaci zhotoveného pokrmu dodržuje pravidla stolování a společenského chování - udržuje pracovní plochy v čistotě a vše po práci umyje a uklidí na své místo - ve skupině připraví jednoduchý teplý pokrm - účastní se nákupu a skladování potravin - kuchyňku udržuje v čistotě, dbá hygienických i bezpečnostních opatření - v modelových situacích poskytne první pomoc při přípravě pokrmů 		

5.17.4.4 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – II. Období

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Žák: vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu; využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii; volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu; udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění.

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Žák: provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž; pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu; udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu; užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky.

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Žák: dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin; ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování; volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní; dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě.

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Žák: uvede základní vybavení kuchyně; připraví samostatně jednoduchý pokrm; dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování; udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni; uplatňuje zásady správné výživy.

5.17.4.5 2. stupeň

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**6. ročník**

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
<u>1.Práce s technickými materiály</u>				
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i základy bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji poskytne první pomoc při úrazu.	<ul style="list-style-type: none"> - Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) - Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - Jednoduché pracovní operace a postupy - Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla 	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i základy bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji poskytne první pomoc při úrazu - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - seznámí se s řádem školní žákovské dílny - vysvětlí zásady první pomoci při práci v dílně - vědomě dodržuje bezpečnost při práci v dílně 	Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a postupy Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla Bezpečnost a hygiena práce	VKZ – péče o zdraví
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň. Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí.				
Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. Užívá technickou dokumentaci, připraví vlastní jednoduchý náčrt výrobků.	<ul style="list-style-type: none"> - Organizace práce, důležité technologické postupy - Technické náčrtů a výkresy, technické informace, návody 	<ul style="list-style-type: none"> - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - užívá technickou dokumentaci, připraví vlastní jednoduchý náčrt výrobků - dle zadání organizuje svou práci - naučí se základy kótování - přečte jednoduchý technický výkres - určuje a používá správné měřítko 	Organizace práce, důležité technologické postupy Technické náčrtů a výkresy, technické informace, návody Kreslení technických náčrtů Čtení jednoduchého technického výkresu Měřítko	M – geometrie P – les F – vlastnosti látek

2. Pěstitelské práce, chovatelství

<p>Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin: pěstuje a využívá květiny pro výzdobu Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu. Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty. Dodržuje technickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Základní podmínky pro pěstování: půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy - Zelenina: osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny - Okrasné rostliny: základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin - Ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování - Léčivé rostliny, koření: pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie - Chovatelství: chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty 	<ul style="list-style-type: none"> - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty - dodržuje technickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty 	<p>Základní podmínky pro pěstování Půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy Zelenina: osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny Okrasné rostliny: základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin Ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování Léčivé rostliny, koření: pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie</p>	
---	---	--	---	--

			<p>Chovatelství: chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty Pěstování zeleniny, péče o rostliny ve škole, Přesazování rostlin preventivní péče před škůdci. Péče o drobná domácí zvířata.</p>	
--	--	--	---	--

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

7. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. Příprava pokrmů				
Dodržuje základní zásady hygieny a bezpečnosti práce , poskytuje první pomoc při úrazech v kuchyni. Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče.	<ul style="list-style-type: none"> - Kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu - Příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů 	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní zásady hygieny a bezpečnosti práce , poskytuje první pomoc při úrazech v kuchyni - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - seznámí se se školním řádem žákovské kuchyně - ovládá pravidla první pomoci při přípravě pokrmů - vyjmenuje kuchyňské elektrospotřebiče a některé z nich používá - vědomě dodržuje bezpečnost při přípravě pokrmů 	Školní řád Odborné pracoviště pro přípravu pokrmů Kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu Příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	F, CH, P – školní řády F – elektřina VKZ – domácnost
Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti.	<ul style="list-style-type: none"> - Úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole 	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - osvojuje si pravidla společenského chování a základy stolování - prostírá k běžnému jídlu a připraví slavnostní tabuli - ke zvolenému jídlu připraví základní technologický postup vybraných jídel ze studené a teplé kuchyně 	Úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole Základy stolování Výběr, nákup a skladování pokrmů	VKZ – domácnost OSV – komunikace

<p>Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Potraviny: výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku 	<ul style="list-style-type: none"> - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - rozlišuje základní suroviny, používá je při přípravě pokrmů - objasní zásady zdravé výživy - připraví pokrm studené a teplé kuchyně - sestaví jednoduchý recept daného pokrmu - připraví slavnostní pohoštění 	<p>Potraviny: výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku Technologie a příprava pokrmů</p>	<p>VKZ – domácnost P, CH – látky VKZ – domácnost M – recepty</p>
<p><u>2. Využití digitálních technologií</u></p>				
<p>Ovládá základní funkce digitální techniky a diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky. Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení. Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava. Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením. Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Digitální technika: počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony - Digitální technologie: bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, Wi-Fi, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11 b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování - Počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací: úpravy, archivace, sťah; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) - Mobilní služby: operátoři, tarify 	<ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní funkce digitální techniky a diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky - propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení - pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava - ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu 	<p>Digitální technika Propojí digitální techniku, propojí bezdrátově digitální zařízení, synchronizuje PC, mobilní telefon. Digitální technologie Poskytne první pomoc při zásahu elektrickým proudem.</p>	

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

8. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. Provoz a údržba domácnosti				
Dodržuje základní hygienické a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem.	<ul style="list-style-type: none"> - Elektrotechnika v domácnost: elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem 	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní hygienické a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem - vědomě dbá na bezpečnost práce v domácnosti - dodržuje pravidla školního řádu a řádů žákovských pracovišť - v modelových situacích poskytne první pomoc při úrazu při domácích pracích 	Elektrotechnika v domácnost: elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem Bezpečnost práce a první pomoc	VKZ – péče o zdraví P – první pomoc
Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví.	<ul style="list-style-type: none"> - Finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví - sestavuje domácí rozpočet - upozorní na různé problémy vedení domácího rozpočtu 	Finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti Domácí účetnictví	M – trojčlenka, %
Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů.	<ul style="list-style-type: none"> - Údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; 	<ul style="list-style-type: none"> - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - vhodně volí nabídku při použití základních čistících, úklidových prostředků 	Údržba oděvů a textilií Úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; Nabídka, použití, cena úklidových prostředků v domácnosti	VKZ – domácnost CH – chemické látky F – tělesa a látky ENV – ochrana životního prostředí

		<ul style="list-style-type: none"> - zohledňuje vliv na životní prostředí a stav člověka bezpečně používá domácí spotřebiče 	Správné použití domácích spotřebičů	
Správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby ,provádí drobnou domácí údržbu.	<ul style="list-style-type: none"> - Spotřebiče v domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby ,provádí drobnou domácí údržbu - zvolí vhodné čisticí a prací prostředky pro údržbu oděvů a textilií (zná cenu, bezpečně je používá) - provádí drobné úpravy oděvů - ovládá postup při žehlení a praní prádla - ošetří oděvy podle vyznačených symbolů - složí prádlo 	Spotřebiče v domácnosti Drobné úpravy a opravy oděvů Žehlení prádla Ošetření oděvů dle symbolů	
2. <u>Práce s laboratorní technikou</u>				
Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů. Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a formuluje v něm závěry, k nimž dospěl.	<ul style="list-style-type: none"> - Základní laboratorní postupy a metody - Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky 	<ul style="list-style-type: none"> - vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů - zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a formuluje v něm závěry, k nimž dospěl 	Základní laboratorní postupy a metody Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky Postupy a zápisy laboratorních cvičení. Umí používat a pojmenovávat mikroskopy, chemické nádobí.	

<p>Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu mohou co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci. Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci. Poskytne první pomoc při práci v laboratoři.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu mohou co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci - dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci - poskytne první pomoc při práci v laboratoři 		
<p>2. Svět práce</p>				
<p>Posoudí své možnosti při rozhodování a volbě vhodného povolání a profesní přípravy. Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Trh práce: povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce - Volba profesní orientace: základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb 	<ul style="list-style-type: none"> - posoudí své možnosti při rozhodování a volbě vhodného povolání a profesní přípravy - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - poznává své osobní zvláštnosti, předpoklady, schopnosti - uvědomuje si svůj tělesný a zdravotní stav a nutnost sebepoznání pro volbu povolání - uvádí jednotlivá povolání a jejich charakteristiku - odlišuje požadavky zaměstnavatelů k výkonu povolání (vzdělání, zdravotní stav, osobnost) a uvědomuje si faktory ovlivňující rozhodování, ale i překážky, které mohou bránit - přehodnocuje cíle a adaptuje se na změny 	<p>Trh práce Povolání lidí Druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů Charakter a druhy pracovních činností Požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní Rovnost příležitostí na trhu práce Volba profesní orientace: základní principy; sebepoznávání Osobní zájmy a cíle</p>	<p>OSV – sebepoznání a sebehodnocení</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Možnosti vzdělávání: náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby - Zaměstnání: pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - Podnikání: druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání 		<p>Tělesný a zdravotní stav Osobní vlastnosti a schopnosti, Sebehodnocení Vlivy na volbu profesní orientace Informační základna pro volbu povolání Práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb Možnosti vzdělávání Náplň učebních a studijních oborů</p>	
--	--	--	---	--

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

9. ročník

Očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu	Učivo RVP	Očekávané výstupy školního vzdělávacího programu	Učivo	Mezioborové vztahy průřezová témata
1. Svět práce				
<p>Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání. Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Trh práce: povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce - Volba profesní orientace: základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb - Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby - Zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů 	<ul style="list-style-type: none"> - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce - seznámí se se školami a obory v regionu - navštíví Informační a poradenské středisko úřadu práce - vyhledává informace o školách a oborech - dny otevřených dveří - navštíví školy dle svého zájmu - seznámí se s informačními brožurami a orientuje se v nich - odlišuje klady a zápory jednotlivých povolání - spolupracuje s výchovnou poradkyní, může využít možnost vyšetření profesní orientace ve spolupráci s pedagogicko psychologickou poradnou - napíše životopis 	<p>Trh práce, Povolání lidí Druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, Charakter a druhy pracovních činností Požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce Volba profesní orientace Základní principy Sebepoznávání Osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti Sebehodnocení Vlivy na volbu profesní orientace Informační základna pro volbu povolání Práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb Možnosti vzdělávání Náplň učebních a studijních oborů</p>	<p>ČJ – životopis</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání 		<p>Přijímací řízení Informace a poradenské služby, Zaměstnání Pracovní příležitosti v obci (regionu) Způsoby hledání zaměstnání, Psaní životopisu, Pohovor u zaměstnavatele Problémy nezaměstnanosti Úřady práce Práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů Podnikání Druhy a struktura organizací Nejčastější formy podnikání Drobné a soukromé podnikání</p>	
2. <u>Design a konstruování</u>				
<p>Dodržuje základy bezpečnosti, hygieny práce a bezpečnostní předpisy a poskytne první pomoc při úrazu.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základy bezpečnosti, hygieny práce a bezpečnostní předpisy a poskytne první pomoc při úrazu - znalost školního řádu a řádů žákovských pracovišť uplatňuje v praxi - vědomě dodržuje bezpečnost práce - v modelových situacích poskytne první pomoc 	<p>Bezpečnost práce a první pomoc</p>	<p>P – první pomoc VKZ – domácnost F – elektrické obvody</p>

<p>Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - sestaví a zapojí jednoduchý elektrický obvod - čte a kreslí základní elektrické značky - pojmenuje základní elektrické součástky 	<p>Jednoduché elektrické obvody Zapojení sériově, paralelně</p>	
<p>Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Stavebnice: konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž - Návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program 	<ul style="list-style-type: none"> - sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model - pomocí stavebnic provádí modelovou montáž základních obvodů - zjišťuje drobné poruchy v domácnosti (výměna žárovky, zapnutí, vypnutí jističe, výměna baterie a spotřebiče) - správně zapojí spotřebič v domácnosti 	<p>Elektrické součástky Elektroinstalace v domácnosti Stavebnice Poruchy v domácnosti Návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program</p>	
<p>Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. 		

5.17.4.6 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO – 2. stupeň

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Žák: získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň; řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí; organizuje svoji pracovní činnost; pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech; dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu; rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti; zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu; správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky; dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku; dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu.

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

Žák: sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model; ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení; dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu.

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

Žák: volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin; pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě; používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu; prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty; dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami.

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

Žák: provádí jednoduché operace platebního styku; ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů; správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti; dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií.

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Žák: používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče; připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy; dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu; dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

Žák: vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu; dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech; poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři.

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

Žák: ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu; propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení; pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a

potřeb; ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením; dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu.

SVĚT PRÁCE

Žák: orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách; posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života; využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání; prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání; byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů; byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání.

6 DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY

Doplňující vzdělávací obory jsou obory, které nejsou povinnou součástí základního vzdělávání, jeho vzdělávací obsah pouze doplňují a rozšiřují. Doplňující vzdělávací obory je možné využít pro všechny nebo jen pro některé žáky jako povinný nebo volitelný vzdělávací obsah. Očekávané výstupy uvedené v Doplnujících vzdělávacích oborech nestanovují závaznou úroveň a jsou pouze doporučené pro formulování výstupů v učebních osnovách v ŠVP. Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření není v RVP ZV stanovena.

7 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole je hodnocení procesu i výsledků práce žáků i pedagogických pracovníků. Prostřednictvím evaluace, která představuje systematický sběr a analýzu dat, získáváme informace potřebné pro zlepšení fungování školního vzdělávacího programu a zvýšení jeho efektivity.

7.1 Hodnocení žáků

7.1.1 Základní ustanovení

- Pravidla hodnocení žáků vychází z § 30 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění a ustanovení § 14 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky v platném znění.

7.1.2 Etická a pedagogická východiska procesu hodnocení

- důvěra v žáka a jeho rozvoje;
- podpora, povzbuzování, budování sebedůvěry, vědomí vlastní hodnoty, uspokojování potřeby úspěchu;
- vytváření učebních situací, které dávají všem žákům reálnou šanci dosáhnout úspěchu;
- otevřenost vůči vývoji – chyba jako přirozený jev, průvodní znak učení: všichni žáci mohou dosáhnout učebních cílů, pokud jim bude poskytnut dostatečný čas na studium, opravování chyb a zvládnutí postupných kroků;
- přiměřeně obtížné úkoly vzhledem k individuálním možnostem jednotlivých žáků;
- hodnocení žáka vzhledem k jeho předchozím výkonům, individuálním předpokladům a míře vloženého úsilí;

- hodnotící přístupy napomáhající rozvoji osobnosti dítěte a jednoznačně podporující jeho vzdělávací aktivitu – hodnota známky nepřekrývá význam hodnoty vzdělání.

7.1.3 Zásady a pravidla hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole, a to i při distanční výuce a na akcích pořádaných školou

- Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné.
- Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
- Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost, objektivitu a pedagogický takt vůči žákovi.
- Učitel je povinen oznámit žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodnit a poukázat na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů a výtvorů.
- Po ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek ihned, výsledky hodnocení písemných prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 10 dnů po jejich dokončení. Při hodnocení klade učitel důraz i na žákovo sebehodnocení
- Při dlouhodobějším pobytu žáka v zařízeních, která rovněž zajišťují jeho vzdělávání, je učitel povinen respektovat známky, které žák v tomto zařízení získal a zahrnout je do celkové klasifikace.
- V případě negativního hodnocení poskytne žákovi možnost pro dosažení úspěšnějšího hodnocení, pokud negativní hodnocení žáka není způsobeno dlouhodobým nebo opakovaným neplněním základních školních povinností.
- Problémy a skutečnosti týkající se hodnocení a klasifikace a vyžadující zvláštní zřetel projednají učitelé s ředitelem školy nebo s pověřeným zástupcem ředitele, popřípadě je přednesou na pedagogické radě. Učitelé zvolí takovou formu, aby nedošlo při řešení k nebezpečí z prodlení.
- Případné zaostávání žáků v učení a problémy v jejich chování a prospěchu se projednávají na pedagogické radě. Vyučující sdělí výsledky žákovi a prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- Hodnocení chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s ostatními vyučujícími v pedagogické radě. Kritériem pro hodnocení chování je dodržování pravidel chování (školní řád) a obecných norem chování. Při hodnocení chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka.
- Při distančním vzdělávání, zajišťovaném jakoukoliv formou, žák vždy dostane zpětnou vazbu o výsledcích svého vzdělávání a plnění zadaných úkolů, je uplatňováno především formativní hodnocení, jak klasifikačním stupněm, tak slovním hodnocením.
- Po uzavření určitých celků učiva je provedeno sumativní hodnocení výsledků žáka při osvojování učiva tohoto celku.

7.1.4 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

- Hodnocení vychází z posouzení míry a kvality dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ze vzdělávacích a osobnostních předpokladů žáka.
- Podklady pro hodnocení získává učitel zejména:
 - soustavným diagnostickým sledováním výkonů žáka v průběhu vyučování;
 - různými způsoby prověřování vědomostí, dovedností a návyků (praktické, pohybové, ústní, písemné, grafické, výtvarné);

- analýzou výsledků aktivit žáka;
- konzultacemi s ostatními učiteli, vychovateli, popřípadě dalšími odborníky;
- minimálním sběrem hodnocení – každý z žáků je za čtvrtletí hodnocen minimálně 2x tak, aby poměr ústního a písemného ověřování znalostí a dovedností byl v rovnováze;
- výsledky vzdělávání prezenční formou jsou dokládány i písemnými pracemi žáka (testy, prověrky), při distanční výuce jsou výsledky jeho práce ukládány ve formě osobního portfolia, v listinné, nebo digitální podobě.
- Pedagogové využívají co nejširší rozsah způsobů hodnocení v závislosti na organizaci i obsahu výuky a aktivitě žáků.
- Při hodnocení výsledků vzdělávání se posuzuje zejména:
 - úroveň dosažených výsledků vzdělávání;
 - aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim;
 - ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti;
 - schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů;
 - schopnost nalézt, třídít a interpretovat informace;
 - kvalita myšlení, především jeho samostatnost, logika, tvořivost a originalita;
 - přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu;
 - osvojení účinných metod samostatného studia;
 - osvojení dovednosti účinně spolupracovat;
 - projevy a vlastnosti žáka (spolehlivost, odpovědnost, snaha, spolupráce, vstřícnost, tolerance, zachování pravidel kulturního chování a soužití).
- Žáci jsou hodnoceni ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušné třídy.
- Žák může být v jednotlivých předmětech hodnocen za klasifikační období pouze, pokud jeho účast ve výuce daného předmětu přesáhla 70 % (kromě důvodů uvedených v zák. 561/2004 §50 odst. 2 a 3). Do této účasti se nezapočítává přítomnost žáka, který se z bezpečnostních a jiných závažných důvodů, které sám způsobil, nemůže aktivně výuky zúčastnit (nemá cvičební úbor, osobní ochranné pomůcky apod.).
- Průběžné hodnocení provádí učitel, který ve třídě daný předmět vyučuje. Hodnocení mohou provádět rovněž zastupující učitelé, pokud v dané třídě a předmětu odučí dvě a více po sobě následujících vyučovacích hodin, nebo zastupují v dané třídě a předmětu pravidelně po dobu delší než jeden týden.
- Celkové hodnocení provádí učitel, který v dané třídě učí příslušný předmět, nebo zastupující učitel, kterého pověří zástupce ředitele pro příslušný stupeň.
- Předmětem hodnocení jsou výsledky, jichž žák dosáhl ve vyučovacím předmětu v souladu se vzdělávacím programem školy nebo s individuálním vzdělávacím plánem. Chování žáka se hodnotí zvlášť a nesmí ovlivnit hodnocení ve vyučovacích předmětech.
- V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledné hodnocení příslušný učitel, který je k tomu pověřen ředitelkou školy, a to po projednání s ostatními učiteli.

- Při celkovém hodnocení přihlíží učitel k věkovým a individuálním zvláštnostem žáka, k případnému postižení a zdravotnímu stavu i k případné indispozici, která by mohla vést k zakolísání v učebních výkonech.
- Do celkového hodnocení v daném předmětu mohou být zahrnuty mimořádné výsledky, kterých žák dosáhl v olympiádách, soutěžích a dalších aktivitách.

7.1.5 Význam hodnocení

- Hodnocení je organickou součástí výchovně vzdělávací práce, trvale prostupuje vyučováním, slouží k řízení a usměrňování učební činnosti a má podobu zpětné vazby ke zdokonalování této činnosti – žáci se učí učit se.
- Hodnocení je přítomno v činnosti učitele i žáka, ovlivňuje osobnostní a sociální rozvoj dětí. Jeho prostřednictvím učitel hodnotí kvalitu své pedagogické práce.

7.1.6 Funkce hodnocení

- Hodnocení má funkci motivační, informativní, regulativní, výchovnou, prognostickou a diferenciací – poskytuje zpětnou vazbu učiteli o jeho práci a žákovi o jeho výkonu, motivuje k další práci, slouží jako podklad pro vedení záznamů o prospěchu žáka a pro celkové hodnocení, informuje zákonné zástupce žáka a umožňuje posoudit připravenost žáka pro další učení.
- Nedílnou součástí je též hodnocení jeho chování a projevů.

7.1.7 Kritéria hodnocení

- Hodnotíme proces (cíl, podmínky, prostředky) a výsledky výchovné a vzdělávací práce.
- Kritéria jsou dána vzdělávacími standardy formulovanými ve školním vzdělávacím programu (očekávané výstupy klíčové kompetence):
 - úroveň znalostí (vědomostí, dovedností a postojů) a zejména schopnost jejich využití
 - úroveň myšlení a vyjadřování
 - aktivita, samostatnost, tvořivost (včetně kvality domácí přípravy)
 - schopnost spolupráce, respektu a tolerance (sociální dovednosti)
 - dovednost analyzovat a hodnotit výsledky práce své i ostatních
- Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných ve vzdělávacím obsahu vyučovacích předmětů a současně s tím i utváření klíčových kompetencí. Hodnocení je vždy pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

a) Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

- Jedná se o vyučovací předměty vzdělávacích oblastí Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda.
- Při hodnocení výsledků v těchto předmětech vychází vyučující z požadavků stanovených očekávaných výstupů a sleduje zejména:
 - ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů
 - kvalitu a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
 - schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
 - kvalitu myšlení, především jeho logiku, samostatnost a tvořivost
 - aktivitu v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
 - úroveň komunikace a spolupráce
 - přesnost, výstižnost a odbornou i jazykovou správnost ústního a písemného projevu
 - kvalitu výsledků činností
 - osvojení účinných metod samostatného studia
- Výchovné a vzdělávací výsledky se hodnotí podle těchto kritérií:

Stupeň	Charakteristika
1	<ul style="list-style-type: none"> - Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. - Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. - Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. - Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. - Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. - Grafický projev je přesný a estetický. - Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. - Je schopen samostatně studovat vhodné texty. - Bez problémů spolupracuje s ostatními žáky a zvládá různé role v týmu.
2	<ul style="list-style-type: none"> - Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. - Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. - Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. - Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. - Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. - Grafický projev je přesný a estetický.

	<ul style="list-style-type: none"> - Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. - Je schopen samostatně studovat vhodné texty. - Bez problémů spolupracuje s ostatními žáky a zvládá různé role v týmu.
3	<ul style="list-style-type: none"> - Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. - Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. - Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. - V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. - Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. - Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. - V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. - V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický, s menšími nedostatky. - Je schopen samostatně studovat i spolupracovat s ostatními žáky podle návodu učitele.
4	<ul style="list-style-type: none"> - Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. - Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. - V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. - Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. - V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. - Při ústním a písemném projevu se často dopouští chyb ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. - V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. - Závažné nedostatky a chyby však dovede žák s pomocí učitele opravit. - Při samostatném studiu i spolupráci ve skupině má většinou velké těžkosti.
5	<ul style="list-style-type: none"> - Žák si požadované poznatky neosvojuje uceleně, přesně a úplně, má v nich velmi závažné mezery. - Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má podstatné nedostatky. - V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují opravdu závažné chyby. - Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. - Nejevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. - V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. - Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev jsou charakterizovány závažnými chybami a nedostatky, které nedovede opravit ani s pomocí učitele. - Samostatné studium nezvládá, při práci ve skupině není aktivní, vlastní podíl na spolupráci je minimální.

b) Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

- Převahu praktického zaměření mají vyučovací předměty vzdělávacích oblastí Informační a komunikační technologie, Člověk a svět práce, dále praktika a laboratorní práce.
- Při hodnocení v těchto předmětech se opět vychází z požadavku očekávaných výstupů a sledujeme zejména:
 - vztah k práci, pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem
 - osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
 - využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
 - aktivitu, samostatnost, tvořivost, iniciativu v praktických činnostech
 - kvalitu výsledků činností
 - organizaci vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti
 - dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí
 - hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci
 - obsluhu a údržbu laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel

Stupeň	Charakteristika
1	<ul style="list-style-type: none"> - Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. - Samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktických činnostech, které vykonává pohotově, samostatně uplatňuje též získané dovednosti a návyky. - Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. - Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. - Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. - Aktivně se stará o životní prostředí, hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. - Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. - Aktivně překonává vyskytující se překážky.
2	<ul style="list-style-type: none"> - Žák projevuje kladný vztah k práci, pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. - Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktických činnostech. - V postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. - Výsledky jeho práce mají jen drobné nedostatky. - Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. - Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. - Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. - Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje bez větších problémů. - Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.
3	<ul style="list-style-type: none"> - Žák projevuje vztah k práci, pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem s menšími výkyvy.

	<ul style="list-style-type: none"> - Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktických činnostech, při nichž se ale dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. - Výsledky práce mají nedostatky. - Vlastní práci organizuje méně účelně, pracoviště udržuje většinou v pořádku. - Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, v nižší míře přispívá i k tvorbě a ochraně životního prostředí, neboť na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. - K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, náradí a měřidel musí být částečně podněcován. - Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.
4	<ul style="list-style-type: none"> - Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. - Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. - V těchto činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. - Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. - Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. - Svou práci organizuje za pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti i na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životním prostředí. - Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. - V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. - Překážky v práci překonává jen s výraznou pomocí učitele.
5	<ul style="list-style-type: none"> - Žák neprojevuje o práci zájem. - Nemá vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu či praktickým činnostem. - Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. - V těchto činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. - Nedokáže postupovat při práci správným směrem ani s pomocí učitele. - Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. - Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek. - Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. - Nevyužívá hospodárně suroviny, materiálů a energie. - V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

c) Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

- Vyučovací předměty s převahou výchovného zaměření patří do vzdělávacích oblastí Umění a kultura, Člověk a zdraví. Také v integrovaném předmětu Občan a zdraví převládá výchovná složka.
- Při hodnocení v těchto předmětech se v souladu s očekávanými výstupy hodnotí:
 - stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu

- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- kvalita projevu
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti
- všeobecná tělesná zdatnost s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka, výkonnost a péče o vlastní zdraví

Stupeň	Charakteristika
1	<ul style="list-style-type: none"> - Žák je v činnostech velmi aktivní. - Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí v individuálních i kolektivních projevech. - Jeho vlastní projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. - Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. - Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu a projevuje k nim kladný vztah. - Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.
2	<ul style="list-style-type: none"> - Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využití svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. - Jeho vlastní projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadovaných výstupů. - Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. - Aktivně se zajímá o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus a tělesnou zdatnost.
3	<ul style="list-style-type: none"> - Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný či pohotový. - Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. - Jeho vlastní projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. - Vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. - Nemá dostatečně aktivní zájem o umění, estetiku či tělesnou kulturu. - Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.
4	<ul style="list-style-type: none"> - Žák je v činnostech málo aktivní, málo tvořivý a převážně nesamostatný. - Rozvoj jeho schopností i jeho projev jsou málo uspokojivé, úlohy řeší s častými chybami, vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. - Projevuje malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.
5	<ul style="list-style-type: none"> - Žák je v činnostech převážně pasivní a nesamostatný. - Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. - Vlastní projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede samostatně aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.

7.1.8 Proces hodnocení

- Učitel zadává úkoly odpovídající možnostem žáků (dle zásad diferenciacce a individualizace) a při každém dalším hodnocení postupně a úměrně zvyšuje nároky na žáka.
- Učitel věnuje prezentaci žákova výkonu dostatečnou pozornost, aktivně se ho účastní a k jeho analýze může využít ostatní žáky.
- Účastí v procesu hodnocení učitel žáky aktivizuje, učí je hodnocení, sebehodnocení a tím je vede k přijímání zodpovědnosti za své učení. Schopnost kvalitního sebehodnocení je velmi důležitou kompetencí.
- Učitel jednoznačně a srozumitelně formuluje kritéria pro hodnocení žáka a ověří si, zda je žáci znají a rozumějí jim. Do procesu tvorby kritérií jsou zapojeni i žáci.
- Samo hodnocení je pak věcné, jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii a všestranné, ukazuje žákovi další směr v učební činnosti a respektuje
- Uplatňuje se princip „priority pozitivního hodnocení“.
- V dlouhodobém procesu hodnocení umožňuje každému žákovi prožít úspěch.
- Učitel při hodnocení předpokládá jeho důsledky na další žákovy výkony. Z toho, jak žák hodnocení přijal, vyvozuje závěry pro svou další činnost.

7.1.9 Formy hodnocení

- Jsou to způsoby, jakými učitel sděluje žákům výsledky hodnocení jejich práce.
- Učitel využívá různých forem hodnocení a jejich prostřednictvím zvyšuje efektivitu učební činnosti žáka.
- Vybírá je v závislosti na pedagogické situaci a dle svého pedagogického záměru (povaha předmětu, očekávané výstupy, učivo, věk, individuální schopnosti a předpoklady).
- K optimálnímu rozvoji žáka je vhodné využívat pozitivních stránek různých forem hodnocení.
- Přehled forem:
 - jednoduché mimoverbální hodnocení (mimika, gesto,)
 - jednoduchá verbální hodnocení (krátká slovní vyjádření)
 - oceňování výkonů (výstavky, pověřování úkolem, vedení týmu)
 - kvantitativní hodnocení (známky, body, procenta, případně výčet chyb)
 - písemná a grafická vyjádření (charakteristika, diagramy, škály)
 - slovní hodnocení (slovní analýza výkonu, hodnocení po vyučovací hodině, pověření žáka úkolem, vyhlášení vítězů atd.)

7.1.10 Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen klasifikace). Žáci mohou být na vysvědčení hodnoceni i slovně nebo kombinací slovního hodnocení a hodnocení klasifikačními stupni v případě doporučení školského poradenského zařízení a na základě žádosti zákonných zástupců. Tato žádost musí být podána nejpozději v prvním měsíci každého pololetí.

- Při použití klasifikace jsou výsledky vzdělávání žáka hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a jeho věku.
- Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
 - v 1. až 5. ročníku se použije pro zápis stupně hodnocení číslice
 - v 6. až 9. ročníku pak slovní označení stupně hodnocení.
- V případě použití širšího slovního hodnocení jsou výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a jeho věku.
- Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.
- Text širšího slovního hodnocení je zapsán ve větách a musí z něj jasně vyplývat, zda žák v daném období prospěl, či neprospěl.
- Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zdravotní postižení, zdravotní znevýhodnění, sociální znevýhodnění) se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění.
- Ředitel školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.
- Žáci se hodnotí ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku. Klasifikační stupeň určí nebo širší slovní hodnocení zformuluje učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Pokud jej vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období po vzájemné dohodě.
- Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se objektivně hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Přitom se přihlíží k systematičnosti v práci žáka v daném období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.
- Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před hodnotícím jednáním pedagogické rady, zapíše učitelé příslušných předmětů číslicí výsledky celkové klasifikace do školní matriky a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

7.1.10.1 Stupně hodnocení prospěchu

- Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

Stupeň	Charakteristika
1	<ul style="list-style-type: none"> - dosahuje očekávaných výstupů v ŠVP uceleně, přesně a úplně - ovládá požadované učivo uceleně, přesně a úplně - samostatně uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů - myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost, jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný - grafický projev je přesný a estetický - výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky - je schopen samostatně studovat vhodné texty
2	<ul style="list-style-type: none"> - dosahuje očekávaných výstupů v ŠVP v podstatě uceleně, přesně a úplně - ovládá požadované poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně - pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti - v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost - ústní a písemný projev má menší nedostatky - kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků - grafický projev je estetický, bez větších nepřesností - je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty
3	<ul style="list-style-type: none"> - má v dosahování očekávaných výstupů v ŠVP mezery - má v osvojení požadovaných poznatků mezery - při vykonávání požadovaných činností se projevují nedostatky - nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat - při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb - jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby - v ústním a písemném projevu má nedostatky - v kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky - je schopen samostatně studovat podle návodu učitele

4	<ul style="list-style-type: none"> - má v dosahování očekávaných výstupů v ŠVP závažné mezery - má v osvojení požadovaných poznatků závažné mezery - při provádění požadovaných činností je málo pohotový a má větší nedostatky, při řešení úkolů se vyskytují závažné chyby - při využívání poznatků je nesamostatný - v logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé - jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky - v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický
5	<ul style="list-style-type: none"> - očekávané výstupy v ŠVP si neosvojil - má velmi podstatné nedostatky v dovednosti vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby - při výkladu a hodnocení jevů a zákonitosti nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele - neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky - v ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti - kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky - závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele nedovede samostatně studovat

7.1.10.2 Stupně hodnocení chování

- Zásady pro stanovení hodnocení chování žáka na vysvědčení v případě použití klasifikace:

Stupeň	Charakteristika
1 – velmi dobré	<ul style="list-style-type: none"> - Žák uvědoměle přijímá a dodržuje pravidla chování stanovená školním řádem a aktivně je prosazuje - Projevuje dobrý vztah ke všem pracovníkům školy i spolužákům - Přispívá k utváření a upevňování příjemného pracovního prostředí - Ojedinele se může dopustit méně závažných přestupků proti školnímu řádu.
2 - uspokojivé	<ul style="list-style-type: none"> - Chování žáka je v podstatě v souladu s pravidly chování a s ustanovením školního řádu. - Dopustí se závažného přestupku nebo se dopustí opakovaně méně závažných přestupků. - Nepřispívá aktivně k utváření příjemného pracovního prostředí ani k utváření dobrých mezilidských vztahů. - Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

3 - neuspokojivé	<ul style="list-style-type: none"> - Chování žáka je v rozporu s pravidly chování stanovenými ve školním řádu a v rozporu s pravidly slušného chování. - Žák záměrně narušuje pracovní prostředí a mezilidské vztahy. - Dopouští se takového provinění, že je jím vážně ohrožena výchova ostatních žáků. - Žák se nesnaží své chyby napravit a není přístupný výchovnému působení.
-------------------------	--

- Stupně pro stanovení hodnocení chování žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace:

Stupeň	Charakteristika
1 – velmi dobré	<ul style="list-style-type: none"> - Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. - Ojedinele se může dopustit méně závažných přestupků. - Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	<ul style="list-style-type: none"> - Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanovením školního řádu. - Dopustí se závažného přestupku nebo se dopustí opakovaně méně závažných přestupků. - Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. - Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	<ul style="list-style-type: none"> - Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. - Dopouští se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. - Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. - Zpravidla se přes uloženou důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

- udělení 2. nebo 3. stupně z chování rozhoduje ředitel školy na základě projednání v pedagogické radě, a to na základě návrhu třídního učitele. Třídní učitel je povinen předjednat před pedagogickou radou návrh na snížení známky z chování s ostatními pedagogickými pracovníky, kteří daného žáka učí.
- Hodnocení chování, které odpovídá stupni 2 nebo 3, není výchovným opatřením a ani trestem.
- Při hodnocení chování se vychází z žákova chování za celé pololetí.

- Při výsledném hodnocení chování žáka na vysvědčení nemusí při hodnocení, které odpovídá stupni 2 nebo 3, nutně předcházet udělení výchovných opatření (NTU, DTU, DRŠ).
- a) 2. stupeň z chování bude udělen žákovi:
- za opakovaně neomluvené hodiny, které odpovídají maximálně 3 školním dnům;
 - pokud přijde do školy nebo na akci pořádanou školou pod vlivem alkoholických nebo jiných omamných látek;
 - pokud přinese do školy či na akci pořádanou školou alkoholické nápoje, omamné či návykové látky;
 - pokud bude ve škole nebo na akci pořádané školou kouřit, požívat alkoholické nápoje či omamné látky;
 - za krádež;
 - při opakovaném hrubém chování a vystupování k vyučujícím a ostatním pracovníkům školy;
 - za nevhodné chování ke spolužákům, které bude považováno za šikanování (tzn. jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat jiného člověka – slovní šikanování, zastrašování, manipulace s věcmi a jejich ničení, fyzická agrese, násilné manipulační příkazy).
- b) 3. stupeň z chování bude udělen žákovi:
- za opakované neomluvené hodiny, jejichž počet bude přesahovat 3 školní dny;
 - za opakované užívání alkoholických nápojů či jiných návykových látek ve škole nebo na akcích pořádaných školou;
 - za opakovanou krádež;
 - za opakované chování ke spolužákům, které bude považováno za šikanování;
 - za zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky vůči zaměstnancům školy nebo vůči ostatním žákům.

7.1.11 Výchovná opatření

a) Pochvaly a jiná ocenění

- Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.
- Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění (například knižní odměna) za výrazný projev školní iniciativy, déletrvající úspěšnou práci, včetně reprezentace školy.

b) Opatření k posílení kázně

- Za jeden přestupek se žákovi uděluje pouze jedno z následujících opatření:
 - napomenutí třídního učitele;
 - Za občasné zapomínání, drobnější a méně časté přestupky
 - důtka třídního učitele;
 - Za opakované zapomínání, drobnější kázeňské přestupky
 - důtka ředitele školy;
 - Za soustavné zapomínání, opakované drobnější kázeňské přestupky či ojedinělý výraznější prohřešek
 - podmíněné vyloučení či vyloučení žáka ze školy

Ředitel školy o něm může rozhodnout v případě zvláště hrubých a úmyslných fyzických útoků vůči pracovníkům školy nebo zvláště hrubých a úmyslných fyzických útoků tehdy, pokud žák splnil povinnou školní docházku.
- Při návrhu udělení opatření k posílení kázně nebo snížené známky z chování přihlíží třídní učitel zejména:
 - k závažnosti přestupku;
 - k četnosti a opakování přestupku;
 - k hodnocení žáka ostatními pedagogickými pracovníky;
 - k tomu, zda v předchozím klasifikačním období již žákovi bylo uděleno některé z opatření na posílení kázně nebo zda mu byla snížena známka z chování;
 - k charakteru a četnosti zápisů v žákovské knížce, které mají vliv na posouzení chování žáka;
 - za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně;
 - třídní učitelé jsou povinni, pokud je to možné, včas prokazatelným způsobem informovat zákonné zástupce o problémech jejich dítěte, které by mohly vést k udělení opatření k posílení kázně nebo k snížení známky z chování.
 - učitelé jsou povinni, pokud je to možné, včas informovat třídní učitele o problémech žáka, které by mohly vést k udělení opatření k posílení kázně nebo k snížení známky z chování.
- Další konkretizace těchto opatření je uvedena v příloze školního řádu.
- Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele.
- Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.
- Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

- Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do školní matriky. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

7.1.12 Celkové hodnocení

- Celkový prospěch žáka zahrnuje výsledky hodnocení z povinných a volitelných předmětů a z chování.
- Stupně celkového prospěchu se uvádějí na vysvědčení.
- Žák je hodnocen stupni:
 - prospěl s vyznamenáním
 - prospěl
 - neprospěl
 - nehodnocen
- Žák je hodnocen stupněm
 - prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném povinném a volitelném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm horším než „chvalitebný“, průměr z těchto předmětů nemá horší než 1,50 a jeho chování je „velmi dobré“
 - prospěl, není-li v žádném z povinných či volitelných předmětů hodnocen při celkové klasifikaci stupněm „nedostatečný“
 - neprospěl, je-li v některém z povinných předmětů hodnocen stupněm „nedostatečný“ nebo není-li z něho hodnocen na konci 2. pololetí
 - nehodnocen, není-li ho možné hodnotit z některého z povinných předmětů na konci 1. pololetí
- V případě použití slovního hodnocení se při rozhodování o celkovém stupni prospěchu využívá zejména popsanych kritérií k hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického, praktického a výchovného zaměření a zásad pro převedení slovního hodnocení do klasifikace
- Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se hodnotí těmito stupni:
 - pracoval úspěšně
 - pracoval
- Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných i volitelných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně, který již v jeho rámci opakoval ročník, a žák druhého stupně, který také v jeho rámci už opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po jeho skončení. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

- Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

Komisionální zkoušky

- Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, tak krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
- Komisi pro přezkoušení žáka jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím ředitel, jmenuje komisi krajský úřad. Komise je tříčlenná; tvoří ji předseda, kterým je zpravidla ředitel školy nebo jím pověřený učitel, zkoušející učitel, jímž je zpravidla vyučující daného předmětu, a přísedící, který má aprobaci pro týž předmět nebo ze stejné vzdělávací oblasti. Výsledek přezkoušení určí komise většinou hlasů a již jej nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. O komisionální zkoušce se pořizuje protokol.
- Není-li možné žáka pro jeho nepřítomnost v daném termínu přezkoušet, může ředitel školy stanovit nový termín k přezkoušení pouze výjimečně, a to ze závažných důvodů. Výsledek přezkoušení sdělí ředitel školy prokazatelným způsobem zástupci žáka. V případě změny hodnocení se žákovi vydá nové vysvědčení.
- Přezkoušením není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Opravná zkouška

- Žáci devátého ročníku a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník a na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
- Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy a jsou komisionální. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku.
- Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

7.1.13 Informování zákonných zástupců

- Informovanost zákonných zástupců je zajišťována průběžně:
 - písemně prostřednictvím žákovské knížky
 - před koncem každého čtvrtletí osobně nebo on-line prostřednictvím třídních schůzek nebo konzultačních dnů
 - pololetním výpisem z vysvědčení
 - vysvědčením předávaným na konci školního roku
 - možností nahlédnutí do významnějších testů žáka, resp. portfolia žáka
 - kdykoli na požádání rodičů
 - v případech odůvodněných z hlediska vývoje prospěchu a chování žáka individuálním prokazatelným oznámením a projednáním se zákonnými zástupci
 - zákonní zástupci jsou při distanční formě vzdělávání informováni průběžně, pravidelně ve stanovených intervalech, prostřednictvím skupinovým chatem, video hovory, které nahrazují klasické třídní schůzky
- písemnou korespondencí, telefonicky, osobně

7.1.14 Zásady a kritéria pro používání slovního hodnocení

- Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, kterou dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka.
- Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka.
- Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.
- Slovní hodnocení vychází:
 - z hodnocení výsledků ústního i písemného projevu
 - z pracovního tempa
 - ze schopnosti samostatně pracovat
 - ze schopnosti soustředit se
- Do slovního hodnocení jednotlivých předmětů se nesmí promítnout hodnocení chování žáka.
- Ve slovním hodnocení se učitel vyjadřuje k těmto oblastem:
 - osvojení znalostí základního učiva;
 - míra dosažení očekávaných výstupů;

- úroveň dovedností a schopnost aplikovat získané poznatky;
- přístup žáka k předmětu (zájem, snaha, úsilí);
- úroveň přípravy žáka (příprava žáka na vyučování, domácí úkoly).
- Žák může být slovně hodnocen pouze na základě písemné žádosti zákonného zástupce
- O použití slovního hodnocení rozhoduje ředitelka školy, a to na návrh vyučujícího daného předmětu, popřípadě třídního učitele
- Důvody pro použití slovního hodnocení musí být doloženy vyjádřením PPP nebo SPC.

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 – nedostatečný	neovládá
Úroveň myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 – nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky nevyjadřuje příliš přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 – nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 – nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele
Píle a zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 – nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

7.1.15 Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

- Žák, který je slovně hodnocen z jednoho nebo více předmětů, a to bez kombinace slovního hodnocení a klasifikace, může mít na konci prvního nebo druhého pololetí celkový prospěch prospěl nebo neprospěl.
- Žák, u kterého je využita kombinace slovního hodnocení a klasifikace může mít na konci prvního nebo druhého pololetí celkový prospěch prospěl s vyznamenáním, prospěl nebo neprospěl.
- Žák, který je na konci prvního nebo druhého pololetí hodnocen neprospěl, musí mít toto hodnocení zdůvodněno ve slovním hodnocení daného předmětu.

7.2 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- Sebehodnocení je důležitou součástí procesu hodnocení. Je to jedna z výchovných metod.
- Žáci jsou navykáni na situaci, kdy hodnocení pedagogem, skupinou či jiným žákem bude předcházet sebehodnocení, s nímž bude vnější hodnocení konfrontováno.
- Žák si tak porovná svůj pohled na sebe sama, na své výkony s pohledy pedagogů a ostatních spolužáků.
- Zapojování žáků do procesu hodnocení zajišťují pedagogičtí pracovníci, kteří vedou žáky k tomu, aby se při sebehodnocení učili používat odpovídajících kritérií pro hodnocení, všímali si toho, co je významné a podstatné.
- Při sebehodnocení se žák snaží popsat např.
 - co se mu daří;
 - co mu ještě nejde;
 - jak bude pokračovat dál;
 - proč tomu tak je.
- Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.
- Žák má právo na své sebehodnocení.

7.3 Hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a cizinců

- Učitel vychází ze znalosti příznaků postižení a volí takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv.
- Kontrolní práce a diktáty píše tento žáci po předchozí přípravě.
- Důraz klade učitel na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkon.
- Klasifikace musí být provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, návodem, jak překonávat mezery, jak prohlubovat úspěšnost.
- Při klasifikaci se specifická porucha dítěte bere v úvahu a odrazí se v mírnějším hodnocení.
- Hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje jejich výkon. Žákům cizincům jsou vypracovány vyrovnávací plány (VP), na jejichž základě jsou žáci cizinci do výuky postupně integrováni a ve kterých je stanoveno, jak a za co jsou žáci cizinci hodnoceni. VP určují vzdělávací cíle a cestu k jejich naplnění, a uvádí kompetence, které by měli žáci cizinci v daném předmětu za určité časové období zhruba zvládnout a na jejichž základě jsou následně hodnoceni.

7.4 Komisionální přezkoušení žáka (pochybnosti ze strany zákonného zástupce)

- Má-li rodič nebo zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti klasifikace v jednotlivých předmětech na konci 1. nebo 2. pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 dnů od vydání vysvědčení, písemně požádat ředitelku školy o jeho komisionální přezkoušení.
- Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení písemné žádosti.
- Komisi pro přezkoušení žáka jmenuje ředitelka školy. V případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel, jmenuje komisi krajský úřad.
- Komise je tříčlenná, tvoří ji:
 - předseda, kterým je ředitelka školy, popřípadě jí pověřený učitel;
 - zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu;
 - přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti.
- Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení.
- Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním; vyjádří se slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu.
- Ředitelka školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka.
- komisionální zkoušce se pořizuje protokol.
- Žák může v jednom dni konat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitelka školy v souladu se vzdělávacím programem.
- Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

7.5 Opravná zkouška

- Opravnou zkoušku koná žák školy, který je na konci 2. pololetí klasifikován nejvýše ze dvou povinných předmětů stupněm nedostatečný.
- Opravné zkoušky nekonají žáci, kteří neprospěli z předmětů výchovného zaměření.
- Termín opravné zkoušky stanoví ředitelka školy nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna; konzultace žáka s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitelka školy na červnové pedagogické radě.
- Nemůže-li se žák ze závažných důvodů dostavit k opravným zkouškám, umožní mu ředitelka školy vykonání opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku, do té doby žák navštěvuje podmíněně vyšší ročník, popřípadě devátý ročník.
- Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se nedostaví k jejímu konání, neprospěl.
- Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku.
- Opravná zkouška je komisionální.

7.6 Vlastní hodnocení školy (autoevaluace)

Autoevaluace je vlastní plánovitá činnost s pravidelně se opakujícími aktivitami, která je zaměřena na hodnocení práce školy za účelem zajištění kvality vzdělávání v rámci školního vzdělávacího programu.

Vlastní hodnocení Masarykovy základní školy a mateřské školy Žalhostice se uskutečňuje dle § 12 a 28 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon a § 8 a 9 vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

7.6.1 Kritéria hodnocení

- zhodnotit cíle stanovené v záměru rozvoje školy (strategický plán) a ve školním vzdělávacím programu (jejich reálnost a stupeň důležitosti)
- posoudit, jak škola plní tyto cíle
- zhodnotit oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých a ve kterých slabších výsledků, včetně návrhů opatření

7.6.2 Cíle hodnocení:

- hlavní cíl
 - zlepšit kvalitu vzdělávání prostřednictvím lepšího porozumění procesům a jevům, které při vzdělávání probíhají, a přijmout odpovědnost za jejich kvalitu
- konkrétní cíle
 - zjistit potřeby školy
 - stanovit a utřídit priority
 - naplánovat další rozvoj

7.6.3 Oblasti vlastního hodnocení

- podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- vztahy školy, rodičů a žáků
- řízení školy
- úroveň výsledků práce školy

V každé z výše uvedených oblastí jsme vymezili zdroje informací, stanovili evaluační metody, popisujeme zjištěné výsledky (včetně identifikace problémů) a formulujeme opatření k posílení předností a odstranění nedostatků.

